

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/31

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 8. travnja 2021.

Hs**NP*022-03/21-01/31*65-21-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem

- a) *Izvešće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. godine*
- b) *Izvešće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. godine*
- c) *Izvešće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. godine*
- d) *Izvešće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. godine,*

koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu sa Zaključkom Hrvatskoga sabora, KLASA: 022-03/14-01/101, donijetim na 14. sjednici, održanoj 24. listopada 2014. godine dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 8. travnja 2021. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Natašu Tramišak i državne tajnike Šimu Erlića, Velimira Žunca i Spomenku Đurić.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-14/01
URBROJ: 50301-05/14-21-2

Zagreb, 8. travnja 2021.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

- PREDMET: a) Izvješće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. godine
- b) Izvješće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. godine
- c) Izvješće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. godine
- d) Izvješće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. godine

U skladu sa Zaključkom Hrvatskoga sabora, KLASA: 022-03/14-01/101, URBROJ: 6511-14-06, donijetim na 14. sjednici, održanoj 24. listopada 2014., Vlada Republike Hrvatske podnosi:

- a) Izvješće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. godine
- b) Izvješće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. godine
- c) Izvješće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. godine
- d) Izvješće o korištenju Europskih strukturnih i investicijskih fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Natašu Tramišak i državne tajnike Šimu Erlića, Velimira Žunca i Spomenku Đurić.

**IZVJEŠĆE O KORIŠTENJU EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH
FONDOVA I PRETPRISTUPNIH PROGRAMA POMOĆI
EUROPSKE UNIJE ZA RAZDOBLJE
OD 1. SIJEČNJA DO 30. LIPNJA 2019. GODINE**

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	3
2.	SAŽETI PREGLED PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA, STRUKTURNIH INSTRUMENATA EUROPSKE UNIJE I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA.....	5
2.1.	PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2014. – 2020.....	5
2.2.	PREGLED PROVEDBE KOMPONENTI PROGRAMA IPA I OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013.....	7
3.	DETALJNI PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKE PERSPEKTIVE 2014. – 2020.....	9
3.1.	OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“.....	9
3.2.	OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“.....	17
3.3.	PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.....	21
3.4.	OPERATIVNI PROGRAM ZA POMORSTVO I RIBARSTVO.....	27
3.5.	OPERATIVNI PROGRAM ZA HRANU I/ILI OSNOVNU MATERIJALNU POMOĆ U OKVIRU FONDA EUROPSKE POMOĆI ZA NAJPOTREBITIJE.....	31
3.6.	PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINANCIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.....	33
3.6.1.	Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.....	33
3.6.2.	Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.....	33
3.6.3.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.....	34
3.6.4.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.....	34
3.6.5.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.....	34
3.6.6.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.....	35
3.6.7.	Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.....	35
3.6.8.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.....	35
3.6.9.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.....	36
3.6.10.	Program međuregionalne suradnje INTERREG EUROPE 2014. – 2020.....	36
3.6.11.	Program međuregionalne suradnje INTERACT III 2014. – 2020.....	36
3.6.12.	Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.....	37
3.6.13.	Program međuregionalne suradnje ESPON 2020.....	37
3.7.	NAUČENE LEKCIJE.....	39
4.	DETALJNI PREGLED PROVEDBE OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013. I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA.....	46

4.1.	OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“	46
4.2.	OPERATIVNI PROGRAM „ZAŠTITA OKOLIŠA“	48
4.3.	OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“	51
4.4.	OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“	54
4.5.	KOMPONENTA I PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I JAČANJE INSTITUCIJA	56
4.6.	KOMPONENTA II PROGRAMA IPA – PREKOGRANIČNA SURADNJA	58
4.7.	KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ	60
4.8.	OPERATIVNI PROGRAM ZA RIBARSTVO REPUBLIKE HRVATSKE ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2007. – 2013.	62
4.9.	NAUČENE LEKCIJE	63
5.	NEPRAVILNOSTI.....	67
6.	JAČANJE SUSTAVA I POVEĆANJE UČINKOVITOSTI PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA	72
7.	ZAKLJUČAK.....	73
	Kratice	74
	Popis grafikona.....	76
	Popis tablica	77

1. UVOD

Temeljem Zaključka Hrvatskoga sabora donesenog na 14. sjednici održanoj 24. listopada 2014., Vlada Republike Hrvatske (VRH) obvezna je Hrvatskome saboru podnositi redovna šestomjesečna izvješća o korištenju europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije (EU).

Izvješće o korištenju ESI fondova i pretpristupnih programa pomoći EU za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (u daljnjem tekstu: Izvješće) obuhvaća ključne podatke o provedbi (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020.: Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (OPKK), Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP), Programa ruralnog razvoja (PRR) i Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo (OPPiR) polazeći od financijskih pokazatelja uspješnosti apsorpcije pojedinog (operativnog) programa, i to statusa ugovaranja, plaćanja i ovjeravanja, s posebnim osvrtom na trendove koji se mogu identificirati u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Pored financijskih pokazatelja iskorištenosti ESI fondova za svaki (operativni) program, Izvješće daje opisni prikaz stanja provedbe korištenja sredstava iz ESI fondova kroz prikaz pojedinih (operativnih) programa, s informacijama o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole, pregledu objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava i drugim informacijama relevantnim za izvještajno razdoblje.

Također, Izvješće obuhvaća ključne podatke o provedbi Operativnih programa „Promet“ (OPP), „Zaštita okoliša“ (OPZO), „Regionalna konkurentnost“ (OPRK), „Razvoj ljudskih potencijala“ (OPRLJP) i Operativnog programa za ribarstvo (OPR), I, II i V komponente programa Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) u financijskom razdoblju 2007. – 2013. polazeći od financijskih pokazatelja uspješnosti apsorpcije pojedine komponente odnosno operativnog programa, i to statusa ugovaranja, plaćanja i ovjeravanja, s posebnim osvrtom na trendove koji se mogu identificirati u odnosu na informacije o statusu provedbe pojedine komponente programa IPA odnosno operativnog programa iz prethodnog izvještajnog razdoblja. Pored financijskih pokazatelja, Izvješće nudi opisni prikaz stanja provedbe svakog Operativnog programa i svake od komponenata programa IPA. Također, Izvješće sadrži i informacije o regionalnoj pokrivenosti (na razini županija, izraženo u postocima) ugovorenih projekata, tamo gdje su predmetni podaci dostupni s obzirom na status provedbe.

S jedne strane prikazuje se status koji se odnosi na predmetno izvještajno razdoblje (od 1. siječnja do 30. lipnja 2019.) te s druge strane status koji se odnosi na ukupno, kumulativno razdoblje od početka provedbe zaključno s 30. lipnja 2019.

Nadalje, Izvješće nudi sažeti pregled utvrđenih nepravilnosti u korištenju fondova EU i poduzetih postupanja po istima.

Prema podacima Ministarstva financija, Republika Hrvatska je od pristupanja Europskoj uniji do 30. lipnja 2019. uplatila u europski proračun oko 20 milijardi kuna, dok je u istom razdoblju Republici Hrvatskoj iz europskog proračuna uplaćeno 4,7 milijardi eura, odnosno oko 35 milijardi kuna. U okviru fondova i programa obuhvaćenih ovim Izvješćem u proračun RH uplaćeno je 3,2 milijarde eura odnosno 24,6 milijardi kuna. Bitno je napomenuti da je u okviru komponenti programa IPA i operativnih programa financijskog razdoblja 2007. – 2013. Republici Hrvatskoj ukupno doznačeno 1,1 milijarda eura, a iznos od 818 milijuna naveden u tablici ispod odnosi se na sredstva doznačena nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

Izvor	Uplaćeni iznos (EUR)
ESIF 2014. - 2020.	2.420.709.485,39
ESI 2007. - 2013.	818.434.075,99
Izravna plaćanja	1.134.576.068,52
Ostali izvori	312.625.897,88
UKUPNO	4.686.345.527,78

Tablica I: Iznosi uplaćeni iz europskog proračuna u proračun RH od pristupanja Europskoj uniji do 30. lipnja 2019.

2. SAŽETI PREGLED PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA, STRUKTURNIH INSTRUMENATA EUROPSKE UNIJE I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA

2.1. PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2014. – 2020.

U izvještajnom razdoblju došlo je do rasta svih financijskih pokazatelja provedbe. Ugovoreno je projekata u vrijednosti od 957,39 milijuna eura, odnosno 12,61 % od ukupno ugovorenih sredstava od početka provedbe. Krajnjim korisnicima i ugovarateljima plaćeno je 687,33 milijuna eura, odnosno 25,74 % od ukupno plaćenog iznosa od početka provedbe. Ovjereno je 186,89 milijuna eura, odnosno 9,28 % od ukupno ovjerenog iznosa od početka provedbe. Istovremeno je Europska komisija (EK) doznacila iznos od 551,26 milijuna eura, što predstavlja 24,36 % ukupno doznačenog iznosa od početka provedbe programa.

Na dan 30. lipnja 2019. ukupno je ugovoreno 7,60 milijardi eura, odnosno 70,78 % ukupno dodijeljenih sredstava. Ukupno je plaćeno 2,67 milijardi eura, odnosno 24,89 % dodijeljenih sredstava. Ukupno je ovjereno 2,01 milijardu eura, odnosno 18,76 % dodijeljenih sredstava te je ukupno doznačeno 2,26 milijardi eura odnosno 21,09 % dodijeljenih sredstava, koja za (operativne) programe financijskog razdoblja 2014. – 2020. iznose 10,73 milijarde eura.

Tablica 1: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

(Operativni) program ¹	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
OPKK	6.831,26	609,08	8,92	438,93	6,43	0,00	0,00	471,95	6,91
OPULJP	1.617,33	109,62	6,78	69,14	4,27	29,34	1,81	34,14	2,11
PRR	2.026,22	225,56	11,13	172,76	8,53	148,46	7,33	44,77	2,21
OPPiR	252,64	13,13	5,20	6,50	2,57	9,09	3,60	0,40	0,16
UKUPNO	10.727,45	957,39	8,92	687,33	6,41	186,89	1,74	551,26	5,14

¹ OPKK – Operativni program Konkurentnost i kohezija; OPULJP – Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali; PRR – Program ruralnog razvoja; OPPiR – Operativni program za pomorstvo i ribarstvo.

Tablica 2: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

(Operativni) program	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
OPKK	6.831,26	4.940,23	72,32	1.403,35	20,54	965,01	14,13	1.225,50	17,94
OPULJP	1.617,33	1.133,60	70,09	413,15	25,55	307,59	19,02	391,67	24,22
PRR	2.026,22	1.388,91	68,55	796,64	39,32	690,16	34,06	602,49	29,73
OPPIR	252,64	129,88	51,41	57,19	22,64	50,19	19,87	43,22	17,11
UKUPNO	10.727,45	7.592,63	70,78	2.670,32	24,89	2.012,95	18,76	2.262,88	21,09

Tablica 3: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih (operativnih) programa u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)

(Operativni) program	Ugovoreno			(Operativni) program	Plaćeno		
	31.12.2018.	30.6.2019.	Indeks promjene ²		31.12.2018.	30.6.2019.	Indeks promjene
PRR	1.163,35	1.388,91	119,39	OPKK	964,42	1.403,35	145,51
OPKK	4.331,15	4.940,23	114,06	PRR	623,87	796,64	127,69
OPPIR	116,75	129,88	111,25	OPULJP	343,82	413,15	120,16
OPULJP	1.023,62	1.133,60	110,74	OPPIR	50,69	57,19	112,81
UKUPNO	6.634,87	7.592,63	114,44	UKUPNO	1.982,81	2.670,32	134,67

U odnosu na prethodno Izvješće, prema indeksu promjene od 119,39 najznačajniji napredak u ugovaranju ostvaren je u PRR-u s rastom od 19,39 %. Najveći napredak u plaćanju ostvaren je u okviru OPKK-a rastom od 45,51 %. Indeks promjene ugovaranja na razini ESI fondova iznosi 114,44 što predstavlja polugodišnji rast od 14,44 %. Indeks promjene plaćanja na razini ESI fondova iznosi 134,67 što predstavlja polugodišnji rast od 34,67 %.

ESI fondovi se provode po n+3 pravilu, što znači da se do kraja 2019. godine EK moraju prijaviti sredstva alocirana do 2016. godine. Sredstva koja se ne ovjere do kraja n+3 godine se automatski opozivaju, odnosno država članica EU ih gubi iz svoje alokacije. Do kraja lipnja 2019. svi operativni programi su na dobrom putu da ostvare N+3 ciljeve za 2019. godinu. Iz OPKK je ovjereno 965,01 milijuna eura (cilj za 2019. godinu je 1.644,07 milijuna eura). Iz OPULJP-a je ovjereno 307,59 milijuna eura (cilj 401,48 milijuna eura). Iz PRR-a je ovjereno 690,16 milijuna eura (cilj 782,25 milijuna eura). Iz OPPIR-a je ovjereno 50,19 milijuna eura (cilj za 2019. godinu je 67,32 milijuna eura).

² Vrijednost indeksa na 30.6.2019. iznosi 100.

2.2. PREGLED PROVEDBE KOMPONENTI PROGRAMA IPA I OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013.

S 31. prosincem 2016. završilo je n+3³ razdoblje provedbe programa. Tijekom 2017. uslijedilo je postupno zatvaranje programa s krajnjim rokom u ožujku 2018. Jedina iznimka je IPA I koja će se provoditi do 14. siječnja 2020. Također, u slučaju OPR primjenjuje se n+2 pravilo te je razdoblje provedbe završilo 31. prosinca 2015., a konačni dokumenti za zatvaranje programa podneseni su u ožujku 2017. Slijedom toga, u izvještajnom razdoblju nije bilo provedbe OPR-a.

U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. nije bilo ugovaranja. Vrijednost plaćenih sredstava krajnjim korisnicima i ugovarateljima iznosi 1,43 milijun eura.

Na dan 30. lipnja 2019. ukupno je ugovoreno 1,27 milijardi eura, odnosno 99,70 % ukupno dodijeljenih sredstava. Ukupno je plaćeno 1,13 milijardi eura odnosno 88,44 % dodijeljenih sredstava. Ukupno je ovjereno 1,18 milijardi eura, odnosno 92,55 %, a ukupno je doznačena 1,11 milijarda eura odnosno 86,63 % dodijeljenih sredstava.

Tablica 4: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Program/ komponenta ⁴	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
OPP	236,98	-	-	-	-	-	-	-	-
OPZO	281,10	-	-	-	-	-	-	-	-
OPRK	187,78	-	-	-	-	-	-	-	-
OPRLJP	152,41	-	-	-	-	-	-	-	-
IPA I ⁵	278,05	-	-	1,46	0,53	-	-	-	-
IPA II ⁶	17,52	-	-	-	-	-	-	-	-
IPA V ⁷	121,81	-	-	-0,03	-0,02	-	-	-	-
UKUPNO	1.275,66	-	-	1,43	0,11	-	-	-	-

³ Sredstva alocirana za n godinu moraju se potrošiti najkasnije tri godine nakon n godine. S obzirom da je zadnja godina ovog financijskog razdoblja 2013. godina, sredstva su bila raspoloživa do 31. prosinca 2016. Iznimno, za OPR se primjenjuje pravilo n+2 te su sredstva bila raspoloživa do 31. prosinca 2015.

⁴ OPP – Operativni program Promet; OPZO – Operativni program Zaštita okoliša; OPRK – Operativni program Regionalna konkurentnost; OPRLJP – Operativni program Razvoj ljudskih potencijala.

⁵ Obuhvaća Nacionalni program, Nuklearnu sigurnost, članarine za programe Unije te Prijelazni instrument.

⁶ Obuhvaća programe prekogranične suradnje s državama nečlanicama Europske unije za godišnje alokacije 2007. – 2013. i Transnacionalne programe za godišnje alokacije 2007. – 2009.

⁷ Inicijalno dodijeljena sredstva, prije automatskog opoziva sredstava iznose 182.920.793 eura.

Tablica 5: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Program/ komponenta	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
OPP	236,98	187,20	78,99	168,43	71,07	163,37	68,94	150,44	63,48
OPZO	281,10	354,77	126,21	279,49	99,43	281,10	100,00	267,04	95,00
OPRK	187,78	198,35	105,63	180,37	96,06	187,78	100,00	178,39	95,00
OPRLJP	152,41	152,05	99,76	144,63	94,89	149,41	98,03	149,41	98,03
IPA I	278,05	255,63	91,94	239,16	86,02	258,41	92,94	239,35	86,08
IPA II	17,52	17,22	98,27	15,47	88,30	16,32	93,15	15,20	86,78
IPA V	121,81	106,62	87,52	100,67	82,64	124,25	102,00	105,26	86,41
UKUPNO	1.275,66	1.271,84	99,70	1.128,22	88,44	1.180,64	92,55	1.105,10	86,63

Tablica 6: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih Operativnih programa i komponenti programa IPA u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)

Program/ komponenta	Ugovoreno			Program/ komponenta	Plaćeno		
	31.12.2018.	30.6.2019.	Indeks promjene		31.12.2018.	30.6.2019.	Indeks promjene
OPP	187,20	187,20	100,00	IPA I	232,53	239,16	100,61
OPZO	354,77	354,77	100,00	OPZO	279,49	279,49	100,00
OPRK	198,35	198,35	100,00	OPRK	180,37	180,37	100,00
OPRLJP	152,05	152,05	100,00	OPRLJP	144,63	144,63	100,00
IPA II	17,22	17,22	100,00	OPP	168,43	168,43	100,00
IPA V	106,62	106,62	100,00	IPA II	15,47	15,47	100,00
IPA I	255,63	255,63	100,00	IPA V	100,70	100,67	99,97
UKUPNO	1.271,84	1.271,84	100,00	UKUPNO	1.121,62	1.128,22	100,13

3. DETALJNI PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKE PERSPEKTIVE 2014. – 2020.

3.1. OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“

Europska Komisija je 14. kolovoza 2017. donijela Odluku kojom se zbog tehničkog usklađivanja temeljem članka 92. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013, iznos dodijeljenih sredstava iz Kohezijskog fonda (KF) u okviru OPKK-a smanjuje za 49,79 milijuna eura. Sukladno tome, u okviru OPKK-a na raspolaganju je 6,83 milijardi eura od čega 4,32 milijarde eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i 2,51 milijardi eura iz KF. Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 8,04 milijardi eura.

Do 30. lipnja 2019. ukupno je pokrenut 231 postupak dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 53,88 milijardi kuna (7,09 milijarde eura). U izvještajnom razdoblju pokrenuto je 30 postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 8,61 milijardi kuna (1,13 milijardi eura).

Tablica 7: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (bespovratna sredstva)

Prioritetna os (PO)	Naziv postupka dodjele bespovratnih sredstava	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
02	Uspostava Centra dijeljenih usluga	307.734.942,00
03	ITU- Sustav start-up inkubatora na području Urbane aglomeracije Rijeka	39.829.087,67
	ITU- Razvoj poduzetničkih potpornih institucija Urbane aglomeracije Split	22.085.676,00
	ITU- Inovacijski inkubator InnoBROD	13.712.235,45
	ITU- Sustav poduzetničkih zona	25.647.084,79
	ITU- Programi edukacija za mala i srednja poduzeća (MSP)	323.000,00
	Inovacije u područjima S3	634.000.000,00
04	ITU - Toplovodi za naselje Slavonija I i Slavonija II - projekt zamjene dotrajalih toplovoda	3.700.000,00
06	Poboljšanje vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Bjelovar	147.681.299,53
	Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Sinj	211.610.086,23
	Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Kutina	262.967.282,54
	Centar za gospodarenje otpadom Babina gora	195.672.389,00
	Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine na području Slavonije, Baranje i Srijema	332.000.000,00
	Poboljšanje vodno - komunalne infrastrukture Aglomeracije Kaštela-Trogir	805.091.443,53
	Unapređenje i povećanje kapaciteta oporavilišta za divlje životinje	

	Projekt poboljšanja vodnocomunalne infrastrukture aglomeracije Zapešić	66.000.000,00
	ITU- Regionalni transfuzijski centar KBC Split	387.792.012,26
	Izrada šumskogospodarskih planova kao planova upravljanja ekološkom mrežom – Ecomanager	31.920.000,00
	Izgradnja i/ili opremanje postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpadnog papira, kartona, metala, plastike i drugih materijala	121.975.842,32
	ITU - Otvorene ljetne pozornice Urbane aglomeracije Split	350.000.000,00
	Projekt poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Zadar-Petrčane	27.846.400,00
	Projekt izgradnje vodnocomunalne infrastrukture aglomeracija Jelsa-Vrboska i Stari Grad	313.659.754,75
	Projekt integralnog sustava vodoopskrbe i odvodnje Cetinske krajine – Trilj, Otok i Dicmo	259.088.936,28
		132.887.023,53
07	Poziv za sufinanciranje rekonstrukcije postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka na dionici Hrvatski Leskovac-Karlovac na željezničkoj pruzi M202 Zagreb Gk–Rijeka	2.721.000.000,00
	Poziv za sufinanciranje rekonstrukcije raskrižja Jadranske avenije i Avenije Dubrovnik – rotor Remetinec (Zagreb)	330.000.000,00
	Poziv za sufinanciranje modernizacije tramvajske infrastrukture u gradu Zagrebu	210.000.000,00
	ITU- "Pilot projekt Greenway-državna biciklistička ruta br. 2"	5.724.926,25
	ITU - Implementacija pametnih prometnih rješenja upotrebom novih tehnologija te IKT- Zadar Urban Mobility 4.0 (ZUM 4.0)	12.160.000,00
08	Unapređivanje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici kao podrška procesu deinstitucionalizacije – druga faza	616.200.000,00
10	"Poziv za iskaz interesa za dodjelu bespovratnih sredstava iz Prioritetne osi 10 - Tehnička pomoć Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ za sufinanciranje pripreme strateških projekata Kliničkog bolničkog centra Split"	17.500.000,00

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 30. lipnja 2019. sklopljeno je 5.039 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 4,94 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju potpisano je 819 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 609,08 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 1,4 milijarde eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 438,93 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 30. lipnja 2019. ovjereno 965,01 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je doznačeno 1,23 milijarde eura, a u izvještajnom razdoblju doznačeno je 471,95 milijuna eura.

Tablica 8: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO) ⁸	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PO 1	664,79	7,14	1,07	11,11	1,67	0,00	0,00		
PO 2	307,95	43,57	14,15	0,95	0,31	0,00	0,00		
PO 3	970,00	31,91	3,29	135,95	14,02	0,00	0,00		
PO 4	531,81	115,29	21,68	39,08	7,35	0,00	0,00		
PO 5	245,40	0,00	0,00	3,92	1,60	0,00	0,00		
PO 6	1.987,36	267,62	13,47	60,14	3,03	0,00	0,00		
PO 7	1.260,42	75,74	6,01	145,50	11,54	0,00	0,00		
PO 8	356,50	27,39	7,68	18,86	5,29	0,00	0,00		
PO 9	270,91	0,00	0,00	7,22	2,66	0,00	0,00		
PO 10	236,11	40,42	17,12	16,20	6,86	0,00	0,00		
UKUPNO	6.831,26	609,08	8,92	438,93	6,43	0,00	0,00	471,95	6,91

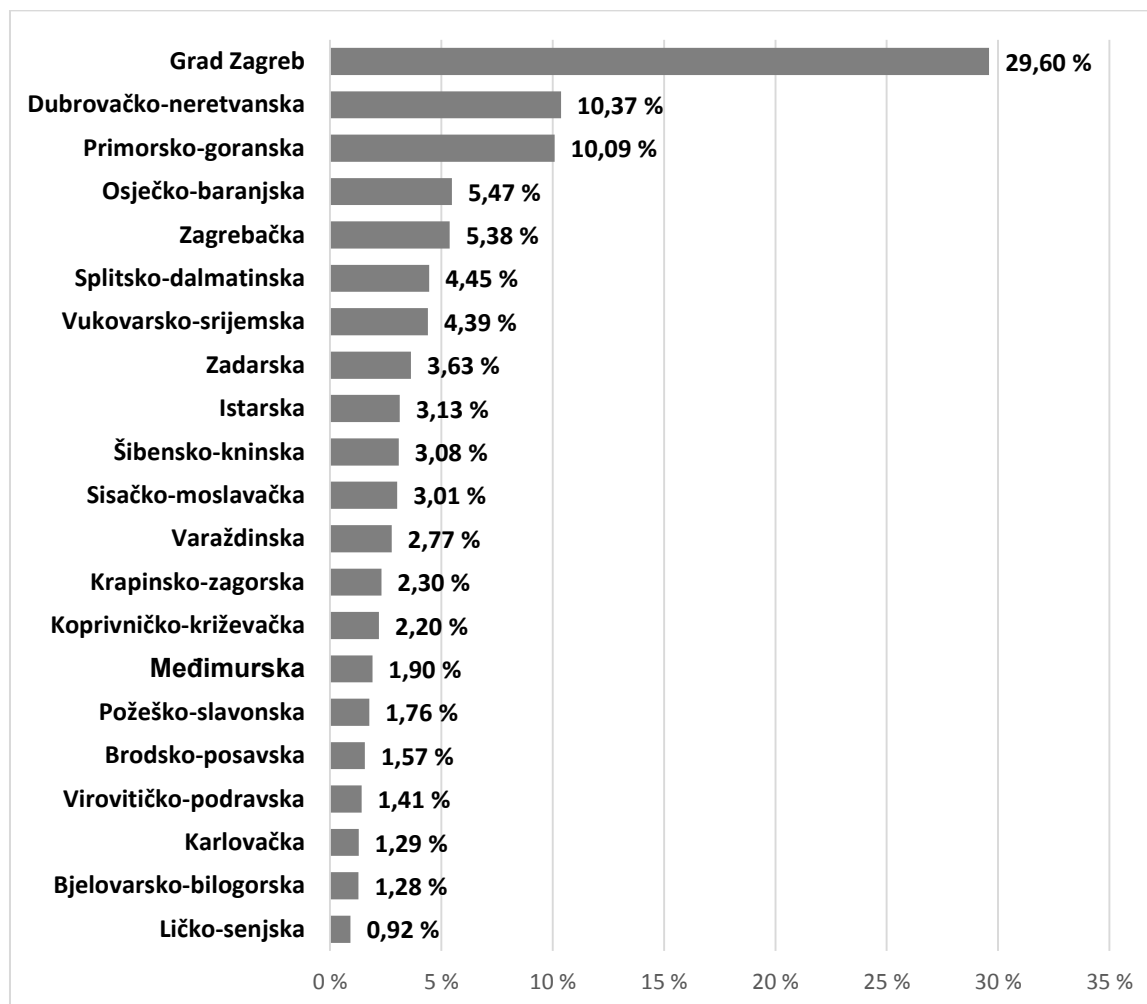
Tablica 9: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	664,79	292,12	43,94	60,08	9,04	29,27	4,40		
PO 2	307,95	69,88	22,69	2,19	0,71	0,70	0,23		
PO 3	970,00	641,82	66,17	467,14	48,16	427,61	44,08		
PO 4	531,81	424,03	79,73	100,19	18,84	60,19	11,32		
PO 5	245,40	125,82	51,27	10,78	4,39	3,35	1,36		
PO 6	1.987,36	1.781,05	89,62	207,92	10,46	114,52	5,76		
PO 7	1.260,42	1.023,88	81,23	292,77	23,23	141,16	11,20		
PO 8	356,50	250,40	70,24	78,96	22,15	38,01	10,66		
PO 9	270,91	169,23	62,46	111,42	41,13	95,14	35,12		

⁸ Prioritetna os 1: Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija; Prioritetna os 2: Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije; Prioritetna os 3: Poslovna konkurentnost; Prioritetna os 4: Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije; Prioritetna os 5: Klimatske promjene i upravljanje rizicima; Prioritetna os 6: Zaštita okoliša i održivost resursa; Prioritetna os 7: Povezanost i mobilnost; Prioritetna os 8: Socijalno uključivanje i zdravlje; Prioritetna os 9: Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje; Prioritetna os 10: Tehnička pomoć.

PO 10	236,11	162,02	68,62	71,88	30,44	55,07	23,32		
UKUPNO	6.831,26	4.940,23	72,32	1.403,35	20,54	965,01	14,13	1.225,50	17,94

Grafikon 1: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa Konkurentnost i kohezija od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)

U skladu s ulogom koordinacijske točke za korištenje potpore JASPERS-a u Hrvatskoj, MRRFEU redovito prati i koordinira aktivnosti JASPERS-a. U izvještajnom razdoblju, prema Akcijskom planu, JASPERS je angažiran na pripremi 56 projekata i zadataka: 14 projekata u sektoru vodoopskrbe i odvodnje, 14 projekata u sektoru cestovnog prometa, 2 projekta u području pametnog razvoja, 18 projekata u sektoru željezničkog, pomorskog i zračnog prometa, 7 projekata u sektoru energetike i otpada te 1 projekta iz multisektora.

Tijekom izvještajnog razdoblja od strane JASPERS-a zaprimljeno je osam potvrda o završetku projekata (eng. *Action Completion Note*):

- četiri za projekte iz sektora voda (Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture za aglomeraciju Kaštela-Trogir, Projekt poboljšanja vodno komunalne infrastrukture

aglomeracije Zaprešić, Poboljšanje vodnocomunalne infrastrukture aglomeracije Bjelovar, Projekt poboljšanja vodnocomunalne infrastrukture aglomeracije Zadar-Petrčane);

- dvije iz sektora prometa za projekte Nabava vlakova za HŽ Putnički prijevoz i Road Safety;
- jedna iz sektora pametnog razvoja za projekt e-Škole;
- jedna iz sektora energetike i otpada za projekt Centar za gospodarenje otpadom Babina Gora.

U izvještajnom razdoblju su na neovisnu kontrolu kvalitete velikih projekata (eng. *Independent Quality Review - IQR*) upućena tri velika projekta od kojih su dva iz sektora vodoopskrbe i odvodnje, a jedan iz sektora željezničkog prometa. U lipnju je zaprimljeno pozitivno Izvješće neovisne kontrole kvalitete za projekt Dječji centar za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak.

U izvještajnom razdoblju nastavljene su **aktivnosti vezane uz jačanje kapaciteta i prijenos znanja u suradnji sa savjetodavnom službom JASPERS-a**, a u izradi je zajednički Akcijski plan jačanja kapaciteta koji MRRFEU izrađuje u suradnji s JASPERS-om. Akcijskim će planom biti definirane aktivnosti jačanja kapaciteta i dinamika provedbe aktivnosti. Slijedom sustavne analize potreba za jačanjem kapaciteta tijela u SUK-u OPKK-a, MRRFEU je u izvještajnom razdoblju u suradnji sa stručnjacima JASPERS-a i predstavnicima EK-a održao edukacije na temu procjene analize troškova i koristi za 100 djelatnika u tijelima SUK-a OPKK-a.

U travnju 2019. donesena je verzija 5.0 Zajedničkih nacionalnih pravila kojima se uređuje postupanje tijela Sustava upravljanja i kontrole Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, ponajprije u kontekstu usklađivanja s *Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012.*

Nakon usvajanja verzije 5.0 Zajedničkih nacionalnih pravila za OPKK, započet je postupak usklađivanja svih priručnika o postupanju posredničkih tijela, od kojih su tijekom izvještajnog razdoblja odobreni priručnici triju tijela u Sustavu upravljanja i kontrole (SAFU, MGIPU i MZO).

Dodatno, u cilju ubrzanja procesa dodjele bespovratnih sredstava, pripremljene su izmjene sporazuma o delegiranim funkcijama između Upravljačkog tijela za OPKK i MGPO kao Posredničkog tijela razine 1 te između Upravljačkog tijela i HAMAG-BICRO-a kao Posredničkog tijela razine 2 u pogledu Prioritetne osi 3 “Poslovna konkurentnost”.

U cijelom izvještajnom razdoblju osiguravana je podrška za rastući broj korisnika sustava eFondovi, s jedne strane službenika tijela Sustava upravljanja i kontrole, a s druge strane javnosti, odnosno prijavitelja i korisnika bespovratnih sredstava koji putem sustava eFondovi

prijavljuju svoje projektne prijedloge i zatim provode svoje projekte. Tako je zaključno s 30. lipnja 2019. godine putem sustava eFondovi osigurana e-kohezija⁹ za 9517 osoba koje koriste taj sustav (od toga 8097 korisnika iz javnosti, 1420 korisnika iz tijela Sustava upravljanja i kontrole) te 6085 (potencijalna) prijavitelja, odnosno registriranih pravnih osoba ili obrta te samostalnih djelatnosti. Do kraja lipnja 2019. godine putem sustava eFondovi podneseno je ukupno 5.340 projektnih prijava, a u sustavu je registrirano 1.196 potpisanih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

U izvještajnom razdoblju tijela sustava OPKK bila su predmetom revizijskih provjera te se pregled provedenih revizija i ključnih revizijskih preporuka daje u nastavku.

Agencija za reviziju provedbe programa Europske unije (ARPA) u svojstvu Tijela za reviziju u Sustavu upravljanja i kontrole OPKK započela je 27. kolovoza 2018. provedbu revizije operacija. Konačna izvješća o obavljenoj reviziji operacija OPKK dostavljena su Upravljačkom tijelu tijekom siječnja i veljače 2019. godine. Revizija je obuhvatila 21 ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u nadležnosti sljedećih Posredničkih tijela razine 2: Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU), Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) i Hrvatskih voda te tri operacije u okviru Financijskih instrumenata u nadležnosti HAMAG-BICRO-a u funkciji financijskog posrednika/korisnika i Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) u funkciji fonda fondova. Za posredničko tijelo razine 2 Hrvatske vode, revizijom nisu utvrđeni nalazi. Također, za financijske instrumente koje provode HAMAG-BICRO i HBOR nisu utvrđeni neprihvatljivi izdaci, odnosno zadovoljeni su propisani uvjeti da su iznosi uključeni u prethodni zahtjev za međuplaćanje prema EK potrošeni kao prihvatljivi izdaci. Ostalim tijelima izdane su preporuke čiju provedbu prati Upravljačko tijelo te u danim rokovima o provedenim preporukama izvještava Tijelo za reviziju.

Nadalje, ARPA je u svojstvu Tijela za reviziju započela 15. siječnja 2019. godine reviziju sustava – reviziju pouzdanosti podataka o pokazateljima uspješnosti OPKK. Konačno izvješće o reviziji sustava pouzdanosti podataka o pokazateljima uspješnosti OPKK dostavljeno je Upravljačkom tijelu 21. veljače 2019. godine. Revizijske preporuke u navedenom Konačnom izvješću odnose se na odgovarajuće informiranje korisnika, unaprjeđenje učinkovitosti i transparentnosti provjera upravljanja te odgovarajući revizijski trag provjera pokazatelja. Upravljačko tijelo kontinuirano provodi revizijske preporuke te o tome izvještava Tijelo za reviziju u danim rokovima.

S ciljem potvrđivanja unaprjeđenja rada Sustava upravljanja i kontrole OPKK, revizori Europske komisije, Glavne uprave za regionalnu i urbanu politiku (DG REGIO) proveli su revizijsku misiju od 4. do 8. veljače 2019. U revizijskoj misiji pregledani su ugovori o javnoj nabavi na uzorku kojeg je odredila Europska komisija. Nakon provedene revizijske misije proizašle su preporuke za revidirana tijela Sustava upravljanja i kontrole OPKK te će Upravljačko tijelo u sljedećem razdoblju izvijestiti Europsku komisiju o provedbi preporuka.

ARPA je u svojstvu Tijela za reviziju 15. veljače 2019. godine započela reviziju sustava Ključnog zahtjeva 8 (Odgovarajući postupci za pripremu izjave o upravljanju i godišnjeg sažetka završnih izvješća o reviziji i provedenih kontrola). Konačno izvješće o reviziji sustava dostavljeno je Upravljačkom tijelu 27. veljače 2019. godine. U Konačnom izvješću Upravljačkom je tijelu dana preporuka koja se odnosi na osiguravanje resursa za pravovremenu uspostavu postupaka kojima se osigurava preispitivanje i praćenje rezultata svih revizija i kontrola te uspostavu postupaka kojima se osigurava provedba preventivnih i

⁹ Iz članka 122. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća.

korektivnih radnji u slučaju utvrđivanja pogrešaka sa sustavnim obilježjima. Upravljačko tijelo preporuku provodi kontinuirano, o čemu će izvijestiti i Tijelo za reviziju.

U izvještajnom razdoblju aktivno su se provodile korektivne i preventivne mjere za unaprjeđenje rada Sustava upravljanja i kontrole OPKK po pitanju jačanja administrativnih kapaciteta, odabira operacija, provjera postupaka javne nabave i čuvanje revizijskog traga, navedene u Akcijskom planu za unaprjeđenje rada Sustava upravljanja i kontrole OPKK. Provedba mjera iz Akcijskog plana nastavlja se i nakon izvještajnog razdoblja.

Odbor za praćenje (OzP) OPKK održao je 12. sjednicu 14. svibnja 2019. Na sjednici je usvojeno Godišnje izvješće o provedbi OPKK za 2018. godinu te su najavljene izmjene OPKK. Također, članice i članovi su informirani o provedenim vrednovanjima te o izmjeni “ex-ante procjene za financijske instrumente u području poslovne konkurentnosti” verzija 1.4 od 4. veljače 2019. Predstavljene su i usvojene izmjene kriterija i metodologije za odabir operacija unutar investicijskog prioriteta 2a/specifičnog cilja 2a1 i investicijskog prioriteta 3d/specifičnih ciljeva 3d1 i 3d2.

Tijekom veljače 2019. godine proveden je 19. postupak pisanog odlučivanja kojim su usvojene izmjene kriterija za odabir operacija i pripadajuće metodologije za investicijski prioritet 2a/specifični cilj 2a1. U ožujku 2019. godine, 20. postupkom pisanog odlučivanja, usvojene su dopune kriterija i metodologije za odabir operacija unutar investicijskog prioriteta 6e/specifičnog cilja 6e2, unutar ITU mehanizma.

U izvještajnom razdoblju ujedno je poduzet i niz aktivnosti radi učinkovitije provedbe Programa kao što su:

- regionalne radionice o financijskim instrumentima za javni sektor, održano sedam radionica u razdoblju od veljače do travnja 2019. godine,
- radionice za potencijalne prijavitelje i druge dionike, održano sedam radionica (Virovitica, Opuzen, Petrinja, Krapina, Bjelovar, Novalja, Šibenik) u razdoblju od siječnja do lipnja 2019. godine te su educirana ukupno 533 sudionika,
- edukacije za zaposlenike tijela u sustavu upravljanja i kontrole korištenja ESI fondova, održana 31 edukacija u razdoblju od ožujka do lipnja 2019. godine te je ukupno educirano 679 polaznika.

U izvještajnom razdoblju Upravljačko je tijelo provelo deset provjera na razini sustava u Posredničkim tijelima, od toga:

- pet administrativnih – planiranih provjera na razini sustava (u Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja, kao Posredničkom tijelu razine 1; Posredničkom tijelu Integriranog teritorijalnog ulaganja Slavonski Brod; Posredničkom tijelu Integriranog teritorijalnog ulaganja Split; Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, kao Posredničkom tijelu razine 2 i Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, kao Posredničkom tijelu razine 2);
- jednu provjeru na licu mjesta u Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost kao Posredničkom tijelu razine 2;
- jednu *ad hoc* provjeru na razini sustava u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike kao Posredničkom tijelu razine 1 te
- tri provjere na razini sustava prije slanja Zahtjeva za plaćanje prema EK (po jednu u HAMAG-BICRO-u, SAFU-u, HV-u, kao Posredničkim tijelima razine 2).

Upravljačko tijelo je u izvješćima o provedenim provjerama na razini sustava dalo konkretne preporuke za postupanje pojedinim posredničkim tijelima, s ciljem osiguravanja adekvatnog funkcioniranja Sustava upravljanja i kontrole OPKK.

Na dan 30. lipnja 2019. u Upravljačkom tijelu ukupno je zaposleno 180 službenika, dok je ukupan broj zaposlenih u Tijelima sustava upravljanja i kontrole OPKK 1054.

3.2. OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“

Europska Komisija je tijekom listopada 2017. donijela Odluku o povećanju alokacije za Inicijativu za zapošljavanje mladih (IZM) za 35,12 milijuna eura te je sukladno tome došlo do izmjene OPULJP-a. U okviru OPULJP-a na raspolaganju je 1,62 milijardi eura od čega 1,41 milijarde eura iz Europskog socijalnog fonda (ESF) i 202,59 milijuna eura iz Inicijative za zapošljavanje mladih (IZM). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 1,88 milijardi eura.

Do 30. lipnja 2019. ukupno je pokrenuto 119 postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 10,92 milijardi kuna (1,43 milijardi eura), od čega 37 otvorena postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 3,83 milijardi kuna (505,21 milijun eura), 3 ograničena postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 415,91 milijuna kuna (54,7 milijuna eura) te 79 izravnih postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 6,67 milijardi kuna (877,90 milijuna eura). U izvještajnom razdoblju objavljeno je 10 postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 531 milijuna kuna (69,8 milijuna eura), od čega 3 otvorena postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 215 milijuna kuna (28,2 milijuna eura) i 7 izravnih postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 316,2 milijuna kuna (41,6 milijun eura).

Tablica 10: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (bespovratna sredstva)

Prioritetna os (PO)	Naziv postupka dodjele bespovratnih sredstava	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
PO 1	Potpore za očuvanje radnih mjesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva	199.000.000,00
PO 2	Jačanje poslovanja društvenih poduzetnika – faza I.	100.010.000,00
	Mediji zajednice - potpora socijalnom uključivanju putem medija	15.000.000,00
	Optimizacija i poboljšanje učinkovitosti radiološke dijagnostike u sustavu zdravstva Republike Hrvatske - Radiološki edukacijski centar	32.575.744,25
PO4	Edukacija službenika DGU u svrhu podrške korištenju Sustava digitalnih geodetskih elaborate	4.814.000,00
	Razvoj i nadogradnja carinskih elektroničkih sustava za provedbu carinskih formalnosti pri uvozu robe	29.624.800,00
	Modernizacija poslovanja CU u RH 2.0	26.133.000,00
	Unaprjeđenje Sustava za upravljanje rizicima-faza II	14.880.000,00
	Unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz jačanje kapaciteta zatvorskog i probacijskog sustava te sustava za podršku žrtvama i svjedocima	9.174.000,00
	'Pridruži se – Aktivni u mirovini' – Jačanje sposobnosti organizacija civilnoga društva za unaprjeđenje mogućnosti aktivnog sudjelovanja i socijalne uključenosti umirovljenika	100.000.000,00

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 30. lipnja 2019. sklopljeno je 1.508 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,13 milijarde eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 298 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 109,62 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 413,15 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 69,14 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 30. lipnja 2019. ovjereno 307,59 milijuna eura (sredstva EU), a u izvještajnom razdoblju ovjereno je 29,34 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je doznačeno 391,67 milijuna eura, a u izvještajnom razdoblju 34,14 milijuna eura (sredstva EU).

Tablica 11: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

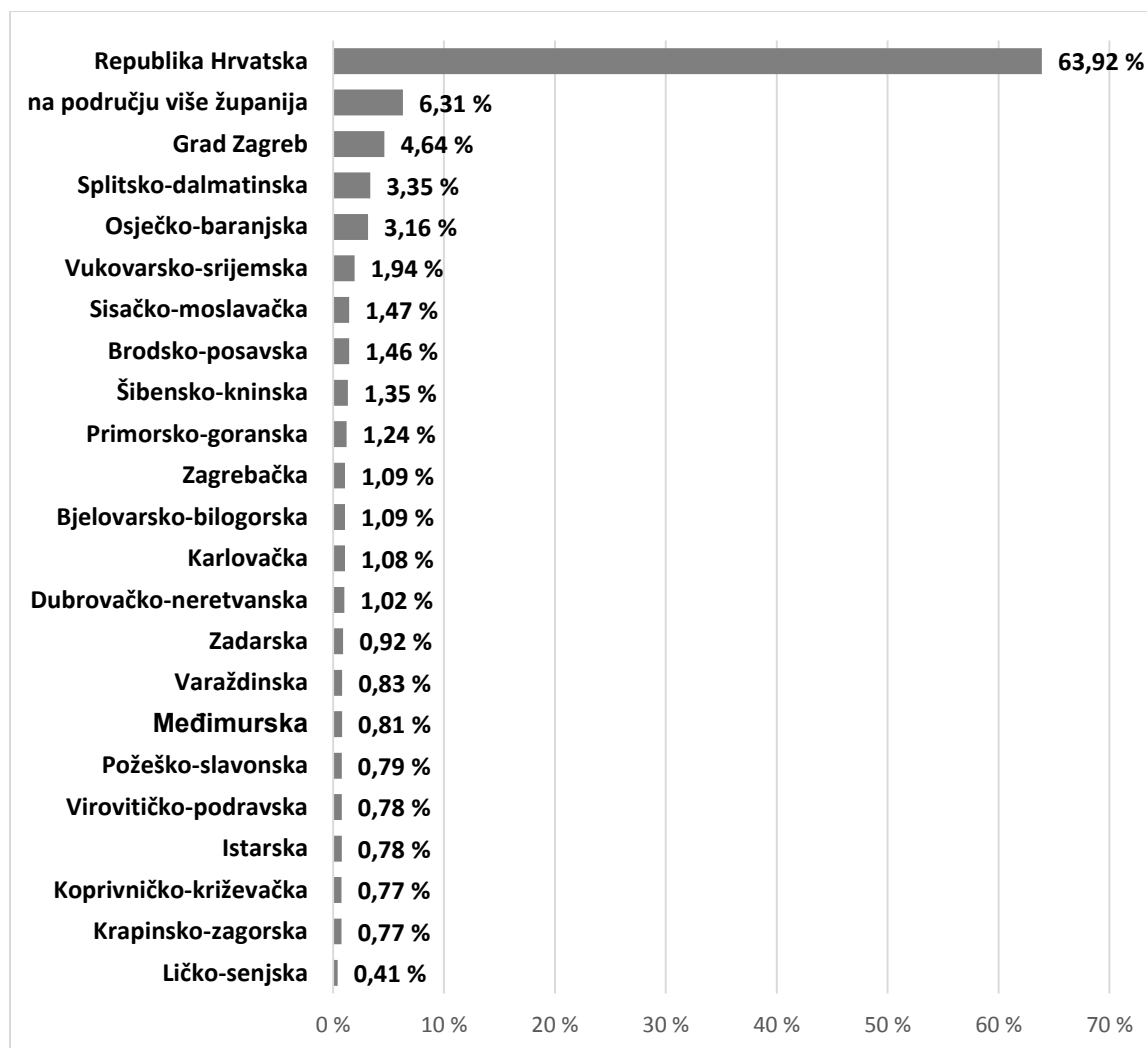
Prioritetna os ¹⁰ (PO)	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PO 1 (ESF)	365,46	8,04	2,20	2,65	0,73	0,63	0,17		
PO 1 (IZM)	202,59	0,00	0,00	-0,01	-0,01	0,44	0,22		
PO 2	328,00	47,98	14,63	33,53	10,22	10,10	3,08		
PO 3	450,00	37,18	8,26	19,76	4,39	5,72	1,27		
PO 4	191,28	15,88	8,30	11,91	6,22	12,44	6,51		
PO 5	80,00	0,54	0,67	1,31	1,64	0,00	0,00		
UKUPNO	1.617,33	109,62	6,78	69,14	4,27	29,34	1,81	34,14	2,11

Tablica 12: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1 (ESF)	365,46	290,28	79,43	61,56	16,85	58,23	15,93		
PO 1 (IZM)	202,59	197,50	97,49	105,79	52,22	107,95	53,28		
PO 2	328,00	284,49	86,73	124,29	37,89	47,66	14,53		
PO 3	450,00	246,52	54,78	78,82	17,51	59,07	13,13		
PO 4	191,28	78,51	41,04	21,96	11,48	15,28	7,99		
PO 5	80,00	36,30	45,38	20,73	25,92	19,39	24,24		
UKUPNO	1.617,33	1.133,60	70,09	413,15	25,55	307,59	19,02	391,67	24,22

¹⁰ Prioritetna os 1: Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage; Prioritetna os 2: Socijalno uključivanje; Prioritetna os 3: Obrazovanje i cjeloživotno učenje; Prioritetna os 4: Dobro upravljanje; Prioritetna os 5: Tehnička pomoć.

Grafikon 2: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)

Najveći broj ugovora odnosi se na cijeli teritorij Republike Hrvatske budući da su ugovarani projekti putem izravne dodjele s nacionalnim obuhvatom aktivnosti (npr. mjere aktivne politike zapošljavanja, e-škole i slično).

U izvještajnom razdoblju na snagu su stupili Delegirani akti Europske komisije kojima je i službeno potvrđena primjena četiri metodologije pojednostavljenih troškovnih opcija za Mjere aktivne politike zapošljavanja odnosno isti su postali dijelom regulative Europske komisije. Delegirana uredba 2019/379 kojom su odobrene 3 metodologije objavljena je u službenom listu Europske komisije 11. ožujka 2019. godine, a na snagu je stupila 20 dana kasnije. Delegirana uredba 2019/697 objavljena je 7. svibnja 2019. godine te je na snagu stupila 20 dana kasnije, a njome je objavljena četvrta metodologija. U provedbi Operativnog programa do sada je ukupno, od strane Europske komisije, odobreno pet metodologija pojednostavljenih troškovnih opcija. Uz prethodno navedene četiri za Mjere aktivne politike zapošljavanja odobrena je u 2018. godini i metodologija za jedinični trošak pomoćnika u nastavi.

U izvještajnom razdoblju, 13. lipnja 2019. održana je 11. sjednica OzP-a u Biogradu na Moru tijekom koje je usvojeno Godišnje izvješće o provedbi za 2018. godinu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.

Dana 15.veljače 2019. zaprimljena su konačna izvješća Revizije praćenja preporuka iz revizije sustava upravljanja i kontrola Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014-2020. te konačno izvješće Revizije sustava upravljanja i kontrole Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014-2020. za 2018.godinu. Također zaprimljeno je 26 konačnih izvješća Revizije operacija za 2018. godinu te 3 konačna izvješća Revizije operacija za 2019. godinu.

Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske Unije (ARPA) dostavila je obavijest u ožujku 2019. o početku Revizije sustava te o početku Revizije operacija, pri čemu se sustav revidira po pitanju ključnih zahtjeva 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 10.

Na dan 30. lipnja 2019. u UT-u je ukupno zaposleno 58 službenika, dok je ukupan broj zaposlenih u tijelima SUK-a OPULJP-a 449.

3.3. PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

U okviru PRR-a na raspolaganju je 2,03 milijarde eura iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoja (EPFRR). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 2,38 milijardi eura.

Do 30. lipnja 2019. ukupno je objavljeno 78 natječaja za dodjelu potpora. Ukupna vrijednost svih natječaja i objavljenih poziva je 16.814,48 milijardi kuna (2.212,43 milijardi eura). U izvještajnom razdoblju objavljena su 2 natječaja za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 367 milijuna kuna (48,28 milijuna eura).

Tablica 13: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (bespovratna sredstva)

Mjera (M) ¹¹	Naziv natječaja	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
M4	4.3.1. Investicije u osnovnu infrastrukturu javnog navodnjavanja	332.000.000,00
M5	5.2.1. Obnova poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala	35.000.000,00

Temeljem pokrenutih natječaja, do 30. lipnja 2019. doneseno je 8.243 odluke o dodjeli sredstava.¹²

Do 30. lipnja 2019. je temeljem svih postupaka dodjele ugovoreno ukupno 1,39 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju je temeljem odluka o dodjeli sredstava ugovoreno ukupno 225,56 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 796,64 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 172,76 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 30. lipnja 2019. ovjereno 690,16 milijuna eura (sredstva EU), a doznačeno je 602,49 milijuna eura. U izvještajnom razdoblju ovjereno je 148,46 milijuna eura (sredstva EU), a doznačeno je 44,77 milijuna eura.

¹¹ Ne obuhvaća mjere 1, 2, 10, 11, 13, 14 (IAKS), 17, 18 i 20 – otvoreni postupci dodjele/pozivi.

¹² Bez mjera 1, 2, 17, 18 i 20 te IAKS mjera.

Tablica 14: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjera (M) ¹³	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
M 1	12,00	0,05	0,46	0,05	0,46	0,16	1,35		
M 2	18,00	0,04	0,21	0,04	0,21	0,65	3,61		
M 3	6,00	0,09	1,55	0,00 ¹⁴	0,08	0,00 ¹⁵	0,04		
M 4	581,45	27,03	4,65	39,65	6,82	29,34	5,05		
M 5	80,00	4,49	5,61	6,76	8,45	6,52	8,15		
M 6	226,00	55,09	24,38	22,78	10,08	9,01	3,99		
M 7	226,00	50,70	22,43	17,44	7,72	46,49	20,57		
M 8	79,00	7,77	9,83	2,16	2,74	2,60	3,29		
M 9	8,00	-0,03	n/p	-	-	0,06	0,76		
M 10	118,01	3,78	3,21	3,78	3,21	0,83	0,70		
M 11	109,06	24,39	22,37	24,39	22,37	1,55	1,43		
M 13	273,36	43,71	15,99	43,71	15,99	42,84	15,67		
M 14	17,00	-	-	-	-	-	-		
M 16	7,50	0,09	1,20	-	-	-	-		
M 17	37,12	6,83	18,40	6,76	18,22	4,13	11,13		
M 18	111,90	-0,11	n/p	-0,11	n/p	-0,11	n/p		
M 19	60,79	-0,54	n/p	3,17	5,21	2,22	3,65		
M 20	55,03	2,17	3,95	2,17	3,95	2,17	3,94		
UKUPNO	2.026,22	225,56	11,13	172,76	8,53	148,46	7,33	44,77	2,21

¹³ M 1: Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja, M 2: Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima, M 3: Sustavi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu, M 4: Ulaganja u fizičku imovinu, M 5: Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti, M 6: Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja, M 7: Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima, M 8: Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma, M 9: Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija, M 10: Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene, M 11: Ekološki uzgoj, M 13: Plaćanja područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima, M 14: Dobrobit životinja, M 16: Suradnja, M 17: Upravljanje rizicima, M 18: Financiranje dodatnih nacionalnih izravnih plaćanja za Hrvatsku, M 19: LEADER (CLLD), M 20: Tehnička pomoć.

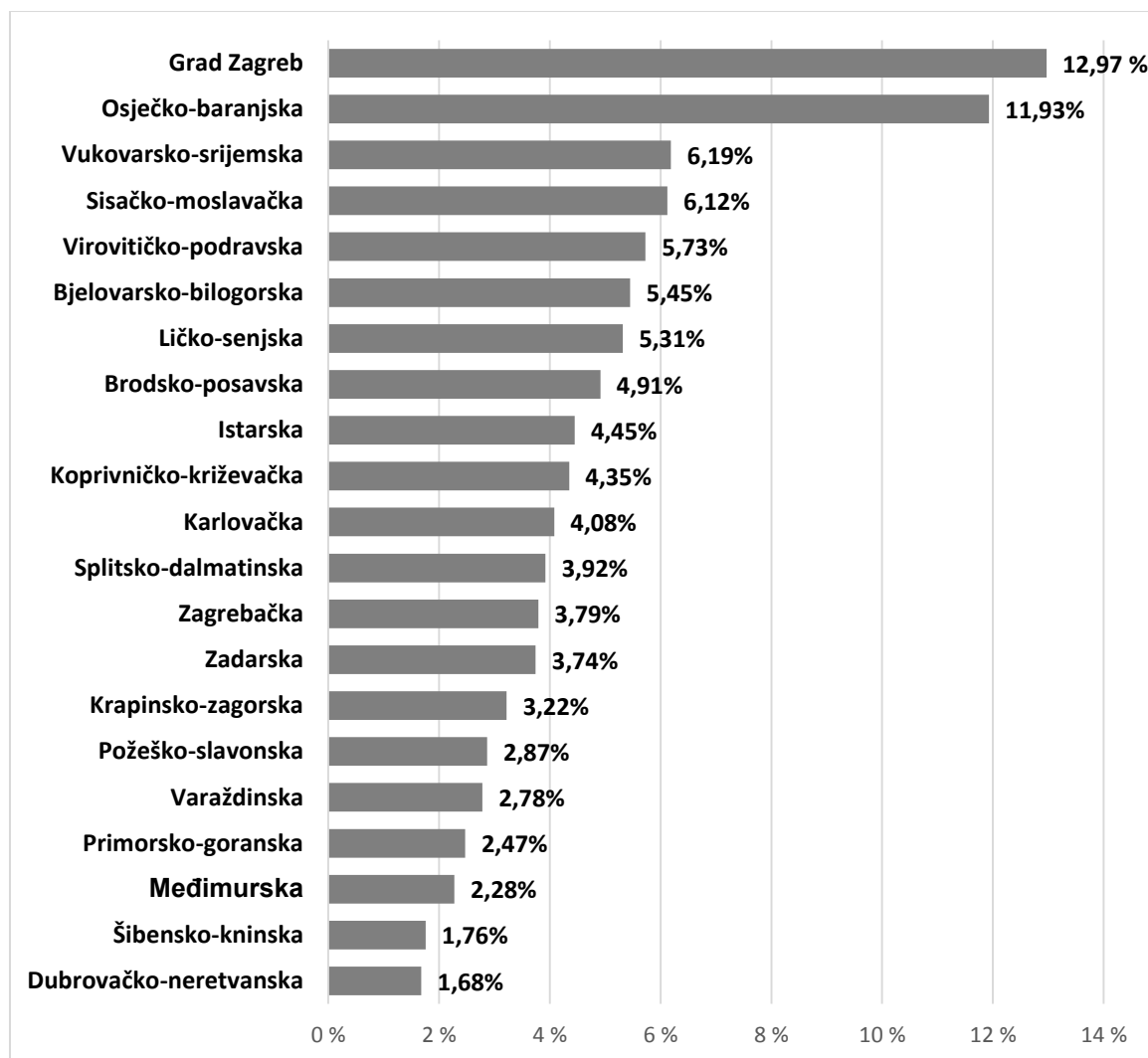
¹⁴ Točan iznos plaćenih sredstva iznosi 4.522,72 EUR.

¹⁵ Točan iznos ovjerenih sredstva iznosi 2.627,47 EUR.

Tablica 15: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjera (M)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
M 1	12,00	0,93	7,74	0,93	7,74	0,93	7,74		
M 2	18,00	2,13	11,84	2,13	11,84	2,11	11,70		
M 3	6,00	0,16	2,65	0,01	0,11	0,00	0,08		
M 4	581,45	417,57	71,82	186,50	32,08	153,69	26,43		
M 5	80,00	60,23	75,29	54,70	68,37	49,49	61,87		
M 6	226,00	126,66	56,05	68,50	30,31	46,96	20,78		
M 7	226,00	288,09	127,47	59,26	26,22	48,92	21,65		
M 8	79,00	25,00	31,64	7,76	9,83	6,05	7,66		
M 9	8,00	2,34	29,31	0,31	3,86	0,31	3,87		
M 10	118,01	13,91	11,79	12,96	10,98	9,32	7,90		
M 11	109,06	90,51	82,99	90,51	82,99	66,06	60,57		
M 13	273,36	167,74	61,36	167,74	61,36	166,75	61,00		
M 14	17,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
M 16	7,50	0,09	1,20	0,00	0,00	0,00	0,00		
M 17	37,12	16,35	44,03	16,33	43,98	12,33	33,22		
M 18	111,90	108,25	96,74	108,25	96,74	108,28	96,76		
M 19	60,79	57,43	94,47	9,22	15,17	7,44	12,25		
M 20	55,03	11,51	20,92	11,51	20,92	11,51	20,92		
UKUPNO	2.026,22	1.388,91	68,55	796,64	39,32	690,16	34,06	602,49	29,73

Grafikon 3: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)

U izvještajnom razdoblju objavljena su 3 pravilnika o provedbi mjera PRR-a kako slijedi:

1. Pravilnik o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2019. godinu (Narodne novine, broj 21/19).
2. Pravilnik o određivanju područja s prirodnim ili ostalim posebnim ograničenjima (Narodne novine, broj 38/19).
3. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2019. godinu (Narodne novine, broj 53/19).

Sedma sjednica Odbora za praćenje provedbe PRR-a održana je 18. lipnja 2019. u Vukovaru.

U izvještajnom razdoblju ujedno je poduzet i niz aktivnosti radi učinkovitije provedbe Programa kao što su:

- održane radionice za potencijalne korisnike tipa operacije 4.4.1 „Neproduktivna ulaganja povezana s očuvanjem okoliša“ tijekom siječnja 2019. godine (u gradovima Zagrebu, Sinju, Drnišu i Gospiću te općinama Fužine i Šestanovac)

- održane radionice o mogućnosti korištenja potpora kroz tip operacije 4.3.3 „Ulaganje u šumsku infrastrukturu“ tijekom veljače 2019. godine (u gradovima Čakovec, Pazin, Zadar, Makarska i Osijek)
- dana 20. veljače 2019. godine objavljen je Poziv za podnošenje prijedloga aktivnosti u provedbi Akcijskog plana Mreže za ruralni razvoj 2014. – 2020., godišnjeg provedbenog akcijskog plana Mreže za 2019. godinu koje će se sufinancirati sredstvima Mjere 20 „Tehnička pomoć“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. -2020.
- dana 26. veljače 2019. godine na Plitvičkim jezerima održane su radionice za mjere iz Programa ruralnog razvoja
- dana 21. veljače 2019. godine Ministarstvo poljoprivrede uručilo je sporazume o suradnji na provedbi Pojedinačnih jamstava za ruralni razvoj, potpisane između HAMAG-BICRO-a i 16 financijskih institucija (banaka i leasing društava)
- održane radionice za korisnike mjere 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ tijekom travnja 2019. godine u Zagrebu
- održane radionice o mogućnosti korištenja potpora za provedbu tipa operacije 4.3.3 „Ulaganje u šumsku infrastrukturu“ tijekom travnja i svibnja 2019. godine (u gradovima Varaždin, Delnice, Požega, Vinkovci i Gospić)
- provedena regionalna kampanja „Poljoprivrednik za 10“, za promociju mjere 10 „Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene“ iz Programa ruralnog razvoja RH 2014. – 2020. tijekom travnja i svibnja 2019. godine
- regionalne radionice o financijskim instrumentima Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. održane u razdoblju od travnja do lipnja 2019. godine
- 3. Hrvatski ruralni parlament održan od 20. do 23. svibnja 2019. godine u organizaciji Ministarstva poljoprivrede (Mreže za ruralni razvoj) i Hrvatske mreže za ruralni razvoj te suorganizaciji LAG-a More 249 u Vodicama i Tisnom, glavna tema kojom su se bavili sudionici Parlamenta vezana je uz „Pametna sela“, odnosno sela budućnosti

Vezano uz provedbu financijskih instrumenata PRR RH 2014.-2020. (dalje u tekstu: FI PRR), 7. ožujka 2019. je održana 2. sjednica Upravljačke skupine za financijske instrumente koje provodi HBOR te 15. veljače 2019. godine 3. sjednica Upravljačke skupine za financijske instrumente koje provodi HAMAG-BICRO. Na sjednicama su članovi informirani o provedenoj upravljačkoj provjeri, o statusu provedbe financijskih instrumenata te o planiranim promidžbenim aktivnostima vezanima uz FI PRR.

U okviru provedbe FI PRR u 2019. godini HAMAG-BICRO je nastavio sa zaprimanjem i obradom zahtjeva za zajmove od strane krajnjih primatelja za FI Mikro zajmovi za ruralni razvoj i FI Mali zajmovi za ruralni razvoj, te je dovršen postupak odabira financijskih institucija za suradnju u provedbi Jamstvenog programa sklapanjem Sporazuma o financiranju za izdavanje pojedinačnih jamstava za ruralni razvoj financiranih iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj. HAMAG-BICRO je, u suradnji s odabranim financijskim institucijama tijekom veljače započeo sa zaprimanjem i obradom zahtjeva za izdavanje Pojedinačnih jamstava za ruralni razvoj temeljem čega je prvo jamstvo izdano u ožujku 2019. godine.

U izvještajnom razdoblju isplaćeno je 28 Mikro i 193 Malih zajmova za ruralni razvoj u ukupnom iznosu od 66.345.618 HRK kao i jedno izdano Pojedinačno jamstvo za ruralni razvoj u iznosu od 9.653.113 HRK.

U izvještajnom razdoblju održano je 12 radionica o mogućnostima korištenja financijskih instrumenata za ruralni razvoj za potencijalne krajnje primatelje u organizaciji Upravljačkog tijela PRR RH 2014.-2020.

Osim navedenoga, tijekom izvještajnog razdoblja je s provedbom započela revizija Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije pod nazivom “Revizija ovjeravanja financijskih izvještaja u okviru Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) za financijsku godinu 2019.”

Na dan 30. lipnja 2019. u UT-u ukupno je zaposleno 92 službenika, dok je ukupan broj zaposlenih u Tijelima SUK-a PRR-a 296.

3.4. OPERATIVNI PROGRAM ZA POMORSTVO I RIBARSTVO

U okviru OPPiR-a na raspolaganju je 252,64 milijuna eura iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 344,14 milijuna eura.

Do 30. lipnja 2019. ukupno je objavljeno 44 natječaj za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 2,99 milijardi kuna (393,96 milijuna eura). U izvještajnom razdoblju objavljeno je 5 natječaj za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 200,13 milijuna kuna (26,33 milijuna eura).

Tablica 16: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (bespovratna sredstva)

Prioritet Unije (PU)	Naziv natječaja	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. „Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti“ okružujućim mrežama plivaticama – srdelarama za siječanj/veljaču 2019. godine	34.200.000,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I. 9. „Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti“ okružujućim mrežama plivaticama – srdelarama za svibanj 2019. godine	34.200.000,00
PU 1	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere I.21. „Energetska učinkovitost i ublažavanje klimatskih promjena – zamjena motora“	15.200.000,00
PU 1	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere I.3. „Partnerstva između znanstvenika i ribara	25.333.536,00
PU 5	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere IV.4. „Prerada proizvoda ribarstva i akvakulture“	91.200.000,00

Temeljem pokrenutih natječaja, do 30. lipnja 2019. donijete su 2.173 odluke o dodjeli sredstava ukupne vrijednosti 129,88 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju donesena je 231 odluka o dodjeli sredstava ukupne vrijednosti 13,13 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 57,19 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 6,50 milijuna eura (sredstva EU). Do 30. lipnja 2019. ukupno je ovjereno 50,19 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju ovjereno je 9,09 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupno je doznačeno 43,22 milijuna eura, a u izvještajnom razdoblju nije bilo dodatnih uplata..

Tablica 17: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

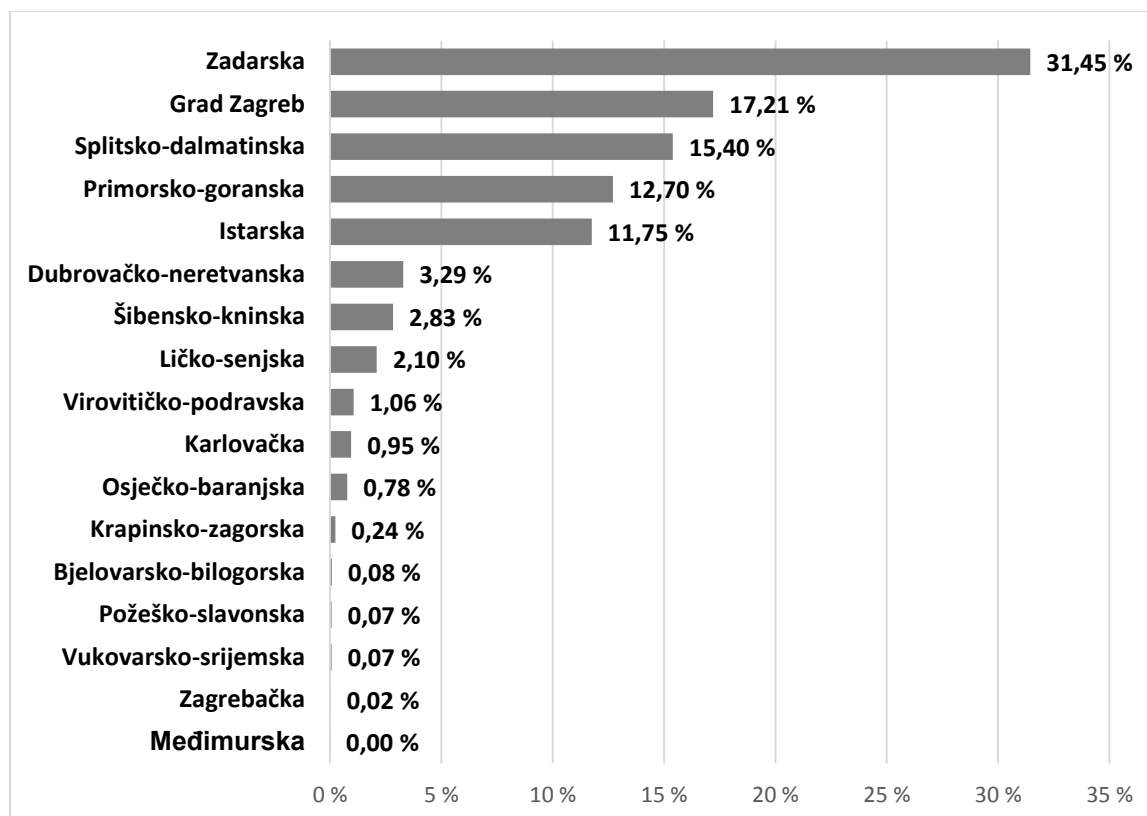
Prioritet Unije (PU) ¹⁶	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PU 1	80,96	1,77	2,19	2,43	3,00	0,30	0,36		
PU 2	55,26	0,64	1,16	1,69	3,05	0,31	0,56		
PU 3	34,82	6,27	18,00	-0,19	n/p	7,31	20,99		
PU 4	24,82	0,00	0,00	0,29	1,15	0,07	0,30		
PU 5	40,62	3,69	9,09	1,93	4,75	1,00	2,46		
PU 6	1,00	0,00	0,00	0,01	1,27	0,10	9,84		
TP	15,16	0,76	5,01	0,34	2,25	0,00	0,00		
UKUPNO	252,64	13,13	5,20	6,50	2,57	9,09	3,60	0,40	0,16

Tablica 18: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritet Unije (PU)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PU 1	80,96	33,22	41,04	19,48	24,06	17,48	21,60		
PU 2	55,26	17,74	32,11	11,91	21,55	10,47	18,94		
PU 3	34,82	26,36	75,69	9,06	26,02	7,91	22,73		
PU 4	24,82	24,74	99,69	1,57	6,32	1,33	5,37		
PU 5	40,62	22,37	55,07	14,47	35,64	12,79	31,50		
PU 6	1,00	0,30	30,10	0,10	9,62	0,10	9,84		
TP	15,16	5,14	33,92	0,60	3,99	0,10	0,67		
UKUPNO	252,64	129,88	51,41	57,19	22,64	50,19	19,87	43,22	17,11

¹⁶ Prioritet Unije 1: Poticanje okolišnog održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, konkurentnog i na znanju utemeljenog ribarstva, Prioritet Unije 2: Poticanje okolišno održive, resursno učinkovite, inovativne, konkurentne i na znanju utemeljene akvakulture, Prioritet Unije 3: Poticanje provedbe ZRP-a, Prioritet Unije 4: Povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije, Prioritet Unije 5: Poticanje stavljanja na tržište i prerade, Prioritet Unije 6: Poticanje provedbe integrirane pomorske politike, TP: Tehnička pomoć.

Grafikon 4: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)

Na dan 30. lipnja 2019. u UT-u ukupno je zaposleno 35 službenika, dok je ukupan broj zaposlenih u Tijelima SUK-a OPPiR-a 47.

Tijekom izvještajnog razdoblja, točnije 15. svibnja 2019. godine, održana je 6. sjednica Odbora za praćenje provedbe OPPiR-a na kojoj je Odbor odobrio Godišnje izvješće o provedbi OPPiR-a za 2018. godinu. Nadalje, članovima je predstavljeno stanje provedbe OPPiR u odnosu na provedbu mjera, ugovaranje i plaćanje te u odnosu na uspješnost i rezultate u odnosu na ključne etape za 2018. godinu definirane okvirom za procjenu ostvarenja postignuća.

Nadalje, u svibnju 2019. godine održana je Konferencija o ribarstvu na kojoj je, među ostalim, predstavljen i novi sustav bespilotnih letjelica za nadzor i kontrolu u ribarstvu, sufinanciran kroz OPPiR, mjeru VI.1. „Kontrola i provedba“.

Što se tiče aktivnosti u svrhu jačanja kapaciteta korisnika za korištenje sredstava iz OPPiR-a, u svibnju i lipnju 2019. godine održana je radionica za korisnike vezano za Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere I.21. „Energetska učinkovitost i ublažavanje klimatskih promjena – zamjena motora“ i to u Poreču i Rijeci.

Što se tiče revizija, u izvještajnom razdoblju završena je revizija sustava od strane Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA) vezano uz provjeru učinkovitosti ključnih zahtjeva 1, 2, 4 i 5 u Upravljačkom tijelu i njegovim posredničkim tijelima te ključnih zahtjeva 10, 11, 12 i 13 u Tijelu za ovjeravanje.. Također, u izvještajnom razdoblju završena je i revizija operacija koja je započela u 2018. godini, a čiji je cilj bio stjecanje razumnog uvjerenja o točnosti i cjelovitosti izdataka prijavljenih Europskoj komisiji od 1. srpnja 2017. godine do 30. lipnja 2018. godine i usklađenosti sa zahtjevima nacionalnog zakonodavstva i zakonodavstva Europske Unije (odnosno zakonitosti i pravilnosti izdataka).

Na temelju provedenih revizija, Tijelo za reviziju je u veljači 2019. godine podnijelo Europskoj komisiji izvješće o reviziji sustava kojim je sustav u okviru UT-a ocijenjen Kategorijom 3: „Djelomično funkcionira, potrebna značajna poboljšanja“. Slijedom toga, a u skladu sa člankom 83. stavkom 1. i člankom 135. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 1303/2013, Europska komisija je u lipnju 2019. godine donijela odluku o prekidu roka za plaćanje sredstava iz EFPR-a za OPPiR na razdoblje od najduže 6 mjeseci odnosno dok UT ne provede odgovarajuće korektivne mjere te Tijelo za reviziju iste ne potvrdi. U skladu s navedenim izvješćem napravljen je Akcijski plan za otklanjanje nedostataka koji je u provedbi te će se o rezultatima provjere izvještavati u narednim izvještajnim razdobljima.

Nadalje, u skladu s člankom 75. Uredbe (EU) br. 1303/2013, u izvještajnom razdoblju nastavljena je i revizija funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole OPPiR (rana preventivna revizija sustava) od strane Europske komisije te je u razdoblju od 18. do 21. rujna 2018. godine provedena druga misija od strane revizora Opće uprave za pomorstvo i ribarstvo Europske komisije. Revizijom je obuhvaćen sustav upravljanja i kontrole uspostavljen u skladu s odredbama članaka od 72. do 74. i članaka od 123. do 126. Uredbe (EU) br. 1303/2013 te članka 97. Uredbe (EU) br. 508/2014 za OPPiR. Nakon provedenog kontradiktornog postupka u okviru kojega je UT odgovorilo na nalaze navedene u nacrtu izvješća o provedenoj reviziji, u lipnju 2019. godine Europska komisija je izdala završno izvješće o reviziji kojim su utvrđuju konačni nalazi te s njima povezane mjere i preporuke. U skladu sa završnim izvješćem, utvrđena su četiri nalaza i dane preporuke za otklanjanje istih te je zaključeno da se dio sustava upravljanja i kontrole obuhvaćen revizijom može razvrstati u kategoriju 3: „Djelomično funkcionira; potrebna su znatna unaprjeđenja“. Nadalje, dano je kvalificirano revizijsko mišljenje odnosno revizori su dobili razumno jamstvo da sustav upravljanja i kontrole uspostavljen s obzirom na ključne zahtjeve obuhvaćene revizijom ispravno funkcionira na razini UT-a, PT-a i TO-a, osim nedostataka utvrđenih revizijom u dijelu UT-a. Odgovor na završno izvješće odnosno informacija o poduzetim mjerama sukladno preporukama nije upućena prema Europskoj komisiji do kraja izvještajnog razdoblja s obzirom na to da je završno izvješće zaprimljeno krajem lipnja 2019. godine.

3.5. OPERATIVNI PROGRAM ZA HRANU I/ILI OSNOVNU MATERIJALNU POMOĆ U OKVIRU FONDA EUROPSKE POMOĆI ZA NAJPOTREBITIJE

U okviru Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć (OPFEAD) na raspolaganju je 36,63 milijuna eura iz Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 43,09 milijuna eura.

Do 30. lipnja 2019. ukupno je objavljeno 5 otvorenih poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 201,12 milijuna kuna (26,4 milijuna eura). U izvještajnom razdoblju nije bilo objave poziva.

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 30. lipnja 2019. sklopljena su ukupno 194 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 27,35 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 22 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 2,47 milijuna eura (sredstva EU).

Sklopljeni ugovori odnose se na materijalnu deprivaciju MD1 – nedostatak hrane, a usmjereni su na ublažavanje najgorih oblika dječjeg siromaštva osiguravanjem školske prehrane djeci u riziku od siromaštva, te materijalnu deprivaciju MD2 – nedostatak osnovne materijalne pomoći, ublažavanjem siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama. Dio ugovora odnosi se na pružanje tehničke pomoći korisnicima i tijelima u sustavu.

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 21,19 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 4,56 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 30. lipnja 2019. ovjereno 10,63 milijuna eura (sredstva EU), a doznačeno je 9,57 milijuna eura. U izvještajnom razdoblju nije bilo ovjerenih sredstava, a doznačeno je 6,94 milijuna eura (sredstva EU).

Tablica 19: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Materijalna deprivacija ¹⁷	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
MD 1	20,88	2,47	11,83	4,01	19,21	0,00	0,00	5,22	
MD 2	13,92	0,00	0,00	0,44	3,13	0,00	0,00	1,28	
TP	1,83	0,00	0,00	0,11	6,11	0,00	0,00	0,43	
UKUPNO	36,63	2,47	6,74	4,56	12,45	0,00	0,00	6,94	18,94

¹⁷ MD 1: Nedostatak hrane, MD 2: Nedostatak osnovne materijalne pomoći, TP: Tehnička pomoć.

Tablica 20: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Materijalna deprivacija	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
MD 1	20,88	20,88	100,02	16,90	80,96	8,13	38,94	7,32	
MD 2	13,92	4,83	34,67	3,38	24,30	1,80	12,90	1,62	
TP	1,83	1,64	89,62	0,90	49,19	0,70	38,39	0,63	
UKUPNO	36,63	27,35	74,67	21,19	57,84	10,63	29,02	9,57	26,12

Za dva poziva koja su trenutno u fazi provedbe, a s ciljem pojednostavljenja provedbe, uvrštene su i mogućnosti pojednostavljenih troškovnih opcija u obliku standardne veličine jediničnog troška (za troškove školskih obroka) te fiksne stope od 5 % za administrativne troškove, troškove prijevoza i skladištenja te troškove popratnih mjera. Riječ je o pozivima Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk. godina 2017 – 2018) te Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk. godina 2018 – 2019). U pozivima Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza II te Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza II primjenjuje se fiksna stopa od 5% za administrativne troškove te troškove prijevoza i skladištenja te 5% za popratne mjere.

Tijekom siječnja i veljače 2019. zaprimljena su konačna izvješća Tijela za reviziju za revidirane 4 operacije, bez utvrđenih nalaza i preporuka.

U izvještajnom razdoblju, 13. lipnja 2019. godine u Biogradu na Moru održana je 11. sjednica Odbora za praćenje OPULJP-a na kojoj je prezentirano trenutno stanje provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020. Također, članovima Odbora za praćenje predstavljeno je i Godišnje izvješće o provedbi predmetnog Programa za 2018. godinu koje se podnosi EK do 30. lipnja, kao i planirane izmjene Programa koje će se podnijeti EK tijekom jeseni. Predloženom izmjenom osigurala bi se sredstva za daljnje ublažavanje materijalne deprivacije nedostatka hrane s obzirom na znatno veću potrebu za tom vrstom materijalne deprivacije u RH, u odnosu na osnovnu materijalnu pomoć na način da se, u okviru dodijeljenih sredstava, izvrši preraspodjela istih s MD2 na MD1.

3.6. PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINANCIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.

U financijskom razdoblju 2014. – 2020. RH sudjeluje u 13 programa prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje.

Programi prekogranične suradnje:

- Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.
- Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.

Programi Interreg B transnacionalne suradnje:

- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.
- Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.
- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.
- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.

Programi Interreg C međuregionalne suradnje:

- Program međuregionalne suradnje INTERREG Europe 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje INTERACT 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje ESPON 2020.

3.6.1. Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 67,2 milijuna eura (57,2 milijuna eura EU sredstva). Do 30. lipnja 2019. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 43,9 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2019. sklopljena su 24 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 20,5 milijuna eura (EU sredstva) s 52 uključena hrvatska projektna partnera na koje se odnosi 10,7 milijuna eura (sredstva EU).

U izvještajnom razdoblju nije bilo novih sklopljenih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Od početka provedbe programa do 30. lipnja 2019. održana su tri sastanka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.2. Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 40,3 milijuna eura (34,3 milijuna eura EU sredstva). Do 30. lipnja 2019. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 30,9 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2019. sklopljeno je 32 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 23,26 milijuna eura (EU sredstva) sa 67 uključenih hrvatskih projektnih partnera na koje se odnosi 12,54 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 9 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 7,66 milijuna eura (EU sredstva) s 21 uključenim hrvatskim projektnim partnerom na koje se odnosi 4,84 milijuna eura (EU sredstva).

Od početka provedbe programa do 30. lipnja 2019. održano je ukupno pet sastanka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa u Vinkovcima 5. veljače 2019.

3.6.3. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 236,8 milijuna eura (201 milijun eura EU sredstva). Do 30. lipnja 2019. objavljen je jedan poziv na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 119,5 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2019. sklopljeno je 70 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava s hrvatskim projektnim partnerima ukupne vrijednosti 45,5 milijuna eura (EU sredstva) s 261 uključenih hrvatskih projektnih partnera. U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 48 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Do 30. lipnja 2019. održano je šest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje.

3.6.4. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 55,7 milijuna eura (46,1 milijuna eura EU sredstva). Trajno otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga objavljen je u siječnju 2016., a do 30. lipnja 2019. objavljena su tri roka na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 33 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava roka na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2019. sklopljeno je 34 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava s hrvatskim projektnim partnerima ukupne vrijednosti 14,9 milijuna eura (EU sredstva) te su ugovorena 4 strateška projekta ukupne vrijednosti 10 milijuna eura (EU sredstva) od kojih se 5 milijuna eura odnosi na hrvatske projektne partnere. U izvještajnom razdoblju sklopljen je 1 strateški projekt ukupne vrijednosti 2,6 milijuna eura (sredstva EU) od kojih se 1,1 milijuna eura odnosi na hrvatske projektne partnere.

Do 30. lipnja 2019. održano je osam sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.5. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 73,9 milijuna eura (60,8 milijuna eura EU sredstva). Do 30. lipnja 2019. objavljeno je pet poziva na dostavu projektnih prijedloga, dva otvorena poziva ukupne vrijednosti 46,6 milijuna eura (sredstva EU) te tri poziva na dostavu projektnih prijedloga u sklopu strateškog projekta *B-light* namijenjenog malim i srednjim poduzetnicima ukupne vrijednosti 10 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju bio je objavljen

drugi otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga vrijednosti 23,4 milijuna eura (sredstva EU) te treći poziv na dostavu projektnih prijedloga za male i srednje poduzetnike u sklopu strateškog projekta *B-light* indikativne vrijednosti 2,7 milijuna eura.

Do 30. lipnja 2019. sklopljena su 53 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava s hrvatskim projektnim partnerima ukupne vrijednosti 11,6 milijuna eura (sredstva EU) u sklopu 1. poziva na dostavu projektnih prijedloga te strateški projekti *B-light* i *De-mine* ukupne vrijednosti 3,3 milijuna eura (sredstva EU) za hrvatske projektne partnere. U izvještajnom razdoblju nije bilo novih sklopljenih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Do 30. lipnja 2019. održano je osam sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.6. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 263 milijuna eura. Do 30. lipnja 2019. objavljena su tri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 203,5 milijuna eura (sredstva EU), ciljani poziv za koordinate prioritetnih područja Strategije EU za dunavsku regiju u iznosu od 3,6 milijuna eura (sredstva EU) te ciljani poziv na dostavu projektnih prijedloga za projekte koji isključivo doprinose Strategiji EU za dunavsku regiju (EUSDR) u iznosu od 1,6 milijuna eura (sredstva EU).

Do 30. lipnja 2019. sklopljeno je 72 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava s hrvatskim projektnim partnerima za koje je ugovoreno 11,1 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo novih sklopljenih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Do 30. lipnja 2019. održano je deset sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.7. Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 118 milijuna eura. Do 30. lipnja 2019. objavljena su tri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 80,5 milijuna eura (sredstva EU).

U sklopu programa provodi se strateški projekt FACILITY POINT kao podrška upravljačkim strukturama Strategije EU za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) u kojem sudjeluje 7 nacionalnih i 2 regionalna tijela javne vlasti iz 8 država članica programa, a ispred Republike Hrvatske projektni partner je Ministarstvo turizma. Proračun projekta je 9,5 milijuna eura (sredstva EU).

Do 30. lipnja 2019. sklopljeno je 30 ugovora na kojima sudjeluje 44 projektna partnera iz RH, za koje je ugovoreno 5,5 milijuna eura EU sredstava. U izvještajnom razdoblju nije bilo ugovaranja.

Do 30. lipnja 2019. održano je jedanaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održana su dva sastanka Odbora za praćenje Programa.

3.6.8. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 276 milijuna eura. Do 30. lipnja 2019. objavljena su tri poziva na dostavu modularnih projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 165 milijuna eura (sredstva EU), dva poziva na dostavu horizontalnih prijedloga ukupne vrijednosti 22 milijuna eura (sredstva EU) te poziv na dostavu integriranih prijedloga ukupne vrijednosti 35 milijuna eura (sredstva EU).

eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju objavljen je jedan poziv na dostavu modularnih te jedan poziv na dostavu horizontalnih projekata.

U sklopu programa provodi se strateški projekt PANORAMED. Projektno partnerstvo koje čini 19 relevantnih nacionalnih i regionalnih tijela javne vlasti te 10 pridruženih partnera iz 12 država članica programa u prosincu 2018. prošireno je za dva dodatna partnera zbog osnivanja novog radnog paketa Inovacije. Projektni partner ispred RH je MRRFEU, koji je ujedno i voditelj radnog paketa 5 Obalni i pomorski turizam. Proračun projekta je 9 milijuna eura (sredstva EU i nacionalno sufinanciranje) dok je 13 milijuna eura (sredstva EU i nacionalno sufinanciranje) predviđeno za provedbu strateških projekata. U izvještajnom razdoblju do 30. lipnja 2019. objavljen je jedan poziv na dostavu strateških projekata u iznosu od 10 milijuna eura (sredstva EU).

Do 30. lipnja 2019. sklopljeno je 58 ugovora u kojima sudjeluje 80 projektnih partnera iz RH, za koje je ugovoreno 13,6 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo ugovaranja.

Do 30. lipnja 2019. održano je deset sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.9. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 298,99 milijuna eura. Do 30. lipnja 2019. objavljena su četiri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 249 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju je objavljen četvrti poziv na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2019. sklopljeno je 73 ugovora u kojima sudjeluje 113 projektnih partnera iz RH, za koje je ugovoreno 3,3 milijuna eura (sredstva EU).

Do 30. lipnja 2019. održano je devet sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.10. Program međuregionalne suradnje INTERREG EUROPE 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 359,33 milijuna eura. Do 30. lipnja 2019. objavljena su četiri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 316,14 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2019. sklopljeno je 28 ugovora u kojima sudjeluje 31 projektni partner iz RH, za koje je ugovoreno 3,57 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo ugovaranja.

Do 30. lipnja 2019. održano je deset sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.11. Program međuregionalne suradnje INTERACT III 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 39,39 milijuna eura te je u potpunosti usmjeren na financiranje programskih aktivnosti namijenjenih razmjeni iskustava upravljačkih struktura i ujednačavanju provedbenih alata u programima europske teritorijalne suradnje.

Do 30. lipnja 2019. održano je osam sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.12. Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 96,3 milijuna eura od čega 74,3 milijuna eura čini doprinos iz EFRR-a. Program je usmjeren na financiranje razmjene znanja i dobrih praksi između gradova, ostalih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S), središnjih tijela državne uprave i znanstveno-istraživačkih institucija. Program ima za cilj promicanje integriranog, održivog razvoja JLP(R)S-a te poboljšanje učinkovite provedbe kohezijske politike EU na regionalnoj i lokalnoj razini.

U izvještajnom razdoblju 20 Mreža za planiranje iz prvog poziva je zatvoreno, a Odbor za praćenje Programa URBACT odobrio je 23 nove Mreže za planiranje iz drugog poziva. Dubrovnik, Rijeka, Šibenik, Zadar i Zagreb uključili su se u pet novih mreža iz drugog poziva. U okviru projekata mreža za planiranje, gradovi će izraditi Integrirani akcijski plan i moći koristiti priliku i testirati neka mala rješenja u svojim gradovima razvijanjem vještina, povezivanjem lokalnih dionika i izgradnjom transnacionalnih partnerstava.

Do 30. lipnja 2019. održano je deset sastanaka OzP-a Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak OzP-a Programa u Alba Iulii, Rumunjska.

3.6.13. Program međuregionalne suradnje ESPON 2020

Ukupni proračun programa ESPON 2020 iznosi 48,68 milijuna eura od čega 41,38 milijuna eura čini doprinos iz EFRR-a te 7,3 milijuna eura nacionalni doprinos. Ukupni doprinos koji RH uplaćuje iznosi 223.327 eura za razdoblje 2014. – 2020.

U prvoj polovici 2019. godine vezano za ostvarenje cilja SO1: *Continued production of territorial evidence*, u tijeku je izrada novih pokrenutih projekata primijenjenih istraživanja (Territorial Applied Research): „Sustainable Urbanization and land-use Practices in European Regions_SUPER“ i „Technological Transformation & Transitioning of Regional Economies“, a za dva projekta su pokrenuti pozivi: "ESPON Interregional Relations in Europe" i "ESPON Cultural Heritage as a Source of Societal Well-being in European Regions". Za šest projekata isporučena su završna izvješća, između koji su i „Green Infrastructure-GRETA“ i „Circular economy-CIRCTER“. U svrhu ostvarenja cilja SO2: *Upgraded knowledge transfer and analytical user support*, unutar aktivnosti Targeted Analyses, u tijeku je izrada pokrenutih projekata: „Adapting European Cities to Population Ageing-ACPA“, „European Sustainable Urbanisation through port city REgeneration-ENSURE“ i „Stocktaking and assessment of typologies of Urban Circular Collaborative Economy initiatives-SHARING“. Objavljeni su natječaji za tri ciljne analize: „Carrying capacity methodology for Tourism“, „Metropolitan Industrial Spatial Strategies“ i „Business Development Opportunities at External EU Borders“. U izvještajnom razdoblju završeno je pet ciljanih analiza.“ Nastavno na ciljanu analizu „Maritime spatial planning and land-sea interactions“ u koju se Republika Hrvatska putem Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja uključila kao zemlja partner u lipnju 2017. g., u Zagrebu se 23. siječnja 2019. g. održala radionica za Croatia Case Study sa izrađivačima projekta sa University of Liverpool. Izdan je jedan Policy Brief na temu “Cross-border public services in Europe” te su izrađena dva Working paper-a: „Territorial potentials for Green Infrastructure“ i “Cross-border public services (CPS) in Europe”. Vezano za ostvarenje cilja SO3: *Improved territorial observation and tools for territorial analyses*, nastavljaju se aktivnosti vezane za razvoj i testiranje web alata za praćenje teritorijalnih podataka koji su se pokrenuli u 2018. godini. U prosincu 2018. godine pokrenut je projekt izrade izvještaja „State of European Territory“ koji će biti predstavljen za vrijeme finskog predsjedanja Vijećem EU u drugoj polovici 2019. g. Za dva projekta su pokrenuti pozivi: “SDG localising tool: Localising and measuring Sustainable Development Goals (SDGs) in cities and regions” i "ESPON Housing Market Dynamics in Cross-border Areas" U svrhu

ostvarenja cilja SO4: *Wider outreach and uptake of territorial evidence*, održana je radionica na Cipru, na temu "Understanding the economic impact of cultural heritage - Better investments through improved evidence collection". U travnju je u Hagu održan seminar "New thinking in spatial planning. Kroz prvu polovicu 2019. godine, održano je nekoliko treninga i radionica vezano za „ESPON Database Portal“. ESPON je u svibnju 2019. g. prvi puta sudjelovao na European Maritime Day-u u Lisabonu s projektom „Maritime spatial planning and land-sea interactions“ koji uključuje dionike iz Hrvatske, Njemačke, Slovenije, Poljske i Nizozemske. U lipnju se održao Seminar u sklopu ESPON Weeka u Iași-u, Rumunjska, u suradnji s EU PRES RO na temu „The role of functional areas for territorial cohesion ". ESPON nastavlja svoju prisutnost na društvenim mrežama sa svakodnevnim aktivnostima na Twitteru i LinkedIn-u.

Sastanci Odbora za praćenje ESPON održani su dva puta tijekom izvještajnog razdoblja, i to 27. ožujka, Prag i 17. lipnja, Iași.

ESPON kontakt točke održale su izvanredni sastanak 3. travnja u Briselu radi dogovora o daljnjim načinima diseminacije rezultata ESPON aktivnosti, ali i dogovora o zajedničkom sudjelovanju u postupku javne nabave za odabir proveditelja „Transnational Outreach“ aktivnosti za naredne 3 godine. U sklopu ESPON tjedna, u rumunjskom gradu Iasi 20. i 21. lipnja održan je sastanak ESPON kontakt točaka.

3.7. NAUČENE LEKCIJE

Europska komisija u programskom razdoblju 2014.-2020. naglasak stavlja na donošenje javnih politika zasnovanih na dokazima, odnosno na provedbi vrednovanja kao mehanizma kojim se utječe na unapređenje učinkovitosti i djelotvornosti svakog (operativnog) programa, ali i cjelokupnog sustava ESIF, odnosno javnih politika, ali i mehanizma za procjenu njihova učinka.

Upravo s ciljem osiguravanja izrade kvalitetnih vrednovanja, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao Koordinacijsko tijelo definiralo je niz mehanizama za uspostavljanje jasnih procedura. Tako je KT zaduženo za uspostavljanje strukture i procesa rada, sazivanje i vođenje Međuresorne evaluacijske radne skupine (MERS).

Za razliku od vrednovanja upravljačkih tijela (operativnih) programa, vrednovanja KT-a provode se na razini Sporazuma o partnerstvu te obuhvaćaju ona područja i teme koja nisu pokrivena planovima vrednovanja pojedinih (operativnih) programa, uključujući određene horizontalne teme primjenjive na više od jednog (operativnog) programa. Tijekom izvještajnog razdoblja provodila su se prva dva vrednovanja KT-a (vrednovanja na razini Sporazuma o partnerstvu) unutar kojih su identificirane naučene lekcije te prezentirane u obliku zaključaka i preporuka:

- (a) *Ex post* vrednovanje operativnih programa financijskog razdoblja 2007.-2013. provedeno je s ciljem utvrđivanja uspješnosti ispunjavanja općih i specifičnih ciljeva i postizanja očekivanih učinaka pojedinih operativnih programa iz financijske perspektive 2007.-2013. te njihova doprinosa smanjenju nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj.

Neki od ključnih zaključaka provedenog vrednovanja su da je potrebno smanjiti radno opterećenje pojedinih zaposlenika pravodobnim zapošljavanjem novog osoblja; potrebno je razviti statističke sustave, pokazatelje rezultata, neposrednih rezultata te pokazatelja učinka i konteksta, i temeljitu praksu praćenja i vrednovanja kako bi se stvorila osnova za kontinuirano poboljšanje regionalnih i drugih razvojnih politika. Nastavak jačanja kapaciteta za pripremu i provedbu projekata posebno je važan na lokalnoj i regionalnoj razini.

- (b) *Srednjoročno vrednovanje provedbe horizontalnih aktivnosti na razini Sporazuma o partnerstvu* za cilj je imalo procijeniti provedbu horizontalnih aktivnosti na razini svih (operativnih) programa u sklopu Sporazuma o partnerstvu, u kojem se i definiraju osnovna načela za navedene horizontalne aktivnosti: vrednovanje, informiranje i komunikacija, edukacija djelatnika sustava upravljanja i kontrole te izgradnja kapaciteta korisnika za pripremu i provedbu projekata. Neki od ključnih zaključaka, odnose na programiranje (uključivanje pokazatelja, uključujući i one za horizontalne aktivnosti (vrednovanje, informiranje i komunikaciju, edukaciju te podršku krajnjim korisnicima) u sve strateške dokumente), daljnje razvijanje obrazovnih modula, jačanje evaluacijske kulture, daljnje jačanje uloga međuresorne evaluacijske radne skupine, te upravljačkih skupina za vrednovanje na razini pojedinih (operativnih) programa, pojačati aktivnosti informiranja i komunikacije na razini pojedinih (operativnih) programa itd.

U nastavku teksta, više o pojedinim vrednovanjima na razini (operativnih) programa.

OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“

U okviru OPKK, MRRFEU je u ulozi UT-a zamijetio povećan broj nepravilnosti i s njima povezanih financijskih korekcija. Mjere koje MRRFEU kao UT kontinuirano provodi kako bi se smanjio broj nepravilnosti i s njima povezanih financijskih korekcija usmjerene su prvenstveno na preventivni učinak jer je bitno osigurati da postupanje korisnika bude u skladu s pozitivnim pravnim propisima hrvatskog zakonodavstva i zakonodavstva Europske unije. U tom smislu MRRFEU u skladu sa svojim ovlastima izdaje obvezujuće upute PT-ovima 2 čija je svrha osigurati pravilno i ujednačeno postupanje u postupcima utvrđivanja nepravilnosti. Upute su brz i učinkovit instrument kojim se utječe na cijeli sustav SUK-a i ispravljaju odnosno preveniraju eventualne greške tijela u svrhu učinkovitijeg postupanja.

MRRFEU je objavio Sažeti pregled uputa na službenoj internetskoj stranici s ciljem da se samim korisnicima bespovratnih sredstava na transparentan način učine dostupnim sve do sad izdane upute. Dodatno, Sažeti pregled uputa se kontinuirano ažurira kako se izdaju nove upute.

Također, na službenoj internetskoj stranici MRRFEU-a objavljena je i tablica s primjerima najčešćih nepravilnosti zajedno s kraćim opisom pogrešnog postupanja korisnika i financijskim korekcijama, iz kojih korisnici mogu vidjeti koje su najčešće pogreške, koje su posljedice navedenih pogrešaka i samim time mogu ih izbjeći, čime se postiže preventivni učinak kako na postojeće korisnike tako i na one gospodarske subjekte koji će tek sklopiti ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava.

Nadalje, potrebno je istaknuti da se u organizaciji MRRFEU redovito održavaju sastanci triju mreža i to Mreže koordinatora iz područja javne nabave, Mreže koordinatora iz područja državnih potpora i Mreže za upravljanje nepravilnostima te brojni sastanci i *ad hoc* paneli u svrhu ujednačavanja prakse i osiguravanja boljeg i učinkovitijeg postupanja svih tijela u sustavu upravljanja i kontrole.

Na sastancima Mreže koordinatora iz područja javne nabave i Mreže koordinatora iz područja državnih potpora, na kojima sudjeluju predstavnici svih tijela u sustavima upravljanja i kontrole ESIF-a redovito se provode aktivnosti vezane uz dijeljenje dobre prakse i preporuka u cilju sprečavanja nepravilnosti koje proizlaze iz pogrešne primjene pravila vezanih uz državne potpore i javnu nabavu.

Od početka provedbe do 30. lipnja 2019. godine održano je sveukupno 20 sastanaka Mreže koordinatora iz područja javne nabave i 16 sastanaka Mreže koordinatora iz područja državnih potpora.

S ciljem prevencije nastanka nepravilnosti i prijevara, razmjene dobre i loše prakse u postupanju te izvještavanju i praćenju postupanja po utvrđenim nepravilnostima, u siječnju 2017. uspostavljena je Mreža za upravljanje nepravilnostima. Sastanci ove Mreže održavaju se redovito svaka četiri mjeseca ili ranije po potrebi. Do trenutka izrade ovog izvješća pa do kraja izvještajnog razdoblja održano je sveukupno 10 sastanaka Mreže za upravljanje nepravilnostima.

Dodatno, kako bi se spriječile poteškoće u provođenju postupaka dodjele bespovratnih sredstava, MRRFEU je kao UT, vezano uz postupanje po prigovorima prijavitelja koji apliciraju u dodjeli bespovratnih sredstava, pripremao izvješća o radu u kojima je na jasan,

sažet i sveobuhvatan način davao preporuke za unapređenje postupka dodjele. Svrha navedenih izvješća je bila da se cjelokupan postupak dodjele bespovratnih sredstava, koji često zna biti dugotrajan, složen i zahtijevan za prijavitelje koji apliciraju za bespovratna sredstva, učini jednostavnijim za prijavitelja te spriječe pogreške koje isti čine pri pripremi projektne prijave.

Naučene lekcije:

- Potreba za preugovaranjem (dodjelom većeg iznosa bespovratnih sredstava od raspoložive alokacije) od 20-30% u odnosu na alokaciju, a kako bi se osigurala puna iskorištenost sredstava
- Iznimno detaljan i dugotrajan postupak dodjele proizvodi učinak na neispunjavanje ciljeva (iako to nije nužno vidljivo odmah na početku financijske perspektive)
- Preoptimistično planiranje rokova od strane svih dionika ne uzimajući u obzir horizontalne probleme koji se javljaju kod svih projekata, što dovodi do nerealnog planiranja dinamike trošenja sredstava i značajnog produženja (prolongacije) rokova provedbe
- Horizontalni problemi RH koji nisu posljedica korištenja EU fondova, ali bitno utječu na isto (nesređeni imovinsko-pravi odnosi, komplicirane administrativne procedure) i na koje de facto nije moguće utjecati
- Preveliko oslanjanje na vanjsku pomoć (konzultante) uz minimalno razvijanje internih kapaciteta
- Korisnici nisu svjesni svojih obaveza, odnosno prijavljuju se projekti koji daleko nadilaze stvarne kapacitete, a često i potrebe korisnika
- Fokusiranost sustava na procedure i proceduralnu ispravnost postupka (u cilju izbjegavanja korekcija i kazni), a manje na sadržaj, odnosno održivost projekata.

U 2019. u okviru Plana vrednovanja OPKK provedena su 2 od ukupno 11 planiranih vrednovanja: Vrednovanje učinka podrške pod Prioritetnom osi 3 Poslovna konkurentnost te Vrednovanje sustava odabira projekata, uključujući postupke izravne dodjele bespovratnih sredstava.

Neki od primjera dobre prakse i naučene lekcije rezultat su nalaza provedenih vrednovanja čiji se kratki pregled nalazi u nastavku:

Vrednovanje sustava odabira projekta, primjene kriterija odabira i poštivanja horizontalnih načela, uključujući postupke izravne dodjele bespovratnih sredstava, koje obuhvaća sve prioritetne osi OPKK

Cilj vrednovanja bio je vrednovati učinkovitost, djelotvornost i funkcionalnost postupaka odabira projekata te primjenu kriterija odabira i poštivanje horizontalnih načela, uključujući postupke izravne dodjele bespovratnih sredstava. Vrednovanje je provedeno u razdoblju veljača 2018.- veljača 2019.

Rezultat provedbe vrednovanja je analiza kriterija i sustava odabira projekata u okviru OPKK kao i zaključci o tome jesu li i u kojoj mjeri osigurani kvalitetni mehanizmi kroz koje se projekti odabiru, provode i prate, a koji su orijentirani na rezultate.

Ključni zaključci provedenog vrednovanja su sljedeći: prema kriteriju relevantnosti rezultati su pokazali da sustav odabira projekata podržava umanjeње regionalnih nejednakosti u

opsegu koji je moguće proširiti i to primarno raspisivanjem više poziva koji su natjecateljskog karaktera gdje će biti korišten regionalni kriterij. Prema kriteriju djelotvornosti rezultati vrednovanja su ukazali na potrebu uvođenja obveznog kriterija odabira koji bi se nedvosmisleno odnosio na ocjenu djelotvornosti, odnosno ocjenu doprinosa projekta ostvarenju relevantnih ciljeva OPKK. Pri ocjeni horizontalnih načela zaključeno je da su odabrani projekti u znatnoj mjeri doprinijeli ostvarivanju horizontalnih načela, a učinak relevantnih kriterija bio je pozitivan i značajan. Također, zaključeno je da primjena horizontalnih načela u kriterijima odabira može biti detaljnije razrađena, posebno u smislu prilagodbe kriterija tematskim specifičnostima pojedinog poziva te da je potrebno uložiti dodatne napore na osvježavanju važnosti detaljnije razrade horizontalnih aktivnosti u samim projektnim prijavama.

Prema kriteriju učinkovitosti rezultati su pokazali da je potrebno dodatno raditi na smanjenju kompleksnosti postupaka odabira, kako bi se smanjilo trajanje samih postupaka odabira. Prema kriteriju dosljednosti rezultati su pokazali da se prilikom razrade kriterija odabira često primjenjuje pristup s velikim brojem pitanja vrednovanja i s vrlo malom bodovnom vrijednosti što dovodi do velike fragmentiranosti bodovanja, otežava znatnije razlučivanje projekata prema njihovoj kvaliteti te smanjuje fokus na doprinos glavnim ciljevima OPKK.

Vrednovanje je ukazalo na postojanje sustava odabira projekata koji je, u cjelini gledano, uređen, s jasno razrađenim procedurama i ulogama svih uključenih aktera što osigurava visoku razinu standardiziranosti postupanja čime se smanjuje rizik od grešaka povezanih sa mogućim netransparentnim postupanjem u procesu odabira.

Cjelovito izvješće provedenog vrednovanja objavljeno je na internetskoj stranici www.strukturnifondovi.hr.

Vrednovanje učinka Prioritetne osi 3 - Poslovna konkurentnost OPKK

Cilj vrednovanja bio je vrednovati učinak odnosno provjeriti postižu li specifični ciljevi unutar PO3 očekivane rezultate, ciljeve i učinke. Vrednovanje je provedeno u razdoblju travanj 2018.-travanj 2019.

Vrednovanje je obuhvatilo pozive u okviru PO3 OPKK-a koji su bili otvoreni te su sadržavali najmanje jedan potpisan ugovor zaključno s 30. lipnja 2018. Odnosilo se na postupke izravne dodjele bespovratnih sredstava, pozive (sheme) za dodjelu bespovratnih sredstava, kao i na korištenje financijskih instrumenata (zajmovi i jamstva).

Ključni zaključci provedenog vrednovanja su sljedeći: prema kriteriju relevantnosti rezultati su pokazali da su mjere unutar PO3 relevantne za jačanje kompetitivnosti MSP-ova jer omogućavaju značajno povećanje opsega poduzetničkih projekata i ostvarenje ciljeva i potreba poduzetnika zbog veće dostupnosti financijskih sredstava (bespovratna sredstva/financijski instrumenti), neovisno o njihovoj lokaciji. Komplementarnost mjera unutar PO3 s ostalim mjerama dostupnima MSP-ovima je vrlo visoka, što omogućava značajan sinergijski učinak, iako taj potencijal nije još maksimalno dosegnut zbog smanjene svjesnosti samih poduzetnika o mogućnostima iskorištavanja navedenih komplementarnosti kako bi ispunili sve svoje potrebe. Utvrđeno je da su financijski instrumenti prikladan alat za financiranje standardnih projekata s mjerljivom i prihvatljivom razinom rizika, a bespovratne su potpore prikladnije kao potpora netipičnim projektima s višim razinom rizika, usredotočenima na inovativnost. Prema kriteriju djelotvornosti zaključeno je da će do kraja 2023. godine dostupna sredstva biti iskorištena do kraja te da će većina ciljnih vrijednosti pokazatelja rezultata biti ostvarena. Djelotvornost potpora donekle je narušena problemima učinkovitosti koji su povezani s dugim procesom procjene projektnih prijava za dobivanje bespovratnih sredstava. Prema kriteriju održivosti rezultati ukazuju na to da je održivost projekata financiranih unutar PO3 zadovoljavajuća, odnosno korisnici planiraju ili su već

realizirali vlastita ulaganja kako bi se povećao učinak potpore ili unaprijedili očekivani rezultati projekta. Nadalje, zaključeno je da je relativno velik udio poduzetnika koji ne prepoznaju rizike koji bi mogli spriječiti uspješnu provedbu projekata ili smatraju da takvi rizici ne postoje (očekivanja nekih poduzetnika o projektnim rezultatima su predimenzionirana), što bi moglo imati učinak na održivost projekata. Cjelovito izvješće provedenog vrednovanja objavljeno je na internetskoj stranici www.strukturnifondovi.hr.

OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“

Na ostvarenje ciljeva Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali i osiguranje učinkovite provedbe s ciljem dostizanja N+3 ciljeva kao i ključnih točaka Okvira uspješnosti utjecali su sljedeći izazovi, a koji su slični onima iz prethodnih godina:

- potreba za daljnjim jačanjem kapaciteta tijela u sustavu upravljanja i kontrole (daljnje zapošljavanje, edukacijske aktivnosti i sl.);
- potreba za dodatnim pojednostavljenjem procedura upravljanja te smanjenjem administrativnih koraka i zahtjeva;
- potreba za ubrzavanjem provedbe kontrole od strane tijela u sustavu, aktivna uporaba uzorkovanja u kontrolnom procesu;
- korištenje većeg broja pojednostavljenih troškovnih opcija (PTO), kao i priprema novih prijedloga PTO;
- priprema i razvoj jedinstvenog informacijskog sustava za upravljanje ugovorima i izvještavanje koji će osigurati bržu i učinkovitiju komunikaciju korisnika i tijela u sustavu - eFondovi.

Upravljačko tijelo Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali kao primjer dobre prakse može navesti primjenu pojednostavljenih troškovnih opcija koje u velikoj mjeri olakšavaju provedbu Operativnog programa, ubrzavaju postupak kontrole troškova od strane Posredničkih tijela razine 2, smanjuju razinu grešaka, ubrzavaju i olakšavaju korisnicima provedbu projekata te u konačnici olakšavaju i ubrzavaju postupak ovjeravanja sredstava prema Europskoj komisiji. Primjena pojednostavljenih troškovnih opcija bilo kroz korištenje mogućnosti koje je Europska komisija definirala Uredbama ili primjenom metodologija koje je razvila država članica uvelike pomaže i u ispunjenju n+3 ciljeva.

Kao jedan od najvećih izazova pojavljuje se pitanje provedbe javnih nabava u sklopu provedbe projekata te propusta zbog neusklađenosti s propisima. Propisi koji definiraju područje javne nabave često su kompleksni kako za provedbu tako i za kontrolu troškova koje provode tijela sustava upravljanja i kontrole.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

Najveći dio alokacije Programa usmjereno je na investicijske mjere, za projekte koji generiraju rast i razvoj prvenstveno poljoprivrednog, prerađivačkog i šumarskog sektora, no značajan udio odlazi i na tzv. IAKS mjere, koje su jedan od najvažnijih mehanizama Zajedničke poljoprivredne politike za očuvanje okoliša i smanjenje negativnog utjecaja poljoprivrede odnosno za osiguravanje zdrave i održive poljoprivrede i zdravog okoliša.

Od investicijskih mjera, domaćim poljoprivrednicima kao najznačajnije mjere pokazale su se Mjera 4 „Ulaganja u fizičku imovinu“ koja omogućava ulaganja u nabavu mehanizacije, primarnu poljoprivredu i preradu poljoprivrednih proizvoda, kao i u djelatnosti usmjerene ka navodnjavanju poljoprivrednih površina i očuvanja krajobraznih vrijednosti te Mjera 6 „Razvoj poljoprivrednih gospodarstva i poslovanja“ kojom se potiču mladi poljoprivrednici, mala poljoprivredna gospodarstva i ulaganja u nepoljoprivredne djelatnosti. Značajan je interes korisnika i za Mjeru 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnom području“ putem koje se dodjeljuju potpore za izradu kvalitetnih lokalnih strateških dokumenata, rekonstrukciju i izgradnju cestovne i komunalne infrastrukture, izgradnju objekata namijenjenih predškolskom odgoju, kulturnim i društvenim aktivnostima te širenju sportsko-rekreacijskih sadržaja čime se stvaraju preduvjeti za poticanje društveno-gospodarskog rasta i zaustavljanje depopulacijskog trenda čime ruralna područja trebaju postati poželjna mjesta za život i rad.

Od sredine 2018. godine pokrenuti su i financijski instrumenti u okviru mjera 4, 6 i 8 kojima se poljoprivrednicima putem financijskih posrednika (HAMAG-BICRO i HBOR) nude izuzetno povoljna kreditna sredstva i zajmovi od svega 0,1% do 1% kamate. Financijski instrumenti koji su dostupni krajnjim primateljima su: pojedinačno jamstvo za ruralni razvoj, mikro i mali zajmovi za ruralni razvoj koje provodi HAMAG-BICRO i investicijski krediti za ruralni razvoj koje provodi HBOR.

Jedna od preporuka vrednovanja provedenog za potrebe izrade Godišnjeg izvješća za 2018. je nastaviti provoditi PRR, uz naglasak na mjere i operacije koje pridonose otvaranju novih radnih mjesta (kao jednom od doprinosa smanjenju iseljavanja). Također, u narednom razdoblju potrebno je intenziviranje promotivnih aktivnosti kroz medije i društvene mreže kako bi se korisnike informiralo o mogućnostima mjera u smislu ostvarenja ciljeva iz PRR-a. Potrebno je i dalje promicati mjere koje doprinose EU ciljevima.

U posljednje tri godine uložen je dodatni napor kako bi se skratile procedure obrade prijave na natječaje iz Programa ruralnog razvoja, uvedena su administrativna rasterećenja i ubrzan je proces dodjele sredstava, a rezultat toga je i visoki stupanj iskorištenosti.

OPERATIVNI PROGRAM ZA POMORSTVO I RIBARSTVO

S obzirom da je OPR za 2007.-2013. bio ograničen opsegom, financijski i vremenski, EFPR predstavlja prvi „pravi“ EU fond za sektor ribarstva i veliki izazov za korisnike i za administraciju. Slijedom toga, na početku su postojale određene poteškoće u provedbi te su postupci pripreme projekata od strane korisnika, kao i postupci odobravanja od strane nadležnih tijela bili dugotrajni. Infrastrukturni projekti, posebno koji se odnose na ulaganja u ribarske luke predstavljali su veliki izazov, a s obzirom na kompleksnu dokumentaciju, javnu nabavu, vremenski zahtjevnije postupke i provedbu. Međutim, poduzete su određene mjere od strane UT-a kojima su pojednostavljeni postupci, čime je povećan interes korisnika, a što je dovelo do napretka u provedbi.

Što se tiče vrednovanja, u izvještajnom razdoblju UT je, sukladno Planu vrednovanja, koji je sastavni dio OPPiR (u skladu s člankom 56. Uredbe (EU) br. 1303/2013 i člankom 18. stavkom 1. točkom j) Uredbe (EU) br. 508/2014) provelo vrednovanje tijekom provedbe (interim ili tekuće vrednovanje), koje se koristi kako bi se provjerilo postiže li program/prioritet/mjera odnosno operacije unutar OPPiR očekivane rezultate, ciljeve i učinke ili su potrebne određene prilagodbe i strateške odluke koje se odnose na opseg programa, odabir projekata ili promjene određenih provedbenih elemenata kako bi se postigli očekivani

rezultati, ciljevi i učinci. Vrednovanje je usmjereno na učinkovitost i djelotvornost provedbe OPPiR odnosno na davanje preporuka za daljnje poboljšanje kvalitete, dizajna, provedbe i održivosti operacija financiranih kroz OPPiR, a s ciljem postizanja ciljanih vrijednosti svih tipova pokazatelja iz operativnog programa. Kao rezultat provedenog vrednovanja, dodatnih analiza i zaključaka donesena je 21 preporuka UT-a (12 za kriterij djelotvornosti i 9 za kriterij učinkovitosti).

PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINACIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.

Tijekom procesa programiranja potrebno je pažljivo definirati programske pokazatelje učinka i rezultata kako bi njihove ciljne vrijednosti bilo što realnije i ostvarivije. Kako bi to bilo moguće potrebno je imati čim točnije i pouzdanije statističke podatke. Također, potrebno je imati čim relevantnije i preciznije nacionalne/regionalne/lokalne razvojne strategije. Nadalje, tijekom programiranja potrebno je uključiti čim više relevantnih dionika.

S korisničke razine najveći izazov je osigurati vlastito sufinanciranje projekata te predfinancirati projektne aktivnosti do trenutka prve isplate sredstava.

Konačno izvješće o učinkovitosti Programa (Interreg IPA Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora te Hrvatska-Srbija 2014.-2020.) pokazalo je da sustav jako dobro funkcionira, kvaliteta upravljanja programima je na visokoj razini te je većina ciljnih vrijednosti programskih pokazatelja učinka već ostvarena ili će sigurno biti ostvarena do kraja 2023. Izvješće je također pokazalo visoku razinu zadovoljstva korisnika bespovratnih sredstava (održane brojne radionice o pripremi te o provedbi projekata, kvalitetno pripremljene upute kako za pripremu tako i za provedbu projekata, stalna komunikacija s korisnicima na dnevnoj osnovi).

4. DETALJNI PREGLED PROVEDBE OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013. I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA

4.1. OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“

Sredstva EU dodijeljena OPP-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 236,98 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 41,82 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPP-a iznosi 278,80 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2019. ugovoreno je ukupno 187,20 milijuna eura, odnosno 78,99 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 168,43 milijuna eura, odnosno 71,07 % dodijeljenih sredstava.

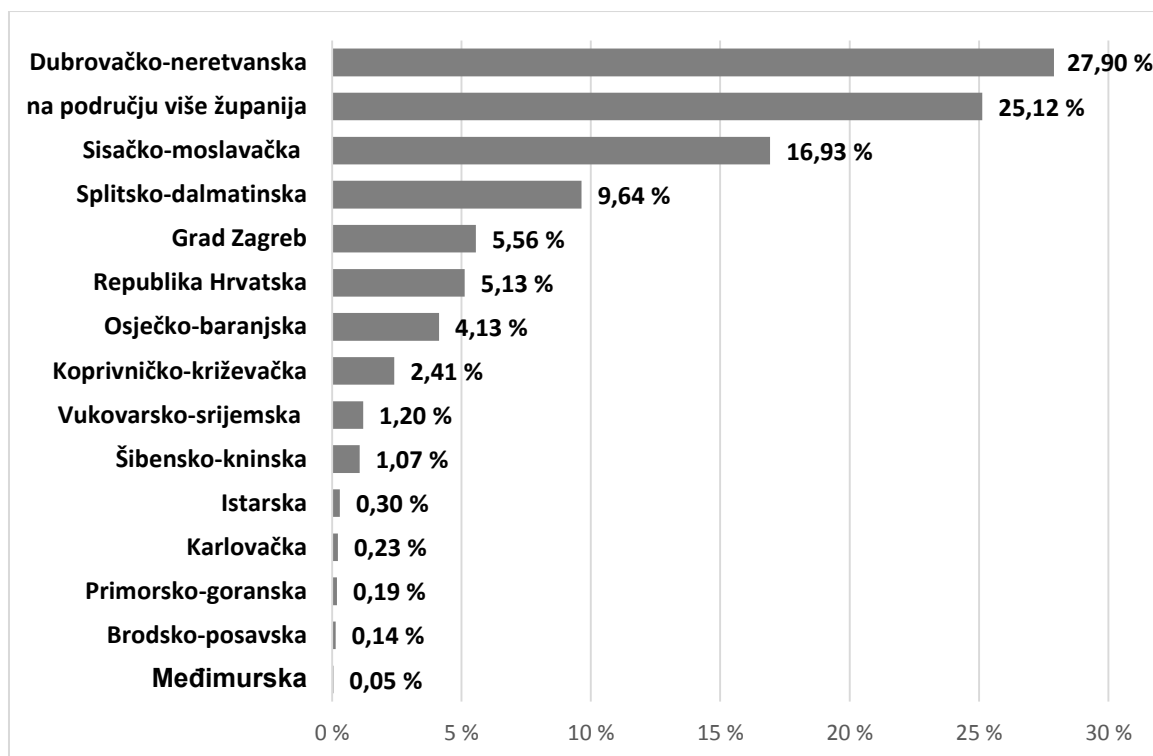
Prihvatljivost troškova za projekte iz OPP-a završila je s 31. prosincem 2016. te su u izvještajnom razdoblju provedene aktivnosti na zatvaranju OPP-a. Krajem ožujka 2018. Europskoj komisiji dostavljena je Konačna Izjava o izdacima zajedno sa Završnim izvješćem za OPP te su tijekom izvještajnog razdoblja nastavljene aktivnosti usuglašavanja i ažuriranja spomenutih dokumenata sa Europskom komisijom.

Tablica 21: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ¹⁸	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	109,99	103,76	94,33	95,01	86,38	91,60	83,28		
PO 2	3,21	2,41	75,13	4,03	125,76	1,16	36,14		
PO 3	7,89	7,63	96,71	5,84	74,07	5,88	74,52		
PO 4	115,90	73,41	63,34	63,55	54,83	64,73	55,85		
UKUPNO	236,98	187,20	78,99	168,43	71,07	163,37	68,94	150,44	63,48

¹⁸ Uključeni predujmovi u iznosu od 54,51 milijuna eura.

Grafikon 5: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)

4.2. OPERATIVNI PROGRAM „ZAŠTITA OKOLIŠA“

Sredstva EU dodijeljena OPZO-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 281,10 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 49,61 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPZO-a iznosi 330,70 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2019. ugovoreno je ukupno 354,77 milijuna eura, odnosno 126,21 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 279,49 milijuna eura, odnosno 99,43 % dodijeljenih sredstava.

U PO1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom, u provedbi je bilo ukupno 20 projekata: 2 velika i 14 infrastrukturnih projekata te 4 projekta tehničke pomoći. U PO2: Zaštita vodenih resursa u Hrvatskoj, u konačnici je provedeno 149 projekata, od toga 96 infrastrukturnih i 52 projekta pripreme projektne dokumentacije. U PO3: Tehnička pomoć, bilo je ukupno 8 operacija s 12 projekata.

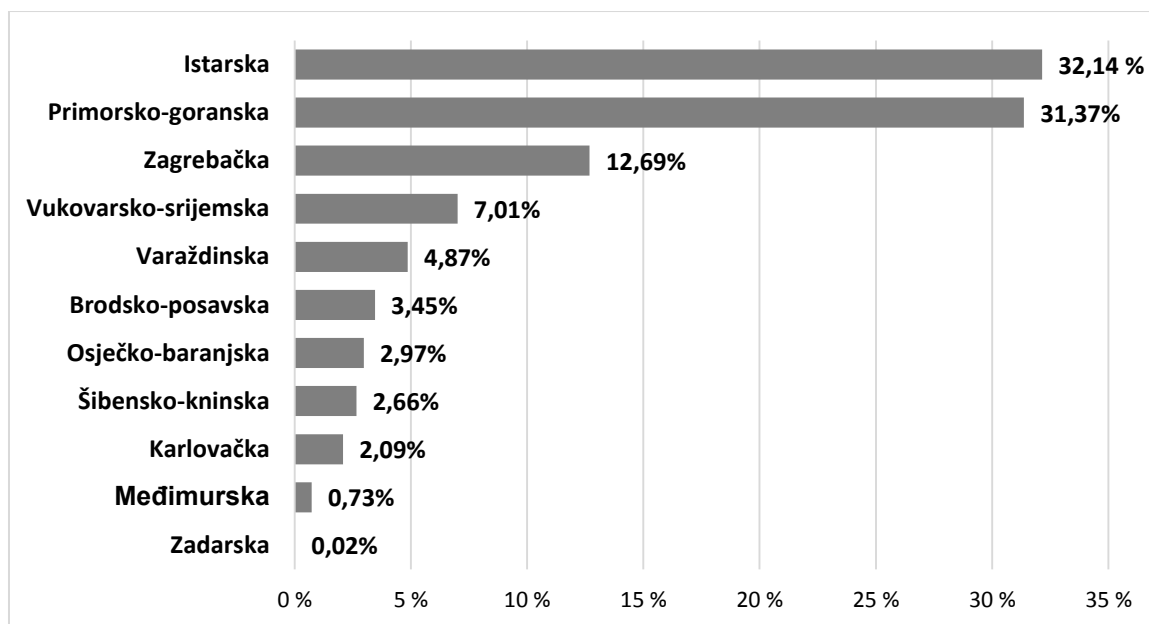
Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo promjena u financijskim podacima, a nakon predaje ažuriranog Završnog kontrolnog izvješća očekuje se očitovanje EK-a.

Tablica 22: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Zaštita okoliša“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

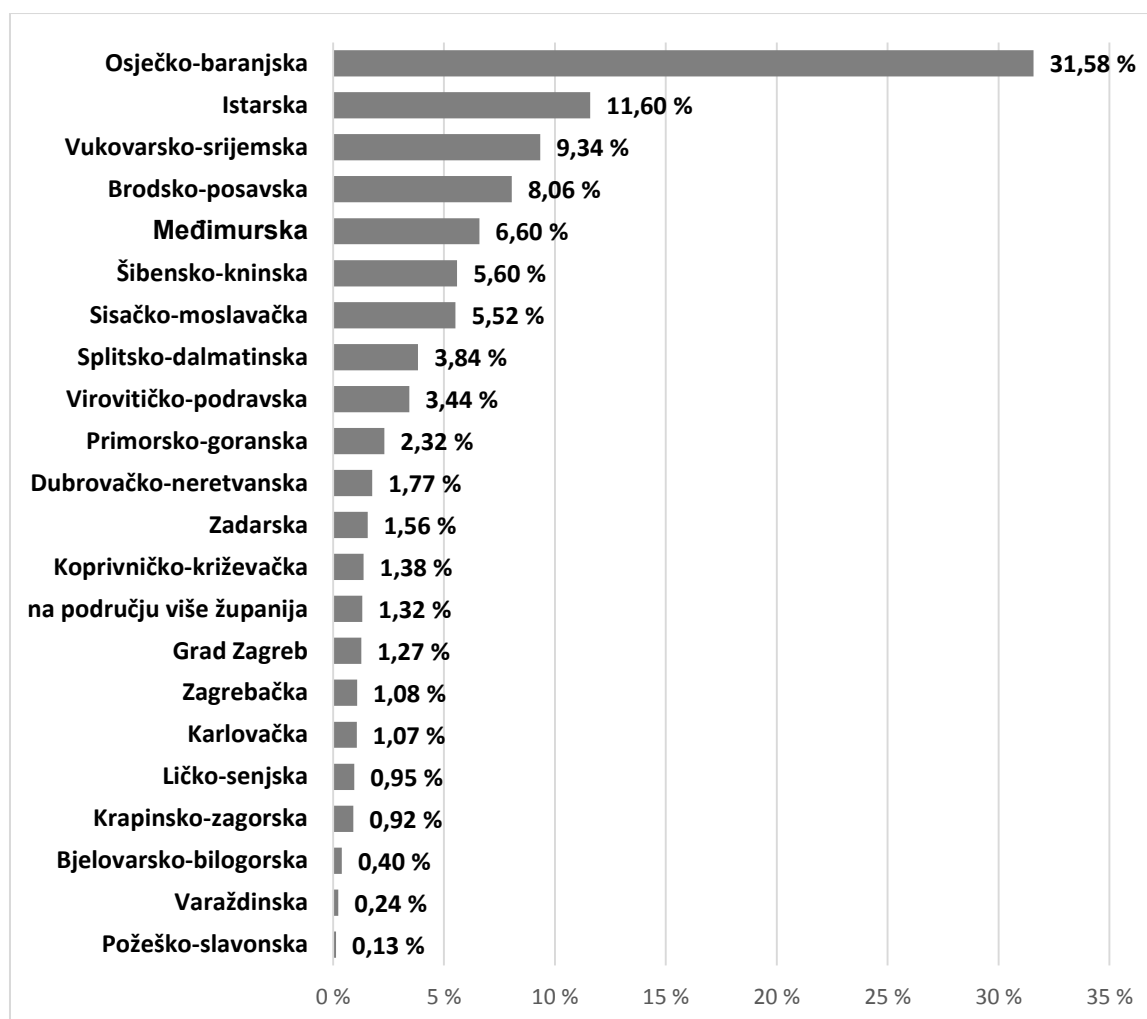
Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ¹⁹	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	73,94	83,96	113,55	66,69	90,19	73,95	100,01		
PO 2	199,09	262,56	131,88	205,07	103,00	199,09	100,00		
PO 3	8,06	8,25	102,32	7,73	95,86	8,06	100,00		
UKUPNO	281,10	354,77	126,21	279,49	99,43	281,10	100,00	267,04	95,00

¹⁹ Uključeni predujmovi u iznosu od 78,43 milijuna eura.

Grafikon 6: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)

Grafikon 7: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2: Zaštita vodnih resursa Hrvatske od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)

4.3. OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“

Sredstva EU dodijeljena OPRK-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 187,78 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 35,84 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPRK-a iznosi 223,62 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2019. ugovoreno je ukupno 198,35 milijuna eura, odnosno 105,63 % dodijeljenih sredstava. Navedena stopa ugovaranja rezultat je tzv. *overbooking*-a dodijeljenih sredstava EU tj. ugovaranja većeg iznosa od dodijeljenih sredstava EU kako bi se umanjio rizik od neiskorištavanja sredstava EU dodijeljenih OP-u uslijed mogućih ušteda na projektima. Korisnicima je ukupno isplaćeno 180,37 milijuna eura, odnosno 96,06 % dodijeljenih sredstava te se očekuje iskorištenost 100 % dodijeljenih sredstava EU. U izvještajnom razdoblju nije bilo promjena.

Krajnji rok za prihvatljivost izdataka bio je 31. prosinca 2016. te su s tim datumom korisnici morali platiti račune da bi im troškovi mogli biti prihvatljivi za financiranje iz OPRK-a. Troškove nastale nakon tog datuma snose sami korisnici.

Tijekom izvještajnog razdoblja poduzete su brojne aktivnosti vezano za zatvaranje OPRK-a. Sukladno Općoj uredbi 1083/2006 za zaključenje programa i konačnu isplatu RH je dostavila EK završnu izjavu o izdacima, zahtjev za konačnu isplatu, završno izvješće o provedbi programa te izjavu o zaključenju uz završno kontrolno izvješće do 30. ožujka 2018.

S obzirom na to da je Tijelo za reviziju bilo dužno izvršiti dodatne verifikacije i izraditi dodatne dokumente, s EK je dogovoreno da novi paket dokumenata za zaključenje OPRK-a bude dostavljen tijekom 2019. godine nakon čega se očekuje prihvaćanje Izjave o zaključenju od strane EK.

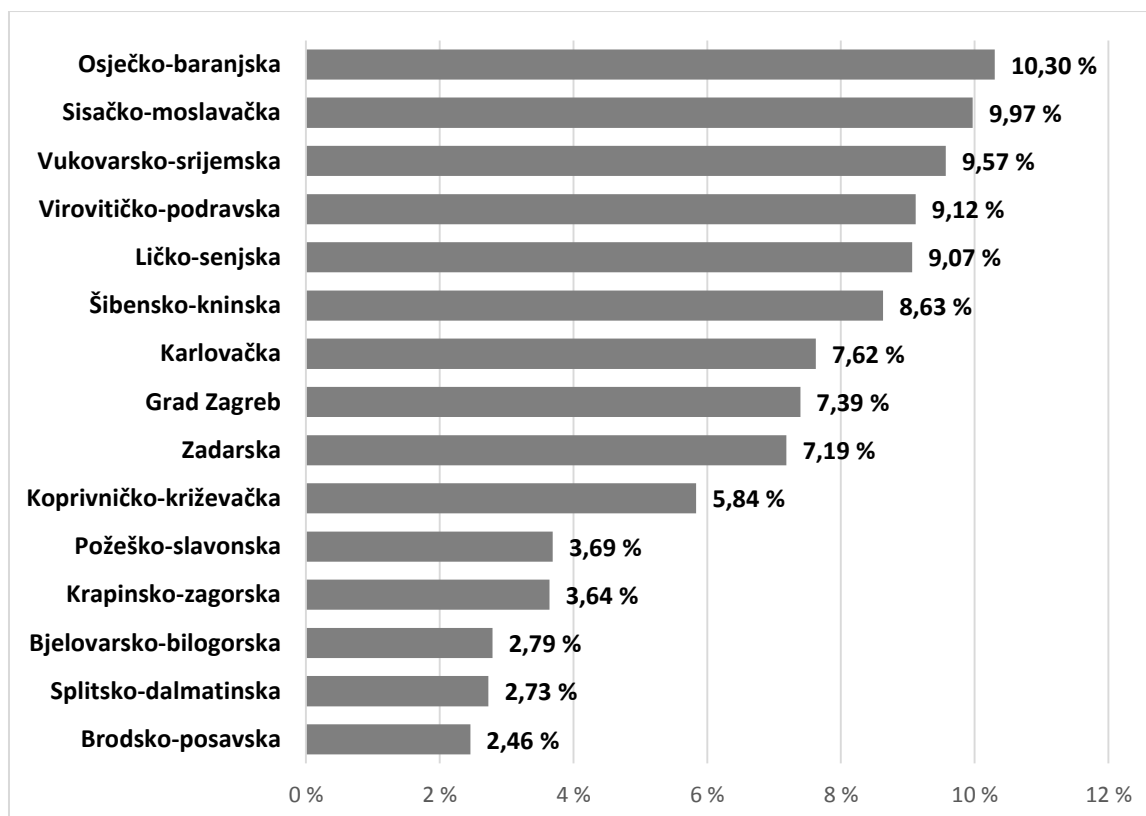
Tijelo za reviziju zaključilo je reviziju operacija OPRK te je u svibnju i srpnju 2019. dostavilo završna izvješća Upravljačkome tijelu. Također, tijekom izvještajnog razdoblja, Tijelo za reviziju zatražilo je dodatnu dokumentaciju od strane Upravljačkoga tijela u cilju provedbe završnih kontrola vezano za zaključenje Programa te je 31. srpnja 2019. pripremilo i Europskoj komisiji dostavilo Završno kontrolno izvješće vezano za zaključenje Operativnoga programa Regionalna konkurentnost za programsko razdoblje 2007.- 2013.

Tablica 23: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Regionalna konkurentnost 2007. – 2013.“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

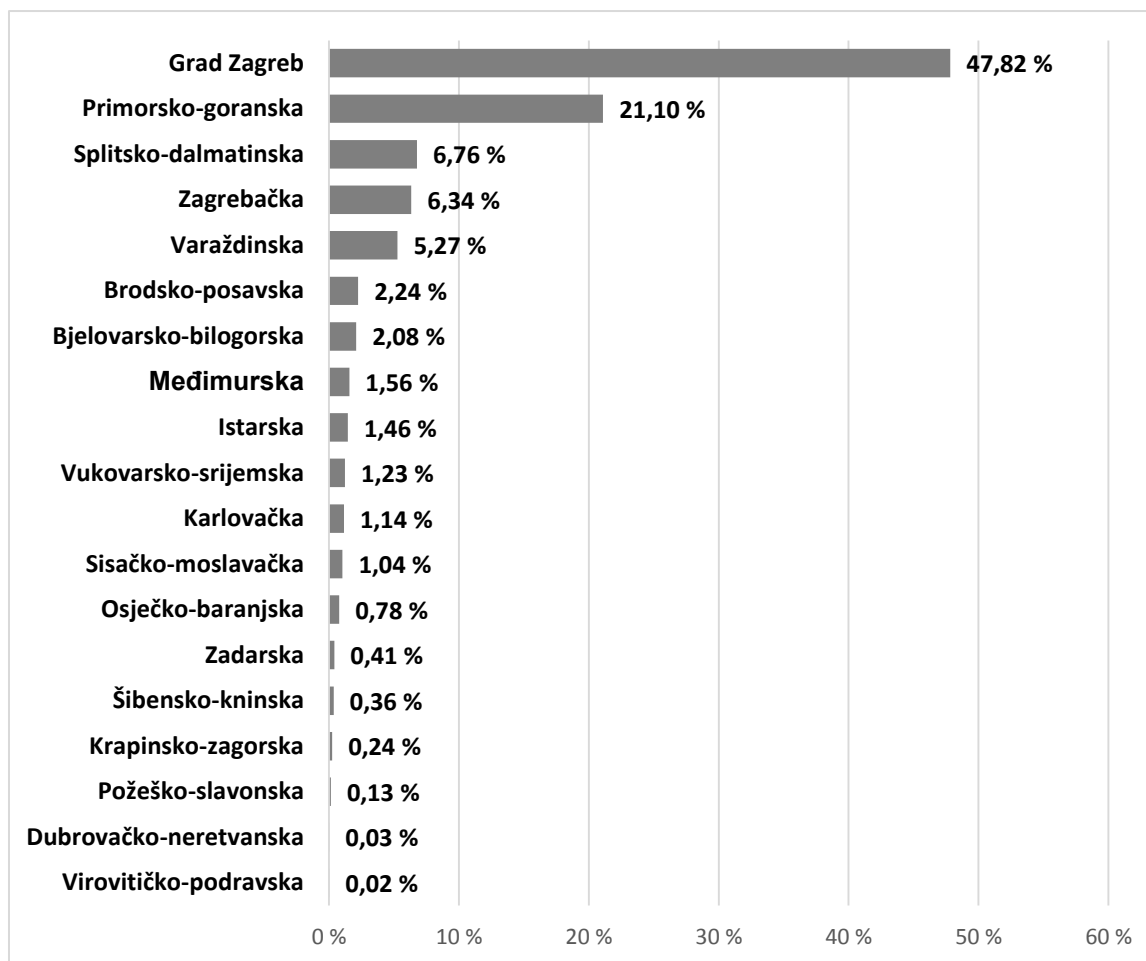
Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²⁰	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	62,16	73,28	117,89	63,86	102,73	62,17	100,02		
PO 2	113,80	113,27	99,54	105,04	92,30	113,79	99,99		
PO 3	11,82	11,80	99,82	11,48	97,09	11,82	100,00		
UKUPNO	187,78	198,35	105,63	180,37	96,06	187,78	100,00	178,39	95,00

²⁰ Uključeni predujmovi u iznosu od 44,91 milijuna eura.

Grafikon 8: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)

Grafikon 9: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)

4.4. OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“

Sredstva EU dodijeljena OPRLJP-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 152,41 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 26,90 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPRLJP-a iznosi 179,31 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2019. ugovoreno je ukupno 152,05 milijuna eura, odnosno 99,76 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 144,63 milijuna eura, odnosno 94,89 % dodijeljenih sredstava. U izvještajnom razdoblju nije bilo promjena.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Upravljačko tijelo odgovorno za upravljanje i provedbu predmetnog Programa, 30. ožujka 2018. godine izvršilo je obvezu podnošenja potrebne dokumentacije Europskoj komisiji za konačnu isplatu sredstava (sukladno članku 89. stavku 1. Uredbe VIJEĆA (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006.).

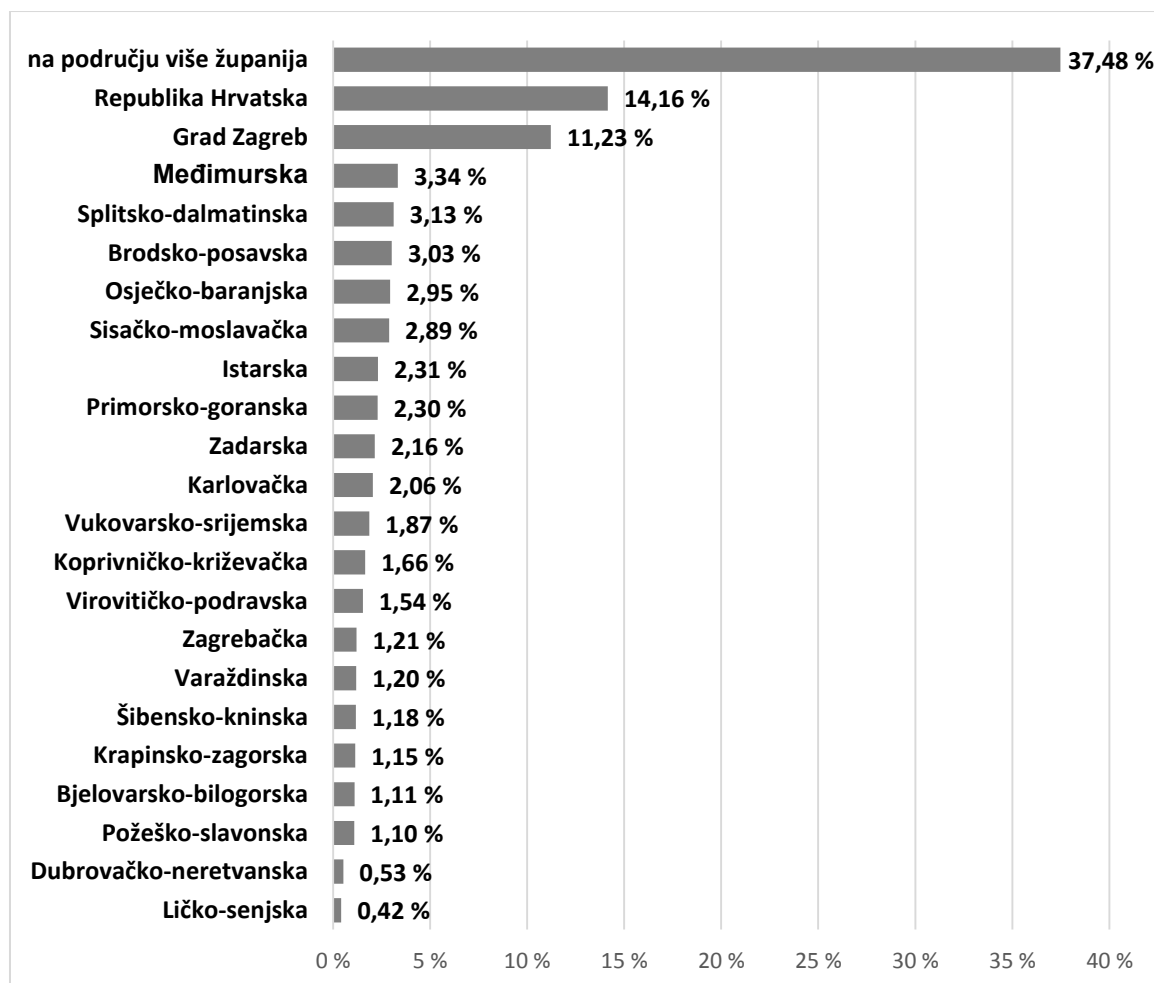
S obzirom na navedeno, 10. prosinca 2018. godine u proračun RH od strane EK izvršeno je završno plaćanje u iznosu 4.615.854,36 EUR čime ukupna iskorištenost financijskih sredstava predmetnog Programa iznosi 149,41 milijuna eura odnosno 98,03%.

Tablica 24: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²¹	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	44,94	48,46	107,84	49,33	109,78	47,62	105,96		
PO 2	39,98	36,99	92,51	33,13	82,87	35,46	88,69		
PO 3	47,78	47,80	100,04	44,11	92,32	47,79	100,02		
PO 4	11,73	11,64	99,28	11,06	94,30	11,03	94,03		
PO 5	7,99	7,16	89,64	6,99	87,53	7,51	93,99		
UKUPNO	152,41	152,05	99,76	144,63	94,89	149,41	98,03	149,41	98,03

²¹ Uključeni predujmovi u iznosu od 30,13 milijuna eura.

Grafikon 10: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)

4.5. KOMPONENTA I PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I JAČANJE INSTITUCIJA

Sredstva EU dodijeljena komponenti I programa IPA za razdoblje 2007. – 2013. iznose 278,05 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2019. ugovoreno je ukupno 255,63 milijuna eura, odnosno 91,94 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 239,16 milijuna eura, odnosno 86,02 % dodijeljenih sredstava. U izvještajnom razdoblju krajnjim korisnicima i ugovarateljima isplaćeno je ukupno 1,46 milijuna eura, odnosno 0,53 % dodijeljenih sredstava.

Dodijeljena sredstva EU za IPA 2012 nacionalni program iznose 30,13 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe svih ugovora je 29. studenoga 2018., a za izvršenje plaćanja 29. studenog 2019. IPA 2012 nacionalni program obuhvaća 10 projekata te ukupno 44 komponente (19 komponenti nabave usluga, 4 *twinning* komponente, 4 *twinning light* komponente, 3 komponente izvođenja radova, 9 komponenti nabave roba, 3 grant sheme bespovratnih sredstava i 2 izravne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje).

Dodijeljena sredstva EU za IPA 2013 nacionalni program iznose 11,58 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe ugovora je 14. siječnja 2019. (osim za radove na rekonstrukciji palače Moise na otoku Cresu za koji je rok za izvršenje tri godine od isteka roka za ugovaranje), a za izvršenje plaćanja 14. siječnja 2020. IPA 2013 nacionalni program obuhvaća 5 projekata te ukupno 13 komponenti (4 komponente nabave usluga, 2 *twinning* komponente, 1 *twinning light* komponenta, 1 komponenta izvođenja radova, 3 komponente nabave roba, te 2 komponente direktne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje).

Dodijeljena sredstva EU za Prijelazni instrument za 2013. godinu iznose 29 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe svih ugovora je 13. prosinca 2019. Prijelazni instrument obuhvaća 21 projekt unutar 3 prioriteta te ukupno 64 komponenti (21 komponenti nabave usluga, 15 *twinning* komponenti, 13 *twinning light* komponenti, 2 komponente izvođenja radova, 11 komponenti nabave roba i 2 izravne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje).

Tablica 25: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Elementi komponente ²²	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
NP 2007	39,95	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2008	35,80	-	-	-	-	-	-	-	-
NS 2008	0,95	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2009	36,80	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2010	31,18	-	-	-	-	-	-	-	-

²² NP – Nacionalni program; NS – Nuklearna sigurnost; PI – Prijelazni instrument; PU – Članarine za Programe Unije.

NP 2011	26,77	-	-	-	-	-	-	-	-
NS 2011	0,81	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2012	30,13	-	-	0,07	0,25	-	-	-	-
NP 2013	11,58	-	-	0,09	0,82	-	-	-	-
PI	29,00	-	-	1,29	4,45	-	-	-	-
PU	35,08	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	278,05	-	-	1,46	0,53	-	-	-	-

Tablica 26: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Elementi komponente	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
NP 2007	39,95	36,83	92,17	34,62	86,66	36,96	92,51	34,46	86,26
NP 2008	35,80	33,89	94,67	30,54	85,30	32,20	89,93	30,50	85,20
NS 2008	0,95	0,68	71,10	0,67	70,21	0,67	70,21	0,67	70,21
NP 2009	36,80	34,26	93,10	31,83	86,50	32,55	88,45	32,55	88,45
NP 2010	31,18	28,43	91,18	26,34	84,48	28,14	90,25	26,02	83,44
NP 2011	26,77	25,44	95,05	23,63	88,27	36,04	134,66	24,02	89,73
NS 2011	0,81	0,63	78,09	0,62	76,63	0,59	72,80	0,59	72,80
NP 2012	30,13	25,07	83,21	23,79	78,96	23,82	79,06	23,81	79,05
NP 2013	11,58	10,95	94,48	10,41	89,85	10,97	94,67	10,40	89,77
PI	29,00	24,38	84,08	22,64	78,08	22,09	76,18	22,09	76,18
PU	35,08	35,08	100	34,08	97,14	34,39	98,03	34,24	97,62
UKUPNO	278,05	255,63	91,94	239,16	86,02	258,41	92,94	239,35	86,08

4.6. KOMPONENTA II PROGRAMA IPA – PREKOGRANIČNA SURADNJA

U financijskom razdoblju 2007. – 2013. komponenta II programa IPA predstavlja važan doprinos aktivnostima regionalnoga razvoja, čiji je cilj potaknuti stvaranje prekograničnih mreža, partnerstava i razvoj zajedničkog prekograničnog djelovanja, te izgradnja kapaciteta JLP(R)S-a za upravljanje programima EU, kao i priprema za upravljanje budućim programima prekogranične suradnje unutar strukturnih fondova EU.

Kroz komponentu II programa IPA osigurana su sredstva za 3 vrste programa teritorijalne suradnje:

- Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama članicama – programi sa Slovenijom, Mađarskom te IPA Jadranska prekogranična suradnja
- Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama Europske unije – programi sa Srbijom, Bosnom i Hercegovinom i Crnom Gorom
- Programi transnacionalne suradnje – programi Jugoistočna Europa (*South-East Europe* SEE) i Mediteran (MED).

Operativnu strukturu za provedbu operativnih programa prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama EU čini MRRFEU koje je zaduženo za upravljanje programom te djeluje u svojstvu ugovornog i provedbenog tijela.

Sredstva EU dodijeljena komponenti II programa IPA za razdoblje 2007. – 2013. iznose 17,52 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2019. ugovoreno je ukupno 17,22 milijuna eura, odnosno 98,27 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 15,47 milijuna eura, odnosno 88,30 % dodijeljenih sredstava.

Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. uključuju programe:

Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama članicama koji su u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. bili u provedbi su program sa Slovenijom i program IPA Jadranska prekogranična suradnja, dok je program s Mađarskom zatvoren tijekom izvještajnog razdoblja.

Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama EU koji su u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. bili u provedbi su program s Bosnom i Hercegovinom iz financijskih alokacija za 2012. i 2013. godinu, program sa Srbijom iz financijskih alokacija za 2012. i 2013. godinu, te program s Crnom Gorom iz financijskih alokacija za 2012. i 2013. godinu.

Provedba svih programa transnacionalne suradnje – programi Jugoistočna Europa (*South-East Europe* SEE) i Mediteran (MED) je zaključena.

Tablica 27: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Programi komponente ²³	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
HR-BIH	7,00	-	-	-0,00 ²⁴	-0,00 ²⁵	-	-	-	-
HR-CG	3,00	-	-	-	-	-	-	-	-
HR-SRB	6,00	-	-	-	-	-	-	-	-
SEE	1,19	-	-	-	-	-	-	-	-
MED	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	17,52	-	-	-0,00	-0,00	-	-	-	-

Tablica 28: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Programi komponente	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
HR-BIH	7,00	6,98	99,73	6,38	91,14	6,90	98,59	6,22	88,86
HR-CG	3,00	3,00	99,88	2,67	88,88	2,78	92,69	2,59	86,34
HR-SRB	6,00	5,95	99,17	5,34	89,01	5,37	89,51	5,30	88,34
SEE	1,19	1,29	84,77	1,08	71,20	1,27	83,35	1,08	71,20
MED	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	17,52	17,22	98,27	15,47	88,30	16,32	93,15	15,19	86,72

²³ Hrvatska – Bosna i Hercegovina, Hrvatska – Crna Gora, Hrvatska – Srbija, Jugoistočna Europa (SEE), Mediteran (MED).

²⁴ Stvarni iznos -0,00009

²⁵ Stvarni iznos -0,001

4.7. KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ

Sredstva EU dodijeljena komponenti V programa IPA (IPARD) za razdoblje 2007. – 2013. iznose 121,81 milijuna eura (182,92 milijuna eura prije automatskog opoziva).

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2019. ugovoreno je ukupno 106,62 milijuna eura, odnosno 87,52 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 100,67 milijuna eura, odnosno 82,64 % dodijeljenih sredstava. U izvještajnom razdoblju mijenjao se iznos plaćanja zbog izvršenog povrata u iznosu od 31.449,08 eura.

Tablica 29: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjere ²⁶	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
M101	42,23	-	-	-0,00 ²⁷	n/p	-	-	-	-
M103	35,67	-	-	-	-	-	-	-	-
M202	3,93	-	-	-	-	-	-	-	-
M301	29,66	-	-	-	-	-	-	-	-
M302	10,00	-	-	-0,03	-0,03	-	-	-	-
TP	0,32	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	121,81 ²⁸	-	-	-0,03	-0,02	-	-	-	-

Tablica 30: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjere	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
M101	42,23	35,82	84,82	34,48	81,65	41,87	99,16		
M103	35,67	30,09	84,36	28,74	80,58	36,25	101,7		
M202	3,93	3,84	97,59	2,80	71,20	3,46	88,01		
M301	29,66	29,16	98,32	27,32	92,09	33,06	111,5		
M302	10,00	7,39	73,88	7,05	70,46	9,02	90,17		
TP	0,32	0,32	100	0,29	89,01	0,59	180,6		

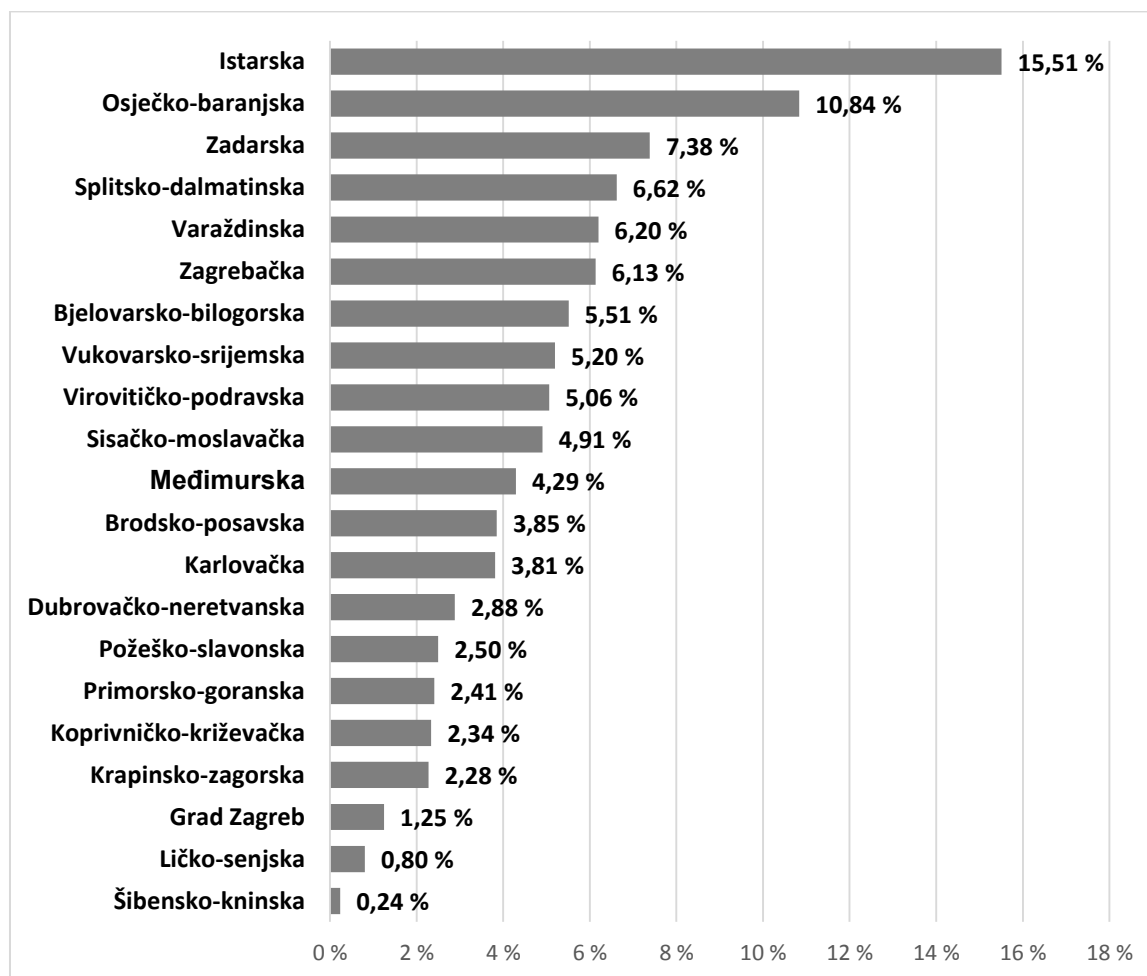
²⁶ Mjera 101: Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice; Mjera 103: Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice; Mjera 202: Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja; Mjera 301: Pобољшanje i razvoj ruralne infrastrukture; Mjera 302: Diversifikacija i razvoj ruralnih ekonomskih aktivnosti; TP: Tehnička pomoć.

²⁷ Izvršen povratu iznosu od 2.881,28 eura.

²⁸ Inicijalno dodijeljena sredstva, prije automatskog opoziva sredstava iznose 182.920.793 eura.

UKUPNO	121,81	106,62	87,52	100,67	82,64	124,25	102,0	105,26	86,41
--------	--------	--------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	-------

Grafikon 11: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava komponente V programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)

4.8. OPERATIVNI PROGRAM ZA RIBARSTVO REPUBLIKE HRVATSKE ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2007. – 2013.

Sredstva EU dodijeljena Operativnom programu za ribarstvo za razdoblje 2007. – 2013. iznose 8,7 milijuna eura dok nacionalno sufinanciranje iznosi 2,9 milijuna eura, čime ukupna vrijednost Operativnog programa za ribarstvo iznosi 11,6 milijuna eura.

Sukladno Ugovoru o pristupanju RH u EU, na provedbu Operativnoga programa za ribarstvo primijenjeno je pravilo „N+2“, te u izvještajnom razdoblju nije bilo provedbe Operativnog programa u smislu ugovaranja i plaćanja izdataka korisnicima. Također, aktivnosti za zatvaranje Operativnog programa za ribarstvo provedena su u prethodnim izvještajnim razdobljima, uključujući postupke koje je EK provodila na temelju dostavljene dokumentacije te je u prosincu 2018. godine zaprimljen od strane Europske komisije prijedlog zaključenja OPR-a kojim se prihvaća revidirana verzija završnog izvješća o provedbi i izjava o zaključenju, ali obavijest o zatvaranju OPR-a nije zaprimljena do kraja izvještajnog razdoblja odnosno do 30. lipnja 2019. godine. Uzimajući u obzir da je do kraja 2016. ukupni iznos doznačenih sredstava od EK (predujam i međuplaćanja), premašio 95 % ukupnog doprinosa Europskog fonda za ribarstvo (EFR) za Operativni program, u skladu s odredbama članka 79. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1198/2006 o EFR-u, u izvještajnom razdoblju nije bilo doznačenih sredstava od strane EK za ovjerene izdatke na temelju Završnog zahtjeva za plaćanje.

Republika Hrvatska je provedbom Operativnog programa iskoristila oko 7,9 milijuna eura iz EFR-a, što predstavlja preko 90 % dodijeljenih sredstava. Navedeni podaci od početka provedbe do 30. lipnja 2019., ujedno podrazumijevaju i konačne podatke o provedbi Operativnog programa, uzimajući u obzir da je provedba završena te da je u postupak zatvaranja Operativnog programa u završnoj fazi.

Tablica 31: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	4,51	4,34	96,23	4,32	95,79	4,36	96,67	4,73	104,9
PO 2	3,76	3,76	100	3,38	89,89	3,41	90,69	3,44	91,55
PO 5	0,44	0,10	22,73	0,10	22,73	0,10	22,73	0,11	25,06
UKUPNO	8,70	8,20	94,25	7,80	89,66	7,87	90,46	8,28	95,20

4.9. NAUČENE LEKCIJE

OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“

U okviru Operativnog programa Regionalna konkurentnost, MRRFEU je u ulozi UT-a na zahtjev PT2 organizirao *ad hoc* panele u postupku utvrđivanja nepravilnosti koji zahtijevaju razmjenu stavova i iskustava, a u svrhu ujednačavanja prakse na razini sustava koja za cilj ima otklanjanje nedosljednosti u postupanju tijela u sustavu upravljanja i kontrole te očuvanje povjerenja u sustav.

OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“

Provedba Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala završila je s vrlo visokim stupnjem iskorištenosti sredstava od 98,03%. Tijekom provedbe u financijskom razdoblju 2007.-2013. godina Upravljačko tijelo kao i posrednička tijela stekla su značajno opće iskustvo u provedbi. Tijela koja su bila uključena u provedbu ovog Operativnog programa uključena su i u financijsko razdoblje 2014.-2020. i Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali što je uvelike i olakšalo prilagodbu kada su se i pravila značajnije promijenila.

OPERATIVNI PROGRAM PROMET 2007.-2013.

Komunikacija o projektima izrade Masterplanova regija kao preduvjet za financiranje projekata urbane i regionalne mobilnosti iz fondova Europske unije smatra se primjerom dobre prakse u provedbi Operativnog programa Promet 2007.-2013.

Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. godine definirane su funkcionalne regije te su jedinice lokalne i područne samouprave dobile mogućnost kroz izradu Masterplanova sufinancirati svoje projekte sredstvima Europske unije. Zbog malog broja projekata gradske, prigradske i regionalne mobilnosti, MMPI je kao Upravljačko tijelo za OP Promet 2007.-2013. raspisalo Poziv za iskaz interesa za sufinanciranje pripreme takvih projekata, a kako bi ispitalo interes i potaknulo jedinice lokalne i regionalne uprave i samouprave da same ili međusobno udružene izrade Masterplanove svojih regija. Nakon Poziva za iskaz interesa Upravljačko tijelo je raspisalo Poziv na koji su se javile lokalne i regionalne uprave i samouprave te razvojne agencije kako bi za pripremu i provedbu projekata urbane i regionalne mobilnosti dobile bespovratna sredstva iz fondova Europske unije. Na natječaju je odabrano deset projekata u kojima su zastupljene sve regije Hrvatske, a Upravljačko tijelo je lokalnim i regionalnim upravama i samoupravama te razvojnim agencijama kroz Operativni program Promet 2007.-2013. dodijelilo 43 milijuna HRK iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Upravo zahvaljujući financiranju izrade Masterplanova kroz razdoblje 2007.-2013. ostvaren je glavni preduvjet za daljnje financiranje projekata regionalne i urbane mobilnosti u razdoblju 2014.-2020. Primjer dobre prakse nalazimo u sinergiji i zajedničkoj suradnji više općina/gradova/županija, kao i svih tijela jedinica lokalne/regionalne samouprave te razvojnih agencija i tvrtki, a što je u konačnici rezultiralo izradom cjelovitog dokumenta koji pokriva sve prometne ciljeve i vizije uvažavajući sve dionike.

Kao primjer loše prakse u provedbi Operativnog programa Promet 2007.-2013. mogu se navesti kašnjenja prilikom pripreme projekta.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u suradnji sa Delegacijom Europske komisije i HŽ Infrastrukturuom u IPA periodu (2012.-2013.) pokrenulo je pripremu dokumentacije za velike infrastrukturne projekte u željezničkom sektoru. Ugovori za pripremu dokumentacije sklopljeni su po PRAG proceduri i podrazumijevali su „*Global price*“ koncept ugovora.

Projektni zadatak i sva dokumentacija za nadmetanje je prošla proceduru odobrenja od strane Delegacije EK u RH. Nakon što su svi Ugovori za pripremu dokumentacije sklopljeni krenuli su problemi u provedbi koji su doveli do značajnih kašnjenja pripreme projekata. Ugovori su podrazumijevali plaćanje avansa u iznosu od 60% od ukupne vrijednosti Ugovora, što je u nekim slučajevima rezultiralo negativnim posljedicama jer je konzultant odmah u početku projekta zaprimio 60% iznosa iako nije imao nikakve troškove. Nadalje, unutar projektnih zadataka definirana je točna trasa pruge za koju su se prvo izrađivale geodetske podloge, idejni i glavni projekti, a studija izvodivosti je bila sastavni dio Ugovora koji se trebao izvršiti na kraju. Na taj način je cijela trasa isprojektirana, a tek se onda utvrđivala njena opravdanost. Konačan dio ugovora je i aktivnost otkupa zemljišta koja bi potrajala u nekim slučajevima više od prvotno procijenjene i tako cijeli ugovor dovela do kašnjenja iako su druge aktivnosti odrađene u roku.

Dodatni problem kod „*Global price*“ principa je taj što su Ugovori sklopljeni na način da nije poznata cijena za svaku pojedinu aktivnost. Naime, konzultant je ponudio ukupnu sumu za sve aktivnosti te je nepoznata točna vrijednost za pojedine aktivnosti (npr. vrijednost izrade studije izvodivosti). Ovakav princip Ugovora je stvorio dodatne poteškoće u slučajevima kada je trebao biti pokrenut postupak izmjene Ugovora ili raskida jer nije bilo moguće odrediti točnu vrijednost odrađenih cjelina.

Metodologija je promijenjena u trenutku uključivanja stručnjaka iz JASPERS-a. Nova metodologija podrazumijevala je prvo izradu studije izvodivosti unutar koje se između ostalog definira trasa pruge, broj kolosijeka, broj potrebnih kolodvora, itd. na temelju realne trenutne i buduće prometne potražnje. Primjenom ovakve metodologije u potpunosti su izmijenjeni neki Ugovori. Zbog primjene nove metodologije bilo je potrebno iznova izrađivati idejni i glavni projekt te procjenu utjecaja na okoliš što je rezultiralo kašnjenjima u pripremi projekata od oko 3-4 godine.

Što se tiče naučenih lekcija, bitno je istaknuti da djelatnici MMPI-a redovito komuniciraju s korisnicima i drugim odgovornim tijelima (Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, itd.) s ciljem rješavanja problema koji se odnose na procedure vezane za zaštitu okoliša, otkup zemljišta, ishođenje potrebnih dozvola i sl. Važna je dobra i otvorena komunikacija između državnih tijela, kao i sudjelovanje na sastancima u organizaciji drugih državnih tijela relevantnih za postupak javne nabave kroz razmjenu iskustava. Kod javne nabave važno je voditi računa o *ex ante* i *ex post* provjerama i kontrolama.

Također, intenzivno i redovito kao pomoć pri ocjeni kvalitete studijske dokumentacije MMPI koristi pomoć stručnjaka JASPERS-a. Rad stručnjaka JASPERS-a uglavnom je usmjeren na pomoć pri oblikovanju projektnog koncepta, davanje preporuka kako bi se osigurala zadovoljavajuća razina kvalitete projektne dokumentacije naročito studije izvodljivosti i analize troškova i koristi kao temelja za izradu preostale tehničke dokumentacije, ocjenu prihvatljivosti projekata za sufinanciranje iz fondova EU, pomoć pri pripremi određenih dijelova projektne prijave, savjetovanje pri izradi projektnog zadatka (dokumentacije za nadmetanje).

Da bi se smanjio rizik od gubitka EU sredstava, moguće rješenje je izvršiti izmjene operativnog programa kroz uvođenje nove prioritetne osi ili uvođenje novih prihvatljivih aktivnosti za financiranje (u OP Promet 2007.-2013. je u studenom 2014. godine uvedena nova prioritetna os 4. iz koje su financirani cestovni projekti i ZL Dubrovnik).

Provedba OP-a trebala bi prvenstveno biti usmjerena na provedbu i financiranje projekata radova, jer veliki broj malih projekata u konačnici ima mali učinak na sveobuhvatnu apsorpciju OP-a. Također, jedna od opcija je „*overbooking*“ u slučaju problema u provedbi projekata.

Neki od primjera dobre prakse i naučene lekcije rezultat su nalaza provedenih vrednovanja čiji se kratki pregled nalazi u nastavku:

Operativni program Promet 2007.-2013. - Evaluacija u tijeku

Preporučena je podjela postojeće indikativne liste projekata na nekoliko novih vrsta lista pomoću kojih bi se mogli pratiti projekti različitih statusa te uspostavljanje procedure praćenja potencijalnih projekata za provedbu. Potrebno je raditi na poboljšanju pripreme projekata te na što prikladnijem definiranju programskih i projektnih indikatora. Preporučena je promjena programskih indikatora kada se utvrdi da zbog određenih promjena i novonastalih situacija u tijeku provedbe programa postojeći indikatori više nisu adekvatni. Potrebno je analizirati kako postojeće procedure mogu biti pojednostavljene.

Operativni program Promet 2007.-2013. - Tematska institucionalna evaluacija

Korisnicima je preporučena izrada priručnika o postupanju koji će obuhvatiti sve faze životnog ciklusa projekta. Mjerodavnim tijelima preporučeno je razmatranje promjene relevantnih zakona u svrhu postizanja veće učinkovitosti rada s EU sredstvima. Svim tijelima u sustavu i korisnicima preporučeno je birati edukacije na temelju prethodno provedene analize potreba za svakog djelatnika. Upravljačkom tijelu se preporučuje uvesti planiranje korištenja sredstava tehničke pomoći na način da se dio tih sredstava namijeni za edukacije korisnika (studijska putovanja, seminari, radionice i sl.).

KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ

Najveći udio prijava u Mjeri 101 bio je u sektoru voća i povrća i to 50%, a slijedi sektor žitarica i uljarica. U Mjeri 103 najveći udio prijava bio je u sektoru prerade voća i povrća i to 33%, slijedi sektor ribarstva (21%), vinarstva (18%) te sektor mesa (17%). Iako je u sektoru prerade mesa te u sektoru ribarstva bilo znatno manje zaprimljenih prijava od sektora voća i povrća, uočen je njihov veliki udio u ukupno zaprimljenom iznosu tražene potpore. U Mjeri 301 najveći je interes iskazan za sektor sustava kanalizacije i pročišćavanja otpadnih voda. Na posljednjem natječaju za Mjeru 302 zaprimljeno je preko 70 % ukupnog broja prijava ove mjere, a sektor ruralnog turizma se pokazao najpopularnijim.

Provedbu Mjere 202 moguće je ocijeniti umjereno uspješnom, s obzirom na kašnjenje u početku provedbe mjere i nemogućnosti provedbe projekata iz lokalne razvojne strategije, koje se nastojalo ublažiti edukacijskim aktivnostima UT-a i omogućavanjem tromjesečne isplate sredstava.

Završno izvješće o provedbi IPARD programa 2007.-2013. u Republici Hrvatskoj navodi ključne zaključke na razini programa:

- Ukupno isplaćena sredstva i ukupni volumen ugovorenih prijava potrebno je promatrati u kontekstu zahtjevnog i dugotrajnog postupka akreditacije IPARD-a (prva plaćanja zabilježena su 2010. godine), što predstavlja znatno ograničenje u korištenju sredstava.
- Dodatno, kašnjenje u prijenosu ovlasti za Tehničku pomoć također je imalo utjecaja na provedbu programa, odnosno Upravljačko tijelo je moralo pronaći druge održive izvore financiranja. Inicijalna EU sredstva predviđena u Programu za Tehničku pomoć (prema 8. izmjenama programskog dokumenta) čine manje od 1 % (0,3 milijuna eura) od ukupno

predviđenih sredstava od 124,8 milijuna eura te se stoga smatra da je Tehnička pomoć imala samo ograničen učinak na izgradnju institucionalnih kapaciteta, podršku promotivnim aktivnostima, itd.

- Također je moguće opaziti kako je broj odbijenih projektnih prijava bio najveći u inicijalnim pozivima na dostavu projektnih prijedloga te da su te brojke pokazale trend smanjivanja prema kraju programskog razdoblja. Navedeni trend moguće je povezati s procesom učenja koji se odvijao na razini korisnika, a koji indicira da su aktivnosti u okviru IPARD-a uspjele u određenoj mjeri ojačati svijest i kapacitet ciljnih skupina.
- Ukupno, IPARD program Republike Hrvatske 2007. – 2013. moguće je ocijeniti umjereno uspješnim u ostvarivanju svog punog potencijala, u smislu apsorpcije dostupnih EU sredstava te u postizanju ciljeva postavljenih i prikazanih u programskom dokumentu.

Kroz sve godine provedbe, negativni učinci na razinu apsorpcije ublažavali su se promidžbenim aktivnostima, održanim sastancima/radionicama sa konzultantima s ciljem što bolje pripreme projektne dokumentacije potrebne za prijavu na natječaj i podnošenje Zahtjeva za isplatu.

OPR je bio ograničen opsegom, iznosom alokacije i vremenom provedbe te je provedba predstavljala svojevrsnu pripremu za programsko razdoblje 2014.-2020. Slijedom toga, postavljeni su temelji za provedbu u kontekstu sustava upravljanja i kontrole te jačanja administrativnih kapaciteta korisnika.

5. NEPRAVILNOSTI

Sa svrhom zaštite financijskih interesa Europske unije, u RH je uspostavljen sustav kroz koji se provodi koordinacija zakonodavnih, upravnih i operativnih aktivnosti te neposredna suradnja s Europskim uredom za borbu protiv prijevара (AFCOS-sustav). Taj sustav čine 1) tijela Sustava izvještavanja o nepravilnostima - nadležna tijela koja su obvezna izvještavati o nepravilnostima, 2) tijela AFCOS-mreže - tijela koja se bave suzbijanjem nepravilnosti, prijevara, korupcije ili nekog drugog oblika nezakonitih aktivnosti, i 3) Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevara pri Ministarstvu financija (SSNIP). SSNIP je odgovoran za uspostavu i učinkovito funkcioniranje AFCOS-sustava, ima koordinativnu ulogu između tijela Sustava izvještavanja o nepravilnostima i tijela AFCOS-mreže te je glavna kontaktna točka Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) u RH.

Tijela Sustava izvještavanja o nepravilnostima obvezna su izvještavati SSNIP o slučajevima u kojima su utvrđene nepravilnosti te o prijavama sumnji na nepravilnost. Alati putem kojih se izvještavanje obavlja su sljedeći:

1. Elektronički sustav za izvještavanje o nepravilnostima (*Irregularity Management System, IMS*) i
2. Registri nepravilnosti.

Sustav IMS je sustav koji je uspostavio OLAF, a na razini RH administrira ga SSNIP. Putem ovog sustava se o utvrđenim nepravilnostima izvještava OLAF. Napominjemo da se OLAF ne izvještava o svim utvrđenim nepravilnostima, već samo o onima koje zadovoljavaju kriterije utvrđene odredbama uredbi EU-a²⁹;

Registri nepravilnosti, s druge strane, pored slučajeva nepravilnosti koji su evidentirani u sustav IMS sadrže i podatke o prijavljenim sumnjama na nepravilnosti te podatke o slučajevima utvrđenih nepravilnosti o kojima, s obzirom na kriterije utvrđene odredbama uredbi EU-a, nije potrebno izvijestiti OLAF.

U okviru ovog Izvješća iznose se podaci o nepravilnostima prijavljenih OLAF-u kroz sustav IMS.

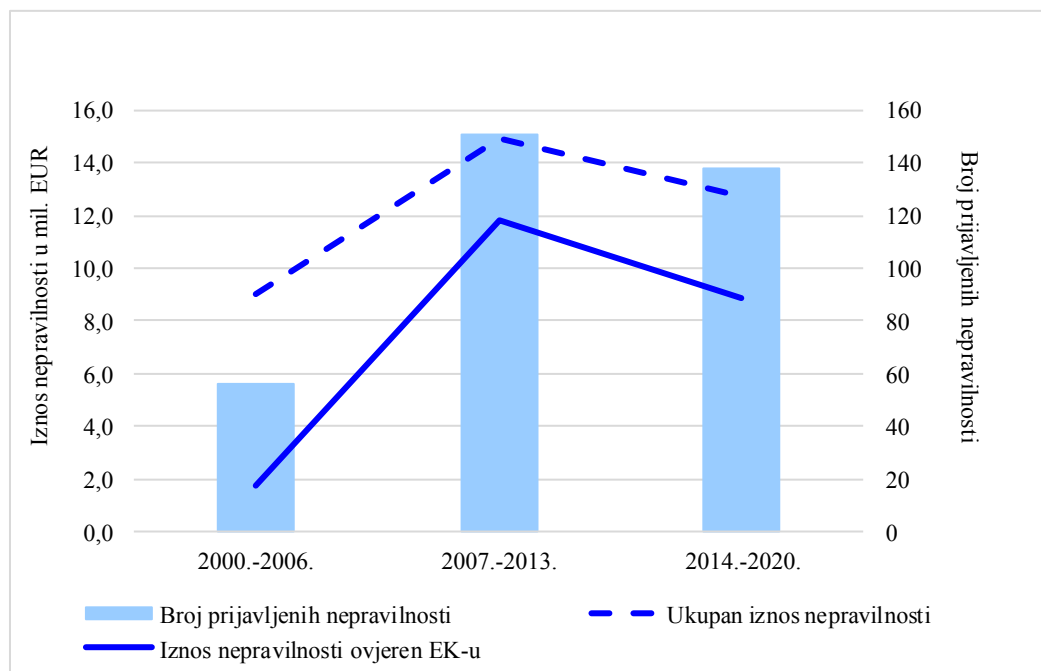
U razdoblju od drugog tromjesečja 2008. do drugog tromjesečja 2019. Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) je putem sustava IMS prijavljeno 345 slučajeva nepravilnosti, od kojih je zatvoreno³⁰ njih 189 (54,8% ukupnih zatvorenih nepravilnosti). Iznos nepravilnosti koji se odnosi na te slučajeve čini otprilike 36,6 mil. EUR, od čega je Europskoj komisiji ovjereno 22.3 mil. EUR (61% ukupnog iznosa nepravilnosti).

Nepravilnosti prijavljene OLAF-u prema programskim razdobljima izražene broјčano i vrijednosno prikazane su na Grafikonu 12.

²⁹ Tijela sustava izvještavanja o nepravilnostima izrađuju izvještaje o nepravilnostima u sustavu IMS za nepravilnosti u upravljanju ESI-fondovima koje imaju sljedeća obilježja: nepravilan iznos troška (koji se odnosi na sredstva Europske unije) jednak je ili veći od 10.000 EUR te je odobren za isplatu korisniku i Tijelo za ovjeravanje ga je ovjerilo Europskoj komisiji (uključen je u Izjavu o izdacima koja je podnesena Europskoj komisiji). U slučajevima sumnje na prijevaru, nepravilan iznos mora biti jednak ili veći od 10.000 EUR, ali ne mora biti ovjeren Europskoj komisiji.

³⁰ Slučaj nepravilnosti smatra se zatvorenim ako je na temelju dodatnih informacija naknadno donesena odluka da određeni slučaj ipak ne predstavlja nepravilnost ili su provedene sve korektivne mjere i svi neprihvatljivi izdaci su vraćeni Europskoj komisiji.

Grafikon 12: Nepravilnosti prijavljene OLAF-u u razdoblju od II. tromjesečja 2008. do II. tromjesečja 2019. prema programskim razdobljima, te iznosi prijavljenih nepravilnosti

Izvor: Elektronički sustav za izvještavanje o nepravilnostima (Irregularity Management System, IMS)

Vezano uz Grafikon 12, potrebno je navesti da na broj utvrđenih nepravilnosti, između ostalog, utječe broj projekata u provedbi i iznos potraživanih i ovjerenih troškova. Slijedom navedenog, najveći broj i iznos nepravilnosti odnosi se na programsko razdoblje 2007.-2013. u okviru kojeg su programi zatvoreni ili su u postupku zatvaranja. Jednako tako, u narednom razdoblju očekuje se porast nepravilnosti koje se odnose na projekte financirane u okviru programskog razdoblja 2014.-2020.

U izvještajnom razdoblju (I. i II. tromjesečje 2019.) u sustavu IMS evidentirano je 48 novih slučajeva utvrđenih nepravilnosti: 10 slučajeva u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), 21 slučaj u okviru Kohezijskog fonda (KF), 1 slučaj u okviru Europskog socijalnog fonda (ESF) i 16 slučajeva u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR).

Financijski iznos nepravilnosti za te nove slučajeve je 4,8 milijuna EUR i u cijelosti je ovjeren Europskoj komisiji. Među navedenim slučajevima, 5 slučajeva je ujedno i zatvoreno, slijedom čega je izvršen povrat EK-u u iznosu od 155 tisuća EUR³¹.

Broj nepravilnosti prijavljen putem sustava IMS u izvještajnom razdoblju prema fondovima prikazan je na Grafikonu 13.

³¹ Iznos povrata računa se samo za zatvorene slučajeve nepravilnosti jer je iznos povrata kod otvorenih slučajeva podložan je čestim promjenama zbog toga što korisnici nepravilan iznos mogu vraćati u obrocima.

Grafikon 13: Broj nepravilnosti prijavljen putem sustava IMS u I. i II. tromjesečju 2019., prema fondovima

Fond / program	Operativni program	Broj prijavljenih nepravilnosti		Iznos nepravilnosti	
		Ukupan broj	- od čega broj zatvorenih slučajeva	Ukupan iznos	- od čega ovjereno Europskoj komisiji
Europski fond za regionalni razvoj	OP Konkurentnost i kohezija	10	0	223.256,21	223.256,21
Kohezijski fond	OP Konkurentnost i kohezija	21	4	4.178.998,89	4.178.998,89
Europski socijalni fond	OP Učinkoviti ljudski potencijali	1	0	11.738,33	11.738,33
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj	Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020.	16	1	388.645,96	388.645,96
UKUPNO		48	5	4.802.639,39	4.802.639,39

Izvor: Elektronički sustav za izvještavanje o nepravilnostima (Irregularity Management System, IMS)

Vezano uz vrste nepravilnosti prijavljenih u izvještajnom razdoblju, u korištenju Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda najzastupljenije su nepravilnosti slijedom povrede pravila vezanih uz javnu nabavu (87,2 %). Te nepravilnosti uključuju značajne izmjene ugovora sadržanih u obavijesti o dodjeli ugovora ili natječajnoj specifikaciji, navođenje protupravnih i/ili diskriminacijskih kriterija odabira i/ili kriterija dodjele u obavijesti o dodjeli ugovora ili natječajnoj dokumentaciji, primjenu diskriminirajućih tehničkih specifikacija, umjetno cijepanje ugovora o radovima / uslugama / nabavi, nedostatak transparentnosti i/ili jednakog postupanja tijekom ocjenjivanja ponuda, propisivanje / primjenu kriterija odabira koji nisu relevantni za predmet nabave i nisu razmjerni predmetu nabave, izmjenu dokumentacije tijekom ocjenjivanja, izmjenu kriterija odabira nakon otvaranja ponuda, što rezultira neispravnim prihvaćanjem ponuditelja, nedokazivanje osnova za isključenje (osnova povezanih s kaznenim presudama i osnova povezanih s plaćanjem dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje), izostanak objave poziva na nadmetanje te neosnovano provođenje postupka jednostavne nabave pregovorom s jednim gospodarskim subjektom. Preostali slučajevi (12,8 %) odnose se na odobrenje neprihvatljivih troškova korisniku (na primjer, isplaćivanje troškova za jedan projektni element dva puta zbog propusta ili odobrenje troškova koji se ne ubrajaju u prihvatljive troškove u skladu s odredbama Ugovora o bespovratnim sredstvima).

U korištenju Europskog socijalnog fonda zastupljene su nepravilnosti zbog isplate neprihvatljivih troškova (100 %).

U korištenju Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) u izvještajnom razdoblju su najzastupljeniji slučajevi nepravilnosti bili oni gdje je korisnik za potrebe korištenja programa ili mjera potpora prijavio veću poljoprivrednu površinu od one koju u stvarnosti koristi (87,5 % slučajeva).

Preostali slučajevi nepravilnosti (12,5 %) čine slučajevi gdje je korisnik umjetno stvorio uvjete radi ostvarivanja višeg iznosa potpore ili većeg broja bodova na listi prihvatljivih primatelja potpore (na primjer, korisnik je prilikom podnošenja Zahtjeva za potporu kao odgovornu osobu imenovao jednu osobu te na temelju toga ostvario dodatni intenzitet potpore od 20 % za mlade poljoprivrednike. Međutim, korisnik je naknadno kao odgovornu osobu imenovao drugu osobu koja se s obzirom na propisane kriterije ne može kvalificirati kao mladi poljoprivrednik. Da je korisnik prilikom podnošenja Zahtjeva za potporu kao odgovornu osobu imenovao naknadno imenovanu osobu, ne bi ostvario dodatni intenzitet potpore od 20 % za mlade poljoprivrednike.).

Vezano uz način otkrivanja nepravilnosti, u izvještajnom razdoblju najveći broj prijavljenih nepravilnosti (37,5 %) otkriven je tijekom vanjskih revizija koje su provele Agencija za reviziju sustava provedbe programa EU-a (ARPA) i Europska komisija. Oko 35,4 % prijavljenih nepravilnosti otkriveno je tijekom provjere dokumenata korisnika koju obavljaju nadležna tijela (administrativne provjere, naknadne provjere odobrenih troškova, postupka nabave ili izmjena ugovora), a 27,1 % prijavljenih nepravilnosti otkriveno je kontrolama na terenu, odnosno provjerama na licu mjesta.

Dobre prakse u upravljanju nepravilnostima

Ministarstvo financija, Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevара, je kao tijelo odgovorno za uspostavu i učinkovito funkcioniranje AFCOS-sustava od početka provedbe pretpripravnih programa pomoći Europske unije do trenutka sastavljanja ovog Izvješća provela niz projekata i edukativnih aktivnosti namijenjenih tijelima AFCOS-sustava. Navedeni projekti i edukativne aktivnosti bili su usmjereni na unaprjeđenje AFCOS-sustava u području prevencije, otkrivanja, postupanja i izvještavanja o nepravilnostima te praćenja postupanja u slučajevima utvrđenih nepravilnosti i sumnji na prijevaru, odnosno na područje borbe protiv prijevara, korupcije i drugih vrsta nepravilnosti vezanih uz zaštitu financijskih interesa Europske unije.

U pretpripravnom razdoblju provedena su dva *twinning light* projekta³² u okviru kojih su, između ostalog, razvijene procedure za upravljanje nepravilnostima, održan je niz treninga za tijela AFCOS-sustava, donesene su dvije Nacionalne strategije suzbijanja prijevara za zaštitu financijskih interesa Europske unije s pripadajućim Akcijskim planovima te su tiskani promotivni materijali na temu zaštite financijskih interesa EU-a u RH.

Nadalje, u pretpripravnom razdoblju oblikovan je i provodio se modul 11. „Nepravilnosti i prijevarе“ u okviru ciklusa Financijsko upravljanje i kontrola EU fondova (FMC EU-fondova), čime se započelo sa sustavnim pristupom edukaciji vezano uz upravljanje nepravilnostima, a pored navedenog, organiziran je niz seminara, radionica, konferencija i studijskih putovanja u suradnji sa SIGMA-om i OLAF-om te u okviru provedbe programa MATRAFLEX i TAIEX.

U razdoblju nakon pristupanja RH EU-u, razvijen je novi modul pod nazivom „Nepravilnosti i prijevarе“, koji je namijenjen tijelima Sustava izvještavanja o nepravilnostima, a provodio se u organizaciji MRRFEU-a. Pored navedenog, SSNIP je provodio edukativne aktivnosti namijenjene svim tijelima AFCOS-sustava koje su nadopunjavale modul u organizaciji MRRFEU-a.

Navedene edukativne aktivnosti oblikovane su u skladu s rezultatima analize potreba za izobrazbom provedenom u tijelima AFCOS-sustava te su specifičnijeg karaktera od spomenutog modula jer su usmjerene na ciljanu publiku (na primjer, policijski i pravosudni službenici, unutarnji revizori) te na pojedinačne teme kao što su: primjena financijskih korekcija, prepoznavanje umjetno stvorenih uvjeta u sektoru poljoprivrede, Kazneni zakon, etika i integritet državnih službenika, primjena sustava IMS i sl.

³² *Twinning light* projekt IPA 2007 „Jačanje AFCOS sustava s ciljem zaštite financijskih interesa Europske unije u Republici Hrvatskoj“ i *twinning light* projekt IPA 2009 „Daljnje jačanje funkcioniranja AFCOS-sustava u Republici Hrvatskoj s ciljem učinkovite zaštite financijskih interesa Europske Unije u Republici Hrvatskoj”

U ovom kontekstu treba istaknuti petodnevnu međunarodnu konferenciju pod nazivom „Daljnje jačanje nadležnih institucija u području upravljanja nepravilnostima s ciljem zaštite financijskih interesa EU-a“ koja je održana u svibnju 2018., a financirana je iz programa HERCULE III. Konferencija je provedena u obliku predavanja i okruglih stolova na kojima su sudionici raspravljali o specifičnim problemima s kojima se susreću u redovitom poslovanju vezano uz zaštitu financijskih interesa EU-a. U okviru ove Konferencije izrađena je brošura sa zaključcima s okruglih stolova i zbirka prezentacija.

Navedeni projekti i edukativne aktivnosti pridonijele su boljoj suradnji između svih elemenata AFCOS-sustava, ujednačenijoj praksi upravljanja nepravilnostima među tijelima Sustava izvještavanja o nepravilnostima, sprječavanju i prepoznavanju nepravilnosti, kvalitetnijem izvještavanju o nepravilnostima i njihovom praćenju. Također, tijela AFCOS-mreže upoznata su s organizacijom i radom IPA operativne strukture odnosno sustava upravljanja i kontrole korištenja fondova EU-a, te sa specifičnostima u upravljanju sredstvima iz pretpristupnih programa pomoći i fondova EU-a.

Kao važan iskorak u upravljanju nepravilnostima treba navesti i prelazak s izvještavanja Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) o nepravilnostima papirnatim putem u pretpristupnom razdoblju na izvještavanje elektroničkim putem kroz Sustav upravljanja nepravilnostima kojeg je razvio OLAF (*Irregularity Management System, IMS*). Na ovaj način povećana je kvaliteta izvještavanja o nepravilnostima, ubrzano je kolanje informacija te je olakšana statistička obrada podataka o nepravilnostima čiji rezultati mogu ukazati na područja u kojima su potrebna unaprjeđenja sustava upravljanja i kontrole.

Pored navedenih aktivnosti koje je provela Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevара, MRRFEU je u ulozi Upravljačkog tijela za Operativne programe „Regionalna konkurentnost 2007.-2013.“ i „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ osnovalo Mrežu za upravljanje nepravilnostima s ciljem sprječavanja nepravilnosti, razmjene dobre i loše prakse u postupanju u pogledu nepravilnosti te izvještavanju i praćenju postupanja po utvrđenim nepravilnostima na razini navedenih operativnih programa. Na sastancima Mreže za upravljanje nepravilnostima sudjeluju predstavnici tijela sustava upravljanja i kontrole navedenih operativnih programa i predstavnici Službe za suzbijanje nepravilnosti i prijevара.

6. JAČANJE SUSTAVA I POVEĆANJE UČINKOVITOSTI PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao tijelo nadležno za sveukupnu koordinaciju sustava upravljanja i kontrole korištenja ESI fondova redovno prati stanje administrativnih kapaciteta u sustavu, uključujući i podatke proizašle iz analiza radne opterećenosti te podatke o broju osoba koje je potrebno dodatno zaposliti na razini svakog tijela zasebno te ukupnog broja potrebnih osoba, o čemu redovno izvještava Vladu Republike Hrvatske, te dodatno i Ministarstvo uprave.

I dalje se nastavlja s raspisivanjem i provedbom natječaja za zapošljavanje, a kako bi se zaposlio odgovarajući broj službenika na poslovima provedbe ESI fondova.

Prema podacima Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, koji se redovito, na mjesečnoj osnovi, prikupljaju od upravljačkih tijela (operativnih) programa, na dan 30. lipnja 2019., u sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa Konkurentnost i kohezija** zaposleno je ukupno 1054 službenika, odnosno 42 više nego na dan 31. prosinca 2018. (1012) što predstavlja 85 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2018. godinu (1246). Podaci ne uključuju i podatke za 7 ITU gradova (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Zadar, Pula i Slavonski Brod) čiji se administrativni kapaciteti prate od srpnja 2019. godine. U sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali** na isti dan zaposleno je ukupno 449 službenika, odnosno 27 više nego na dan 31. prosinca 2018. što predstavlja 60 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2018. godinu (752). U sustavu upravljanja i kontrole **Programa ruralnog razvoja**, zaposleno je ukupno 296 službenika, odnosno 22 više nego na dan 31. prosinca 2018. što predstavlja 83 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2018. godinu (357), dok je u sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo** zaposleno ukupno 47 službenika, istovjetno s brojem zaposlenih na dan 31. prosinca 2018., što predstavlja 75 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2018. godinu (64).

Također, nastavljena je suradnja na projektu „Izgradnja administrativnih kapaciteta u svrhu pripreme za programsko razdoblje nakon 2020. godine“, održavanjem informativnih radionica sa stručnjacima i predstavnicima tijela u sustavu upravljanja i kontrole OPKK, kao i predstavnicima Koordinacijskoga tijela. Nakon završetka projekta, a ovisno o rezultatima istog, Koordinacijsko tijelo razmotrit će mogućnost definiranja nacionalnog plana aktivnosti i mjera usmjerenih na rješavanje izazova s kojima se susreću sva upravljačka tijela u području jačanja administrativnih kapaciteta.

Konačno, i dalje se kontinuirano provode ciljani programi izobrazbe za zaposlene u sustavima upravljanja i kontrole, u organizaciji MRRFEU-a, kao i jačanje administrativnih kapaciteta korisnika, provođenjem potrebnih edukacija za pripremu i provedbu projekata, o čemu će se nastaviti voditi računa i u nadolazećem i budućim izvještajnim razdobljima.

U narednom izvještajnom razdoblju započinje se i s pripremama za novo programsko razdoblje, a uzimajući u obzir sve naučene lekcije tijekom ovog i prethodnih programskih razdoblja.

7. ZAKLJUČAK

Iz EU fondova za razdoblje 2014. – 2020. u RH je tijekom izvještajnog razdoblja ukupno ugovoreno 957,39 milijuna eura, a plaćanja izvršena prema krajnjim korisnicima iznose 687,33 milijuna eura. Do 30. lipnja 2019. ukupno je ugovoreno 7,59 milijardi eura što iznosi 70,78 % od ukupno dodijeljenih sredstava u iznosu od 10,73 milijardi eura. Ukupna plaćanja iznose 2,67 milijardi eura odnosno 24,89 % od ukupno dodijeljenih sredstava.

U okviru OPKK-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 609,08 milijuna eura, a plaćeno 438,93 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 30. lipnja 2019. ugovoreno je 72,32 %, a plaćeno 20,54 % dodijeljenih sredstava.

U okviru OPULJP-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 109,62 milijun eura, a plaćeno 69,14 milijun eura. Ukupno od početka provedbe do 30. lipnja 2019. ugovoreno je 70,09 % sredstava, dok je plaćeno 25,55 % dodijeljenih sredstava.

U okviru PRR-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 225,56 milijuna eura, a plaćeno 172,76 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 30. lipnja 2019. ugovoreno je 68,55 %, a plaćeno 39,32 % dodijeljenih sredstava.

U okviru OPPiR-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 13,13 milijuna eura, a plaćeno je 6,50 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 30. lipnja 2019. ugovoreno je 51,41 %, dok je plaćeno 22,64 % dodijeljenih sredstava.

Iz EU fondova za razdoblje 2007. – 2013. u RH tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo novo ugovorenih sredstava, dok plaćena sredstava krajnjim korisnicima iznose 1,43 milijuna eura. Do 30. lipnja 2019. ukupno je ugovoreno 1,27 milijardi eura, odnosno 99,70 % dodijeljenih sredstava u iznosu od 1,28 milijardi eura. Istovremeno je korisnicima isplaćeno 1,13 milijardi eura, odnosno 88,44 % dodijeljenih sredstava.

KRATICE

AFCOS	Sustav za suzbijanje nepravilnosti i prijevara (<i>Anti-Fraud Coordination Service</i>)
ARPA	Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije
EFPR	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
EFR	Europski fond za ribarstvo
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
EK	Europska komisija
EPFRR	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
ESF	Europski socijalni fond
ESI fondovi	europski strukturni i investicijski fondovi
ESPON	Europska mreža za praćenje prostornog razvoja (<i>European Observation Network, Territorial Development and Cohesion</i>)
EU	Europska unija
FEAD	Fond europske pomoći za najpotrebitije
HAMAG – BICRO	Hrvatska agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije
IAKS	Integrirani administrativni i kontrolni sustav
IKT	informacijsko komunikacijska tehnologija
IMS	Informatički sustav za upravljanje nepravilnostima (<i>Irregularity Managemet System</i>)
IPA	Instrument pretpristupne pomoći
IPARD	Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj (<i>Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development</i>)
IZM	Inicijative za zapošljavanje mladih
JLP(R)S	jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
KF	Kohezijski fond
MDOMSP	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
MFIN	Ministarstvo financija
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
MGPO	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MPOLJ	Ministarstvo poljoprivrede
MRMS	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MSP	malo i srednje poduzetništvo (poduzeće)
MU	Ministarstvo pravosuđa i uprave

MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
NGN	mreža sljedeće generacije
OLAF	Europski ured za borbu protiv prijevara
ONP	Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa
OPFEAD	Operativni program za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć 2014. – 2020.
OPKK	Operativni program „Konkurentnost i kohezija“ 2014. – 2020.
OPP	Operativni program „Promet“ 2007 – 2013.
OPPiR	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo 2014. – 2020
OPRK	Operativni program „Regionalna konkurentnost“ 2007 – 2013.
OPRLJP	Operativni program „Razvoj ljudskih potencijala“ 2007. – 2013.
OPULJP	Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020.
OPZO	Operativni program „Zaštita okoliša“ 2017. – 2013.
OPR	Operativni program za ribarstvo 2007. – 2013.
OzP	Odbor za praćenje
PI	Prijelazni instrument
PRR	Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. – 2020.
PT1	Posredničko tijelo razine 1
PT2	Posredničko tijelo razine 2
RH	Republika Hrvatska
SAFU	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije
SSNIP	Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevara
SUK	Sustav upravljanja i kontrole
TO	Tijelo za ovjeravanje
TR	Tijelo za reviziju
UT	Upravljačko tijelo
UzUVRH	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
VRH	Vlada Republike Hrvatske
ZNS	Zahtjev za nadoknadom sredstava

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa Konkurentnost i kohezija od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)	12
Grafikon 2: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima).....	19
Grafikon 3: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)	24
Grafikon 4: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)	29
Grafikon 5: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)	47
Grafikon 6: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)	49
Grafikon 7: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2: Zaštita vodnih resursa Hrvatske od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)	50
Grafikon 8: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)	52
Grafikon 9: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)	53
Grafikon 10: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima).....	55
Grafikon 11: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava komponente V programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u postocima)	61
Grafikon 12: Nepravilnosti prijavljene OLAF-u u razdoblju od II. tromjesečja 2008. do II. tromjesečja 2019. prema programskim razdobljima, te iznosi prijavljenih nepravilnosti	68
Grafikon 13: Broj nepravilnosti prijavljen putem sustava IMS u I. i II. tromjesečju 2019., prema fondovima	69

POPIS TABLICA

Tablica 1: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	5
Tablica 2: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	6
Tablica 3: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih (operativnih) programa u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)	6
Tablica 4: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	7
Tablica 5: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	8
Tablica 6: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih Operativnih programa i komponenti programa IPA u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)	8
Tablica 7: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (bespovratna sredstva)	9
Tablica 8: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	11
Tablica 9: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	11
Tablica 10: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (bespovratna sredstva)	17
Tablica 11: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	18
Tablica 12: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	18
Tablica 13: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (bespovratna sredstva)	21
Tablica 14: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	22
Tablica 15: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	23
Tablica 16: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (bespovratna sredstva)	27
Tablica 17: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	28
Tablica 18: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	28
Tablica 19: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	31

Tablica 20: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	32
Tablica 21: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	46
Tablica 22: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Zaštita okoliša“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	48
Tablica 23: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Regionalna konkurentnost 2007. – 2013.“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	51
Tablica 24: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	54
Tablica 25: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava).....	56
Tablica 26: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	57
Tablica 27: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	59
Tablica 28: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava).....	59
Tablica 29: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	60
Tablica 30: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja do 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	60
Tablica 31: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	62

**IZVJEŠĆE O KORIŠTENJU EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH
FONDOVA I PRETPRISTUPNIH PROGRAMA POMOĆI
EUROPSKE UNIJE ZA RAZDOBLJE
OD 1. SRPNJA DO 31. PROSINCA 2019. GODINE**

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	3
2.	SAŽETI PREGLED PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA, STRUKTURNIH INSTRUMENATA EUROPSKE UNIJE I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA.....	5
2.1.	PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2014. – 2020.....	5
2.2.	PREGLED PROVEDBE KOMPONENTI PROGRAMA IPA I OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013.....	7
3.	DETALJNI PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKE PERSPEKTIVE 2014. – 2020.....	9
3.1.	OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“.....	9
3.2.	OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“.....	15
3.3.	PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.....	19
3.4.	OPERATIVNI PROGRAM ZA POMORSTVO I RIBARSTVO.....	25
3.5.	OPERATIVNI PROGRAM ZA HRANU I/ILI OSNOVNU MATERIJALNU POMOĆ U OKVIRU FONDA EUROPSKE POMOĆI ZA NAJPOTREBITIJE.....	28
3.6.	PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINANCIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.....	31
3.6.1.	Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.....	31
3.6.2.	Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.....	31
3.6.3.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.....	32
3.6.4.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.....	32
3.6.5.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.....	32
3.6.6.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.....	33
3.6.7.	Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.....	33
3.6.8.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.....	34
3.6.9.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.....	34
3.6.10.	Program međuregionalne suradnje INTERREG EUROPE 2014. – 2020.....	34
3.6.11.	Program međuregionalne suradnje INTERACT III 2014. – 2020.....	35
3.6.12.	Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.....	35
3.6.13.	Program međuregionalne suradnje ESPON 2020.....	35
3.7.	NAUČENE LEKCIJE.....	37
4.	DETALJNI PREGLED PROVEDBE OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013. I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA.....	43

4.1.	OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“	43
4.2.	OPERATIVNI PROGRAM „ZAŠTITA OKOLIŠA“	45
4.3.	OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“	48
4.4.	OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“	51
4.5.	KOMPONENTA I PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I JAČANJE INSTITUCIJA	53
4.6.	KOMPONENTA II PROGRAMA IPA – PREKOGRANIČNA SURADNJA	55
4.7.	KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ	57
4.8.	OPERATIVNI PROGRAM ZA RIBARSTVO REPUBLIKE HRVATSKE ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2007. – 2013.	59
4.9.	NAUČENE LEKCIJE	60
5.	NEPRAVILNOSTI.....	62
6.	JAČANJE SUSTAVA I POVEĆANJE UČINKOVITOSTI PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA	66
7.	ZAKLJUČAK.....	68
	Kratice	69
	Popis grafikona.....	71
	Popis tablica	72

1. UVOD

Temeljem Zaključka Hrvatskoga sabora donesenog na 14. sjednici održanoj 24. listopada 2014., Vlada Republike Hrvatske (VRH) obvezna je Hrvatskome saboru podnositi redovna šestomjesečna izvješća o korištenju europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije (EU).

Izvješće o korištenju ESI fondova i pretpristupnih programa pomoći EU za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (u daljnjem tekstu: Izvješće) obuhvaća ključne podatke o provedbi (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020.: Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (OPKK), Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP), Programa ruralnog razvoja (PRR) i Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo (OPPiR) polazeći od financijskih pokazatelja uspješnosti apsorpcije pojedinog (operativnog) programa, i to statusa ugovaranja, plaćanja i ovjeravanja, s posebnim osvrtom na trendove koji se mogu identificirati u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Pored financijskih pokazatelja iskorištenosti ESI fondova za svaki (operativni) program, Izvješće daje opisni prikaz stanja provedbe korištenja sredstava iz ESI fondova kroz prikaz pojedinih (operativnih) programa, s informacijama o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole, pregledu objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava i drugim informacijama relevantnim za izvještajno razdoblje.

Također, Izvješće obuhvaća ključne podatke o provedbi Operativnih programa „Promet“ (OPP), „Zaštita okoliša“ (OPZO), „Regionalna konkurentnost“ (OPRK), „Razvoj ljudskih potencijala“ (OPRLJP) i Operativnog programa za ribarstvo (OPR), I, II i V komponente programa Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) u financijskom razdoblju 2007. – 2013. polazeći od financijskih pokazatelja uspješnosti apsorpcije pojedine komponente odnosno operativnog programa, i to statusa ugovaranja, plaćanja i ovjeravanja, s posebnim osvrtom na trendove koji se mogu identificirati u odnosu na informacije o statusu provedbe pojedine komponente programa IPA odnosno operativnog programa iz prethodnog izvještajnog razdoblja. Pored financijskih pokazatelja, Izvješće nudi opisni prikaz stanja provedbe svakog Operativnog programa i svake od komponenata programa IPA. Također, Izvješće sadrži i informacije o regionalnoj pokrivenosti (na razini županija, izraženo u postocima) ugovorenih projekata, tamo gdje su predmetni podaci dostupni s obzirom na status provedbe.

S jedne strane prikazuje se status koji se odnosi na predmetno izvještajno razdoblje (od 1. srpnja do 31. prosinca 2019.) te s druge strane status koji se odnosi na ukupno, kumulativno razdoblje od početka provedbe zaključno s 31. prosincem 2019.

Nadalje, Izvješće nudi sažeti pregled utvrđenih nepravilnosti u korištenju fondova EU i poduzetih postupanja po istima.

Prema podacima Ministarstva financija, Republika Hrvatska je od pristupanja Europskoj uniji do 31. prosinca 2019. uplatila u europski proračun 21,8 milijardi kuna, dok je u istom razdoblju Republici Hrvatskoj iz europskog proračuna uplaćeno 5,6 milijardi eura, odnosno 42,4 milijarde kuna. U okviru fondova i programa obuhvaćenih ovim Izvješćem u proračun RH u periodu od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. uplaćeno je 203 milijuna eura odnosno 1,5 milijardu kuna. Bitno je napomenuti da je u okviru komponenti programa IPA i operativnih programa financijskog razdoblja 2007. – 2013. Republici Hrvatskoj ukupno doznačeno 1,4 milijarda eura, a iznos od 841 milijun naveden u tablici ispod odnosi se na sredstva doznačena nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

Izvor	Uplaćeni iznos (EUR)
ESIF 2014. - 2020.	3.226.582.480,91
ESI 2007. - 2013.	841.981.130,87
Izravna plaćanja	1.192.624.210,97
Ostali izvori	312.625.897,88
UKUPNO	5.573.813.720,63

Tablica I.: Iznosi uplaćeni iz europskog proračuna u proračun RH od pristupanja Europskoj uniji do 31. prosinca 2019.

2. SAŽETI PREGLED PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA, STRUKTURNIH INSTRUMENATA EUROPSKE UNIJE I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA

2.1. PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2014. – 2020.

U izvještajnom razdoblju došlo je do rasta svih financijskih pokazatelja provedbe. Ugovoreno je projekata u vrijednosti od 1,40 milijardi eura, odnosno 15,55 % od ukupno ugovorenih sredstava od početka provedbe. Krajnjim korisnicima i ugovarateljima plaćeno je 640,82 milijuna eura, odnosno 19,35 % od ukupno plaćenog iznosa od početka provedbe. Ovjereno je 1,03 milijardi eura, odnosno 34,43 % od ukupno ovjerenog iznosa od početka provedbe. Istovremeno je Europska komisija (EK) doznacila iznos od 632,00 milijuna eura, što predstavlja 21,85 % ukupno doznačenog iznosa od početka provedbe programa.

Na dan 31. prosinca 2019. ukupno je ugovoreno 8,99 milijardi eura, odnosno 83,78 % ukupno dodijeljenih sredstava. Ukupno je plaćeno 3,31 milijardi eura, odnosno 30,85 % dodijeljenih sredstava. Ukupno je ovjereno 3,00 milijarde eura, odnosno 27,92 % dodijeljenih sredstava te je ukupno doznačeno 2,89 milijardi eura odnosno 26,96 % dodijeljenih sredstava, koja za (operativne) programe financijskog razdoblja 2014. – 2020. iznose 10,73 milijarde eura.

Tablica 1: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

(Operativni) program ¹	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
OPKK	6.831,26	1.171,96	17,16	386,80	5,66	758,24	11,10	533,02	7,80
OPULJP	1.621,05	46,51	2,87	120,42	7,43	106,24	6,55	98,98	6,11
PRR	2.026,22	175,51	8,66	121,90	6,02	151,22	7,46	-	-
OPPiR	252,64	4,42	1,75	11,70	4,63	18,43	7,29	-	-
UKUPNO	10.731,17	1.398,40	13,03	640,82	5,97	1.034,13	9,64	632,00	5,89

¹ OPKK – Operativni program Konkurentnost i kohezija; OPULJP – Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali; PRR – Program ruralnog razvoja; OPPiR – Operativni program za pomorstvo i ribarstvo.

Tablica 2: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

(Operativni) program	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
OPKK	6.831,26	6.112,19	89,47	1.790,15	26,21	1.672,84	24,49	1.758,52	25,74
OPULJP	1.621,05	1.179,48	72,76	533,57	32,92	413,83	25,53	488,65	30,14
PRR	2.026,22	1.564,42	77,21	918,54	45,33	841,39	41,53	602,49	29,73
OPPiR	252,64	134,30	53,16	68,69	27,27	68,61	27,16	43,22	17,11
UKUPNO	10.731,17	8.990,39	83,78	3.310,95	30,85	2.996,67	27,92	2.892,88	26,96

Tablica 3: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih (operativnih) programa u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)

(Operativni) program	Ugovoreno			(Operativni) program	Plaćeno		
	30.6.2019.	31.12.2019.	Indeks promjene ²		30.6.2019.	31.12.2019.	Indeks promjene
OPKK	4.940,23	6.112,19	123,72	OPKK	1.403,35	1.790,15	127,56
OPULJP	1.133,60	1.179,48	104,05	OPULJP	413,15	533,57	129,15
PRR	1.388,91	1.564,42	112,64	PRR	796,64	918,54	115,30
OPPiR	129,88	134,30	103,40	OPPiR	57,19	68,69	120,11
UKUPNO	7.592,63	8.990,39	118,41	UKUPNO	2.670,33	3.310,95	123,99

U odnosu na prethodno Izvješće, prema indeksu promjene od 123,72 najznačajniji napredak u ugovaranju ostvaren je u OPKK-u s rastom od 23,72 %. Najveći napredak u plaćanju ostvaren je u okviru OPULJP-a rastom od 29,15 %. Indeks promjene ugovaranja na razini ESI fondova iznosi 118,41 što predstavlja polugodišnji rast od 18,41 %. Indeks promjene plaćanja na razini ESI fondova iznosi 123,99 što predstavlja polugodišnji rast od 23,99 %.

ESI fondovi se provode po n+3 pravilu, što znači da se do kraja 2019. godine EK moraju prijaviti sredstva alocirana za 2016. godinu.³ Sredstva koja se ne ovjere do kraja n+3 godine se automatski opozivaju, odnosno država članica EU ih gubi iz svoje alokacije. Svi operativni programi ostvarili su N+3 ciljeve za 2019. godinu. Iz OPKK je ovjereno 1.672,84 milijuna eura (cilj za 2019. godinu je 1.644,07 milijuna eura). Iz OPULJP-a je ovjereno 413,83 milijuna eura (cilj za 2019. godinu je 401,48 milijuna eura). Iz PRR-a je ovjereno 841,39 milijuna eura (cilj za 2019. godinu je 782,25 milijuna eura). Iz OPPiR-a je ovjereno 68,61 milijuna eura (cilj za 2019. godinu je 67,32 milijuna eura).

² Vrijednost indeksa na 30.6.2019. iznosi 100.

³ U slučaju OPPiR sredstva alocirana za 2014. godinu se pribrajaju sredstvima za 2015. godinu te n+3 godina obuhvaća ovjeravanje ukupnih sredstava alociranih za 2014. i 2015. godinu.

2.2. PREGLED PROVEDBE KOMPONENTI PROGRAMA IPA I OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013.

S 31. prosincem 2016. završilo je n+3⁴ razdoblje provedbe programa. Tijekom 2017. uslijedilo je postupno zatvaranje programa s krajnjim rokom u ožujku 2018. Jedina iznimka je IPA I koja će se provoditi do 14. siječnja 2020. Također, u slučaju OPR primjenjuje se n+2 pravilo te je razdoblje provedbe završilo 31. prosinca 2015., a konačni dokumenti za zatvaranje programa podneseni su u ožujku 2017. Slijedom toga, u izvještajnom razdoblju nije bilo provedbe OPR-a.

U razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. nije bilo ugovaranja. Vrijednost plaćenih sredstava krajnjim korisnicima i ugovarateljima iznosi 1,81 milijuna eura.

Na dan 31. prosinca 2019. ukupno je ugovoreno 1,27 milijardi eura, odnosno 99,70 % ukupno dodijeljenih sredstava. Ukupno je plaćeno 1,13 milijardi eura odnosno 88,58 % dodijeljenih sredstava. Ukupno je ovjereno 1,16 milijardi eura, odnosno 91,08 %, a ukupno je doznačeno 1,13 milijardi eura odnosno 88,48 % dodijeljenih sredstava.

Tablica 4: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Program/ komponenta ⁵	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
OPP	236,98	-	-	-	-	-	-	-	-
OPZO	281,10	-	-	-	-	-	-	13,09	4,66
OPRK	187,78	-	-	-	-	-	-	9,39	5,00
OPRLJP	152,41	-	-	-	-	-	-	-	-
IPA I ⁶	278,05	-0,01	0,004	1,68	0,60	-	-	1,07	0,39
IPA II ⁷	17,52	-	-	0,16	0,89	-	-	-	-
IPA V ⁸	121,81	-	-	-0,02	-0,01	-	-	-	-
UKUPNO	1.275,66	-0,01	-	1,81	0,14	-	-	23,55	1,85

⁴ Sredstva alocirana za n godinu moraju se potrošiti najkasnije tri godine nakon n godine. S obzirom da je zadnja godina ovog financijskog razdoblja 2013. godina, sredstva su bila raspoloživa do 31. prosinca 2016. Iznimno, za OPR se primjenjuje pravilo n+2 te su sredstva bila raspoloživa do 31. prosinca 2015.

⁵ OPP – Operativni program Promet; OPZO – Operativni program Zaštita okoliša; OPRK – Operativni program Regionalna konkurentnost; OPRLJP – Operativni program Razvoj ljudskih potencijala.

⁶ Obuhvaća Nacionalni program, Nuklearnu sigurnost, članarine za programe Unije te Prijelazni instrument.

⁷ Obuhvaća programe prekogranične suradnje s državama nečlanicama Europske unije za godišnje alokacije 2007. – 2013. i Transnacionalne programe za godišnje alokacije 2007. – 2009.

⁸ Inicijalno dodijeljena sredstva, prije automatskog opoziva sredstava iznose 182.920.793 eura.

Tablica 5: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Program/ komponenta	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
OPP	236,98	187,20	78,99	168,43	71,07	163,37	68,94	150,44	63,48
OPZO	281,10	354,77	126,21	279,49	99,43	281,10	100,00	280,13	99,66
OPRK	187,78	198,35	105,63	180,37	96,06	187,78	100,00	187,78	100,00
OPRLJP	152,41	152,05	99,76	144,63	94,89	149,41	98,03	149,41	98,03
IPA I	278,05	255,62	91,93	240,84	86,62	240,78	86,60	240,46	86,48
IPA II	17,52	17,22	98,27	15,62	89,18	15,20	86,79	15,19	86,72
IPA V	121,81	106,62	87,52	100,65	82,62	124,25	102,00	105,26	86,41
UKUPNO	1.275,66	1.271,83	99,70	1.130,03	88,58	1.161,89	91,08	1.128,67	88,48

Tablica 6: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih Operativnih programa i komponenti programa IPA u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)

Program/ komponenta	Ugovoreno			Program/ komponenta	Plaćeno		
	30.06.2019.	31.12.2019.	Indeks promjene		30.06.2019.	31.12.2019.	Indeks promjene
OPP	187,20	187,20	100,00	OPP	168,43	168,43	100,00
OPZO	354,77	354,77	100,00	OPZO	279,49	279,49	100,00
OPRK	198,35	198,35	100,00	OPRK	180,37	180,37	100,00
OPRLJP	152,05	152,05	100,00	OPRLJP	144,63	144,63	100,00
IPA II	17,22	17,22	100,00	IPA I	239,16	240,84	100,70
IPA V	106,62	106,62	100,00	IPA II	15,47	15,62	101,00
IPA I	255,63	255,62	99,99	IPA V	100,67	100,65	99,98
UKUPNO	1.271,84	1.271,83	99,99	UKUPNO	1.128,22	1.130,03	100,16

3. DETALJNI PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKE PERSPEKTIVE 2014. – 2020.

3.1. OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“

EK je 14. kolovoza 2017. donijela Odluku kojom se zbog tehničkog usklađivanja temeljem članka 92. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013, iznos dodijeljenih sredstava iz Kohezijskog fonda (KF) u okviru OPKK-a smanjuje za 49,79 milijuna eura. Sukladno tome, u okviru OPKK-a na raspolaganju je 6,83 milijardi eura od čega 4,32 milijarde eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i 2,51 milijardi eura iz KF. Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 8,04 milijardi eura.

Do 31. prosinca 2019. ukupno je pokrenuto 277 postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 63,51 milijardi kuna (8,36 milijardi eura). U izvještajnom razdoblju pokrenuto je 46 postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 9,25 milijardi kuna (1,22 milijardi eura).

Tablica 7: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (bespovratna sredstva)

Prioritetna os (PO)	Naziv postupka dodjele bespovratnih sredstava	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
01	Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja - faza II	770.000.000,00
02	Izgradnja mreža sljedeće generacije (NGN)/pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA) u NGA bijelim područjima	695.000.000,00
03	ITU - IT PARK	30.384.615,38
	Usluge za MSP-ove putem poduzetničkih potpornih institucija (PPI)	22.800.000,00
	ITU-Investicije u razvoj poslovne infrastrukture i poduzetničkih inkubatora na Urbanom području Pula	20.375.000,00
	ITU - Izgradnja infrastrukture poduzetničke zone Crno-faza I	28.272.000,00
	ITU-Gradnja nove zgrade poduzetničkog inkubatora	18.357.658,26
	COWORKING PULA	20.061.156,44
04	ITU - Zamjena spojnog vrelovoda od TE-TO do toplane Pogona Osijek	46.013.882,25
	ITU - Revitalizacija vrelovodne mreže s ciljem smanjenja energetske gubitaka i povećanja učinkovitosti sustava toplinarstva u gradu Zagrebu	421.500.000,00
05	JACANJE KAPACITETA HGSS-a-SIGURNA.HR	25.404.026,98
	Shema za jačanje primijenjenih istraživanja za mjere prilagodbe klimatskim promjenama	75.000.000,00
	Projekt unaprjeđenja negrađevinskih mjera upravljanja rizicima od	

poplava u Republici Hrvatskoj - VEPAR	212.585.463,25
Zaštita od poplava grada Ogulina	158.263.438,85

06	ITU - Revitalizacija brownfield lokacija Urbane aglomeracije Rijeka	19.094.998,48
	Razvoj vodnocomunalne infrastrukture aglomeracije Metković	253.696.378,57
	Poboljšanje vodno – komunalne infrastrukture aglomeracije Split – Solin	975.315.032,88
	ITU - Obnova kulturne baštine urbanog područja Zadar	25.919.304,56
	ITU - Brownfield na području Urbane aglomeracije Split	24.320.000,00
	ITU - Revitalizacija brownfield lokacija Urbanog područja Zadar	29.022.877,64
	Projekt poboljšanja vodnocomunalne infrastrukture aglomeracija Cres, Martinšćica, Nerezine, Mali i Veli Lošinj	263.355.489,05
	Projekt poboljšanja vodnocomunalne infrastrukture na području aglomeracije Beli Manastir	84.133.031,72
	Razminiranje i očuvanje šumskih ekosustava u zaštićenim i Natura 2000 područjima u Ličko-senjskoj i Zadarskoj županiji - Fearless Velebit	220.395.185,32
	Evidentiranje posebnog pravnog režima kao doprinos učinkovitijem upravljanju zaštićenim područjima	31.233.954,60
	Razvoj vodnocomunalne infrastrukture aglomeracije Ploče	137.594.215,63
	Sanacija zatvorenih odlagališta neopasnog otpada	250.000.000,00
	Poboljšanje vodnocomunalne infrastrukture aglomeracije Koprivnica	283.816.878,32
	Poboljšanje vodnocomunalne infrastrukture aglomeracije Semeljci	121.734.196,10
	Poboljšanje vodnocomunalne infrastrukture aglomeracije Našice	116.461.394,99
	ITU - Obnova brownfield lokacija u urbanom području Pula	53.914.875,26
	ITU - Obnova Tvrdave	17.969.000,00
	ITU - PALAČA ŽIVOTA –GRAD MIJENA / PALACE OF LIFE, CITY OF CHANGES Integrirani program razvoja posjetiteljske infrastrukture stare gradske jezgre s Dioklecijanovom palačom	18.225.974,58
	"Izgradnja vodnocomunalne infrastrukture aglomeracija Đurđevac, Virje, Ferdinandovac i Podravske Sesvete	196.280.281,42
	"ITU - Kuća Tambure- Slavonska notna bajka- opremanje	4.250.000,00
	Povežimo se baštinom	36.395.223,98
	Izgradnja i opremanje postrojenja za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada	250.000.000,00
	Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Pitomača	149.028.803,50
	Izgradnja vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Imotski	161.655.622,84
	Centar za gospodarenje otpadom Dubrovačko-neretvanske županije Lučino Razdolje	286.809.158,75

07	"Drugi poziv za sufinanciranje unaprjeđenja lučke infrastrukture u funkciji obalnog linijskog pomorskog prometa"	509.178.440,00
	"Poziv za sufinanciranje Obnove voznog parka HŽ putničkog prijevoza novim elektromotornim vlakovima"	1.035.687.620,00
	ITU - Razvoj i implementacija inteligentnog prometnog sustava i rekonstrukcija prometnice sa prioritizacijom vozila javnog prijevoza i biciklističkom stazom u gradu Zadru	26.698.048,51
	ITU - Sustav biciklističkih staza Urbane aglomeracije Zagreb	41.365.464,85
	ITU - Biciklističke staze Urbanog područja Slavonski Brod	32.313.007,94
	Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba s ugradnjom vertikalnih platformi u zatvorenom oknu i sustava sigurnosti	54.000.000,00
09	Veliki projekt e-Škole: Razvoj sustava digitalno zrelih škola (II. faza)	996.310.200,00 kn

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 31. prosinca 2019. sklopljeno je 5.931 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 6,11 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju potpisano je 944 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,17 milijardi eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 1,79 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 386,80 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 31. prosinca 2019. ovjereno 1,67 milijardi eura (sredstva EU), a u izvještajnom razdoblju ovjereno 758,24 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je doznačeno 1,76 milijardi eura, a u izvještajnom razdoblju doznačeno je 533,02 milijuna eura.

Tablica 8: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO) ⁹	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PO 1	664,79	57,45	8,64	20,16	3,03	42,48	6,39		
PO 2	307,95	39,83	12,93	2,34	0,76	2,82	0,92		
PO 3	970,00	83,73	8,63	76,44	7,88	209,48	21,60		
PO 4	531,81	15,06	2,83	48,80	9,18	79,91	15,03		
PO 5	245,40	47,94	19,54	13,31	5,42	10,54	4,29		
PO 6	1.987,36	441,28	22,20	89,68	4,51	96,97	4,88		

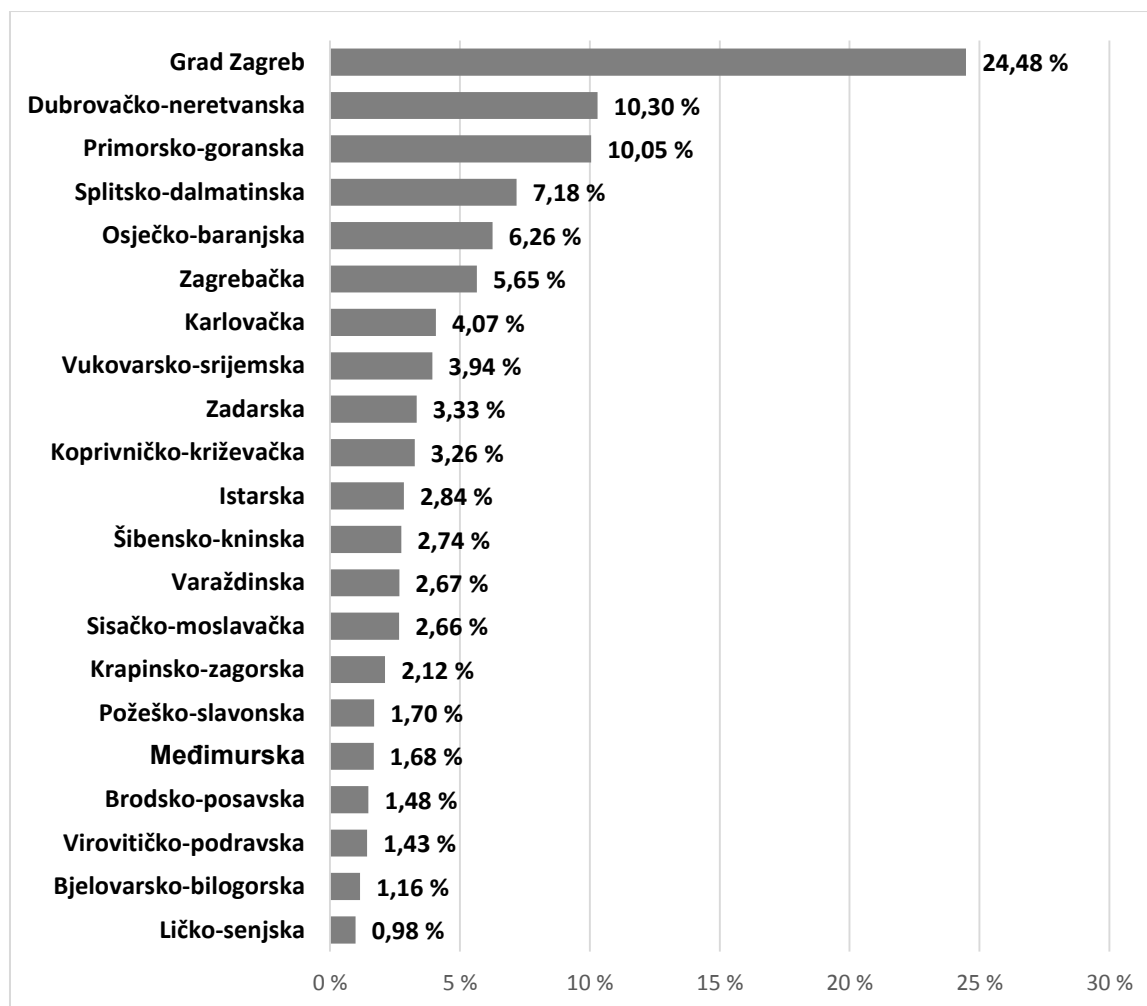
⁹ Prioritetna os 1: Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija; Prioritetna os 2: Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije; Prioritetna os 3: Poslovna konkurentnost; Prioritetna os 4: Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije; Prioritetna os 5: Klimatske promjene i upravljanje rizicima; Prioritetna os 6: Zaštita okoliša i održivost resursa; Prioritetna os 7: Povezanost i mobilnost; Prioritetna os 8: Socijalno uključivanje i zdravlje; Prioritetna os 9: Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje; Prioritetna os 10: Tehnička pomoć.

PO 7	1.260,42	356,52	28,29	66,19	5,25	208,53	16,54		
PO 8	356,50	26,57	7,45	34,84	9,77	52,24	14,65		
PO 9	270,91	0,00	0,00	10,28	3,79	21,08	7,78		
PO 10	236,11	103,58	43,87	24,76	10,49	34,20	14,49		
UKUPNO	6.831,26	1.171,96	17,16	386,80	5,66	758,24	11,10	533,02	7,80

Tablica 9: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	664,79	349,57	52,58	80,24	12,07	71,75	10,79		
PO 2	307,95	109,71	35,63	4,54	1,47	3,52	1,14		
PO 3	970,00	725,55	74,80	543,59	56,04	637,09	65,68		
PO 4	531,81	439,09	82,56	148,99	28,02	89,69	16,86		
PO 5	245,40	173,76	70,81	24,09	9,82	13,88	5,66		
PO 6	1.987,36	2.222,33	111,82	297,59	14,97	211,49	10,64		
PO 7	1.260,42	1.380,39	109,52	358,96	28,48	349,69	27,74		
PO 8	356,50	276,97	77,69	113,80	31,92	90,25	25,32		
PO 9	270,91	169,23	62,46	121,70	44,92	116,22	42,90		
PO 10	236,11	265,60	112,49	96,64	40,93	89,27	37,81		
UKUPNO	6.831,26	6.112,19	89,47	1.790,15	26,21	1.672,84	24,49	1.758,52	25,74

Grafikon 1: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa Konkurentnost i kohezija od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)

U izvještajnom razdoblju tijela sustava OPKK bila su predmetom revizijskih provjera te se pregled provedenih revizija i ključnih revizijskih preporuka daje u nastavku.

Agencija za reviziju provedbe programa Europske unije (ARPA) je u svojstvu Tijela za reviziju 26. srpnja 2019. godine započela i reviziju sustava – Ključnog zahtjeva broj 6 - Pouzdan sustav za prikupljanje, bilježenje i pohranjivanje podataka za potrebe praćenja, evaluacije, financijskog upravljanja, provjere i revizije, uključujući veze s elektroničkim sustavom razmjene podataka s korisnicima. Konačno izvješće o obavljenoj reviziji sustava dostavljeno je Upravljačkom tijelu nakon izvještajnog razdoblja.

Reviziju sustava upravljanja i kontrola u okviru OPKK vezano za mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja ARPA je u svojstvu Tijela za reviziju započela 29. kolovoza 2019. Revizijom je obuhvaćena uspostava sustava i provjera operativne učinkovitosti rada sustava te je povedena u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije te svim posredničkim tijelima za integrirana teritorijalna ulaganja (ITU PT). Konačno izvješće o obavljenoj reviziji sustava dostavljeno je Upravljačkom tijelu nakon izvještajnog razdoblja.

ARPA je u svojstvu Tijela za reviziju započela 7. listopada 2019. reviziju operacija u okviru OPKK, koja je obuhvatila razdoblje od 1. srpnja 2018. do 30. lipnja 2019., odnosno izdatke prijavljene Europskoj komisiji do 30. lipnja 2019. Revizija je obuhvatila 33 ugovora o bespovratnim sredstvima u nadležnosti Posredničkih tijela razine 2: Središnje agencije za

financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU), Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) i Hrvatskih voda te pet operacija u okviru Financijskih instrumenata u nadležnosti Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) u funkciji financijskog posrednika/korisnika i Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) u funkciji fonda fondova. Konačna izvješća o obavljenim revizijama operacija dostavljena su UT-u nakon izvještajnog razdoblja.

Tijekom izvještajnog razdoblja, Upravljačko tijelo pripremilo je očitovanje o poduzetim mjerama za provedbu preostalih neprovedenih preporuka iz Plana provedbe preporuka kojeg je 13. srpnja 2018. dostavilo Državnom uredu u reviziju kao odgovor na Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti provedbe Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., o kojem smo izvijestili u prethodnim izvještajnim razdobljima. U svom očitovanju od 26. rujna 2019. godine, Upravljačko tijelo izvijestilo je o status provedbe preporuka na dan 31. kolovoza 2019.

Većina preporuka iz Konačnog objedinjenog revizijskog izvješća i mjera iz Akcijskog plana za obavljanu horizontalnu reviziju funkcionalnosti sustava upravljanja nepravilnostima za ESI fondove, koju je tijekom 2017. provela Samostalna služba za unutarnju reviziju MRRFEU-a, je provedena, o čemu je Upravljačko tijelo izvijestilo Ministarstvo financija 24. listopada 2019. godine te dostavilo ažurirani Akcijski plan i očitovanje o provedbi preporuka sa statusom na dan 31. kolovoza 2019. iz kojeg je vidljivo kako su sve preporuke provedene, osim jedne za koju je provedba u tijeku.

U predmetnom izvještajnom razdoblju aktivno su se provodile korektivne i preventivne mjere za unaprjeđenje rada Sustava upravljanja i kontrole OPKK po pitanju jačanja administrativnih kapaciteta, odabira operacija, provjera postupaka javne nabave i čuvanje revizijskog traga, navedene u Akcijskom planu za unaprjeđenje rada Sustava upravljanja i kontrole OPKK. Provedba mjera iz Akcijskog plana nastavlja se i nakon izvještajnog razdoblja.

U izvještajnom razdoblju održana je jedna sjednica Odbora za praćenje, 15. studenoga 2019. godine te je proveden jedan pisani postupak odlučivanja.

U izvještajnom razdoblju UT je provelo četrnaest provjera na razini sustava u Posredničkim tijelima, od toga dvije redovne, godišnje provjere na razini sustava, od čega jedna administrativna provjera na razini sustava (u Gradu Osijeku kao Posredničkom tijelu za integrirana teritorijalna ulaganja (ITU PT) i jednu provjeru na licu mjesta u Hrvatskim vodama (HV) kao Posredničkom tijelu razine 2 (PT2) te jednu ad hoc provjeru na razini sustava u Središnjoj agenciji za provedbu programa i projekata Europske unije (SAFU) kao PT2 te jedanaest provjera na razini sustava prije slanja Zahtjeva za plaćanje prema EK dvije u HAMAG-BICRO-u, pet u SAFU-u, dvije u HV-u, te dvije u Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) kao PT2). Upravljačko tijelo je u izvješćima o provedenim provjerama na razini sustava dalo konkretne preporuke za postupanje pojedinim Posredničkim tijelima.

Na dan 31. prosinca 2019. u UT-u ukupno je zaposleno 176 službenika, dok je ukupan broj zaposlenih u Tijelima SUK-a OPKK-a s ITU gradovima 1087.

3.2. OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“

Europska komisija je u 2019. godini donijela novu Odluku o povećanju alokacije za Inicijativu za zapošljavanje mladih (IZM) u iznosu od 3.718.289 eura te je OPULJP izmijenjen kako bi uključio povećanje IZM specifične dodjele s dotadašnjih 6.828.482 eura na 10.546.771 EUR. OPULJP v.4.1 odobrena je od strane EK 17. prosinca 2019. godine. Time novi iznos alokacije za OPULJP iznosi 1.621,05 milijuna eura.

Do 31. prosinca 2019. ukupno je pokrenuto 129 postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 12,83 milijardi kuna (1,68 milijardi eura), od čega 38 otvorenih postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 4,08 milijardi kuna (537,43 milijuna eura), 5 ograničenih postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,62 milijardi kuna (213,64 milijuna eura), 86 izravnih postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 7,12 milijardi kuna (937,81 milijuna eura).

U izvještajnom razdoblju objavljeno je 10 postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,75 milijardi kuna (230,11 milijuna eura), od čega 1 otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 85,71 milijun kuna (11,27 milijuna eura), 2 ograničena postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,2 milijarde kuna (158,91 milijun eura) i 7 izravnih postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 455,35 milijuna kuna (59,91 milijun eura).

Tablica 10: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (bespovratna sredstva)

Prioritetna os (PO)	Naziv postupka dodjele bespovratnih sredstava	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
PO 1	Modernizacija IKT podrške Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje - eHZMO	166.571.000,00
	Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja FAZA II	245.805.000,00
PO 2	Ispunjavanje preduvjeta za učinkovitu provedbu politika usmjerenih na nacionalne manjine - faza I	10.854.000,00
	Aktivno uključivanje i poboljšanje zapošljivosti te razvoj inovativnih socijalnih usluga za ranjive skupine unutar 7 urbanih aglomeracija/područja Osijek, Pula, Rijeka, Slavonski brod, Split, Zadar i Zagreb	85.712.000,00
	Dodjela bespovratne potpore za razvoj poduzetništva na području Grada Petrinje	10.000.000,00
	Uključivanje djece u sustav zdravog odgoja i obrazovanja s posebnim naglaskom na integraciju djece s poteškoćama u razvoju kroz uređenje doma Branjin vrh	1.720.000,00
PO3	Uspostava regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju u (pod)sektorima: strojarstvo, elektrotehnika i računalstvo, poljoprivreda i zdravstvo	819.515.486,37
	Uspostava regionalnih centara kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva	388.251.944,33
PO4	Povećanje kvalitete javnih usluga kroz modernizaciju i povećanje dostupnosti edukacija za službenike javnog sektora u organizaciji DŠJU	14.702.600,00

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 31. prosinca 2019. sklopljeno je 1.605 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,18 milijarde eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 92 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 46,51 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 533,57 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 120,42 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 31. prosinca 2019. ovjereno 413,83 milijuna eura (sredstva EU), a u izvještajnom razdoblju ovjereno je 106,24 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je doznačeno 488,65 milijuna eura, a u izvještajnom razdoblju 98,98 milijuna eura (sredstva EU).

Tablica 11: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os10 (PO)	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PO 1 (ESF)	365,46	28,60	7,83	20,49	5,61	20,34	5,57		
PO 1 (IZM)	206,31	0,00	0,00	30,85	14,95	31,43	15,23		
PO 2	340,15	14,40	4,23	45,53	13,39	24,55	7,22		
PO 3	450,00	0,16	0,04	16,63	3,70	24,27	5,39		
PO 4	179,13	3,35	1,87	5,02	2,80	3,42	1,91		
PO 5	80,00	0,00	0,00	1,89	2,36	2,24	2,80		
UKUPNO	1.621,05	46,51	2,87	120,42	7,43	106,24	6,55	98,98	6,11

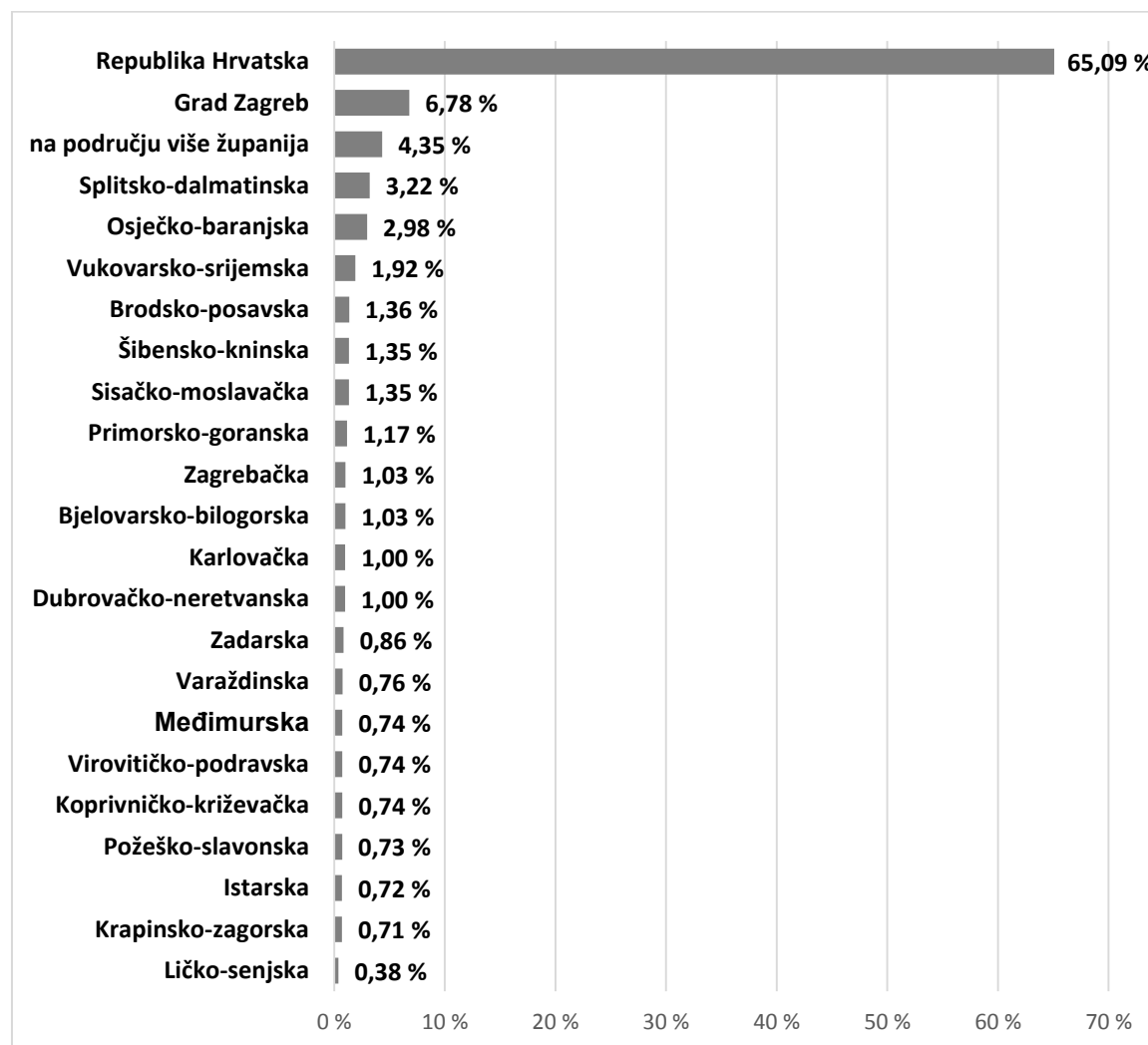
Tablica 12: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1 (ESF)	365,46	318,88	87,25	82,05	22,45	78,57	23,96		
PO 1 (IZM)	206,31	197,50	95,73	136,64	66,23	139,38	67,56		
PO 2	340,15	298,41	87,73	169,82	49,93	72,21	21,23		
PO 3	450,00	246,52	54,78	95,45	21,21	83,34	18,52		

10 Prioritetna os 1: Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage; Prioritetna os 2: Socijalno uključivanje; Prioritetna os 3: Obrazovanje i cjeloživotno učenje; Prioritetna os 4: Dobro upravljanje; Prioritetna os 5: Tehnička pomoć.

PO 4	179,13	81,86	45,70	26,98	15,06	18,70	10,44		
PO 5	80,00	36,30	45,38	22,62	28,28	21,63	27,38		
UKUPNO	1.621,05	1.179,48	72,76	533,57	32,92	413,83	25,53	488,65	30,14

Grafikon 2: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)

Najveći broj ugovora odnosi se na cijeli teritorij Republike Hrvatske budući da su ugovarani projekti putem izravne dodjele s nacionalnim obuhvatom aktivnosti (npr. mjere aktivne politike zapošljavanja, e-škole i slično).

U provedbi Operativnog programa do sada je ukupno, od strane Europske komisije, odobreno pet metodologija pojednostavljenih troškovnih opcija. U izvještajnom razdoblju se intenzivno radilo na izradi prijedloga dvaju novih delegiranih akata: jedinični trošak plaće u mjeri Aktivne politike zapošljavanja: Očuvanje radnih mjesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva te jedinični trošak u sklopu poziva “Zaželi – program zapošljavanja žena – faza II”. Nakon pripreme prijedloga, iste je potrebno poslati Europskoj komisiji na odobrenje.

U izvještajnom razdoblju, 20. prosinca 2019. godine, održana je 12. sjednica OzP-a predmetnog Programa u Zagrebu, tijekom koje je usvojena izmjena OPULJP v.5.0, zatim usvojena je izmjena Evaluacijskog plana OPULJP-a te Komunikacijski plan za 2020. godinu.

U periodu od 1. srpnja do 31 prosinca 2019. zaprimljeno je 5 konačnih revizijskih izvješća od Tijela za reviziju završenih revizija operacija o čijem provođenju je Upravljačko tijelo obaviješteno u ožujku 2019.

Tijekom prosinca 2019. izvršene su provjere na razini sustava u smislu provjere delegiranih funkcija (provedba plaćanja) u Posredničkim tijelima razine 1.

Upravljačko tijelo je 20. kolovoza 2019. obaviješteno o početku Revizije usklađenosti Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. od strane Europske komisije nad Agencijom za reviziju sustava provedbe programa Europske unije.

Na dan 31. prosinca 2019. u UT-u je ukupno zaposleno 60 službenika, dok je ukupan broj zaposlenih u Tijelima SUK-a OPULJP-a 480.

3.3. PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

U okviru PRR-a na raspolaganju je 2,03 milijarde eura iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoja (EPFRR). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 2,38 milijardi eura.

Do 31. prosinca 2019. ukupno su objavljena 83 natječaja za dodjelu potpora. Ukupna vrijednost svih natječaja i objavljenih poziva je 17.946,28 milijuna kuna (2.361,35 milijuna eura). U izvještajnom razdoblju objavljeno je 510 natječaja za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 330 milijuna kuna (43,42 milijuna eura).

Tablica 13: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (bespovratna sredstva)

Mjera (M) ¹¹	Naziv natječaja	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
M4	4.1.1. Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava (tovno govedarstvo)	152.000.000,00
M4	4.1.2. Zbrinjavanje, rukovanje i korištenje stajskog gnoja u cilju smanjenja štetnog utjecaja na okoliš	50.000.000,00
M4	4.1.3. Korištenje obnovljivih izvora energije	100.000.000,00
M10	10.2. Potpora za očuvanje, održivo korištenje i razvoj genetskih izvora u poljoprivredi	10.000.000,00
M19	19.3.2. Provedba aktivnosti projekta suradnje	18.000.000,00

Temeljem pokrenutih natječaja, do 31. prosinca 2019. donijeto je 11.017 odluka o dodjeli sredstava.¹²

Do 31. prosinca 2019. je temeljem svih postupaka dodjele ugovoreno ukupno 1,56 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju je temeljem odluka o dodjeli sredstava ugovoreno ukupno 175,51 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 918,54 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 121,90 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 31. prosinca 2019. ovjereno 841,39 milijuna eura (sredstva EU), a doznačeno je 602,49 milijuna eura. U izvještajnom razdoblju ovjereno je 151,22 milijuna eura (sredstva EU).

¹¹ Ne obuhvaća mjere 1, 2, 10, 11, 13,14 (IAKS), 17, 18 i 20 – otvoreni postupci dodjele/pozivi.

¹² Bez mjera 1, 2, 17, 18 i 20 te IAKS mjera.

Tablica 14: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjera (M) ¹³	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
M 1	12,00	0,44	3,71	0,44	3,71	0,22	1,84		
M 2	18,00	0,66	3,68	0,66	3,68	0,53	2,95		
M 3	6,00	0,20	3,36	0,00	0,00	0,00 ¹⁴	0,03		
M 4	581,45	47,84	8,23	34,82	5,99	39,84	6,85		
M 5	80,00	-0,54	-0,68	2,11	2,64	5,47	6,84		
M 6	226,00	47,93	21,21	31,46	13,92	30,48	13,49		
M 7	226,00	41,75	18,48	22,88	10,12	20,96	9,27		
M 8	79,00	13,11	16,60	1,27	1,60	1,46	1,85		
M 9	8,00	0,52	6,47	0,16	1,94	0,03	0,41		
M 10	118,01	2,25	1,91	3,01	2,55	6,00	5,08		
M 11	109,06	1,19	1,09	1,19	1,09	25,50	23,38		
M 13	273,36	0,12	0,04	0,12	0,04	1,30	0,47		
M 14	17,00	3,92	23,08	3,92	23,08	3,09	18,15		
M 16	7,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
M 17	37,12	6,24	16,81	6,23	16,79	5,99	16,15		
M 18	111,90	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,02	-0,02		
M 19	60,79	0,20	0,33	3,96	6,51	4,38	7,20		
M 20	55,03	9,73	17,67	9,73	17,67	6,00	10,90		
UKUPNO	2.026,22	175,51	8,66	121,90	6,02	151,22	7,46		

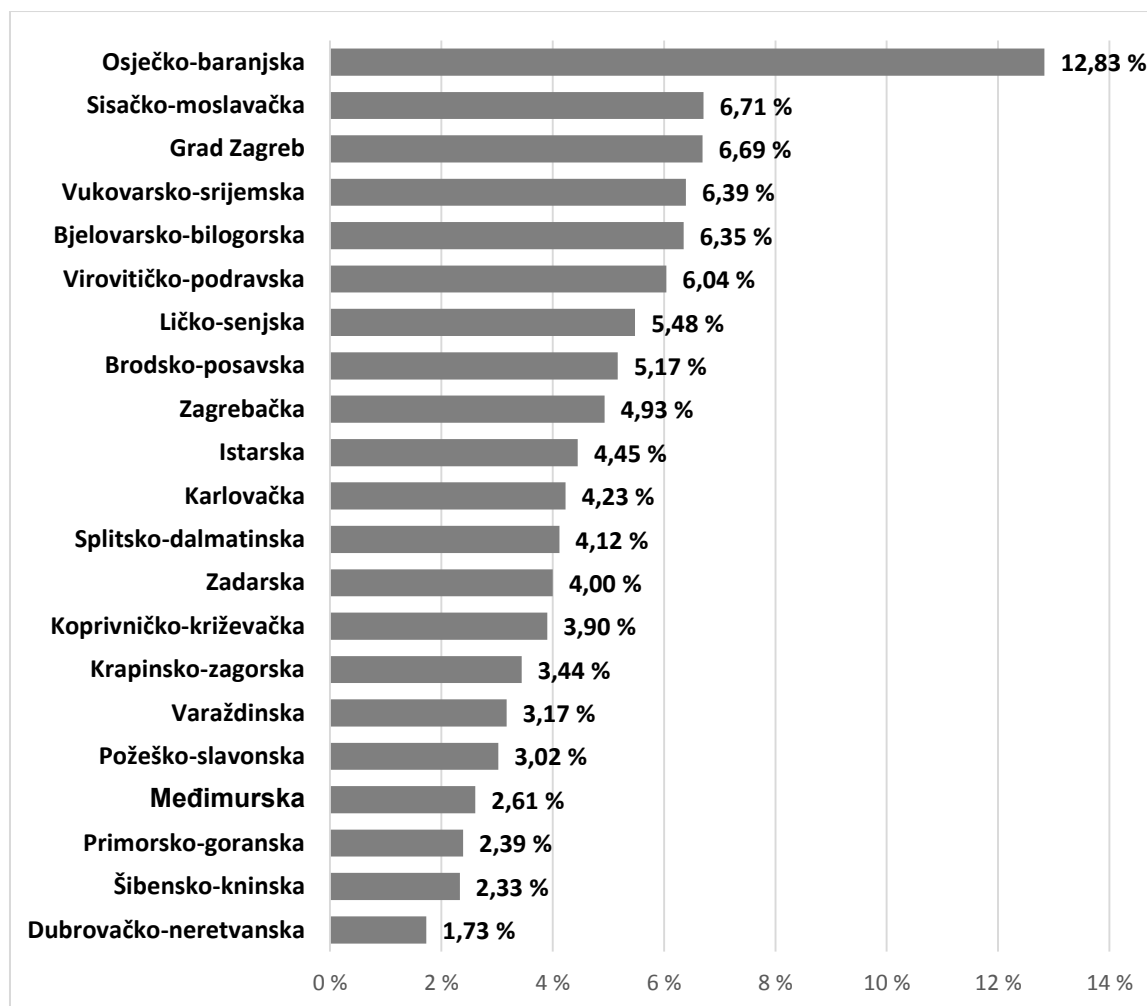
¹³ M 1: Prenošenje znanja i informiranja, M 2: Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima, M 3: Sustavi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu, M 4: Ulaganja u fizičku imovinu, M 5: Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti, M 6: Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja, M 7: Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima, M 8: Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma, M 9: Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija, M 10: Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene, M 11: Ekološki uzgoj, M 13: Plaćanja područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima, M 14: Dobrobit životinja, M 16: Suradnja, M 17: Upravljanje rizicima, M 18: Financiranje dodatnih nacionalnih izravnih plaćanja za Hrvatsku, M 19: LEADER (CLLD), M 20: Tehnička pomoć.

¹⁴ Točan iznos ovjerenih sredstva iznosi 1.895,25 EUR.

Tablica 15: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjera (M)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
M 1	12,00	1,37	11,44	1,37	11,44	1,15	9,58		
M 2	18,00	2,79	15,53	2,79	15,53	2,64	14,65		
M 3	6,00	0,36	6,01	0,01	0,11	0,01	0,11		
M 4	581,45	465,41	80,04	221,32	38,06	193,54	33,29		
M 5	80,00	59,69	74,61	56,81	71,02	54,96	68,70		
M 6	226,00	174,59	77,25	99,96	44,23	77,43	34,26		
M 7	226,00	329,84	145,95	82,14	36,35	69,88	30,92		
M 8	79,00	38,11	48,24	9,03	11,43	7,52	9,51		
M 9	8,00	2,86	35,78	0,46	5,80	0,34	4,28		
M 10	118,01	16,17	13,70	15,97	13,53	15,31	12,98		
M 11	109,06	91,70	84,08	91,70	84,08	91,56	83,95		
M 13	273,36	167,86	61,41	167,86	61,41	168,05	61,48		
M 14	17,00	3,92	23,08	3,92	23,08	3,09	18,15		
M 16	7,50	0,09	1,20	0,00	0,00	0,00	0,00		
M 17	37,12	22,59	60,84	22,56	60,77	18,33	49,37		
M 18	111,90	108,20	96,69	108,20	96,69	108,26	96,75		
M 19	60,79	57,63	94,80	13,18	21,68	11,82	19,45		
M 20	55,03	21,24	38,59	21,24	38,59	17,51	31,81		
UKUPNO	2.026,22	1.564,42	77,21	918,54	45,33	841,39	41,53	602,49	29,73

Grafikon 3: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)

U izvještajnom razdoblju objavljen je Pravilnik o provedbi mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (Narodne novine, broj 91/2019) koji zamjenjuje veliki broj dosadašnjih pravilnika za pojedine mjere, podmjere i tipove operacija. Ovim pravilnikom ujednačene su procedure i provedba postupka dodjele potpora, a svi se natječaji prema njemu prethodno objavljuju na sustavu e-savjetovanja kako bi korisnici i svi ostali dionici mogli aktivno, transparentno i pravovremeno sudjelovati u kreiranju natječajnih pravila. Ovim pravilnikom na jednom mjestu propisani su opći uvjeti prihvatljivosti, uvjeti prijave, obrade, provedbe, kontrole i isplate projekata te postupanja po prigovorima korisnika, za sve mjere iz Programa ruralnog razvoja i financijske instrumente, osim IAKS mjera (mjere 10,11,13 i 14).

Osma sjednica OzP-a provedbe PRR-a održana je 15. studenoga 2019. godine u Zagrebu.

U izvještajnom razdoblju ujedno je poduzet i niz aktivnosti radi učinkovitije provedbe Programa kao što su:

- 17. rujna 2019. godine održano je potpisivanje sporazuma o financiranju između Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) i poslovnih banaka (OTP banka Hrvatska d.d.; Privredna banka Zagreb d.d.; Zagrebačka banka d.d.) čime je započela

provedba Investicijskih kredita za ruralni razvoj za koje je osigurano više od 500 milijuna kuna.

- U organizaciji Ministarstva poljoprivrede (Uprave za potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju) i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju 27. studenog 2019. godine u Zagrebu je organizirana radionica za LAG-ove. Radionici se odazvalo 95 predstavnika iz 50 odobrenih LAG-ova (od ukupno 54 odobrena LAG-a u Republici Hrvatskoj). Sudionicima radionice je od strane predstavnika Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije prezentirano stanje provedbe Sporazuma o partnerstvu i izrade Nacionalne razvojne strategije do 2030, od strane predstavnika Ministarstva poljoprivrede stanje izrade Strateškog plana ZPP 2021. – 2027, stanje provedbe M19, razmišljanja u vezi provedbe CLLD u razdoblju 2021. – 2027. i novosti u izradi godišnjeg izvješća o radu LAG-a, a od strane Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju detaljno stanje provedbe M19 i novi natječaji za tip operacije 19.3.1 i 19.3.2.
- 28. studenoga 2019. godine u Zagrebu održan je godišnji sastanak članstva Mreže za ruralni razvoj na kojem su sudjelovali predstavnici LAG-ova, udruga, zadruga, obrazovnih ustanova, jedinica lokalne i regionalne samouprave, OPG-ova, razvojnih agencija, neprofitnih organizacija te ostalih predstavnika koji su članovi Mreže. Na sastanku su predstavljene aktivnosti koje je Mreža provela tijekom 2019. godine, izvještaj koliko sredstava je isplaćeno po Pozivu za prijavu aktivnosti članovima u sklopu godišnjeg akcijskog plana Mreže za 2019. te je članstvo informirano da će ukupno biti isplaćeno gotovo 830.000 kn do kraja 2019. godine. Predstavljen je i plan budućih aktivnosti, novi vizualni identitet Mreže te novi naziv Mreže – Nacionalna ruralna mreža čime se hrvatska Mreža približava ostalim europskim mrežama i nomenklaturi iz Programa ruralnog razvoja.
- Ministarstvo poljoprivrede organiziralo je javne konzultacije radi izrade nacrtu Nacionalne strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja. Javne konzultacije pod nazivom „Strateška vizija razvoja poljoprivrede Republike Hrvatske nakon 2020.“ održane su na četiri lokacije u Hrvatskoj na kojima se poljoprivrednicima i svim dionicima predstavio prvi nacrt Strateške vizije te se o istome raspravljalo.
- LAG-ovi su do kraja 2019. godine objavili 169 natječaja u vrijednosti 277,7 milijuna kuna što iznosi 79% sredstava koji su predviđeni za provedbu lokalnih razvojnih strategija LAG-ova odnosno LAG natječaja. Od strane LAG-ova odabrano je i proslijeđeno u Agenciju za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju 1.131 projekt u iznosu 167,5 milijuna kuna. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju odobrila je projekte u vrijednosti 99,9 milijuna kuna te je krajnjim korisnicima isplaćeno 40,2 milijuna kuna.
- Dvodnevna konferencija Dani poljoprivrede, šumarstva i ribarstva održana je 19. i 20. prosinca u Svetom Martinu na Muri u organizaciji Ministarstva poljoprivrede i Svjetske banke. Teme aktualne u hrvatskoj poljoprivredi okupile su na jednom mjestu više od 650 posjetitelja iz cijele Hrvatske.
- Dana 11. prosinca 2019. godine, potpisane su izmjene i dopune sporazuma o financiranju čime je omogućen nastavak provedbe financijskih instrumenata PRR 2014.-2020.: Mikro i Malih zajmova za ruralni razvoj te Pojedinačnih jamstava za ruralni razvoj za koje je dostupno više od 384 milijuna kuna.

Vezano uz provedbu financijskih instrumenata PRR RH 2014.-2020. (dalje u tekstu FI PRR), 11. prosinca 2019. je održana 4. sjednica Upravljačke skupine za financijske instrumente koje provodi HAMAG-BICRO te je istog dana održana i 3. sjednica Upravljačke skupine za financijske instrumente koje provodi HBOR. Na sjednicama su članovi informirani o

izmjena i dopuna Sporazuma o financiranju i o statusu provedbe FI PRR. U okviru provedbe FI PRR u 2019. godini HAMAG-BICRO je nastavio sa zaprimanjem i obradom zahtjeva za zajmove od strane krajnjih primatelja za FI Mikro zajmovi za ruralni razvoj i Mali zajmovi za ruralni razvoj, te za FI Pojedinačno jamstvo za ruralni razvoj. U okviru provedbe za FI PRR koje provodi HBOR započelo je zaprimanje zahtjeva za FI Investicijski krediti za ruralni razvoj od strane poslovnih banaka.

U izvještajnom razdoblju isplaćeno je 147 Malih i 30 Mikro zajmova za ruralni razvoj u ukupnom iznosu od 52.719.432 HRK i izdana su dva Pojedinačna jamstva za ruralni razvoj u ukupnom iznosu od 1.522.372 HRK.

U izvještajnom razdoblju održane su 2 radionice o mogućnostima korištenja financijskih instrumenata za ruralni razvoj za potencijalne krajnje primatelje.

Osim navedenoga, tijekom izvještajnog razdoblja je s provedbom započela revizija Europske komisije pod nazivom „Potvrda o sukladnosti na temelju članka 52. Uredbe (EU) br. 1306/2013 i članka 34. Uredbe (EU) br. 908/2014 - Istraga br. UMB/2018/002/HR o rashodima u okviru Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR)“.

Na dan 31. prosinca 2019. u Tijelima SUK-a PRR-a zaposleno je ukupno 488 službenika.

3.4. OPERATIVNI PROGRAM ZA POMORSTVO I RIBARSTVO

U okviru OPPiR-a na raspolaganju je 252,64 milijuna eura iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 344,14 milijuna eura.

Do 31. prosinca 2019. ukupno je objavljeno 47 natječajâ za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 3,05 milijardi kuna (406,71 milijuna eura). U izvještajnom razdoblju objavljeno je 3 natječajâ za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 96,88 milijuna kuna (12,75 milijuna eura).

Tablica 16: Popis objavljenih natječajâ za dodjelu potpora iz Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (bespovratna sredstva)

Prioritet Unije (PU)	Naziv natječaja	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
PU 1	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere IV.3 »Ribarske luke, iskrcajna mjesta, burze riba i zakloništa«.	25.630.000,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. "Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti" pridnenim povlačnim mrežama – kočama za rujan/listopad 2019. godine	22.500.000,00
PU 5	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere IV.3 »Stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture« za razdoblje 2017. – 2020	48.750.000,00

Temeljem pokrenutih natječajâ, do 31. prosinca 2019. donijete su 2.438 odluke o dodjeli sredstava ukupne vrijednosti 134,30 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju donijeto je 265 odluka o dodjeli sredstava ukupne vrijednosti 4,42 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 68,89 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 11,70 milijuna eura (sredstva EU). Do 31. prosinca 2019. ukupno je ovjereno 68,61 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju ovjereno je 18,43 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupno je doznačeno 43,22 milijuna eura.

Tablica 17: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

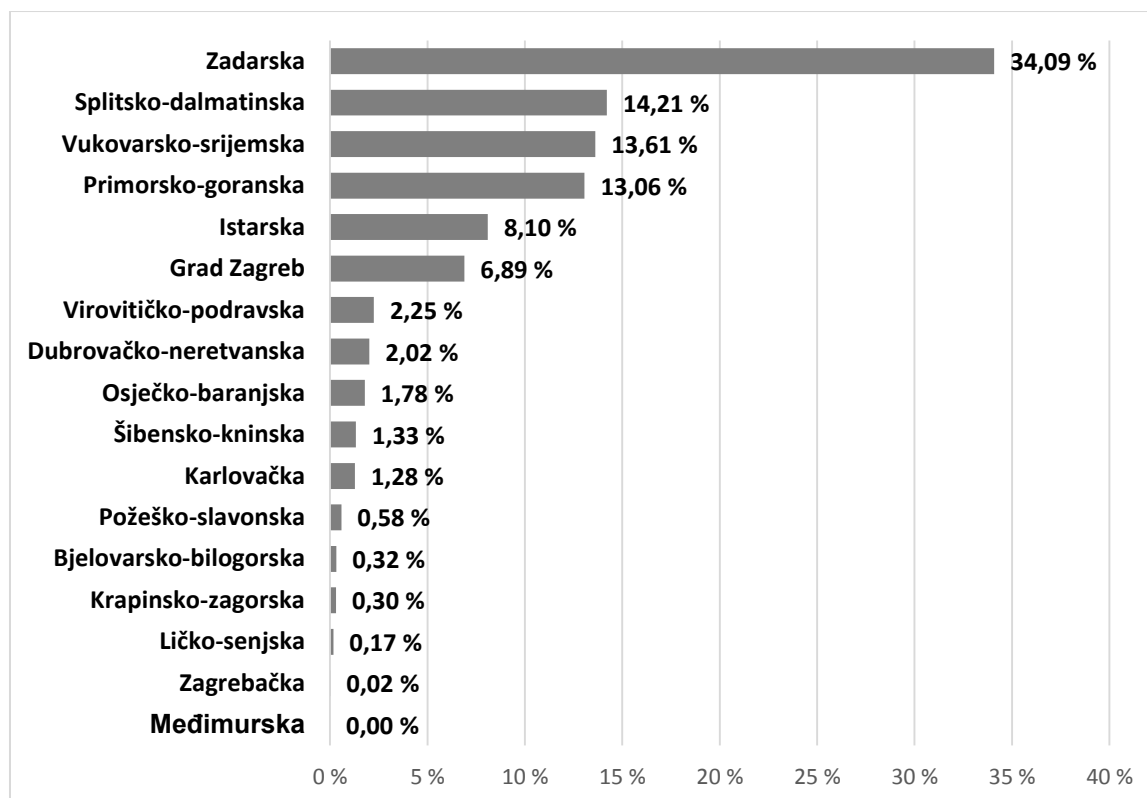
Prioritet Unije (PU) ¹⁵	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PU 1	80,96	1,44	1,78	2,29	2,83	4,78	5,90		
PU 2	55,26	0,51	0,92	2,19	3,96	3,97	7,18		
PU 3	34,82	0	0,00	2,89	8,30	2,57	7,38		
PU 4	24,82	0,01	0,04	0,34	1,37	0,57	2,30		
PU 5	40,62	0	0,00	2,7	6,65	4,71	11,60		
PU 6	1,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
TP	15,16	2,46	16,23	1,29	8,55	1,83	12,07		
UKUPNO	252,64	4,42	1,75	11,70	4,63	18,43	7,29	0	0

Tablica 18: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritet Unije (PU)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PU 1	80,96	34,66	42,81	21,77	26,89	22,26	27,50		
PU 2	55,26	18,25	33,03	14,1	25,52	14,44	26,13		
PU 3	34,82	26,36	75,70	11,95	34,32	10,48	30,10		
PU 4	24,82	24,75	99,72	1,91	7,70	1,9	7,66		
PU 5	40,62	22,37	55,07	17,17	42,27	17,5	43,08		
PU 6	1	0,30	30,00	0,1	10,00	0,1	10,00		
TP	15,16	7,60	50,13	1,89	12,47	1,93	12,73		
UKUPNO	252,64	134,3	53,16	68,89	27,27	68,61	27,16	43,22	17,11

¹⁵ Prioritet Unije 1: Poticanje okolišnog održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, konkurentnog i na znanju utemeljenog ribarstva, Prioritet Unije 2: Poticanje okolišno održive, resursno učinkovite, inovativne, konkurentne i na znanju utemeljene akvakulture, Prioritet Unije 3: Poticanje provedbe ZRP-a, Prioritet Unije 4: Povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije, Prioritet Unije 5: Poticanje stavljanja na tržište i prerade, Prioritet Unije 6: Poticanje provedbe integrirane pomorske politike, TP: Tehnička pomoć.

Grafikon 4: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)

Tijekom izvještajnog razdoblja, točnije 15. listopada 2019. godine, održana je 7. sjednica Odbora za praćenje provedbe OPPiR na kojoj je članovima predstavljeno stanje provedbe OPPiR u odnosu na provedbu mjera, ugovaranje i plaćanje te u odnosu na uspješnost u odnosu na ključne etape za 2019. godinu definirane okvirom za procjenu ostvarenja postignuća.

Što se tiče revizija, u izvještajnom razdoblju je nastavljena revizija sustava od strane Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA) vezano uz provjeru učinkovitosti ključnih zahtjeva 1, 2, 4 i 5 u Upravljačkom tijelu i njegovim posredničkim tijelima te ključnih zahtjeva 10, 11, 12 i 13 u Tijelu za ovjeravanje. Do kraja izvještajnog razdoblja aktivnosti nisu bile završene.

Na dan 31. prosinca 2019. u Tijelima SUK-a OPPiR-a zaposleno je ukupno 52 službenika.

3.5. OPERATIVNI PROGRAM ZA HRANU I/ILI OSNOVNU MATERIJALNU POMOĆ U OKVIRU FONDA EUROPSKE POMOĆI ZA NAJPOTREBITIJE

U okviru Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć (OPFEAD) na raspolaganju je 36,63 milijuna eura iz Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 43,09 milijuna eura.

EK je 8. listopada 2019. godine odobrila izmjenu OPFEAD (verzija 2.0) kojom je dio financijske omotnice realociran s MD2 na MD1 te su uključene odredbe koje se odnose na prikupljanje, prijevoz, skladištenje i distribuciju donacija hrane u okviru MD1.

Do 31. prosinca 2019. ukupno je objavljeno 6 otvorenih poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 265,02 milijuna kuna (34,8 milijuna eura). Razlika vrijednosti objavljenih poziva u odnosu na dosadašnja izvješća odnosi se na naknadna povećanja alokacija istih. U izvještajnom razdoblju objavljen je 1 otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 30 milijuna kuna (3,95 milijuna eura).

Tablica 19: Popis objavljenih poziva iz Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (bespovratna sredstva, u eurima)

Materijalna deprivacija	Naziv poziva	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
MD 1	Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (školska godina 2019./2020.)	30.000.000,00

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 31. prosinca 2019. sklopljeno je ukupno 216 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 29,44 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 22 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 2,09 milijuna eura (sredstva EU).

Sklopljeni ugovori odnose se na materijalnu deprivaciju MD1 – nedostatak hrane, a usmjereni su na ublažavanje najgorih oblika dječjeg siromaštva osiguravanjem školske prehrane djeci u riziku od siromaštva, te materijalnu deprivaciju MD2 – nedostatak osnovne materijalne pomoći, ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama. Dio ugovora odnosi se na pružanje tehničke pomoći korisnicima i tijelima u sustavu.

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 24,57 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 3,38 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 31. prosinca 2019. ovjereno 17,15 milijuna eura (sredstva EU), a doznačeno je 13,78 milijuna eura. U izvještajnom razdoblju ovjereno je 6,52 milijuna eura (sredstva EU), doznačenih sredstava nije bilo.

Tablica 20: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Materijalna deprivacija ¹⁶	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
MD 1	20,88	2,09	10,01	2,67	12,84	5,55	26,58	0,00	
MD 2	13,92	0,00	0,00	0,64	4,60	0,79	5,68	0,00	
TP	1,83	0,00	0,00	0,07	3,28	0,17	9,29	0,00	
UKUPNO	36,63	2,09	5,71	3,38	9,2	6,52	17,80	0,00	0,00

Tablica 21: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Materijalna deprivacija	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
MD 1	20,88	22,97	110,01	19,58	93,77	13,68	65,52		
MD 2	13,92	4,83	34,67	4,02	28,88	2,59	18,61		
TP	1,83	1,64	89,62	0,97	52,46	0,87	47,54		
UKUPNO	36,63	29,44	80,37	24,57	67,05	17,15	46,82	13,78	37,62

Za tri poziva koja su trenutno u fazi provedbe, a s ciljem pojednostavljenja uvrštene su i mogućnosti pojednostavljenih troškovnih opcija u obliku standardne veličine jediničnog troška (za troškove školskih obroka) te fiksne stope od 5 % za administrativne troškove, troškove prijevoza i skladištenja te troškove popratnih mjera. Riječ je o pozivima Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk. godina 2017.-2018.), Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk. godina 2018.-2019.) te isti poziv za školsku godinu 2019.-2020. U pozivima Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza II i III primjenjuje se fiksna stopa od 5% za administrativne troškove te troškove prijevoza i skladištenja te 5% za popratne mjere.

U periodu od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. zaprimljena su 4 konačna revizijska izvješća od Tijela za reviziju završenih revizija operacija o čijem provođenju je Upravljačko tijelo obaviješteno u kolovozu 2019.

Dana 23. rujna 2019. Upravljačko tijelo je obaviješteno o početku Revizije praćenja provedbe preporuka iz revizije sustava upravljanja i kontrole Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020., te dana 15. listopada 2019. o početku revizije sustava upravljanja i kontrola Operativnog programa za osnovnu hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020.

¹⁶ MD 1: Nedostatak hrane, MD 2: Nedostatak osnovne materijalne pomoći, TP: Tehnička pomoć.

U izvještajnom razdoblju, 20. prosinca 2019. godine, održana je 12. sjednica Odbora za praćenje OPULJP-a na kojoj je prezentirano i stanje provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020.

3.6. PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINANCIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.

U financijskom razdoblju 2014. – 2020. RH sudjeluje u 13 programa prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje.

Programi prekogranične suradnje:

- Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.
- Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.

Programi Interreg B transnacionalne suradnje:

- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.
- Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.
- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.
- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.

Programi Interreg C međuregionalne suradnje:

- Program međuregionalne suradnje INTERREG Europe 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje INTERACT 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje ESPON 2020.

3.6.1. Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 67,2 milijuna eura (57,2 milijuna eura EU sredstva). Do 31. prosinca 2019. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 43,9 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2019. sklopljena su 24 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 20,5 milijuna eura (EU sredstva) s 51 uključenim hrvatskim projektnim partnerom na koje se odnosi 10,7 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo novih sklopljenih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Također, do 31. prosinca 2019. ugovoreno je 5,7 milijuna eura tehničke pomoći (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo novih sklopljenih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Od početka provedbe programa do 31. prosinca 2019. održana su četiri sastanka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.2. Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 40,3 milijuna eura (34,3 milijuna eura EU sredstva). Do 31. prosinca 2019. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti

30,9 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2019. sklopljena su 42 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 30,3 milijuna eura (EU sredstva) s 86 uključenih hrvatskih projektnih partnera na koje se odnosi 17,1 milijun eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 10 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 8,4 milijuna eura (EU sredstva) s uključenih 19 hrvatskih projektnih partnera na koje se odnosi 4 milijuna eura (EU sredstva). Također, do 31. prosinca 2019. ugovoreno je 3,4 milijuna eura tehničke pomoći (EU sredstva).

Od početka provedbe programa do 31. prosinca 2019. održano je ukupno šest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.3. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 236,8 milijuna eura (201 milijun eura EU sredstva). Do 31. prosinca 2019. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 188,5 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju objavljen je jedan poziv na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 69 milijuna eura.

Do 31. prosinca 2019. sklopljena su 72 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 268 hrvatskih projektnih partnera za koje je ukupno ugovorena vrijednost od 46,5 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju sklopljena su 2 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Do 31. prosinca 2019. održano je šest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan niti jedan sastanak Odbora za praćenje.

3.6.4. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 55,7 milijuna eura (46,1 milijuna eura EU sredstva). Trajno otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga objavljen je u siječnju 2016., a do 31. prosinca 2019. objavljena su tri roka na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 33 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava rokova na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2019. sklopljena su 34 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 110 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 14,9 milijuna eura (EU sredstva) te su ugovorena 4 strateška projekta ukupne vrijednosti 10 milijuna eura (EU sredstva) od kojih se 5 milijuna eura odnosi na hrvatske projekte partnere. U izvještajnom razdoblju nije sklopljen niti jedan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava.

Do 31. prosinca 2019. održano je devet sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.5. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 73,9 milijuna eura (60,8 milijuna eura EU sredstva). Do 31. prosinca 2019. objavljeno je pet poziva na dostavu projektnih prijedloga, dva otvorena

poziva ukupne vrijednosti 46,6 milijuna eura (sredstva EU) te tri poziva na dostavu projektnih prijedloga u sklopu strateškog projekta *B-light* namijenjenog malim i srednjim poduzetnicima ukupne vrijednosti 5,5 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2019. sklopljena su 53 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 99 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 11,6 milijuna eura (sredstva EU) u sklopu 1. poziva na dostavu projektnih prijedloga, a u sklopu strateških projekata *B-light* i *De-mine* ugovorena vrijednost za hrvatske projektne partnere iznosi ukupno 4,1 milijun eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 8 novih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za male i srednje poduzetnike u sklopu strateškog projekta *B-light*.

Do 31. prosinca 2019. održano je osam sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan niti jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.6. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 263 milijuna eura. Do 31. prosinca 2019. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 160 milijuna eura (sredstva EU), ciljani poziv za koordinate prioriteta područja Strategije EU za dunavsku regiju u iznosu od 3,6 milijuna eura (sredstva EU) te ciljani poziv na dostavu projektnih prijedloga za projekte koji isključivo doprinose Strategiji EU za dunavsku regiju (EUSDR) u iznosu od 1,6 milijuna eura (sredstva EU).

Do 31. prosinca 2019. sklopljeno je 72 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojem su uključena 92 hrvatska projektna partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 11,1 milijun eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo ugovaranja.

Do 31. prosinca 2019. održano je jedanaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.7. Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 118 milijuna eura. Do 31. prosinca 2019. objavljena su tri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 80,5 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

U sklopu programa provodi se strateški projekt FACILITY POINT kao podrška upravljačkim strukturama Strategije EU za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) u kojem sudjeluje 7 nacionalnih i 2 regionalna tijela javne vlasti iz 8 država članica programa, a ispred Republike Hrvatske projektni partner je Ministarstvo turizma. Proračun projekta je 9,5 milijuna eura (sredstva EU).

Do 31. prosinca 2019. sklopljeno je 30 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 44 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 5,5 milijuna eura EU sredstava. U izvještajnom razdoblju nije bilo ugovaranja.

Do 31. prosinca 2019. održano je trinaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održana su dva sastanka Odbora za praćenje Programa.

3.6.8. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 276 milijuna eura. Do 31. prosinca 2019. objavljena su tri poziva na dostavu modularnih projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 165 milijuna eura (sredstva EU), dva poziva na dostavu horizontalnih prijedloga ukupne vrijednosti 22 milijuna eura (sredstva EU) te poziv na dostavu integriranih prijedloga ukupne vrijednosti 35 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nisu objavljivani novi pozivi.

U sklopu programa provodi se strateški projekt PANORAMED. Projektno partnerstvo čini 21 relevantnih nacionalnih i regionalnih tijela javne vlasti te 10 pridruženih partnera iz 12 država članica. Nacionalni koordinator ispred RH je MRRFEU, a ujedno je i voditelj radnog paketa 5 Obalni i pomorski turizam. Proračun projekta je 9 milijuna eura (sredstva EU) dok je 13 milijuna eura (sredstva EU) predviđeno za provedbu strateških projekata iz triju strateških tema, odnosno Obalnog i pomorskog turizma, Pomorskog nadzora i Inovacija.

Do 31. prosinca 2019. sklopljeno je 58 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 80 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 13,6 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo ugovaranja.

Do 31. prosinca 2019. održano je jedanaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.9. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 298,99 milijuna eura. Do 31. prosinca 2019. objavljena su četiri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 250 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2019. sklopljen je 81 ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 125 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 17,9 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju potpisana su dva ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima su uključena 2 hrvatska projektna partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 375 tisuća eura (sredstva EU).

Do 31. prosinca 2019. održano je deset sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.10. Program međuregionalne suradnje INTERREG EUROPE 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 359,33 milijuna eura. Do 31. prosinca 2019. objavljena su četiri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 316,14 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2019. sklopljeno su 29 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u kojima su uključena 33 hrvatska projektna partnera, za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 3,7 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljen je jedan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava na kojem su uključena 2 hrvatska projektna partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 133 tisuće eura (sredstva EU).

Do 31. prosinca 2019. održano je jedanaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.11. Program međuregionalne suradnje INTERACT III 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 39,39 milijuna eura te je u potpunosti usmjeren na financiranje programskih aktivnosti namijenjenih razmjeni iskustava upravljačkih struktura i ujednačavanju provedbenih alata u programima europske teritorijalne suradnje.

Do 31. prosinca 2019. održano je devet sastanka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.12. Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 96,3 milijuna eura, od čega 74,3 milijuna eura čini doprinos iz EFRR-a. Program je usmjeren na financiranje razmjene znanja i dobrih praksi između gradova, ostalih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (jlp(r)s), središnjih tijela državne uprave i znanstveno-istraživačkih institucija. Program ima za cilj promicanje integriranog, održivog razvoja jlp(r)s-a te poboljšanje učinkovite provedbe kohezijske politike EU na regionalnoj i lokalnoj razini.

U izvještajnom razdoblju nije bilo poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2019. održano je ukupno jedanaest sastanaka OzP-a programa. u izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak OzP-a programa u Parizu, Francuska na kojemu je uspostavljen Odbor za programiranje URBACT IV programa za razdoblje 2021. - 2027. godine.

3.6.13. Program međuregionalne suradnje ESPON 2020

Ukupni proračun programa ESPON 2020 iznosi 48,68 milijuna eura od čega 41,38 milijuna eura čini doprinos iz EFRR-a te 7,3 milijuna eura nacionalni doprinos. Ukupni doprinos koji RH uplaćuje iznosi 223.327 eura za razdoblje 2014. – 2020.

U drugoj polovici 2019. godine vezano za ostvarenje cilja SO1: Continued production of territorial evidence, pokrenuti su pozivi za četiri projekta Territorial Applied Research. U svrhu ostvarenja cilja SO2: Upgraded knowledge transfer and analytical user support, unutar aktivnosti Targeted Analyses, sklopljeni su ugovori za četiri ciljne analize: Vezano za ostvarenje cilja SO3: Improved territorial observation and tools for territorial analyses, nastavljaju se aktivnosti vezane za razvoj i testiranje web alata za praćenje teritorijalnih podataka. Vezano za ostvarenje cilja SO4: Wider outreach and uptake of territorial evidence, održano je niz radionica i policy lab-ova tijekom izvještajnog razdoblja, a u periodu od 27-28. studenog 2019. godine u Helsinkiju, održao se ESPON Seminar u suradnji s FI PRES na temu „State of the European Territory: Digital Innovation Paving the Way for Territorial Cohesion“. I nadalje se radi na unaprjeđenju ESPON prisutnosti na društvenim mrežama sa svakodnevnim aktivnostima na Facebooku, Twitteru i LinkedIn-u.

Sastanci Odbora za praćenje ESPON održani su dva puta tijekom izvještajnog razdoblja povezani sa sastancima Odbora za programiranje i to 24.-25. rujna 2019., Varšava, Poljska, te 25-26. studenog 2019., Helsinki, Finska.

Sastanak ESPON kontakt točaka održan je u sklopu ESPON tjedna 28.-29. studenog 2019. u Helsinkiju, Finska. Pored redovnih poslova nacionalne kontakt točke, poslove diseminacije rezultata ESPON aktivnosti kroz provedbu Transnational outreach activities (TNO aktivnosti) od 2019. godine, nakon provedene javne nabave, obavlja konzorcij nacionalnih ESPON kontakt točaka i LGI consultant, Paris. Nacionalne kontakt točke koje su imenovane iz redova tijela državne uprave obavljaju manji obujam zadataka, uz naknadu za najviše 3

radna dana. U okviru ovih aktivnosti, Hrvatska nije bila domaćin niti jednog događanja u promatranom razdoblju.

3.7. NAUČENE LEKCIJE

U Republici Hrvatskoj, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, u funkciji Koordinacijskog tijela (KT)¹⁷ sukladno članku 6. stavku 2. točka 10. Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014.-2020.¹⁸ izrađuje i nadzire provedbu Strategije vrednovanja provedbe europskih strukturnih i investicijskih fondova financijske perspektive 2014.-2020. u Republici Hrvatskoj, koja sadrži opće ciljeve i metodologiju vrednovanja za sve (operativne) programe financijskoga razdoblja 2014.-2020.

Kao jedan od temeljnih mehanizama za uspostavljanje jasnih procedura i kvalitetnu provedbu vrednovanja europskih strukturnih i investicijskih fondova uspostavljene su međuresorne radne skupine za vrednovanje, i to na razini Sporazuma o partnerstvu (Međuresorna evaluacijska radna skupina, MERS) te na razini svih (operativnih) programa. Na radnim skupinama planira se i prati provedba vrednovanja te se raspravlja o naučenim lekcijama i primjenama preporuka vrednovanja kako KT-a, tako i UT-a (operativnih) programa.

Za razliku od vrednovanja UT-a (operativnih) programa, vrednovanja KT-a provode se na razini Sporazuma o partnerstvu te obuhvaćaju ona područja i teme koja nisu pokrivena planovima vrednovanja pojedinih (operativnih) programa, uključujući određene horizontalne teme primjenjive na više od jednog (operativnog) programa.

U promatranom razdoblju Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU u svojstvu Koordinacijskog tijela započelo je provedbu Srednjoročnog vrednovanja napretka u provedbi Sporazuma o partnerstvu (SoP).

Srednjoročno vrednovanje napretka u provedbi Sporazuma o partnerstvu predstavlja sustavno preispitivanje ostvarenja ciljeva SoP-a s ciljem poboljšanja kvalitete izrade i provedbe programa te radi vrednovanja njihove učinkovitosti. Usredotočeno je na agregiranu razinu korištenja Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF-a), tematskih ciljeva iz SoP-a i ciljeva definiranih Strategijom Europa 2020. odnosno podrazumijeva vrednovanje napretka u ostvarenju tematskih ciljeva iz SoP-a te na identificiranje mogućnosti iskorištavanja raspoloživih sredstava ESIF-a do 2023. godine. Osnovni cilj vrednovanja je osigurati informacije za izradu izvješća o napretku provedbe SoP-a, dok je na temelju rezultata vrednovanja dobivena ocjena utjecaja programa ESIF-a na ispunjenje ciljeva Strategije Europa 2020., identificirana je razina usklađenosti primjene teritorijalnog pristupa s relevantnim zakonodavnim i strateškim dokumentima te utjecaj mjera poduzetih za rješavanja posebnih potreba geografskih područja koja su zahvaćena siromaštvom. Cilj vrednovanja je također bio vrednovati načelo partnerstva u provedbi pojedinih (operativnih) programa i SoP-a. Završetak navedenog vrednovanja se očekuje početkom 2021. godine.

U nastavku teksta, detaljnije o pojedinim Operativnim programima.

¹⁷ Određeno člankom 6. stavak 1. „Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014.-2020.“

¹⁸ Narodne novine, br. 92/14

OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“ U okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ (OPKK) pokrenuto je deset (10) financijskih instrumenata kao novog oblika potpore iz ESI fondova koji se po prvi puta provodi u RH. U praksi su se financijski instrumenti pokazali kao iznimno popularan oblik financiranja, jer predstavljaju novi i jednostavniji pristup EU sredstvima, prije svega zbog bitno manjih administrativnih zahtjeva kao što je, primjerice, čekanje objava Poziva, ne postojanje dugotrajnih i izrazito formaliziranih postupaka odabira projekata i kontrole javne nabave, prihvatljivost PDV-a kao troška krajnjeg primatelja i slično, a sredstva se dobivaju unaprijed, za razliku od bespovratnih koja se nadoknađuju nakon što se prvo vlastita moraju potrošiti. Sa 5,6 milijardi kuna javnog doprinosa privučeno je preko 3,6 milijarde kuna privatnog kapitala čime su se utrošila dostupna sredstva kojima se sufinanciraju javne politike koje bi inače država morala financirati sama na teret poreznih obveznika. Također, u ESIF financijske instrumente do kraja izvještajnog razdoblja je uplaćeno 1,4 milijarde kuna, a 1,9 milijardi kuna je ovjereno i vraćeno u državni proračun od strane EK. Pored toga, mogućnost da se financijski instrumenti ponovno koriste u iste svrhe i nakon što se vrate u državni proračun, a što omogućuje da se novac koji se ulaže u financijske instrumente više puta upotrebljava, odnosno reciklira, čini ovaj oblik potpore iznimno prihvatljivim i državnim financijama i poreznim obveznicima.

U okviru OPKK, MRRFEU je u ulozi UT-a zamijetio povećan broj nepravilnosti i s njima povezanih financijskih korekcija. Mjere koje MRRFEU kao UT kontinuirano provodi kako bi se smanjio broj nepravilnosti i s njima povezanih financijskih korekcija usmjerene su prvenstveno na preventivni učinak jer je bitno osigurati da postupanje korisnika bude u skladu s pozitivnim pravnim propisima hrvatskog zakonodavstva i zakonodavstva Europske unije. U tom smislu MRRFEU u skladu sa svojim ovlastima izdaje obvezujuće upute PT-ovima 2 čija je svrha osigurati pravilno i ujednačeno postupanje u postupcima utvrđivanja nepravilnosti. Upute su brz i učinkovit instrument kojim se utječe na cijeli sustav SUK-a i ispravljaju odnosno preveniraju eventualne greške tijela u svrhu učinkovitijeg postupanja.

MRRFEU je objavio Sažeti pregled uputa na službenoj internetskoj stranici s ciljem da se samim korisnicima bespovratnih sredstava na transparentan način učine dostupnim sve do sad izdane upute. Dodatno, Sažeti pregled uputa se kontinuirano ažurira kako se izdaju nove upute.

Također, na službenoj internetskoj stranici MRRFEU-a objavljena je i tablica s primjerima najčešćih nepravilnosti zajedno s kraćim opisom pogrešnog postupanja korisnika i financijskim korekcijama, iz kojih korisnici mogu vidjeti koje su najčešće pogreške, koje su posljedice navedenih pogrešaka i samim time mogu ih izbjeći, čime se postiže preventivni učinak kako na postojeće korisnike tako i na one gospodarske subjekte koji će tek sklopiti ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava.

Nadalje, potrebno je istaknuti da se u organizaciji MRRFEU redovito održavaju sastanci triju mreža i to Mreže koordinatora iz područja javne nabave, Mreže koordinatora iz područja državnih potpora i Mreže za upravljanje nepravilnostima te brojni sastanci i *ad hoc* paneli u svrhu ujednačavanja prakse i osiguravanja boljeg i učinkovitijeg postupanja svih tijela u sustavu upravljanja i kontrole.

Na sastancima Mreže koordinatora iz područja javne nabave i Mreže koordinatora iz područja državnih potpora, na kojima sudjeluju predstavnici svih tijela u sustavima upravljanja i kontrole ESIF-a redovito se provode aktivnosti vezane uz dijeljenje dobre prakse i preporuka u cilju sprečavanja nepravilnosti koje proizlaze iz pogrešne primjene pravila vezanih uz državne potpore i javnu nabavu.

Od početka provedbe do 31. prosinca 2019. godine održano je sveukupno 22 sastanka Mreže koordinatora iz područja javne nabave i 18 sastanaka Mreže koordinatora iz područja državnih potpora.

S ciljem prevencije nastanka nepravilnosti i prijevара, razmjene dobre i loše prakse u postupanju te izvještavanju i praćenju postupanja po utvrđenim nepravilnostima, u siječnju 2017. uspostavljena je Mreža za upravljanje nepravilnostima. Sastanci ove Mreže održavaju se redovito svaka četiri mjeseca ili ranije po potrebi. Do trenutka izrade ovog izvješća pa do kraja izvještajnog razdoblja održano je sveukupno 11 sastanaka Mreže za upravljanje nepravilnostima.

Dodatno, kako bi se spriječile poteškoće u provođenju postupaka dodjele bespovratnih sredstava, MRRFEU je kao UT, vezano uz postupanje po prigovorima prijavitelja koji apliciraju u dodjeli bespovratnih sredstava, pripremao izvješća o radu u kojima je na jasan, sažet i sveobuhvatan način davao preporuke za unapređenje postupka dodjele. Svrha navedenih izvješća je bila da se cjelokupan postupak dodjele bespovratnih sredstava, koji često zna biti dugotrajan, složen i zahtijevan za prijavitelje koji apliciraju za bespovratna sredstva, učini jednostavnijim za prijavitelja te spriječe pogreške koje isti čine pri pripremi projektne prijave.

OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“

Na ostvarenje ciljeva OPULJP-a i osiguranje učinkovite provedbe s ciljem dostizanja N+3 ciljeva u 2019. utjecali su sljedeći izazovi, slični onima iz ranijih godina:

- potreba za daljnjim jačanjem kapaciteta tijela u sustavu upravljanja i kontrola (daljnje zapošljavanje, edukacijske aktivnosti i sl.);
- potreba za dodatnim pojednostavljenjem procedura upravljanja te smanjenjem administrativnih koraka i zahtjeva;
- potreba za ubrzanjem provedbe kontrole od strane tijela u sustavu upravljanja, aktivna uporaba uzorkovanja u kontrolnom procesu;
- korištenje većeg broja pojednostavljenih troškovnih opcija (PTO), kao i priprema novih prijedloga PTO;
- priprema i razvoj jedinstvenog informacijskog sustava za upravljanje ugovorima i izvještavanje koji će osigurati bržu i učinkovitiju komunikaciju korisnika i tijela u sustavu - eFondovi.

Kao primjer dobre prakse svakako se može istaći upotreba pojednostavljenih troškovnih opcija. U provedbi projekata OPULJP-a apsolutno se potiče njihova primjena i korištenje svih raspoloživih mogućnosti koje predviđa regulativa za provedbu ESI fondova.

U razdoblju od ožujka do lipnja 2019. godine provedena je *Evaluacija napretka mjerena pokazateljima dugoročnih rezultata za ESF i IZM za referentnu populaciju*.

Opći cilj istraživanja bio je izvještavanje od početka provedbe o svim zajedničkim i specifičnim pokazateljima dugoročnih rezultata za ESF i IZM u okviru OPULJP-a, a koji prate status sudionika šest mjeseci po završetku sudjelovanja, bez obzira postoje li za njih ciljne vrijednosti u okviru OPULJP-a 2014.-2020. Specifični cilj se odnosio na prilagodbu metodologije za praćenje pokazatelja dugoročnih rezultata ESF-a te primjenu postojeće metodologije za pokazatelje dugoročnih rezultata IZM-a temeljem reprezentativnog uzorka. Na temelju reprezentativnog uzorka proveo se i terenski dio istraživanja te obrada i analiza podataka s ciljem izvještavanja o zajedničkim i specifičnim pokazateljima dugoročnih rezultata na kumulativnoj razini za ESF te zajedničkim pokazateljima dugoročnih rezultata

na godišnjoj razini za IZM, a za sve one sudionike koji su izašli iz operacija u okviru Operativnog programa zaključno s 30. lipnja 2018. godine.

Ovo vrednovanje nije primarno usmjereno na preporuke već na procjenu napretka u ostvarenju vrijednosti pokazatelja u svrhu izvještavanja EK. Prikupljeni i obrađeni podaci primarno su se koristili za potrebe izvještavanja u okviru Godišnjeg izvješća o provedbi za 2018. godinu i prema rokovima zadanim Uredbom (EU) br. 1304/2013, ali su također pružili podlogu za odgovore na pitanja o učinku intervencija ESF-a i IZM-a te ostvarenju ciljeva.

Zaključci i preporuke se primarno odnose na osiguravanje točnosti i konzistentnosti baze podataka o sudionicima, osiguravanje veličine uzorka s obzirom da je potreban vrlo visok odaziv na sudjelovanje u istraživanju kako bi veličina uzorka dosegla (prema smjernicama Europske komisije) preporučene vrijednosti razine pouzdanosti od 95% i statističke pogreške uzorka do 2%. Nadalje, s obzirom na nepostojanje zakonske obveze za ispunjavanje ankete, da anketa nije anonimna, da ne postoje niti simbolične nagrade ispitanicima za sudjelovanje, visoke stope odaziva na sudjelovanje u istraživanju u praksi je teško očekivati te nije moguće garantirati u ovakvom tipu istraživanja.

Završno izvješće dostupno je na sljedećoj poveznici: http://www.esf.hr/wordpress/wp-content/uploads/2015/12/Zavrsno-izvjesce_pokazatelji-dugorocnijih-rezultata_2019.pdf.

U 4. kvartalu 2019. godine započeo je otvoreni postupak javne nabave za 7 grupa predmeta nabave koje se odnose na provođenje evaluacija 5 prioriternih osi i evaluaciju djelotvornosti, učinkovitosti i učinka provedbe OPULJP, te intervencija ESF-a prema kriteriju regionalne i lokalne zastupljenosti uz evaluaciju horizontalnih načela, kao i evaluaciju društvenog poduzetništva u RH. Završne preporuke za navedene evaluacije bit će dostupne u 2021. i 2022. godini.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

Najveći dio alokacije Programa usmjereno je na investicijske mjere, za projekte koji generiraju rast i razvoj prvenstveno poljoprivrednog, prerađivačkog i šumarskog sektora, no značajan udio odlazi i na tzv. IAKS mjere, koje su jedan od najvažnijih mehanizama Zajedničke poljoprivredne politike za očuvanje okoliša i smanjenje negativnog utjecaja poljoprivrede odnosno za osiguravanje zdrave i održive poljoprivrede i zdravog okoliša.

Od investicijskih mjera, domaćim poljoprivrednicima kao najznačajnije mjere pokazale su se Mjera 4 „Ulaganja u fizičku imovinu“ koja omogućava ulaganja u nabavu mehanizacije, primarnu poljoprivredu i preradu poljoprivrednih proizvoda, kao i u djelatnosti usmjerene ka navodnjavanju poljoprivrednih površina i očuvanja krajobraznih vrijednosti te Mjera 6 „Razvoj poljoprivrednih gospodarstva i poslovanja“ kojom se potiču mladi poljoprivrednici, mala poljoprivredna gospodarstva i ulaganja u nepoljoprivredne djelatnosti. Značajan je interes korisnika i za Mjeru 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnom području“ putem koje se dodjeljuju potpore za izradu kvalitetnih lokalnih strateških dokumenata, rekonstrukciju i izgradnju cestovne i komunalne infrastrukture, izgradnju objekata namijenjenih predškolskom odgoju, kulturnim i društvenim aktivnostima te širenju sportsko-rekreacijskih sadržaja čime se stvaraju preduvjeti za poticanje društveno-gospodarskog rasta i zaustavljanje depopulacijskog trenda čime ruralna područja trebaju postati poželjna mjesta za život i rad.

U okviru provedbe IAKS mjera ruralnog razvoja (mjere 10, 11, 13, 14) od početka provedbe suočeni smo sa nedostatnim odazivom korisnika u mjeri 10, u najvećoj mjeri uslijed toga što

je ova mjera za naše poljoprivrednike bila nepoznanica sve do 2015. godine. Ministarstvo poljoprivrede je svake godine poduzimalo različite aktivnosti kako bi se potencijalni korisnici motivirali i odlučili na provedbu ove važne mjere. Najveći porast korisnika koji je podnio zahtjev za potporu za M10 je u 2019. godini te bilježimo povećanje za 62% u odnosu na 2018. godinu, najviše zahvaljujući intenzivnoj promotivnoj kampanje na terenu “Poljoprivrednik za 10” kojom se ciljano promovirala M10. U pripremi ove kampanje zajedno su sudjelovali Ministarstvo poljoprivrede, savjetodavna služba, Agencija za plaćanja, upravni odjeli za poljoprivredu jedinica regionalne i lokalne samouprave kao i pojedine udruge poljoprivrednih proizvođača na području cijele Republike Hrvatske.

Od sredine 2018. godine pokrenuti su i financijski instrumenti u okviru mjera 4, 6 i 8 kojima se poljoprivrednicima putem financijskih posrednika (HAMAG-BICRO i HBOR) nude izuzetno povoljna kreditna sredstva i zajmovi od svega 0,1% do 1% kamate. Financijski instrumenti koji su dostupni krajnjim primateljima su: pojedinačno jamstvo za ruralni razvoj, mikro i mali zajmovi za ruralni razvoj koje provodi HAMAG-BICRO i investicijski krediti za ruralni razvoj koje provodi HBOR.

Jedna od preporuka vrednovanja provedenog za potrebe izrade Godišnjeg izvješća za 2018. je nastaviti provoditi PRR, uz naglasak na mjere i operacije koje pridonose otvaranju novih radnih mjesta (kao jednom od doprinosa smanjenju iseljavanja). Također, u narednom razdoblju potrebno je intenziviranje promotivnih aktivnosti kroz medije i društvene mreže kako bi se korisnike informiralo o mogućnostima mjera u smislu ostvarenja ciljeva iz PRR-a. Potrebno je i dalje promicati mjere koje doprinose EU ciljevima.

U posljednje tri godine uložen je dodatni napor kako bi se skratile procedure obrade prijave na natječaje iz Programa ruralnog razvoja, uvedena su administrativna rasterećenja i ubrzan je proces dodjele sredstava, a rezultat toga je i visoki stupanj iskorištenosti.

U rujnu 2019. godine objavljen je Pravilnik o provedbi mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (Narodne novine, broj 91/19) koji zamjenjuje veliki broj dosadašnjih pravilnika za pojedine mjere, podmjere i tipove operacija. Ovim pravilnikom ujednačene su procedure i provedba postupka dodjele potpora, a svi se natječaji prema njemu prethodno objavljuju na sustavu e-savjetovanja kako bi korisnici i svi ostali dionici mogli aktivno, transparentno i pravovremeno sudjelovati u kreiranju natječajnih pravila. Ovim pravilnikom na jednom mjestu propisani su opći uvjeti prihvatljivosti, uvjeti prijave, obrade, provedbe, kontrole i isplate projekata te postupanja po prigovorima korisnika, za sve mjere iz Programa ruralnog razvoja i financijske instrumente, osim IAKS mjera (mjere 10,11,13 i 14). Naime, tijekom dosadašnje provedbe natječaja ukazala se potreba za dodatnim pojednostavljenjem pravila pa je Ministarstvo poljoprivrede odlučilo da se osnovni uvjeti propišu na jednaki način za sve mjere Programa, a da se kod raspisivanja natječaja za pojedine tipove operacija detaljno razrade uvjeti koje je korisnik obavezan ispuniti.

U listopadu 2019. godine izrađeno je Objedinjeno izvješće po prigovorima (M 4, 6, 7) s ciljem unapređenja učinkovitosti cijelog sustava dodjele bespovratnih potpora, i to na primjerima mjera kod kojih je iskazan najveći interes potencijalnih korisnika.

Analiza prigovora zaprimljenih tijekom 2018. i 2019. godine pokazuje da je usvojeno 27% prigovora korisnika što ukazuje na potrebu za izmjenom/poboljšanjem/pojašnjenjem odredbi natječaja, s obzirom da jasni, nedvosmisleni i transparentni uvjeti u natječajima rezultiraju boljom administrativnom obradom te manjim brojem prigovora. U postupku rješavanja prigovora općenito, odnosno u svim mjerama, uočeni su određeni nedostaci u postupku administrativne obrade zahtjeva korisnika, kao i nedostaci u natječajima te su navedeni prijedlozi za izmjenu/pojašnjenje odredbi natječaja te administrativnu obradu, a koji se temeljem ovog izvješća primjenjuju prilikom izrade i provedbe novih natječaja.

PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINACIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.

Tijekom procesa programiranja potrebno je pažljivo definirati programske pokazatelje učinka i rezultata kako bi njihove ciljne vrijednosti bilo što realnije i ostvarivije. Kako bi to bilo moguće potrebno je imati čim točnije i pouzdanije statističke podatke. Također, potrebno je imati čim relevantnije i preciznije nacionalne/regionalne/lokalne razvojne strategije. Nadalje, tijekom programiranja potrebno je uključiti čim više relevantnih dionika.

S korisničke razine najveći izazov je osigurati vlastito sufinanciranje projekata te predfinancirati projektne aktivnosti do trenutka prve isplate sredstava.

Konačno izvješće o učinkovitosti Programa (Interreg IPA Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora te Hrvatska-Srbija 2014.-2020.) pokazalo je da sustav jako dobro funkcionira, kvaliteta upravljanja programima je na visokoj razini te je većina ciljnih vrijednosti programskih pokazatelja učinka već ostvarena ili će sigurno biti ostvarena do kraja 2023. Izvješće je također pokazalo visoku razinu zadovoljstva korisnika bespovratnih sredstava (održane brojne radionice o pripremi te o provedbi projekata, kvalitetno pripremljene upute kako za pripremu tako i za provedbu projekata, stalna komunikacija s korisnicima na dnevnoj osnovi).

4. DETALJNI PREGLED PROVEDBE OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013. I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA

4.1. OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“

Sredstva EU dodijeljena OPP-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 236,98 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 41,82 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPP-a iznosi 278,80 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2019. ugovoreno je ukupno 187,20 milijuna eura, odnosno 78,99 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 168,43 milijuna eura, odnosno 71,07 % dodijeljenih sredstava.

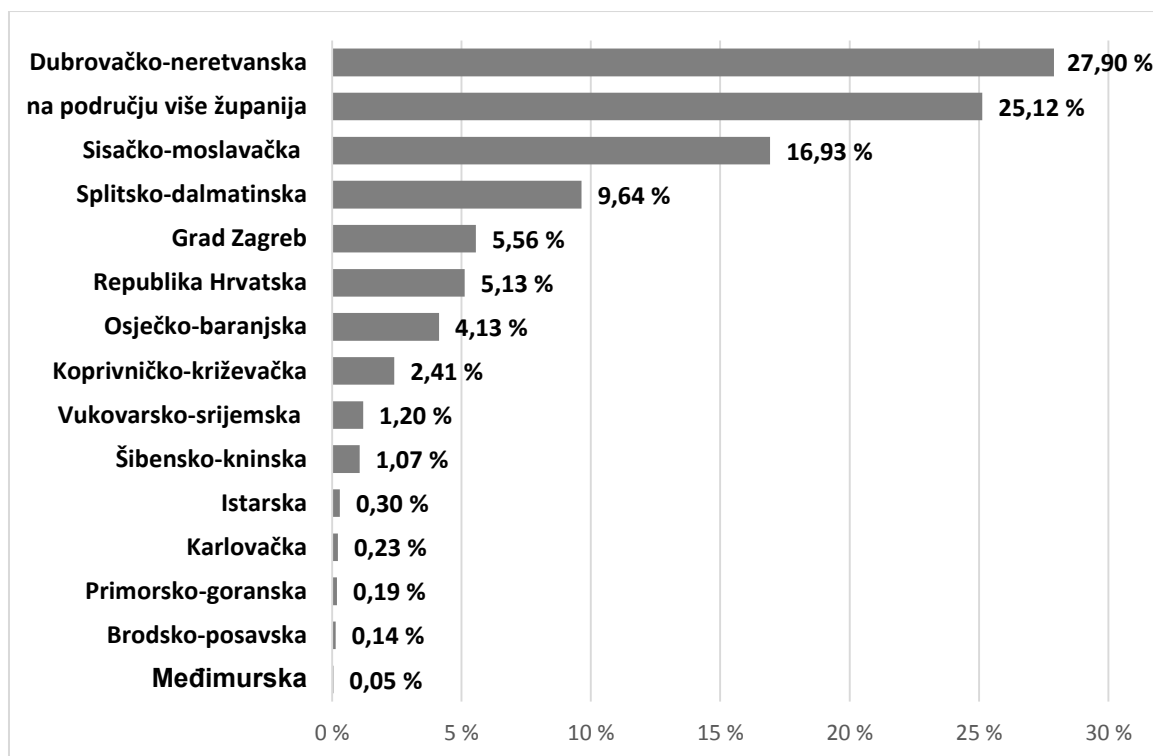
Prihvatljivost troškova za projekte iz OPP-a završila je s 31. prosincem 2016. te su u izvještajnom razdoblju provedene aktivnosti na zatvaranju OPP-a. Krajem ožujka 2018. Europskoj komisiji dostavljena je Konačna Izjava o izdacima zajedno sa Završnim izvješćem za OPP te su tijekom izvještajnog razdoblja nastavljene aktivnosti usuglašavanja i ažuriranja spomenutih dokumenata sa Europskom komisijom.

Tablica 22: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ¹⁹	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	109,99	103,76	94,33	95,01	86,38	91,60	83,28		
PO 2	3,21	2,41	75,13	4,03	125,76	1,16	36,14		
PO 3	7,89	7,63	96,71	5,84	74,07	5,88	74,52		
PO 4	115,90	73,41	63,34	63,55	54,83	64,73	55,85		
UKUPNO	236,98	187,20	78,99	168,43	71,07	163,37	68,94	150,44	63,48

¹⁹ Uključeni predujmovi u iznosu od 54,51 milijuna eura.

Grafikon 5: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)

4.2. OPERATIVNI PROGRAM „ZAŠTITA OKOLIŠA“

Sredstva EU dodijeljena OPZO-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 281,10 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 49,61 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPZO-a iznosi 330,70 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2019. ugovoreno je ukupno 354,77 milijuna eura, odnosno 126,21 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 279,49 milijuna eura, odnosno 99,43 % dodijeljenih sredstava.

U PO1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom, u provedbi je bilo ukupno 20 projekata: 2 velika i 14 infrastrukturnih projekata te 4 projekta tehničke pomoći. U PO2: Zaštita vodenih resursa u Hrvatskoj, u konačnici je provedeno 149 projekata, od toga 96 infrastrukturnih i 52 projekta pripreme projektne dokumentacije. U PO3: Tehnička pomoć, bilo je ukupno 8 operacija s 12 projekata.

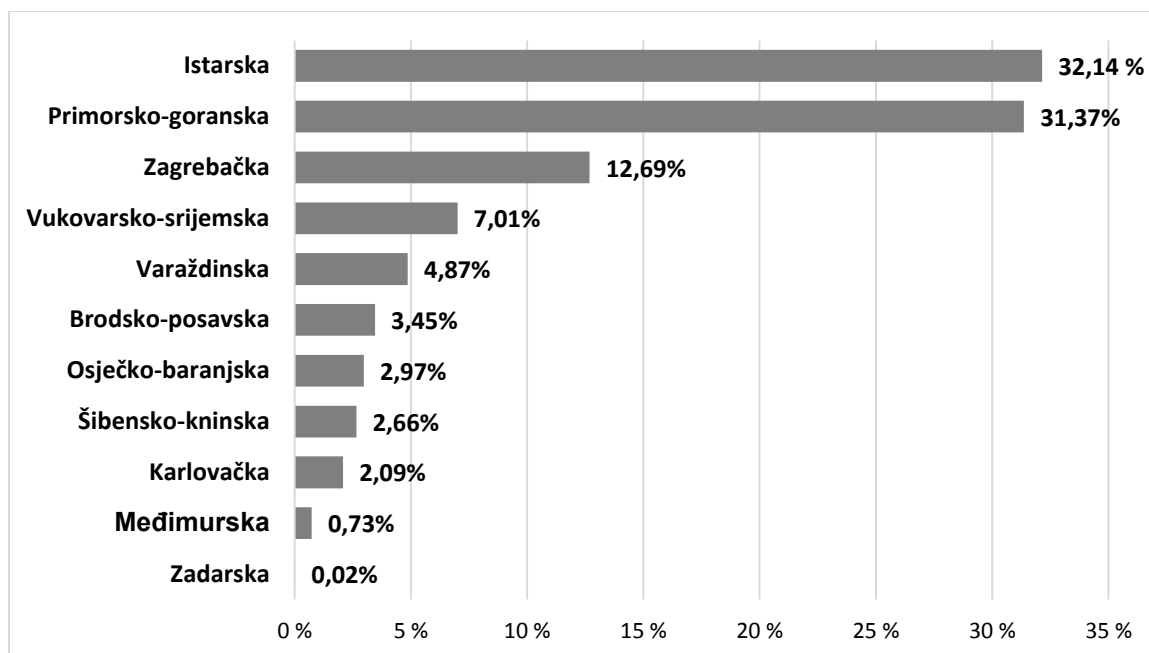
Tijekom izvještajnog razdoblja, u srpnju je predano Završno kontrolno izvješće, a u prosincu 2019. godine Europska Komisija izvršila je konačnu isplatu.

Tablica 23: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Zaštita okoliša“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

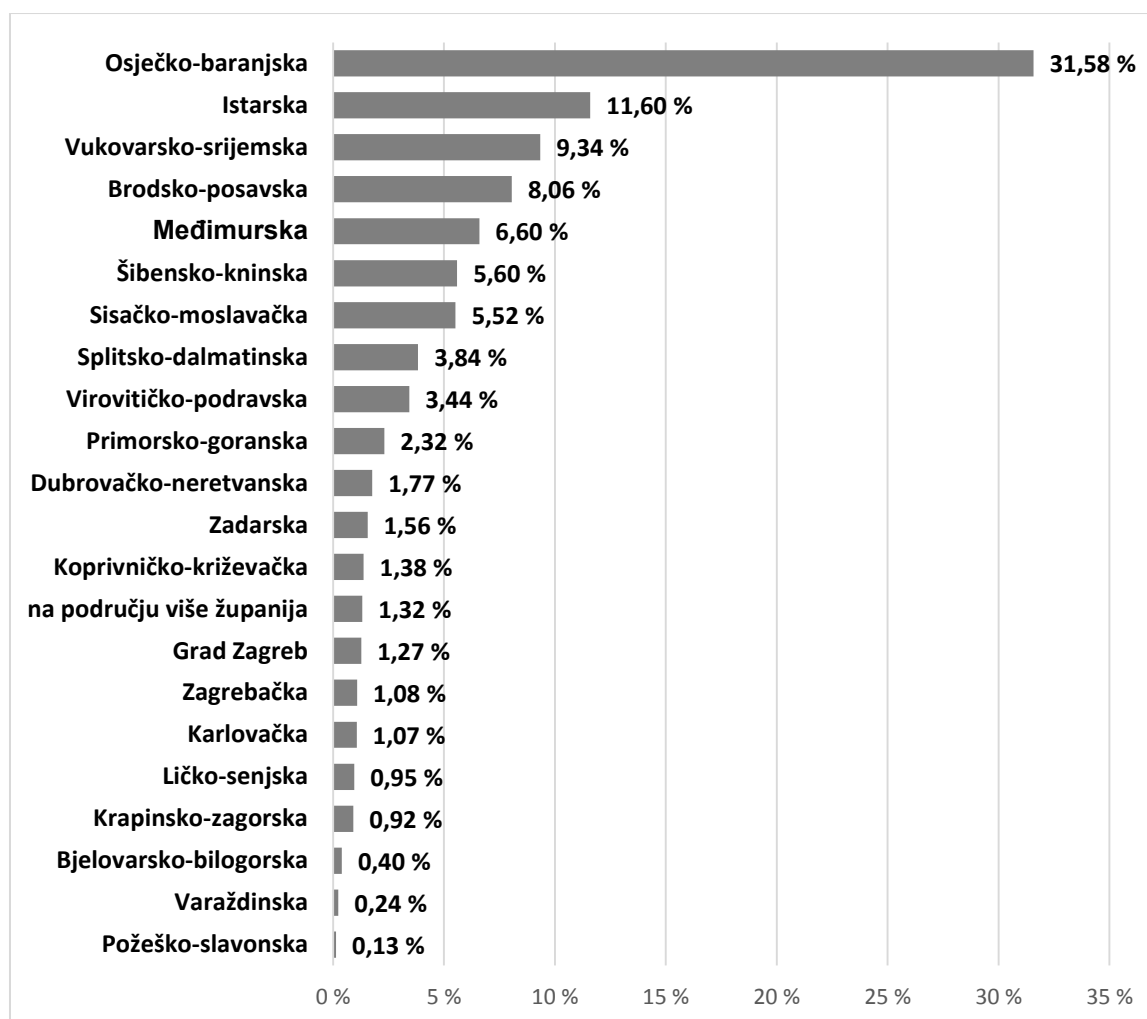
Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²⁰	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	73,94	83,96	113,55	66,69	90,19	73,94	100,00		
PO 2	199,09	262,56	131,88	205,07	103,00	199,09	100,00		
PO 3	8,06	8,25	102,32	7,73	95,86	8,06	100,00		
UKUPNO	281,10	354,77	126,21	279,49	99,43	281,10	100,00	280,13	99,66

²⁰ Uključeni predujmovi u iznosu od 78,43 milijuna eura.

Grafikon 6: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)

Grafikon 7: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2: Zaštita vodnih resursa Hrvatske od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)

4.3. OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“

Sredstva EU dodijeljena OPRK-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 187,78 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 35,84 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPRK-a iznosi 223,62 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2019. ugovoreno je ukupno 198,35 milijuna eura, odnosno 105,63 % dodijeljenih sredstava. Navedena stopa ugovaranja rezultat je tzv. *overbooking*-a dodijeljenih sredstava EU tj. ugovaranja većeg iznosa od dodijeljenih sredstava EU kako bi se umanjio rizik od neiskorištavanja sredstava EU dodijeljenih OP-u uslijed mogućih ušteda na projektima. Korisnicima je ukupno isplaćeno 180,37 milijuna eura.

Krajnji rok za prihvatljivost izdataka bio je 31. prosinca 2016. te s tim datumom korisnici su morali platiti račune da bi im troškovi mogli biti prihvatljivi za financiranje iz OPRK-a. Troškove nastale nakon tog datuma snose sami korisnici.

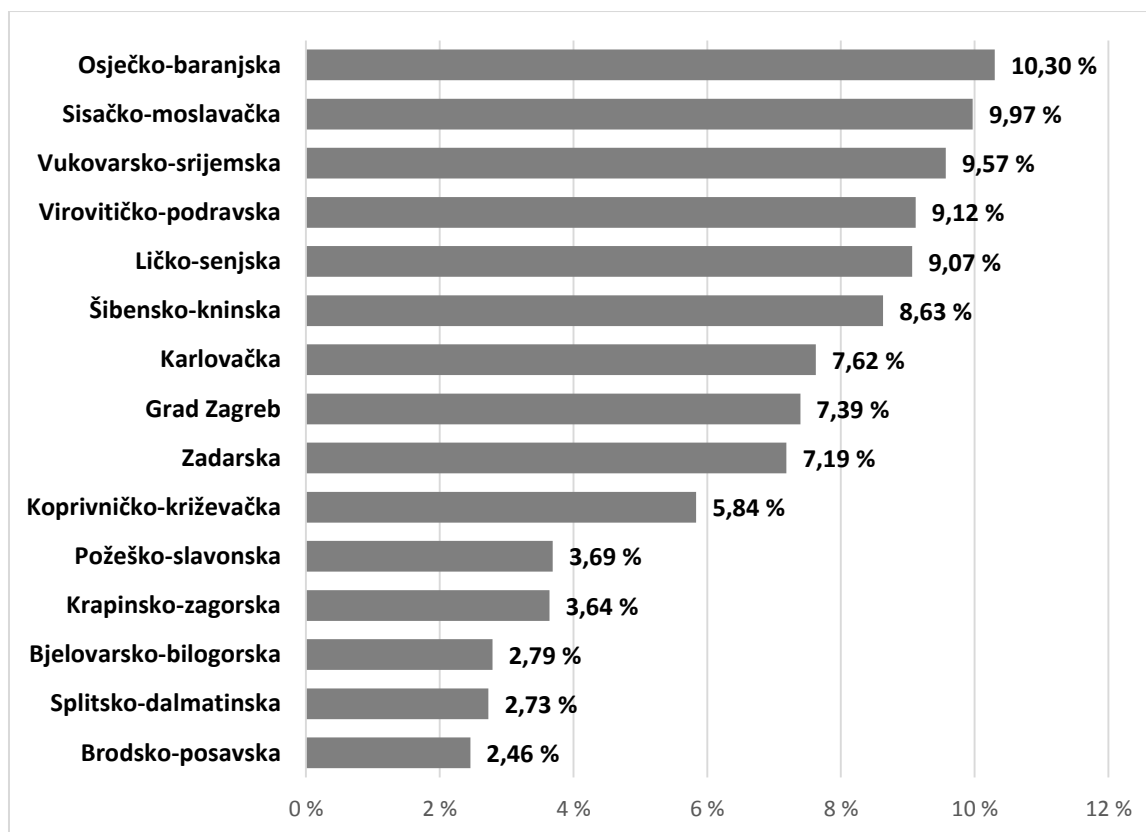
Tijekom izvještajnog razdoblja EK je dostavljen dopunjen paket dokumenata za zaključenje OPRK-a te je u istom razdoblju EK prihvatila Izjavu o zaključenju programa i izvršila konačnu isplatu RH čime ukupna iskorištenost financijskih sredstava predmetnog Programa iznosi 187,78 milijuna eura odnosno 100 %.

Tablica 24: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Regionalna konkurentnost 2007. – 2013.“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

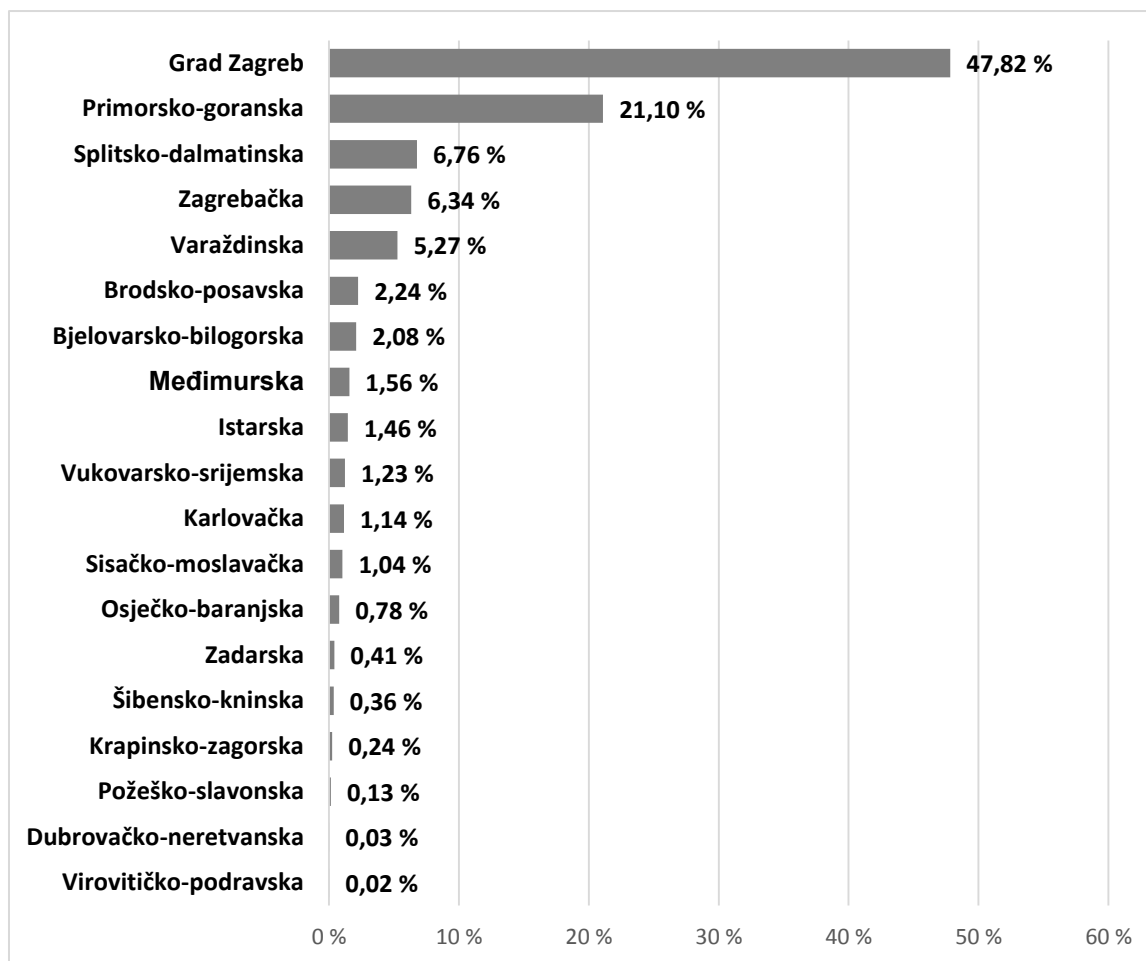
Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²¹	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	62,16	73,28	117,89	63,86	102,73	62,16	100,00		
PO 2	113,80	113,27	99,54	105,04	92,30	113,80	100,00		
PO 3	11,82	11,80	99,82	11,48	97,09	11,82	100,00		
UKUPNO	187,78	198,35	105,63	180,37	96,06	187,78	100,00	187,78	100,00

²¹ Uključeni predujmovi u iznosu od 44,91 milijuna eura.

Grafikon 8: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)

Grafikon 9: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)

4.4. OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“

Sredstva EU dodijeljena OPRLJP-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 152,41 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 26,90 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPRLJP-a iznosi 179,31 milijuna eura.

U okviru predmetnog programa ugovoreno je ukupno 152,05 milijuna eura, odnosno 99,76 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 144,63 milijuna eura, odnosno 94,89 % dodijeljenih sredstava. U izvještajnom razdoblju nije bilo promjena s obzirom da je OPRLJP uspješno zatvoren u prosincu 2018. godine.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Upravljačko tijelo odgovorno za upravljanje i provedbu predmetnog Programa, 30. ožujka 2018. godine izvršilo je obvezu podnošenja potrebne dokumentacije Europskoj komisiji za konačnu isplatu sredstava (sukladno članku 89. stavku 1. Uredbe VIJEĆA (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006.).

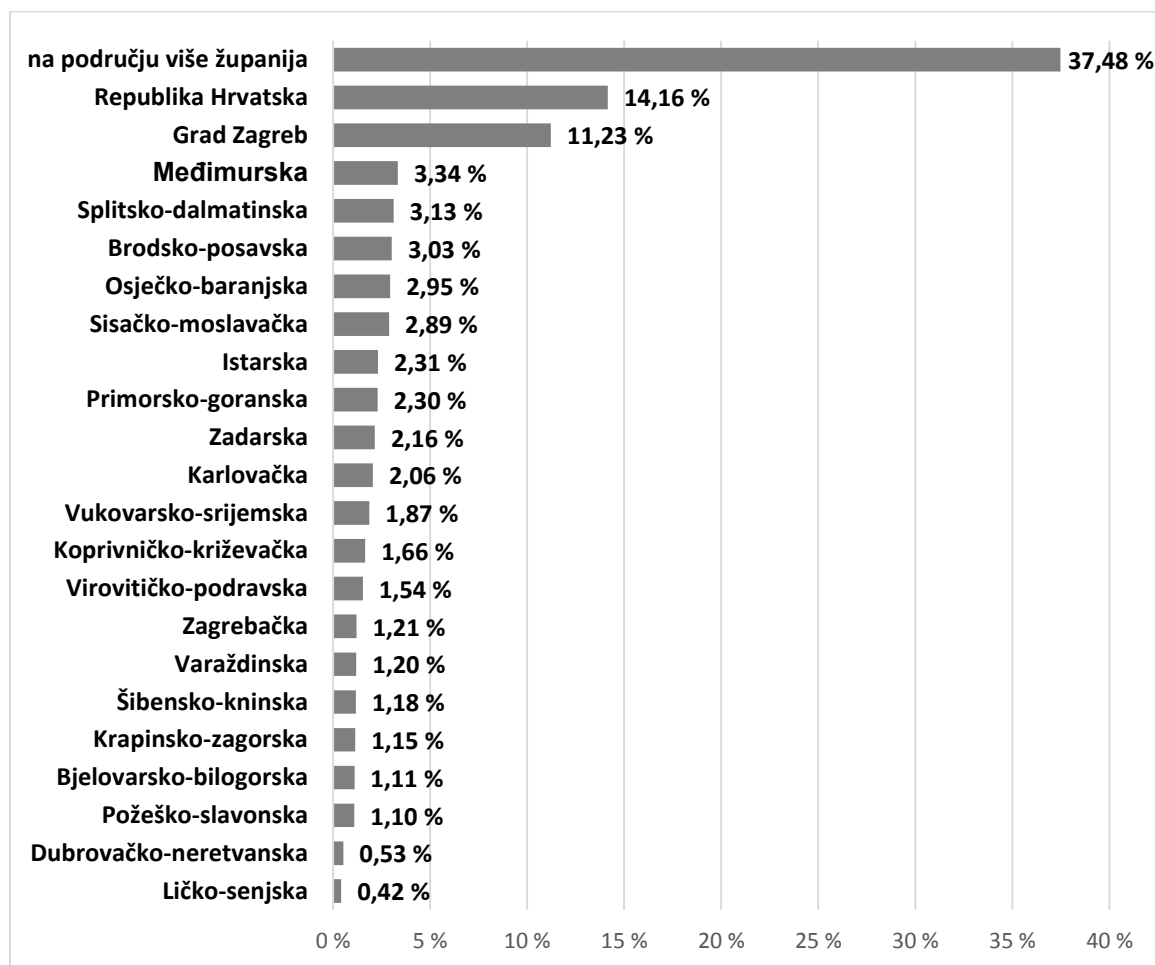
S obzirom na navedeno, 10. prosinca 2018. godine u proračun RH od strane EK izvršeno je završno plaćanje u iznosu 4.615.854,36 eura čime ukupna iskorištenost financijskih sredstava predmetnog Programa iznosi 149,41 milijuna eura odnosno 98,03%.

Tablica 25: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ od početka provedbe do zatvaranja programa (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²²	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	44,94	48,46	107,84	49,33	109,78	47,62	105,97		
PO 2	39,98	36,99	92,51	33,13	82,87	35,46	88,69		
PO 3	47,78	47,80	100,04	44,11	92,32	47,79	100,02		
PO 4	11,73	11,64	99,28	11,06	94,30	11,03	94,08		
PO 5	7,99	7,16	89,64	6,99	87,53	7,51	93,98		
UKUPNO	152,41	152,05	99,76	144,63	94,89	149,41	98,03	149,41	98,03

²² Uključeni predujmovi u iznosu od 30,13 milijuna eura.

Grafikon 10: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ (sredstva EU, u postocima)

4.5. KOMPONENTA I PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I JAČANJE INSTITUCIJA

Sredstva EU dodijeljena komponenti I programa IPA za razdoblje 2007. – 2013. iznose 278,05 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2019. ugovoreno je ukupno 255,62 milijuna eura, odnosno 91,93 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 240,84 milijuna eura, odnosno 86,62 % dodijeljenih sredstava. U izvještajnom razdoblju krajnjim korisnicima i ugovarateljima isplaćeno je ukupno 1,68 milijuna eura, odnosno 0,60 % dodijeljenih sredstava.

Dodijeljena sredstva EU za IPA 2012 nacionalni program iznose 30,13 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe svih ugovora je 29. studenoga 2018., a za izvršenje plaćanja 29. studenog 2019. IPA 2012 nacionalni program obuhvaća 10 projekata te ukupno 44 komponente (19 komponenti nabave usluga, 4 *twinning* komponente, 4 *twinning light* komponente, 3 komponente izvođenja radova, 9 komponenti nabave roba, 3 grant sheme bespovratnih sredstava i 2 izravne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje).

Dodijeljena sredstva EU za IPA 2013 nacionalni program iznose 11,58 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe ugovora je 14. siječnja 2019. (osim za radove na rekonstrukciji palače Moise na otoku Cresu za koji je rok za izvršenje tri godine od isteka roka za ugovaranje), a za izvršenje plaćanja 14. siječnja 2020. IPA 2013 nacionalni program obuhvaća 5 projekata te ukupno 13 komponenti (4 komponente nabave usluga, 2 *twinning* komponente, 1 *twinning light* komponenta, 1 komponenta izvođenja radova, 3 komponente nabave roba, te 2 komponente direktne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje).

Dodijeljena sredstva EU za Prijelazni instrument za 2013. godinu iznose 29 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe svih ugovora je 13. prosinca 2019. Prijelazni instrument obuhvaća 21 projekt unutar 3 prioriteta te ukupno 64 komponenti (21 komponenti nabave usluga, 15 *twinning* komponenti, 13 *twinning light* komponenti, 2 komponente izvođenja radova, 11 komponenti nabave roba i 2 izravne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje).

Tablica 26: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Elementi komponente ²³	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
NP 2007	39,95	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2008	35,80	-	-	-	-	-	-	-	-
NS 2008	0,95	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2009	36,80	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2010	31,18	-	-	-	-	-	-	-	-

²³ NP – Nacionalni program; NS – Nuklearna sigurnost; PI – Prijelazni instrument; PU – Članarine za Programe Unije.

NP 2011	26,77	-	-	-	-	-	-	-	-
NS 2011	0,81	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2012	30,13	-	-	0,68	2,25	-	-	-	-
NP 2013	11,58	-0,01	-0,10	0,42	3,63	-	-	-	-
PI	29,00	-	-	0,58	1,99	-	-	1,07	3,70
PU	35,08	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	278,05	-0,01	0,004	1,68	0,60	-	-	1,07	0,39

Tablica 27: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Elementi komponente	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
NP 2007	39,95	36,83	92,17	34,62	86,66	34,63	86,67	34,63	86,67
NP 2008	35,80	33,89	94,67	30,54	85,30	30,54	85,30	30,54	85,30
NS 2008	0,95	0,68	71,10	0,67	70,21	0,67	70,21	0,67	70,21
NP 2009	36,80	34,26	93,10	31,83	86,50	32,55	88,45	32,55	88,45
NP 2010	31,18	28,43	91,18	26,34	84,48	26,34	84,48	26,02	83,44
NP 2011	26,77	25,44	95,05	23,63	88,27	24,02	89,73	24,02	89,73
NS 2011	0,81	0,63	78,09	0,62	76,63	0,59	72,80	0,59	72,80
NP 2012	30,13	25,07	83,21	24,47	81,21	23,81	79,05	23,81	79,05
NP 2013	11,58	10,93	94,38	10,83	93,48	10,40	89,77	10,40	89,77
PI	29,00	24,38	84,08	23,22	80,07	23,16	79,88	23,16	79,88
PU	35,08	35,08	100	34,08	97,14	34,08	97,14	34,08	97,14
UKUPNO	278,05	255,62	91,93	240,84	86,62	240,78	86,60	240,46	86,48

4.6. KOMPONENTA II PROGRAMA IPA – PREKOGRANIČNA SURADNJA

U financijskom razdoblju 2007. – 2013. komponenta II programa IPA predstavlja važan doprinos aktivnostima regionalnoga razvoja, čiji je cilj potaknuti stvaranje prekograničnih mreža, partnerstava i razvoj zajedničkog prekograničnog djelovanja, te izgradnja kapaciteta JLP(R)S-a za upravljanje programima EU, kao i priprema za upravljanje budućim programima prekogranične suradnje unutar strukturnih fondova EU.

Kroz komponentu II programa IPA osigurana su sredstva za 3 vrste programa teritorijalne suradnje:

- Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama članicama – programi sa Slovenijom, Mađarskom te IPA Jadranska prekogranična suradnja;
- Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama Europske unije – programi sa Srbijom, Bosnom i Hercegovinom i Crnom Gorom;
- Programi transnacionalne suradnje – programi Jugoistočna Europa (*South-East Europe* SEE) i Mediteran (MED).

Operativnu strukturu za provedbu operativnih programa prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama EU čini MRRFEU koje je zaduženo za upravljanje programom.

Sredstva EU dodijeljena komponenti II programa IPA za razdoblje 2007. – 2013. iznose 17,52 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2019. ugovoreno je ukupno 17,22 milijuna eura, odnosno 98,27 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 15,62 milijuna eura, odnosno 89,18 % dodijeljenih sredstava.

Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. uključuju programe:

Program prekogranične suradnje sa susjednom zemljom članicom Mađarskom zatvoren je prije početka izvještajnog razdoblja, a program prekogranične suradnje sa Slovenijom tijekom izvještajnog razdoblja. Program prekogranične suradnje IPA Jadranska prekogranična suradnja nije zatvoren od strane Europske komisije do 31. prosinca 2019.

Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama EU koji su u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. bili u provedbi su program s Bosnom i Hercegovinom iz financijskih alokacija za 2012. i 2013. godinu, program sa Srbijom iz financijskih alokacija za 2012. i 2013. godinu, te program s Crnom Gorom iz financijskih alokacija za 2012. i 2013. godinu.

Provedba svih programa transnacionalne suradnje – programi Jugoistočna Europa (*South-East Europe* SEE) i Mediteran (MED) je zaključena.

Tablica 28: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Programi komponente ²⁴	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
HR-BIH	7,00	-	-	-	-	-	-	-	-
HR-CG	3,00	-	-	-	-	-	-	-	-
HR-SRB	6,00	-	-	0,16	2,59	-	-	-	-
SEE	1,19	-	-	-	-	-	-	-	-
MED	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	17,52	-	-	0,16	0,89	-	-	-	-

Tablica 29: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Programi komponente	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
HR-BIH	7,00	6,98	99,73	6,38	91,14	6,23	88,94	6,22	88,86
HR-CG	3,00	3,00	99,88	2,67	88,88	2,59	86,34	2,59	86,34
HR-SRB	6,00	5,95	99,17	5,50	91,60	5,31	88,45	5,30	88,34
SEE	1,19	1,29	84,77	1,08	71,20	1,08	71,20	1,08	71,20
MED	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	17,52	17,22	98,27	15,62	89,18	15,20	86,79	15,19	86,72

²⁴ Hrvatska – Bosna i Hercegovina, Hrvatska – Crna Gora, Hrvatska – Srbija, Jugoistočna Europa (SEE), Mediteran (MED).

4.7. KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ

Sredstva EU dodijeljena komponenti V programa IPA (IPARD) za razdoblje 2007. – 2013. iznose 121,81 milijuna eura (182,92 milijuna eura prije automatskog opoziva).

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2019. ugovoreno je ukupno 106,62 milijuna eura, odnosno 87,52 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 100,65 milijuna eura, odnosno 82,62 % dodijeljenih sredstava.

Tablica 30: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjere ²⁵	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
M101	42,23	-	-	-0,001 ²⁶	0,003	-	-	-	-
M103	35,67	-	-	-	-	-	-	-	-
M202	3,93	-	-	-	-	-	-	-	-
M301	29,66	-	-	-	-	-	-	-	-
M302	10,00	-	-	-0,01	0,14	-	-	-	-
TP	0,32	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	121,81 ²⁷	-	-	-0,02	0,01	-	-	-	-

Tablica 31: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjere	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
M101	42,23	35,82	84,82	34,47	81,64	41,87	99,16		
M103	35,67	30,09	84,36	28,74	80,58	36,25	101,7		
M202	3,93	3,84	97,59	2,80	71,20	3,46	88,01		
M301	29,66	29,16	98,32	27,32	92,09	33,06	111,5		
M302	10,00	7,39	73,88	7,03	70,32	9,02	90,17		
TP	0,32	0,32	100	0,29	89,01	0,59	180,6		

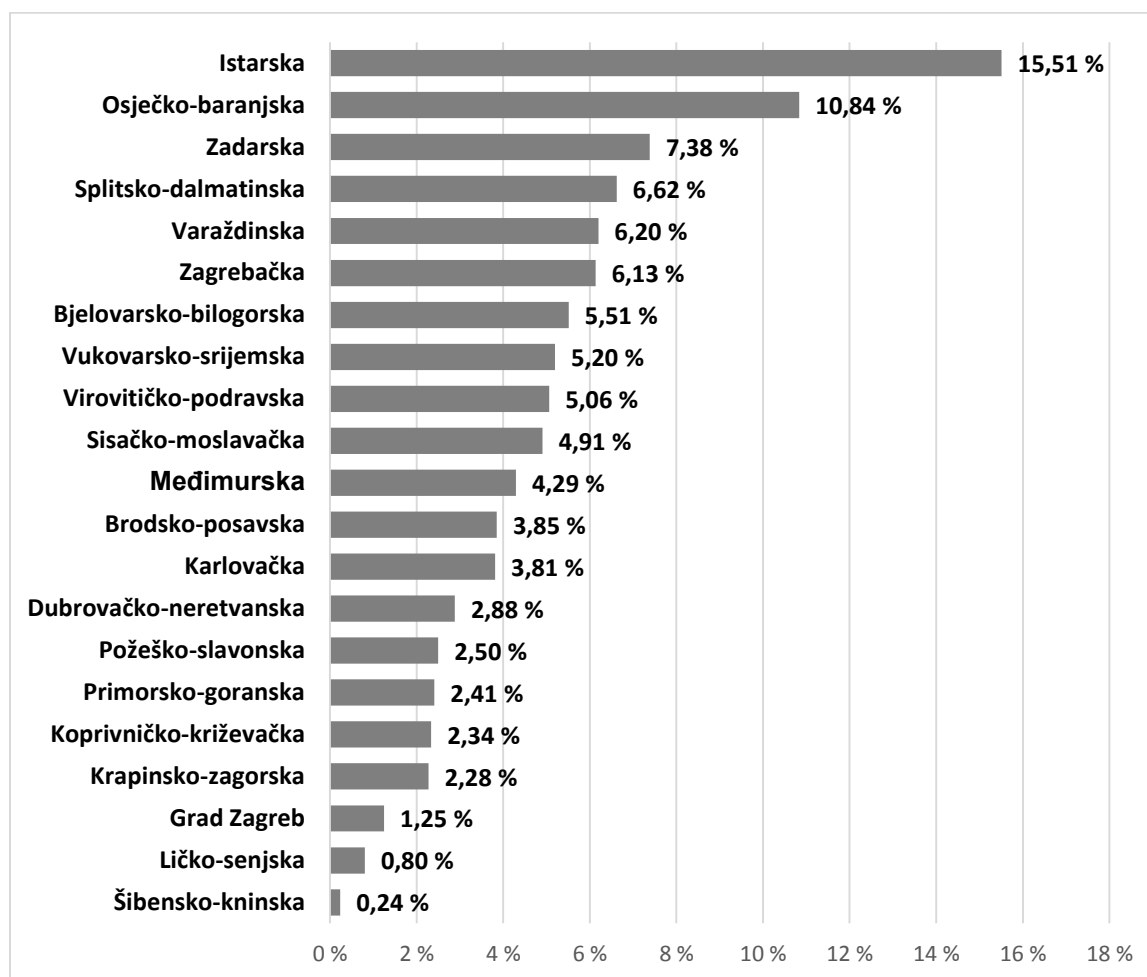
²⁵ Mjera 101: Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice; Mjera 103: Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice; Mjera 202: Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja; Mjera 301: Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture; Mjera 302: Diversifikacija i razvoj ruralnih ekonomskih aktivnosti; TP: Tehnička pomoć.

²⁶ Izvršen povratu iznosu od 16.442,32 eura.

²⁷ Inicijalno dodijeljena sredstva, prije automatskog opoziva sredstava iznose 182.920.793 eura.

UKUPNO	121,81	106,62	87,52	100,65	82,62	124,25	102,0	105,26	86,41
--------	--------	--------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	-------

Grafikon 11: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava komponente V programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)

4.8. OPERATIVNI PROGRAM ZA RIBARSTVO REPUBLIKE HRVATSKE ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2007. – 2013.

Sredstva EU dodijeljena Operativnom programu za ribarstvo za razdoblje 2007. – 2013. iznose 8,7 milijuna eura dok nacionalno sufinanciranje iznosi 2,9 milijuna eura, čime ukupna vrijednost Operativnog programa za ribarstvo iznosi 11,6 milijuna eura.

Sukladno Ugovoru o pristupanju RH u EU, na provedbu Operativnoga programa za ribarstvo primijenjeno je pravilo „N+2“, te u izvještajnom razdoblju nije bilo provedbe Operativnog programa u smislu ugovaranja i plaćanja izdataka korisnicima. Također, aktivnosti za zatvaranje Operativnog programa za ribarstvo provedena su u prethodnom izvještajnom razdoblju te je nastavno na navedeno u ovom razdoblju EK provodila postupke na temelju dostavljene dokumentacije. Uzimajući u obzir da je do kraja 2016. ukupni iznos doznačenih sredstava od EK (predujam i međuplaćanja), premašio 95 % ukupnog doprinosa Europskog fonda za ribarstvo (EFR) za Operativni program, u skladu s odredbama članka 79. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1198/2006 o EFR-u, u izvještajnom razdoblju nije bilo doznačenih sredstava od strane EK za ovjerene izdatke na temelju Završnog zahtjeva za plaćanje.

Republika Hrvatska je provedbom Operativnog programa iskoristila oko 7,9 milijuna eura iz EFR-a, što predstavlja preko 90 % dodijeljenih sredstava. Navedeni podaci od početka provedbe do 31. prosinca 2018., ujedno podrazumijevaju i konačne podatke o provedbi Operativnog programa.

Tablica 32: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	4,51	4,34	96,23	4,32	95,79	4,36	96,67	4,73	104,9
PO 2	3,76	3,76	100	3,38	89,89	3,41	90,69	3,44	91,55
PO 5	0,44	0,10	22,73	0,10	22,73	0,10	22,73	0,11	25,06
UKUPNO	8,70	8,20	94,25	7,80	89,66	7,87	90,46	8,28	95,20

4.9. NAUČENE LEKCIJE

OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“

Provedena je ex-post evaluacija Operativnog programa Promet i dobivene su preporuke.

Za buduće operativne programe preporučuje se uvrstiti listu svih pokazatelja: pokazatelje neposrednih rezultata, pokazatelje rezultata i pokazatelje učinka; osigurati da se njihove ciljane vrijednosti postave realistično, temeljem opsežne pripreme te je potrebno izbjegavati promjene definicija i vrijednosti tijekom provedbe operativnog programa.

Za buduće operativne programe, preporučuje se uključiti pokazatelje rezultata prema SMART kriterijima, a koje je lako mjeriti i koji su strože vezani uz specifične ciljeve (osobito ako se potonji modificiraju tijekom trajanja OP-a) i za prioritetne osi na koji se ti ciljevi odnose.

Važno je jasno definirati relevantna prioritetna ulaganja kako bi se kvalitetnije alocirala sredstva. Osim toga, provedba strogog nadzora nadležnih tijela potrebna je u svim fazama provedbe projekata.

MIS podaci mogu se upotrijebiti za razvoj dublje korelacijske analize (npr. podijeljene po županijama) između ulaganja OP-a i indeksa razvijenosti na županijskoj razini u Hrvatskoj.

Za velike investicijske projekte, treba razmotriti uvođenje analiza potencijalnog socio-ekonomskog učinka u programe (uključujući, ali ne ograničeno na stvaranje novih radnih mjesta i regionalni razvoj) kako bi se omogućilo praćenje i izvještavanje o širem utjecaju na društvo i gospodarstvo.

OPERATIVNI PROGRAM „ZAŠTITA OKOLIŠA“

Operativni program Zaštita okoliša 2007.-2013. je nakon provedbe plana za ubrzanje apsorpcije proveden uspješno. Provedbom ovog programa sva uključena tijela iz sustava upravljanja i kontrole stekla su vrijedno iskustvo koje je korišteno za uspješniju provedbu operativnog programa iz novog financijskog razdoblja 2014. – 2020. Također za provedbu velikih infrastrukturnih projekata od pripremne faze pa do same provedbe ključnim se pokazala važnost dobre koordinacije i suradnje s Korisnikom, u cilju rješavanja različitih administrativnih problema vezanih uz imovinsko-pravne i izdavanje dozvola. Također, jedna od naučenih lekcija je i važnost pripreme većeg broja malih projekata, koji se mogu brzo ugovoriti te imaju kraću provedbu, budući da oni pozitivno djeluju na apsorpciju na razini cijelog operativnog programa, te umanjuju negativan utjecaj kašnjenja koji se eventualno pojavljuju u provedbi na infrastrukturnim projektima velike vrijednosti.

OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“

U okviru Operativnog programa Regionalna konkurentnost, MRRFEU je u ulozi UT-a na zahtjev PT2 organizirao *ad hoc* panele u postupku utvrđivanja nepravilnosti koji zahtijevaju razmjenu stavova i iskustava, a u svrhu ujednačavanja prakse na razini sustava koja za cilj ima otklanjanje nedosljednosti u postupanju tijela u sustavu upravljanja i kontrole te očuvanje povjerenja u sustav.

OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“

Provedba Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala završila je s vrlo visokim stupnjem iskorištenosti sredstava od 98,03%. Tijekom provedbe u financijskom razdoblju

2007.-2013. godina Upravljačko tijelo kao i posrednička tijela stekla su značajno opće iskustvo u provedbi. Tijela koja su bila uključena u provedbu ovog Operativnog programa uključena su i u financijsko razdoblje 2014.-2020. i Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali što je uvelike olakšalo prilagodbu kada su se pojedina pravila značajnije promijenila.

KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – „RURALNI RAZVOJ“

Najveći udio prijava u Mjeri 101 bio je u sektoru voća i povrća i to 50%, a slijedi sektor žitarica i uljarica. U Mjeri 103 najveći udio prijava bio je u sektoru prerade voća i povrća i to 33%, slijedi sektor ribarstva (21%), vinarstva (18%) te sektor mesa (17%). Iako je u sektoru prerade mesa te u sektoru ribarstva bilo znatno manje zaprimljenih prijava od sektora voća i povrća, uočen je njihov veliki udio u ukupno zaprimljenom iznosu tražene potpore. U Mjeri 301 najveći je interes iskazan za sektor sustava kanalizacije i pročišćavanja otpadnih voda. Na posljednjem natječaju za Mjeru 302 zaprimljeno je preko 70 % ukupnog broja prijava ove mjere, a sektor ruralnog turizma se pokazao najpopularnijim.

Provedbu Mjere 202 moguće je ocijeniti umjereno uspješnom, s obzirom na kašnjenje u početku provedbe mjere i nemogućnosti provedbe projekata iz lokalne razvojne strategije, koje se nastojalo ublažiti edukacijskim aktivnostima UT-a i omogućavanjem tromjesečne isplate sredstava.

Završno izvješće o provedbi IPARD programa 2007.-2013. u Republici Hrvatskoj navodi ključne zaključke na razini programa:

- Ukupno isplaćena sredstva i ukupni volumen ugovorenih prijava potrebno je promatrati u kontekstu zahtjevnog i dugotrajnog postupka akreditacije IPARD-a (prva plaćanja zabilježena su 2010. godine), što predstavlja znatno ograničenje u korištenju sredstava.
- Dodatno, kašnjenje u prijenosu ovlasti za Tehničku pomoć također je imalo utjecaja na provedbu programa, odnosno Upravljačko tijelo je moralo pronaći druge održive izvore financiranja. Inicijalna EU sredstva predviđena u Programu za Tehničku pomoć (prema 8. izmjenama programskog dokumenta) čine manje od 1 % (0,3 milijuna eura) od ukupno predviđenih sredstava od 124,8 milijuna eura te se stoga smatra da je Tehnička pomoć imala samo ograničen učinak na izgradnju institucionalnih kapaciteta, podršku promotivnim aktivnostima, itd.
- Također je moguće opaziti kako je broj odbijenih projektnih prijava bio najveći u inicijalnim pozivima na dostavu projektnih prijedloga te da su te brojke pokazale trend smanjivanja prema kraju programskog razdoblja. Navedeni trend moguće je povezati s procesom učenja koji se odvijao na razini korisnika, a koji indicira da su aktivnosti u okviru IPARD-a uspjele u određenoj mjeri ojačati svijest i kapacitet ciljnih skupina.
- Ukupno, IPARD program Republike Hrvatske 2007. – 2013. moguće je ocijeniti umjereno uspješnim u ostvarivanju svog punog potencijala, u smislu apsorpcije dostupnih EU sredstava te u postizanju ciljeva postavljenih i prikazanih u programskom dokumentu.

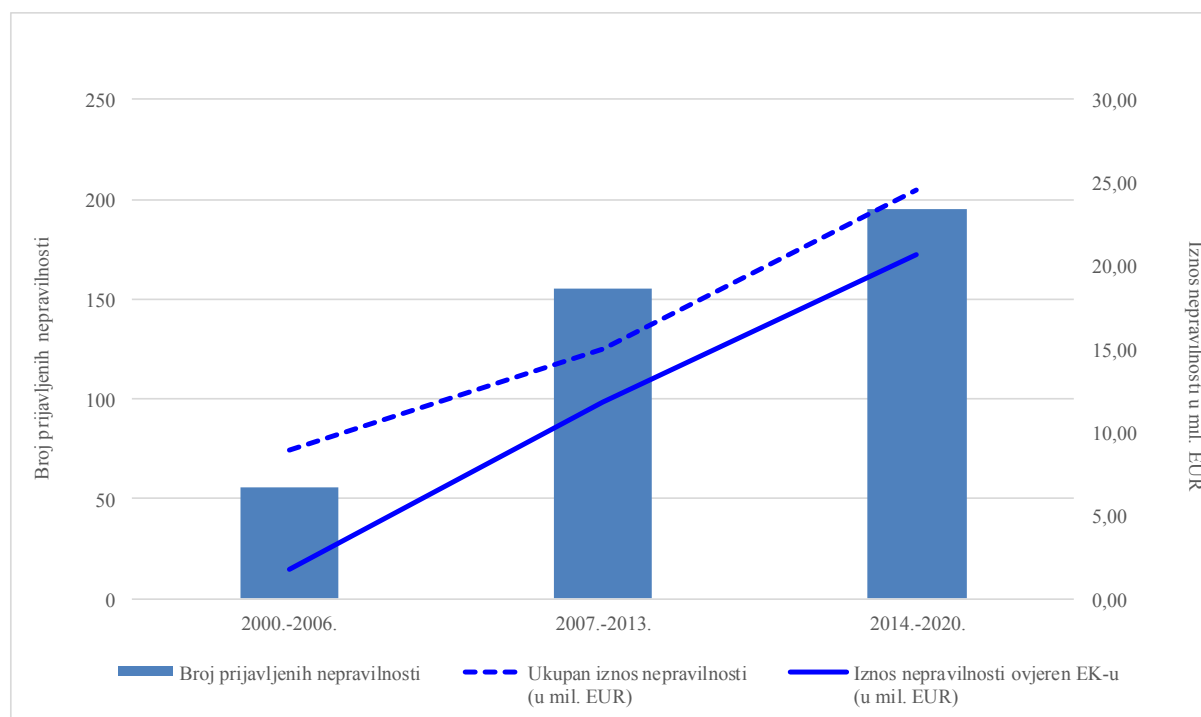
Kroz sve godine provedbe, negativni učinci na razinu apsorpcije ublažavali su se promidžbenim aktivnostima, održanim sastancima/radionicama sa konzultantima s ciljem što bolje pripreme projektne dokumentacije potrebne za prijavu na natječaj i podnošenje Zahtjeva za isplatu.

5. NEPRAVILNOSTI

U razdoblju od drugog tromjesečja 2008. do četvrtog tromjesečja 2019. Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) prijavljeno²⁸ je 406 slučajeva nepravilnosti, od kojih je zatvoreno njih 232 (57,1% ukupnih zatvorenih nepravilnosti)²⁹. Iznos nepravilnosti koji se odnosi na te slučajeve čini otprilike 48,50 milijuna eura, od čega je Europskoj komisiji ovjereno 34,23 milijuna eura (70,58% ukupnog iznosa nepravilnosti).

Nepravilnosti prijavljene OLAF-u prema programskim razdobljima izražene brojčano i vrijednosno prikazane su na Grafikonu 12.

Grafikon 12: Nepravilnosti prijavljene OLAF-u u razdoblju od II. tromjesečja 2008. do IV. tromjesečja 2019. prema programskim razdobljima, te iznosi prijavljenih nepravilnosti

Izvor: Elektronički sustav za izvještavanje o nepravilnostima (Irregularity Management System, IMS), zaključno s 25.02.2020.

Vezano uz Grafikon 12, potrebno je navesti da na broj utvrđenih nepravilnosti, između ostalog, utječe broj projekata u provedbi i iznos potraživanih i ovjerenih troškova. S obzirom da je broj projekata u provedbi i iznos potraživanja u okviru programskog razdoblja 2014.-2020. veći nego u prethodnim programskim razdobljima, najveći broj i iznos utvrđenih nepravilnosti odnosi se upravo na to programsko razdoblje. S druge strane, znatno usporava

²⁸ U skladu s propisima EU-a, države članice dužne su Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) prijaviti nepravilnosti koje imaju sljedeća obilježja: nepravilan iznos troška (koji se odnosi na sredstva Europske unije) jednak je ili veći od 10.000 EUR te je odobren za isplatu korisniku i Tijelo za ovjeravanje ga je ovjerilo Europskoj komisiji (uključen je u Izjavu o izdacima koja je podnesena Europskoj komisiji). U slučajevima sumnje na prijevaru, nepravilan iznos mora biti jednak ili veći od 10.000 EUR, ali ne mora biti ovjeren Europskoj komisiji. Nepravilnosti se prijavljuju OLAF-u putem elektroničkog sustava za izvještavanje o nepravilnostima (Irregularity Management System, IMS).

²⁹ Navedeni podaci ne uključuju prijavljene nepravilnosti koji se odnose na Europski fond za jamstva u poljoprivredi s obzirom da taj fond nije uključen u Europske strukturne i investicijske fondove u smislu Uredbe br. 1303/2013.

porast broja utvrđenih nepravilnosti i s njima povezanih iznosa, koji se odnose na programsko razdoblje 2007.-2013.

U izvještajnom razdoblju (1. srpnja – 31. prosinca 2019.) Europskom uredu za borbu protiv prijevara prijavljeno je 60 novih slučajeva utvrđenih nepravilnosti. Od toga su se 4 slučaja odnosila na programsko razdoblje 2007.-2013., a preostalih 56 slučajeva odnosilo se na programsko razdoblje 2014.-2020., što je i očekivano s obzirom na programski ciklus.

Financijski iznos nepravilnosti za te nove slučajeve je 2,51 milijun eura, od čega je Europskoj komisiji ovjereno 2,49 milijuna eura. Među navedenim slučajevima, 4 slučaja je ujedno i zatvoreno³⁰, slijedom čega je EK-u izvršen povrat u iznosu od 293,65 tisuća eura.

Broj i iznos nepravilnosti prijavljenih Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) u izvještajnom razdoblju prema fondovima prikazan je u Tablici 35.

Tablica 33: Broj i iznos nepravilnosti prijavljenih OLAF-u u izvještajnom razdoblju, prema fondovima

Fond	Operativni program	Broj prijavljenih nepravilnosti		Iznos nepravilnosti (u tis. EUR)	
		Ukupan broj	- od čega broj zatvorenih slučajeva	Ukupan iznos	- od čega ovjereno Europskoj komisiji
Programsko razdoblje 2007.-2013.					
Europski fond za regionalni razvoj	OP Regionalna konkurentnost	2	0	109,14	109,14
Europski socijalni fond	OP Razvoj ljudskih potencijala	2	0	9,08	2,88
Programsko razdoblje 2014.-2020.					
Europski fond za regionalni razvoj	OP Konkurentnost i kohezija	13	0	558,75	553,46
Europski fond za regionalni razvoj	Interreg V-A - Mađarska - Hrvatska	1	0	45,61	37,30
Europski socijalni fond	OP Učinkoviti ljudski potencijali	3	3	272,39	272,39
Europski fond za pomorstvo i ribarstvo	OP za pomorstvo i ribarstvo	7	0	388,42	388,42
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj	Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020.	32	1	1.130,23	1.130,23
UKUPNO		60	4	2.513,63	2.493,81

Izvor: Elektronički sustav za izvještavanje o nepravilnostima (Irregularity Management System, IMS), zaključno s 25.02.2020.

Vezano uz vrste nepravilnosti prijavljenih u izvještajnom razdoblju, u korištenju Europskog fonda za regionalni razvoj najzastupljenije su nepravilnosti slijedom povrede pravila vezanih uz javnu nabavu (87,5%).

Te nepravilnosti uključuju izostanak objave poziva na nadmetanje; znatne izmjene ugovora o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja (*na primjer, izmjena roka završetka ugovora*); navođenje protupravnih i/ili diskriminirajućih kriterija odabira i/ili kriterija dodjele u obavijesti o dodjeli ugovora ili u dokumentaciji o nadmetanju; navođenje uvjeta sposobnosti koji nisu povezani s predmetom ugovora i nisu razmjerni predmetu ugovora, odnosno njihovo nenavođenje (*na primjer, korisnik je u dokumentaciji o nabavi naveo da su kriteriji za procjenu jednakovrijednosti navedeni u troškovniku. Unatoč navedenom, korisnik nije specificirao relevantne kriterije u troškovniku.*); umjetno cijepanje ugovora o nabavi; nesukladnost s rokovima za zaprimanje ponuda; razlike u tehničkim specifikacijama

³⁰ Slučaj nepravilnosti smatra se zatvorenim ako je donesena odluka da se ranije utvrđena nepravilnost više ne smatra nepravilnošću ili su provedene sve korektivne mjere i svi neprihvatljivi izdaci su vraćeni Europskoj komisiji / izuzeti iz Izjave o izdacima. Iznos povrata računa se samo za zatvorene slučajeve nepravilnosti jer je iznos povrata kod otvorenih slučajeva podložan je čestim promjenama zbog toga što korisnici nepravilan iznos mogu vraćati u obrocima.

propisanim u dokumentaciji o nabavi i ponudi izabranog ponuditelja; diskriminirajuće tehničke specifikacije (*na primjer, tehničke specifikacije su napisane na način na koji dovode u prednost jednu marku i jedan model robe, koju je, slijedom navedenog, mogao isporučiti samo jedan (ugovoreni) gospodarski subjekt*); namještanje ponuda između gospodarskih subjekata koje je korisnik kontaktirao tijekom postupka analize tržišta; propuštanje objave o izmjeni dokumentacije o nabavi na portalu za javnu nabavu EU-a (*Tenders Electronic Daily, TED*).

Preostali slučajevi odnose se na povredu pravila vezanih uz sufinanciranje (*na primjer, na jednoj od lokacija Ministarstva čija ustrojstvena jedinica ima ulogu PT-a 1 materijalni troškovi plaćeni su u 100%-tnom iznosu iz Tehničke pomoći iako su na toj lokaciji radili i djelatnici Ministarstva koji nisu djelatnici PT-a 1*).

U korištenju Europskog socijalnog fonda zastupljene su nepravilnosti koje čini isplata neprihvatljivih troškova (*na primjer, osoba kojoj je isplaćena naknada nema odgovarajući radni staž za stjecanje te naknade ili nema potrebnu duljinu prijave na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje; potraživana je naknada troška prijevoza koji nije bio prethodno isplaćen; nije ostvarena dovoljna razina isplaćene neto plaće da bi se ostvarilo pravo na naknadu; nekoliko računa priloženih nadležnom provedbenom tijelu razine 2 (PT 2) radi nadoknade sredstava podnijela je tvrtka čiji je jedini osnivač upravo to provedbeno tijelo, što nije dozvoljeno pravilima sufinanciranja*). Također, utvrđena je nepravilnost koje uključuju sukob interesa (*za usluge ažuriranja web-stranice i izrade tehničkih specifikacija za nabavu IT opreme odabrana je ponuda tvrtke čiji je osnivač zaposlenik Korisnika, koji je pružao savjetodavne usluge za izradu i provedbu komunikacijske strategije, oblikovanje poslovnih procesa i izradu nacrtu službene web-stranice, te je time imao pristup povlaštenim informacijama*).

U korištenju Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju najzastupljenije su bile nepravilnosti slijedom pogrešnog izračuna potpore koje je utvrdila Europska komisija tijekom revizije sustava (*Upravljačko tijelo za Europski fond za pomorstvo i ribarstvo 2014. – 2020. je na pogrešan način provelo izračun potpore. Naime, iznos potpore dodijeljene za mjeru bilo je potrebno oduzeti od stvarnog iznosa potpora izračunatog nakon primjene praga najvišeg iznosa potpore, a ne prije primjene toga praga.*) Jedna nepravilnost odnosila se na financiranje aktivnosti koja prema pravilima Fonda nije bila prihvatljiva za financiranje (*financirana su fizička ulaganja u postojeću infrastrukturu koja se ne smatraju tržišnim mjerama povezanim s pronalaženjem novih tržišta i poboljšanjem uvjeta za stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture*).

U korištenju Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) u izvještajnom razdoblju najzastupljeniji slučajevi nepravilnosti bili su oni gdje je korisnik za potrebe korištenja programa ili mjera potpora prijavio veću poljoprivrednu površinu od one koju u stvarnosti koristi (71,9% slučajeva). Po učestalosti slijede slučajevi gdje je korisnik nakon isplate nekoliko rata potpore podnio zahtjev za odustajanjem (21,9%). Preostalih 6,3% slučajeva odnose se na propust korisnika potpore da uz obrazac Zahtjeva za isplatu dostavi potrebnu dokumentaciju (npr. originale računa).

U jednom od tih slučajeva korisnik je tražio potporu za neprihvatljive troškove (*korisnik je tražio potporu za usluge pripreme terena i sadnje novih nasada, ali su na površini koju je prijavio bili i postojeći nasadi. Stoga su mu kao prihvatljivi trošak odobreni samo troškovi koji se odnose na nove nasade, a ne na održavanje već postojećih nasada.*)

Vezano uz način otkrivanja nepravilnosti prijavljenih Europskom uredu za borbu protiv prijevара (OLAF) u izvještajnim razdoblju, u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj nepravilnosti su u 40% slučajeva otkrivene administrativnim kontrolama nadležnih tijela sustava upravljanja i kontrole. Također, u 40% slučajeva nepravilnosti su otkrivene tijekom

revizije Agencije za reviziju sustava provedbe programa EU-a (ARPA). Preostalih 20% se u jednakim omjerima od 6,7% odnosi na naknadne provjere slijedom upute Upravljačkog tijela, provjere na razini sustava koje provodi Upravljačko tijelo te nalaze Europske komisije. Vezano uz programe teritorijalne suradnje, jedina prijavljena nepravilnost otkrivena je tijekom revizije Agencije za reviziju sustava provedbe programa EU-a (ARPA).

U okviru Europskog socijalnog fonda nepravilnosti su u 80% slučajeva otkrivene tijekom administrativnih provjera nadležnih tijela sustava upravljanja i kontrole, a u 20% slučajeva tijekom revizije Agencije za reviziju sustava provedbe programa EU-a (ARPA).

U okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj sve nepravilnosti utvrđene su tijekom provedbe administrativnih kontrola³¹.

U Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo sve nepravilnosti utvrđene su na temelju nalaza revizije Europske komisije.

MRRFEU je u ulozi Upravljačkog tijela za Operativne programe „Regionalna konkurentnost 2007.-2013.“ i „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ osnovalo Mrežu za upravljanje nepravilnostima s ciljem sprječavanja nepravilnosti, razmjene dobre i loše prakse u postupanju u pogledu nepravilnosti te izvještavanju i praćenju postupanja po utvrđenim nepravilnostima na razini navedenih operativnih programa. Na sastancima Mreže za upravljanje nepravilnostima sudjeluju predstavnici tijela sustava upravljanja i kontrole navedenih operativnih programa i predstavnici Službe za suzbijanje nepravilnosti i prijevara.

³¹ Ovdje se ubrajaju i zahtjevi za odustajanjem od potpore.

6. JAČANJE SUSTAVA I POVEĆANJE UČINKOVITOSTI PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao tijelo nadležno za sveukupnu koordinaciju sustava upravljanja i kontrole korištenja ESI fondova redovno prati stanje administrativnih kapaciteta u sustavu, uključujući i podatke proizašle iz analiza radne opterećenosti te o broju osoba koje je potrebno dodatno zaposliti na razini svakog tijela zasebno te ukupnog broja potrebnih osoba, o čemu redovno izvještava Vladu Republike Hrvatske, te dodatno i Ministarstvo uprave.

Prema podacima Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, koji se redovito, na mjesečnoj osnovi, prikupljaju od upravljačkih tijela (operativnih) programa, na dan 31. prosinca 2019., u sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa Konkurentnost i kohezija** s ITU gradovima zaposleno je ukupno 1087 službenika, odnosno 37 više nego na dan 31. prosinca 2018. što predstavlja 73 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2019. godinu (1481). U sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali** na isti dan zaposleno je ukupno 480 službenika, odnosno 58 više nego na dan 31. prosinca 2018. što predstavlja 59 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2019. godinu (752). U sustavu upravljanja i kontrole **Programa ruralnog razvoja**, zaposleno je ukupno 488 službenika, odnosno 214 više nego na dan 31. prosinca 2018. što predstavlja 83 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2019. godinu (558), dok je u sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo** zaposleno ukupno 52 službenika, odnosno 3 više nego na dan 31. prosinca 2018., što predstavlja 67 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2019. godinu (78).

Također, nastavljena je suradnja na projektu „Izgradnja administrativnih kapaciteta u svrhu pripreme za programsko razdoblje nakon 2020. godine“, održavanjem informativnih radionica sa stručnjacima i predstavnicima tijela u sustavu upravljanja i kontrole OPKK, kao i predstavnicima Koordinacijskoga tijela. Nakon završetka projekta, a ovisno o rezultatima istog, Koordinacijsko tijelo razmotrit će mogućnost definiranja nacionalnog plana aktivnosti i mjera usmjerenih na rješavanje izazova s kojima se susreću sva upravljačka tijela u području jačanja administrativnih kapaciteta.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u svojstvu Upravljačkog tijela OPKK i dalje poduzima aktivnosti u svrhu jačanja administrativnih kapaciteta, kao što je nastavak provedbe aktivnosti projekta „Frontloading Administrative Capacity Building for post 2020“, u organizaciji DG REGIO i Organizacijom za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). U prvoj fazi provedbe, započetoj u lipnju 2018., temeljem doprinosa Upravljačkog tijela i relevantnih dionika te analize dokumenata i dostupnih alata, provedena je dijagnoza jakih strana, slabosti i prilika za razvoj te je izrađen akcijski plan („roadmap“) za jačanje administrativnih kapaciteta.

Kapaciteti tijela kontinuirano se unaprjeđuju kroz sudjelovanje zaposlenika na edukacijama, organiziranih od strane domaćih institucija kao što su Državna škola za javnu upravu i Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, kao i sudjelovanjem na različitim programima i edukacijama organiziranim u drugim državama članicama. Postoji i razmjena dobrih iskustava među tijelima, ali i razmjena iskustava s drugim državama članicama putem transnacionalne mreže u okviru koje stručnjaci iz pojedinih zemalja zajednički rade, razmjenjuju primjere dobre prakse kao i izazove s kojima se suočavaju u radu.

U cilju jačanja kapaciteta za vrednovanje, predstavnici Upravljačkog tijela Programa ruralnog razvoja sudjelovali su tijekom 2019. godine na radionicama „Good Practice Workshop“ koje

organizira „European Evaluation Helpdesk for Rural Development“. U svibanja 2019. godine (u trajanju od 4 dana) je održana edukacija na temu tehnika i metoda vrednovanja Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. u cilju jačanja kapaciteta Ministarstva poljoprivrede i Agencije za plaćanja.

Poteškoće koje su se pojavljivale u prethodnim razdobljima, a u odnosu na određena kašnjenja u postupcima odobravanja i odabira operacija, posebno u okviru mjera koje su se po prvi puta provodile u RH u okviru Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo, su u ovom izvještajnom razdoblju umanjene te su se postupci provodili znatno brže. Naime, korisnici su stekli iskustvo u pripremi operacija, a ujedno je i administracija ojačala kapacitete u odnosu na ljudske resurse i potrebna stručna znanja, tj. provedene su aktivnosti za zapošljavanje dodatnih djelatnika u Upravljačkom tijelu koji sudjeluju u postupcima odobravanja i provjera operacija te su djelomično popunjena sistematizirana radna mjesta.

7. ZAKLJUČAK

Iz EU fondova za razdoblje 2014. – 2020. u RH je tijekom izvještajnog razdoblja ukupno ugovoreno 1,40 milijardi eura, a plaćanja izvršena prema krajnjim korisnicima iznose 640,82 milijuna eura. Do 31. prosinca 2019. ukupno je ugovoreno 8,99 milijardi eura što iznosi 83,78 % od ukupno dodijeljenih sredstava u iznosu od 10,73 milijardi eura. Ukupna plaćanja iznose 3,31 milijardi eura odnosno 30,85 % od ukupno dodijeljenih sredstava.

U okviru OPKK-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 1.171,96 milijuna eura, a plaćeno 386,80 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 31. prosinca 2019. ugovoreno je 89,47 %, a plaćeno 26,21 % dodijeljenih sredstava.

U okviru OPULJP-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 46,51 milijun eura, a plaćeno 120,42 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 31. prosinca 2019. ugovoreno je 72,76 % sredstava, dok je plaćeno 32,92 % dodijeljenih sredstava.

U okviru PRR-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 175,51 milijuna eura, a plaćeno 121,90 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 31. prosinca 2019. ugovoreno je 77,21 %, a plaćeno 45,33 % dodijeljenih sredstava.

U okviru OPPiR-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 4,42 milijuna eura, a plaćeno je 11,70 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 31. prosinca 2019. ugovoreno je 53,16 %, dok je plaćeno 27,27 % dodijeljenih sredstava.

Iz EU fondova za razdoblje 2007. – 2013. u RH tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo novo ugovorenih sredstava, dok plaćena sredstava krajnjim korisnicima iznose 1,81 milijuna eura. Do 31. prosinca 2019. ukupno je ugovoreno 1,27 milijardi eura, odnosno 99,70 % dodijeljenih sredstava. Istovremeno je korisnicima isplaćeno 1,13 milijardi eura, odnosno 88,58 % dodijeljenih sredstava.

KRATICE

AFCOS	Sustav za suzbijanje nepravilnosti i prijevара (<i>Anti-Fraud Coordination Service</i>)
ARPA	Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije
EFPR	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
EFR	Europski fond za ribarstvo
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
EK	Europska komisija
EPFRR	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
ESF	Europski socijalni fond
ESI fondovi	europski strukturni i investicijski fondovi
ESPN	Europska mreža za praćenje prostornog razvoja (<i>European Observation Network, Territorial Development and Cohesion</i>)
EU	Europska unija
FEAD	Fond europske pomoći za najpotrebitije
HAMAG – BICRO	Hrvatska agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije
IAKS	Integrirani administrativni i kontrolni sustav
IKT	informacijsko komunikacijska tehnologija
IMS	Informatički sustav za upravljanje nepravilnostima (<i>Irregularity Managemet System</i>)
IPA	Instrument pretpristupne pomoći
IPARD	Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj (<i>Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development</i>)
IZM	Inicijative za zapošljavanje mladih
JLP(R)S	jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
KF	Kohezijski fond
MDOMSP	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
MFIN	Ministarstvo financija
MPGDUI	Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine
MGOR	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MPOLJ	Ministarstvo poljoprivrede
MRMOSP	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MSP	malo i srednje poduzetništvo (poduzeće)
MU	Ministarstvo pravosuđa i uprave

MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
NGN	mreža sljedeće generacije
OLAF	Europski ured za borbu protiv prijevара
ONP	Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojsnog pristupa
OPFEAD	Operativni program za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć 2014. – 2020.
OPKK	Operativni program „Konkurentnost i kohezija“ 2014. – 2020.
OPP	Operativni program „Promet“ 2007 – 2013.
OPPiR	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo 2014. – 2020
OPRK	Operativni program „Regionalna konkurentnost“ 2007 – 2013.
OPRLJP	Operativni program „Razvoj ljudskih potencijala“ 2007. – 2013.
OPULJP	Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020.
OPZO	Operativni program „Zaštita okoliša“ 2017. – 2013.
OPR	Operativni program za ribarstvo 2007. – 2013.
OzP	Odbor za praćenje
PI	Prijelazni instrument
PRR	Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. – 2020.
PT1	Posredničko tijelo razine 1
PT2	Posredničko tijelo razine 2
RH	Republika Hrvatska
SAFU	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije
SSNIP	Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevara
SUK	Sustav upravljanja i kontrole
TO	Tijelo za ovjeravanje
TR	Tijelo za reviziju
UT	Upravljačko tijelo
UzUVRH	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
VRH	Vlada Republike Hrvatske
ZNS	Zahtjev za nadoknadom sredstava

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa Konkurentnost i kohezija od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)	13
Grafikon 2: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)	17
Grafikon 3: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)	22
Grafikon 4: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)	27
Grafikon 5: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)	44
Grafikon 6: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)	46
Grafikon 7: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2: Zaštita vodnih resursa Hrvatske od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)	47
Grafikon 8: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)	49
Grafikon 9: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)	50
Grafikon 10: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ (sredstva EU, u postocima)	52
Grafikon 11: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava komponente V programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u postocima)	58

POPIS TABLICA

Tablica 1: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	5
Tablica 2: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	6
Tablica 3: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih (operativnih) programa u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)	6
Tablica 4: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	7
Tablica 5: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	8
Tablica 6: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih Operativnih programa i komponenti programa IPA u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)	8
Tablica 7: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (bespovratna sredstva)	9
Tablica 8: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	11
Tablica 9: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	12
Tablica 10: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (bespovratna sredstva)	15
Tablica 11: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	16
Tablica 12: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	16
Tablica 13: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (bespovratna sredstva)	19
Tablica 14: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	20
Tablica 15: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	21
Tablica 16: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (bespovratna sredstva)	25
Tablica 17: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	26
Tablica 18: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	26
Tablica 19: Popis objavljenih poziva iz Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (bespovratna sredstva, u eurima)	28

Tablica 20: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	29
Tablica 21: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	29
Tablica 22: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	43
Tablica 23: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Zaštita okoliša“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	45
Tablica 24: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Regionalna konkurentnost 2007. – 2013.“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	48
Tablica 25: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ od početka provedbe do zatvaranja programa (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	51
Tablica 26: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	53
Tablica 27: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	54
Tablica 28: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	56
Tablica 29: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	56
Tablica 30: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	57
Tablica 31: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja do 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	57
Tablica 32: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2019. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	59
Tablica 33: Broj i iznos nepravilnosti prijavljenih OLAF-u u izvještajnom razdoblju, prema fondovima	63

**IZVJEŠĆE O KORIŠTENJU EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH
FONDOVA I PRETPRISTUPNIH PROGRAMA POMOĆI
EUROPSKE UNIJE ZA RAZDOBLJE
OD 1. SIJEČNJA DO 30. LIPNJA 2020. GODINE**

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	3
2.	SAŽETI PREGLED PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA, STRUKTURNIH INSTRUMENATA EUROPSKE UNIJE I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA.....	5
2.1.	PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2014. – 2020.....	5
2.2.	PREGLED PROVEDBE KOMPONENTI PROGRAMA IPA I OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013.....	8
3.	DETALJNI PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKE PERSPEKTIVE 2014. – 2020.....	10
3.1.	OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“.....	10
3.2.	OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“.....	16
3.3.	PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.....	21
3.4.	OPERATIVNI PROGRAM ZA POMORSTVO I RIBARSTVO.....	27
3.5.	OPERATIVNI PROGRAM ZA HRANU I/ILI OSNOVNU MATERIJALNU POMOĆ U OKVIRU FONDA EUROPSKE POMOĆI ZA NAJPOTREBITIJE.....	30
3.6.	PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINANCIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.....	33
3.6.1.	Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.....	33
3.6.2.	Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.....	34
3.6.3.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.....	34
3.6.4.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.....	34
3.6.5.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.....	35
3.6.6.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.....	35
3.6.7.	Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.....	35
3.6.8.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.....	36
3.6.9.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.....	36
3.6.10.	Program međuregionalne suradnje INTERREG EUROPE 2014. – 2020.....	36
3.6.11.	Program međuregionalne suradnje INTERACT III 2014. – 2020.....	37
3.6.12.	Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.....	37
3.6.13.	Program međuregionalne suradnje ESPON 2020.....	37
3.7.	NAUČENE LEKCIJE.....	39
4.	DETALJNI PREGLED PROVEDBE OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013. I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA.....	45

4.1.	OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“	45
4.2.	OPERATIVNI PROGRAM „ZAŠTITA OKOLIŠA“	47
4.3.	OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“	50
4.4.	OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“	53
4.5.	KOMPONENTA I PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I JAČANJE INSTITUCIJA	55
4.6.	KOMPONENTA II PROGRAMA IPA – PREKOGRANIČNA SURADNJA	57
4.7.	KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ	59
4.8.	OPERATIVNI PROGRAM ZA RIBARSTVO REPUBLIKE HRVATSKE ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2007. – 2013.	61
4.9.	NAUČENE LEKCIJE	62
5.	NEPRAVILNOSTI.....	64
6.	JAČANJE SUSTAVA I POVEĆANJE UČINKOVITOSTI PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA	68
7.	ZAKLJUČAK.....	70
	Kratice	71
	Popis grafikona.....	73
	Popis tablica	74

1. UVOD

Temeljem Zaključka Hrvatskoga sabora donesenog na 14. sjednici održanoj 24. listopada 2014., Vlada Republike Hrvatske (VRH) obvezna je Hrvatskome saboru podnositi redovna šestomjesečna izvješća o korištenju europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije (EU).

Izvješće o korištenju ESI fondova i pretpristupnih programa pomoći EU za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (u daljnjem tekstu: Izvješće) obuhvaća ključne podatke o provedbi (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020.: Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (OPKK), Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP), Programa ruralnog razvoja (PRR) i Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo (OPPiR) polazeći od financijskih pokazatelja uspješnosti apsorpcije pojedinog (operativnog) programa, i to statusa ugovaranja, plaćanja i ovjeravanja, s posebnim osvrtom na trendove koji se mogu identificirati u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Pored financijskih pokazatelja iskorištenosti ESI fondova za svaki (operativni) program, Izvješće daje opisni prikaz stanja provedbe korištenja sredstava iz ESI fondova kroz prikaz pojedinih (operativnih) programa, s informacijama o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole, pregledu objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava i drugim informacijama relevantnim za izvještajno razdoblje.

Također, Izvješće obuhvaća ključne podatke o provedbi Operativnih programa „Promet“ (OPP), „Zaštita okoliša“ (OPZO), „Regionalna konkurentnost“ (OPRK), „Razvoj ljudskih potencijala“ (OPRLJP) i Operativnog programa za ribarstvo (OPR), I, II i V komponente programa Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) u financijskom razdoblju 2007. – 2013. polazeći od financijskih pokazatelja uspješnosti apsorpcije pojedine komponente odnosno operativnog programa, i to statusa ugovaranja, plaćanja i ovjeravanja, s posebnim osvrtom na trendove koji se mogu identificirati u odnosu na informacije o statusu provedbe pojedine komponente programa IPA odnosno operativnog programa iz prethodnog izvještajnog razdoblja. Pored financijskih pokazatelja, Izvješće nudi opisni prikaz stanja provedbe svakog Operativnog programa i svake od komponenata programa IPA. Također, Izvješće sadrži i informacije o regionalnoj pokrivenosti (na razini županija, izraženo u postocima) ugovorenih projekata, tamo gdje su predmetni podaci dostupni s obzirom na status provedbe.

S jedne strane prikazuje se status koji se odnosi na predmetno izvještajno razdoblje (od 1. siječnja do 30. lipnja 2020.) te s druge strane status koji se odnosi na ukupno, kumulativno razdoblje od početka provedbe zaključno s 30. lipnja 2020.

Nadalje, Izvješće nudi sažeti pregled utvrđenih nepravilnosti u korištenju fondova EU i poduzetih postupanja po istima.

Prema podacima Ministarstva financija, Republika Hrvatska je od pristupanja Europskoj uniji do 30. lipnja 2020. uplatila u europski proračun oko 24 milijarde kuna, dok je u istom razdoblju Republici Hrvatskoj iz europskog proračuna uplaćeno 6,6 milijardi eura, odnosno oko 50 milijardi kuna. U okviru fondova i programa obuhvaćenih ovim Izvješćem u proračun RH u periodu od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. uplaćeno je 1 milijardu eura odnosno 7,6 milijardi kuna. Bitno je napomenuti da je u okviru komponenti programa IPA i operativnih programa financijskog razdoblja 2007. – 2013. Republici Hrvatskoj ukupno doznačeno 1,4 milijarda eura, a iznos od 842 milijuna naveden u tablici ispod odnosi se na sredstva doznačena nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

Izvor	Upłaćeni iznos (EUR)
ESIF 2014. - 2020.	3.915.284.060,85
ESI 2007. - 2013.	842.347.588,90
Izravna plaćanja	1.498.563.666,16
Ostali izvori	318.491.145,13
UKUPNO	6.574.686.461,04

Tablica I: Iznosi uplaćeni iz europskog proračuna u proračun RH od pristupanja Europskoj uniji do 30. lipnja 2020.

2. SAŽETI PREGLED PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA, STRUKTURNIH INSTRUMENATA EUROPSKE UNIJE I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA

2.1. PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2014. – 2020.

U izvještajnom razdoblju došlo je do rasta svih financijskih pokazatelja provedbe. Ugovoreno je projekata u vrijednosti od 1,25 milijardi eura, odnosno 12,21 % od ukupno ugovorenih sredstava od početka provedbe. Krajnjim korisnicima i ugovarateljima plaćeno je 677,59 milijuna eura, odnosno 16,99 % od ukupno plaćenog iznosa od početka provedbe. Ovjereno je 309,22 milijuna eura, odnosno 9,35 % od ukupno ovjerenog iznosa od početka provedbe. Istovremeno je Europska komisija (EK) doznacila iznos od 546,64 milijuna eura, što predstavlja 13,98 % ukupno doznačenog iznosa od početka provedbe programa.

Na dan 30. lipnja 2020. ukupno je ugovoreno 10,24 milijardi eura, odnosno 95,43 % ukupno dodijeljenih sredstava. Ukupno je plaćeno 3,99 milijardi eura, odnosno 37,17 % dodijeljenih sredstava. Ukupno je ovjereno 3,31 milijardi eura, odnosno 30,81 % dodijeljenih sredstava te je ukupno doznačeno 3,91 milijardi eura odnosno 36,44 % dodijeljenih sredstava, koja za (operativne) programe financijskog razdoblja 2014. – 2020. iznose 10,73 milijarde eura.

Tablica 1: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

(Operativni) program ¹	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
OPKK	6.831,26	893,81	13,08	354,49	5,19	126,19	1,85	455,61	6,67
OPULJP	1.621,05	146,52	9,04	73,70	4,55	11,51	0,71	46,08	2,84
PRR	2.026,22	178,49	8,81	240,58	11,87	171,52	8,47	-	-
OPPiR	252,64	31,66	12,53	8,82	3,49	-	-	44,95	17,79
UKUPNO	10.731,17	1.250,49	11,65	677,59	6,31	309,22	2,88	546,64	5,09

¹ OPKK – Operativni program Konkurentnost i kohezija; OPULJP – Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali; PRR – Program ruralnog razvoja; OPPiR – Operativni program za pomorstvo i ribarstvo.

Tablica 2: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

(Operativni) program	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
OPKK	6.831,26	7.006,00	102,56	2.144,64	31,39	1.799,03	26,34	2.214,12	32,41
OPULJP	1.621,05	1.326,00	81,80	607,27	37,46	425,34	26,24	534,73	32,99
PRR	2.026,22	1.742,92	86,02	1.159,11	57,21	1.012,91	49,99	1.073,57	29,73
OPPiR	252,64	165,96	65,69	77,71	30,76	68,61	27,16	88,17	34,90
UKUPNO	10.731,17	10.240,88	95,43	3.988,73	37,17	3.305,89	30,81	3.910,59	36,44

Tablica 3: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih (operativnih) programa u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)

(Operativni) program	Ugovoreno			(Operativni) program	Plaćeno		
	31.12.2019.	30.6.2020.	Indeks promjene ²		31.12.2019.	30.6.2020.	Indeks promjene
OPKK	6.112,19	7.006,00	114,62	OPKK	1.790,15	2.144,64	119,80
OPULJP	1.179,48	1.326,00	112,42	OPULJP	533,57	607,27	113,81
PRR	1.564,42	1.742,92	111,41	PRR	918,54	1.159,11	126,19
OPPiR	134,30	165,96	123,57	OPPiR	69,69	77,71	110,50
UKUPNO	8.990,39	10.240,88	113,91	UKUPNO	3.310,95	3.988,73	120,47

U odnosu na prethodno Izvješće, prema indeksu promjene od 123,57 najznačajniji napredak u ugovaranju ostvaren je u OPPiR-u s rastom od 23,57 %. Najveći napredak u plaćanju ostvaren je u okviru PRR-a rastom od 26,19 %. Indeks promjene ugovaranja na razini ESI fondova iznosi 113,91 što predstavlja polugodišnji rast od 13,91 %. Indeks promjene plaćanja na razini ESI fondova iznosi 120,47 što predstavlja polugodišnji rast od 20,47 %.

ESI fondovi se provode po n+3 pravilu, što znači da se do kraja 2020. godine EK moraju prijaviti sredstva alocirana za 2017. godinu.³ Sredstva koja se ne ovjere do kraja n+3 godine se automatski opozivaju, odnosno država članica EU ih gubi iz svoje alokacije. Do kraja lipnja 2020. svi operativni programi su na dobrom putu da ostvare N+3 ciljeve za 2020. godinu. Iz OPKK je ovjereno 1.799,03 milijuna eura (cilj za 2020. godinu je 2.373,64 milijuna eura). Iz OPULJP-a je ovjereno 425,34 milijuna eura (cilj za 2020. godinu je 576,57 milijuna eura). Iz PRR-a je ovjereno 1.012,91 milijuna eura (cilj za 2020. godinu je 1.047,66

² Vrijednost indeksa na 31.12.2019. iznosi 100.

³ U slučaju OPPiR sredstva alocirana za 2014. godinu se pribrajaju sredstvima za 2015. godinu te n+3 godina obuhvaća ovjeravanje ukupnih sredstava alociranih za 2014. i 2015. godinu.

milijuna eura). Iz OPPIR-a je ovjereno 68,61 milijuna eura (cilj za 2020. godinu je 94,01 milijuna eura).

2.2. PREGLED PROVEDBE KOMPONENTI PROGRAMA IPA I OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013.

S 31. prosincem 2016. završilo je n+3⁴ razdoblje provedbe programa. Tijekom 2017. uslijedilo je postupno zatvaranje programa s krajnjim rokom u ožujku 2018. Jedina iznimka je IPA I koja se provodila do 14. siječnja 2020. Također, u slučaju OPR primjenjuje se n+2 pravilo te je razdoblje provedbe završilo 31. prosinca 2015., a konačni dokumenti za zatvaranje programa podneseni su u ožujku 2017. Slijedom toga, u izvještajnom razdoblju nije bilo provedbe OPR-a.

U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. nije bilo ugovaranja. Vrijednost plaćenih sredstava krajnjim korisnicima i ugovarateljima iznosi -0,33 milijuna eura.

Na dan 30. lipnja 2020. ukupno je ugovoreno 1,27 milijardi eura, odnosno 99,70 % ukupno dodijeljenih sredstava. Ukupno je plaćeno 1,13 milijardi eura odnosno 88,56 % dodijeljenih sredstava. Ukupno je ovjereno 1,16 milijardi eura, odnosno 91,03 %, a ukupno je doznačeno 1,13 milijardi eura odnosno 88,45 % dodijeljenih sredstava.

Tablica 4: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Program/ komponenta ⁵	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
OPP	236,98	-	-	-0,39	-0,16	-	-	-	-
OPZO	281,10	-	-	-	-	-	-	-	-
OPRK	187,78	-	-	-	-	-	-	-	-
OPRLJP	152,41	-	-	-	-	-	-	-	-
IPA I ⁶	278,05	-	-	0,06	0,02	-0,69	-0,25	-0,36	-0,13
IPA II ⁷	17,52	-	-	-	-	-	-	0,01	0,07
IPA V ⁸	121,81	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	1.275,66	-	-	-0,33	-0,03	-0,69	-0,05	-0,35	-0,03

⁴ Sredstva alocirana za n godinu moraju se potrošiti najkasnije tri godine nakon n godine. S obzirom da je zadnja godina ovog financijskog razdoblja 2013. godina, sredstva su bila raspoloživa do 31. prosinca 2016. Iznimno, za OPR se primjenjuje pravilo n+2 te su sredstva bila raspoloživa do 31. prosinca 2015.

⁵ OPP – Operativni program Promet; OPZO – Operativni program Zaštita okoliša; OPRK – Operativni program Regionalna konkurentnost; OPRLJP – Operativni program Razvoj ljudskih potencijala.

⁶ Obuhvaća Nacionalni program, Nuklearnu sigurnost, članarine za programe Unije te Prijelazni instrument.

⁷ Obuhvaća programe prekogranične suradnje s državama nečlanicama Europske unije za godišnje alokacije 2007. – 2013. i Transnacionalne programe za godišnje alokacije 2007. – 2009.

⁸ Inicijalno dodijeljena sredstva, prije automatskog opoziva sredstava iznose 182.920.793 eura.

Tablica 5: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Program/ komponenta	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
OPP	236,98	187,20	78,99	168,05	70,91	163,37	68,94	150,44	63,48
OPZO	281,10	354,77	126,21	279,49	99,43	281,10	100,00	280,13	99,66
OPRK	187,78	198,35	105,63	180,37	96,06	187,78	100,00	187,78	100,00
OPRLJP	152,41	152,05	99,76	144,63	94,89	149,41	98,03	149,41	98,03
IPA I	278,05	255,62	91,93	240,90	86,64	240,10	86,35	240,10	86,35
IPA II	17,52	17,22	98,27	15,62	89,18	15,20	86,79	15,20	86,79
IPA V	121,81	106,62	87,52	100,65	82,62	124,25	102,00	105,26	86,41
UKUPNO	1.275,66	1.271,83	99,70	1.129,71	88,56	1.161,21	91,03	1.128,32	88,45

Tablica 6: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih Operativnih programa i komponenti programa IPA u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)

Program/ komponenta	Ugovoreno			Program/ komponenta	Plaćeno		
	31.12.2019.	30.6.2020.	Indeks promjene		31.12.2019.	30.6.2020.	Indeks promjene
OPP	187,20	187,20	100,00	OPP	168,43	168,05	99,77
OPZO	354,77	354,77	100,00	OPZO	279,49	279,49	100,00
OPRK	198,35	198,35	100,00	OPRK	180,37	180,37	100,00
OPRLJP	152,05	152,05	100,00	OPRLJP	144,63	144,63	100,00
IPA II	17,22	17,22	100,00	IPA I	240,84	240,90	100,02
IPA V	106,62	106,62	100,00	IPA II	15,62	15,62	100,00
IPA I	255,62	255,62	100,00	IPA V	100,65	100,65	100,00
UKUPNO	1.271,83	1.271,83	100,00	UKUPNO	1.130,03	1.129,71	99,97

3. DETALJNI PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKE PERSPEKTIVE 2014. – 2020.

3.1. OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“

EK je 14. kolovoza 2017. donijela Odluku kojom se zbog tehničkog usklađivanja temeljem članka 92. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013, iznos dodijeljenih sredstava iz Kohezijskog fonda (KF) u okviru OPKK-a smanjuje za 49,79 milijuna eura. Sukladno tome, u okviru OPKK-a na raspolaganju je 6,83 milijardi eura od čega 4,32 milijarde eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i 2,51 milijardi eura iz KF. Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 8,04 milijardi eura.

Do 30. lipnja 2020. ukupno je pokrenuto 296 postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 67,98 milijardi kuna (8,95 milijardi eura). U izvještajnom razdoblju pokrenuto je 320 postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 3,91 milijardi kuna (513,85 milijuna eura).

Tablica 7: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (bespovratna sredstva)

Prioritetna os (PO)	Naziv postupka dodjele bespovratnih sredstava	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
01	Otvorene znanstvene infrastrukturne platforme za inovativne primjene u gospodarstvu i društvu - O-ZIP	547.200.000,00
02	Izgradnja nacionalne agregacijske širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije i povezivanje ciljanih korisnika unutar tijela javne uprave (javnih korisnika) sa suvremenom elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom sljedeće generacije	770.640.000,00
03	Razvoj mreže poduzetničkih potpornih institucija (PPI) putem Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) – Faza 2	50.000.000,00
	Integrator	100.000.000,00
	'COVID-19 zajmovi'	722.000.000,00
05	Multisenzorsko zračno snimanje RH za potrebe procjene smanjenja rizika od katastrofa	114.788.973,93
	Sustav za rano upozoravanje i upravljanje krizama (SRUUK)	53.550.000,00
06	Uspostava postrojenja za obradu/recikliranje građevnog i/ili krupnog (glomaznog) komunalnog otpada	150.000.000,00
	"Uspostava reciklažnih dvorišta"	100.000.000,00
	ITU - Centar za posjetitelje	13.076.923,08
	Poboljšanje vodnocomunalne infrastrukture aglomeracije Slatina	152.538.642,78
	Razvoj vodnocomunalne infrastrukture aglomeracije Križevci	179.871.104,61
	Nabava komunalnih vozila za odvojeno prikupljanje otpada	150.000.000,00
	Poboljšanje vodnocomunalne infrastrukture aglomeracije Karlovac-	

	Duga Resa	227.484.627,06
	Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Ivanec	121.106.130,83
	Razvoj vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Ivanić-Grad	188.770.799,12
07	Poziv za sufinanciranje razvoja sustava obilježavanja vodnih putova Republike Hrvatske	28.500.000,00
	Poziv za sufinanciranje pilot projekata rješavanja problema uskih grla i javnog prometa u urbanim središtima uslijed povećanja opsega prometa zbog turističke sezone	143.805.000,00
	Poziv za sufinanciranje uređenja vodnog puta na rijeci Dunav kod Sotina od 1321 rkm do 1325 rkm	43.600.000,00
	"Poziv za sufinanciranje izgradnje međunarodnog zimovnika na Dunavu u Opatovcu na 1314 rkm"	48.300.000,00

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 30. lipnja 2020. sklopljeno je 6.784 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 7 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju potpisana su 902 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 893,81 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 2,14 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 354,49 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 30. lipnja 2020. ovjereno 1,8 milijardi eura (sredstva EU), a u izvještajnom razdoblju ovjereno je 126,19 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je doznačeno 2,21 milijarde eura, a u izvještajnom razdoblju doznačeno je 455,61 milijuna eura.

Tablica 8: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO) ⁹	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PO 1	664,79	50,34	7,57	26,10	3,93	0,00	0,00		
PO 2	307,95	0,00	0,00	10,80	3,51	0,00	0,00		
PO 3	970,00	254,44	26,23	63,86	6,58	33,34	3,44		
PO 4	531,81	25,13	4,72	44,25	8,32	5,98	1,12		
PO 5	245,40	31,92	13,01	5,63	2,29	0,00	0,00		
PO 6	1.987,36	389,17	19,58	102,78	5,17	0,00	0,00		
PO 7	1.260,42	31,66	2,51	46,61	3,70	67,58	5,36		
PO 8	356,50	58,83	16,50	24,61	6,90	0,00	0,00		

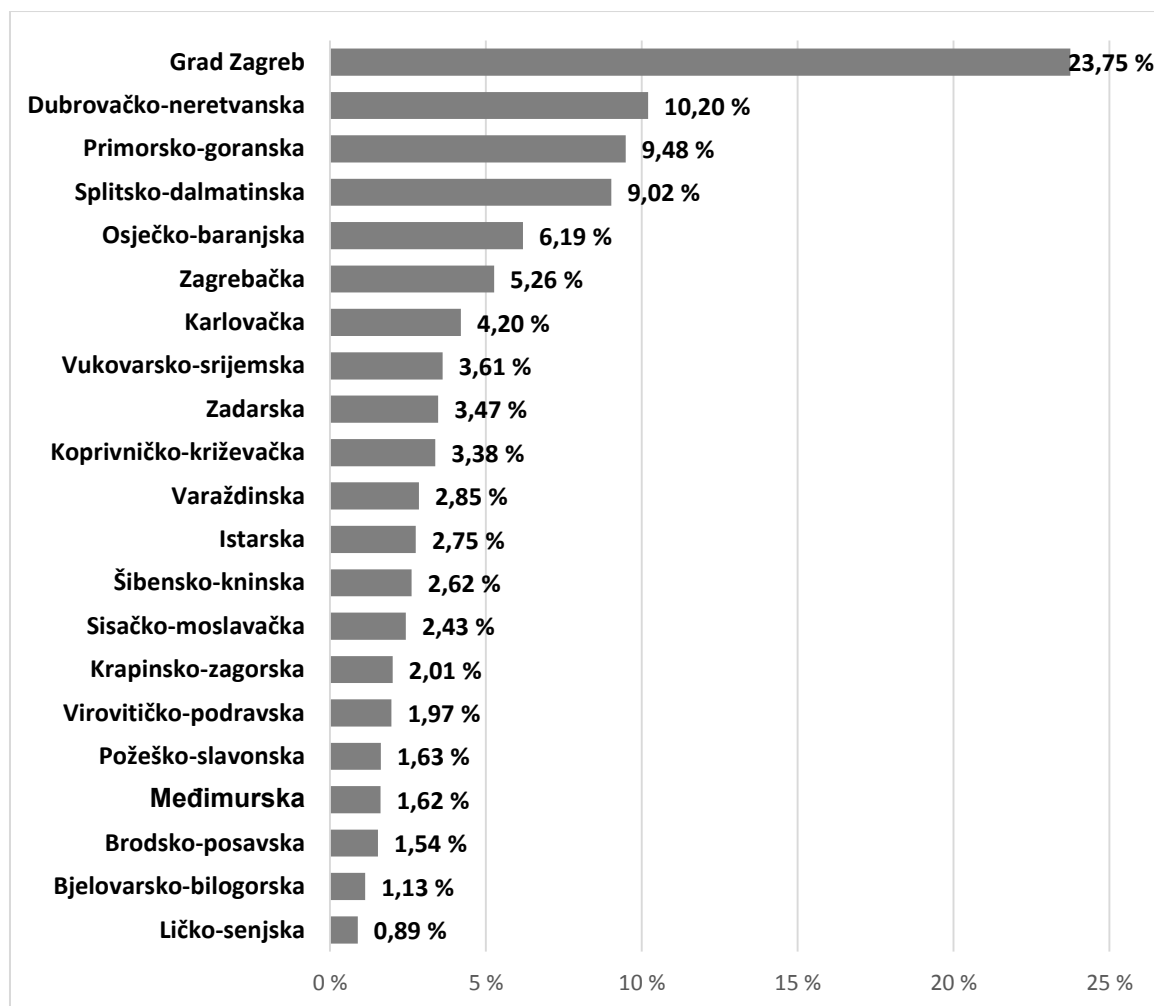
⁹ Prioritetna os 1: Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija; Prioritetna os 2: Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije; Prioritetna os 3: Poslovna konkurentnost; Prioritetna os 4: Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije; Prioritetna os 5: Klimatske promjene i upravljanje rizicima; Prioritetna os 6: Zaštita okoliša i održivost resursa; Prioritetna os 7: Povezanost i mobilnost; Prioritetna os 8: Socijalno uključivanje i zdravlje; Prioritetna os 9: Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje; Prioritetna os 10: Tehnička pomoć.

PO 9	270,91	50,26	18,55	9,99	3,69	11,21	4,14		
PO 10	236,11	2,07	0,88	19,87	8,41	8,07	3,42		
UKUPNO	6.831,26	893,81	13,08	354,49	5,19	126,19	1,85	455,61	6,67

Tablica 9: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	664,79	399,91	60,16	106,34	16,00	71,75	10,79		
PO 2	307,95	109,71	35,63	15,33	4,98	3,52	1,14		
PO 3	970,00	979,98	101,03	607,45	62,62	670,43	69,12		
PO 4	531,81	464,22	87,29	193,24	36,34	95,66	17,99		
PO 5	245,40	205,68	83,82	29,72	12,11	13,88	5,66		
PO 6	1.987,36	2.611,49	131,41	400,37	20,15	211,49	10,64		
PO 7	1.260,42	1.412,05	112,03	405,57	32,18	417,27	33,11		
PO 8	356,50	335,80	94,19	138,42	38,83	90,25	25,32		
PO 9	270,91	219,49	81,02	131,69	48,61	127,43	47,04		
PO 10	236,11	267,67	113,37	116,51	49,34	97,34	41,23		
UKUPNO	6.831,26	7.006,00	102,56	2.144,64	31,39	1.799,03	26,34	2.214,12	32,41

Grafikon 1: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa Konkurentnost i kohezija od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)

Tijekom izvještajnog razdoblja Pravilnik o prihvatljivosti izdataka (Narodne novine, br. 115/2018) koji je usklađen s odredbama Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018.) dodatno je izmijenjen i dopunjen (Narodne novine, br. 6/2020, 20/2020, 70/2020).

U izvještajnom razdoblju tijela sustava OPKK bila su predmetom revizijskih provjera te se pregled provedenih revizija i ključnih revizijskih preporuka daje u nastavku.

Agencija za reviziju provedbe programa Europske unije (ARPA) je u svojstvu Tijela za reviziju u drugoj polovini 2019. započela s provedbom revizije sustava – Ključnog zahtjeva broj 6 - Pouzdan sustav za prikupljanje, bilježenje i pohranjivanje podataka za potrebe praćenja, evaluacije, financijskog upravljanja, provjere i revizije, uključujući veze s elektroničkim sustavom razmjene podataka s korisnicima te je 14. veljače 2020. godine revidiranim tijelima dostavila konačno izvješće koje sadržava preporuke za unaprjeđenje, a koje su provedene ili je provedba u tijeku. Konačno izvješće o obavljenoj reviziji sustava vezano za mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja dostavljeno je Ministarstvu

regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao Upravljačkom tijelu 6. veljače 2020. Očitovanje o provedenosti preporuka sa statusom na dan 1. lipnja 2020. Upravljačko tijelo dostavilo je Tijelu za reviziju 10. lipnja 2020. te se očekuje zaključak Tijela za reviziju. Vezano za reviziju operacija koje je ARPA započela u 2019. godini na 33 ugovora o bespovratnim sredstvima u nadležnosti PT2 SAFU, HAMAG-BICRO-a i Hrvatskih voda te pet operacija u okviru Financijskih instrumenata u nadležnosti financijskog posrednika/korisnika HAMAG-BICRO-a i HBOR-a u funkciji fonda fondova, konačna izvješća dostavljena su Upravljačkom tijelu 11. i 13. veljače 2020. te je do kraja izvještajnog razdoblja većina danih preporuka provedena.

U izvještajnom razdoblju ARPA je u svojstvu Tijela za reviziju započela i reviziju sustava upravljanja i kontrola u tijelima uključenim u provedbu Financijskih instrumenata OPKK te u izvještajnom razdoblju nije zaprimljeno konačno izvješće.

Agencija za reviziju provedbe programa Europske unije (ARPA) u svojstvu Tijela za reviziju započela je 7. listopada 2019. reviziju operacija u okviru OPKK, koja je obuhvatila razdoblje od 1. srpnja 2018. do 30. lipnja 2019., odnosno izdatke prijavljene Europskoj komisiji do 30. lipnja 2019. Revizija je obuhvatila 33 ugovora o bespovratnim sredstvima u nadležnosti Posredničkih tijela razine 2: Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU), Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) i Hrvatskih voda te pet operacija u okviru Financijskih instrumenata u nadležnosti Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) u funkciji financijskog posrednika/korisnika i Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) u funkciji fonda fondova. Za posredničko tijelo razine 2 Hrvatske vode, revizijom nisu utvrđeni nalazi. Također, za financijske instrumente koje provode HAMAG-BICRO i HBOR nisu utvrđeni neprihvatljivi izdaci, odnosno zadovoljeni su propisani uvjeti da su iznosi uključeni u prethodni zahtjev za međuplaćanje prema EK potrošeni kao prihvatljivi izdaci. Ostalim tijelima izdane su preporuke čiju provedbu prati Upravljačko tijelo te u danim rokovima o provedenim preporukama izvještava Tijelo za reviziju.

Nastavno na Konačno izvješće o reviziji sustava pouzdanosti podataka o pokazateljima uspješnosti OPKK iz veljače 2019., tijekom siječnja 2020. ARPA-i je dostavljena dokumentacija kojom se utvrđuje postupanje po preporukama.

Revizija sustava upravljanja i kontrola u tijelima uključenim u provedbu OPKK, a kojom su obuhvaćeni Ključni zahtjev broj 1 (u dijelu koji se odnosi na primjerene postupke i priručnike) i 3 (primjerene informacije korisnicima) započela je 19. ožujka 2020. u Upravljačkom tijelu i svim posredničkim tijelima. U izvještajnom razdoblju nije zaprimljeno konačno izvješće.

ARPA je u svojstvu Tijela za reviziju provela i reviziju sustava – Ključnog zahtjeva 7 – Učinkovito provođenje razmjernih mjera za suzbijanje prijevara, a revizija se provodila u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije te u posredničkim tijelima OPKK. U izvještajnom razdoblju nije zaprimljeno konačno izvješće.

Revizija sustava upravljanja i kontrola OPKK – Ključnog zahtjeva 6 u dijelu koji se odnosi na sukladnost s regulativom vezanom za tajnost i zaštitu podataka (GDPR), kojom su obuhvaćeni informacijski sustavi eFondovi i ESIF MIS, provedena je u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Konačno izvješće zaprimljeno je 21. svibnja 2020. Upravljačko tijelo prihvatilo je dane preporuke za unaprjeđenje te ih provodi u skladu s danim rokovima.

ARPA je u svojstvu Tijela za reviziju započela je 16. travnja 2020. reviziju operacija u okviru OPKK, koja je obuhvatila razdoblje od 1. srpnja 2019. do 30. lipnja 2020. te će se provesti kroz dva razdoblja, a prvo razdoblje obuhvaća izdatke prijavljene Europskoj komisiji

od 1. srpnja 2019. do 31. prosinca 2019. prvim razdobljem obuhvaćeno je 20 ugovora o bespovratnim sredstvima u nadležnosti Posredničkih tijela razine 2: Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU), Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO), Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) i Hrvatskih voda te tri operacije u okviru Financijskih instrumenata. Konačna izvješća o obavljenim revizijama operacija nisu dostavljena UT-u unutar izvještajnog razdoblja.

U prethodnim izvještajnim razdobljima aktivno su se provodile korektivne i preventivne mjere za unaprjeđenje rada Sustava upravljanja i kontrole OPKK po pitanju jačanja administrativnih kapaciteta, odabira operacija, provjera postupaka javne nabave i čuvanje revizijskog traga, navedene u Akcijskom planu za unaprjeđenje rada Sustava upravljanja i kontrole OPKK. O provedbi mjera iz Akcijskog plana Upravljačko tijelo očitovao se Tijelu za reviziju izvještavajući o statusu na dan 31. siječnja 2020. Većina mjera iz Akcijskog plana je provedena ili se kontinuirano provodi, o čemu je i ARPA izvijestila kroz Izvješće o reviziji praćenja provedbe preporuka iz Izvješća o reviziji sustava u okviru OPKK 2014. – 2020., dostavljenom Upravljačkom tijelu 14. veljače 2020.

U izvještajnom razdoblju, zbog mjera zaštite stanovništva s ciljem sprječavanja širenja virusa i preporuka o odgodi svih službenih putovanja i okupljanja s većim brojem sudionika, otkazana je sjednica Odbora za praćenje koja se trebala održati početkom svibnja 2020. te su provedena dva pisana postupka odlučivanja.

U izvještajnom razdoblju UT je provelo šest provjera na razini sustava u Posredničkim tijelima, od toga dvije redovne, godišnje provjere na razini sustava, jednu u Gradu Rijeci kao Posredničkom tijelu za integrirana teritorijalna ulaganja (ITU PT), a jednu u Gradu Puli kao ITU PT, jednu ad hoc provjeru u Središnjoj agenciji za provedbu programa i projekata Europske unije (SAFU) te tri provjere na razini sustava prije slanja Zahtjeva za plaćanje prema EK (jednu u HAMAG-BICRO-u, dvije u SAFU-u).

Na dan 30. lipnja 2020. u Tijelima SUK-a OPKK-a s ITU gradovima ukupno je zaposleno 1105 službenika.

3.2. OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“

Dana 6. travnja 2020. godine Europska komisija je usvojila OPULJP v.5.0 koja uključuje financijske izmjene vezane za okvir uspješnosti odnosno realokaciju rezerve u iznosu 12,146,855 eura s PO4 na PO1, odgodu provedbe financijskih instrumenata, vezanje kôda za sekundarnu temu za klimatske promjene uz društveno poduzetništvo te manje tehničke izmjene.

Do 30. lipnja 2020. ukupno je pokrenuto 150 postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 14,38 milijardi kuna (1,89 milijardi eura), od čega 41 otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 4,8 milijardi kuna (632,3 milijuna eura), 6 ograničenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,69 milijarde kuna (222,85 milijuna eura), 103 izravna postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 7,88 milijardi kuna (1,03 milijarde eura).

U izvještajnom razdoblju objavljen je 21 postupak dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,54 milijarde kuna (203,21 milijuna eura), od čega 3 otvorena postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 721 milijuna kuna (94,86 milijuna eura), 1 ograničeni postupak dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 70 milijuna kuna (9,2 milijuna eura) i 17 izravnih postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 753,37 milijuna kuna (99,12 milijuna eura).

Tablica 10: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (bespovratna sredstva)

Prioritetna os (PO)	Naziv postupka dodjele bespovratnih sredstava	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
PO 1	Jačanje mobilnosti kroz EURES mrežu i podrška regularnim migracijama	20.423.000,00
	Informatizacija i digitalizacija poslovanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	93.506.000,00
	MOJA MIROVINA – Unapređenje usluga REGOS-a na tržištu rada	54.096.000,00
	Nacionalna kampanja Garancije za mlade	750.000,00
PO 2	Zaželi - Program zapošljavanja žena - faza II	586.000.000,00
	Umjetnost i kultura online	35.000.000,00
	Uspostava usluga Poduzetničko društvenog centra Petrinje	2.500.000,00
	Jačanje kompetencija nacionalnih manjina s područja Općine Darda	3.400.000,00
	Program podizanja razine oralnog zdravlja 2020.-2022.	9.950.000,00
	Osiguravanje sustava podrške za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji	70.000.000,00
	Razvoj, širenje i unaprjeđenje kvalitete izvaninstitucijskih socijalnih usluga kao podrška procesu deinstitutionalizacije	100.000.000,00
	Zaustavimo nasilje nad ženama i nasilje u obitelji – Za nasilje nema opravdanja	10.158.000,00

PO3	e-Škole: Razvoj sustava digitalno zrelih škola (II faza)	350.000.000,00
	Razvoj sustava osiguravanja kvalitete u obrazovanju odraslih	17.838.100,00
PO4	Uspostavljanje sustava akreditacije za bolničke zdravstvene ustanove	14.772.000,00
	Unaprjeđenje sustava evidencije i upravljanja državne imovine	11.010.000,00
	Digitalizacija arhivskog gradiva iz Domovinskog rata	81.550.000,00
	Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola	3.867.000,00
	Povezivanje i unaprjeđenje aplikativnih rješenja unutar Informacijskog sustava Porezne uprave i razvoj mPorezne	18.820.000,00
	Unaprjeđenje sustava kolektivnog pregovaranja i praćenja učinaka sklopljenih kolektivnih ugovora	12.037.000,00
	Daljnje unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz nastavak modernizacije pravosudnog sustava u Republici Hrvatskoj	48.702.000,00

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 30. lipnja 2020. sklopljeno je 1.957 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,33 milijarde eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 352 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 146,52 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 607,27 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 73,7 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 30. lipnja 2020. ovjereno 425,34 milijuna eura (sredstva EU), a u izvještajnom razdoblju ovjereno je 11,51 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je doznačeno 534,73 milijuna eura, a u izvještajnom razdoblju 46,08 milijuna eura (sredstva EU).

Tablica 11: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

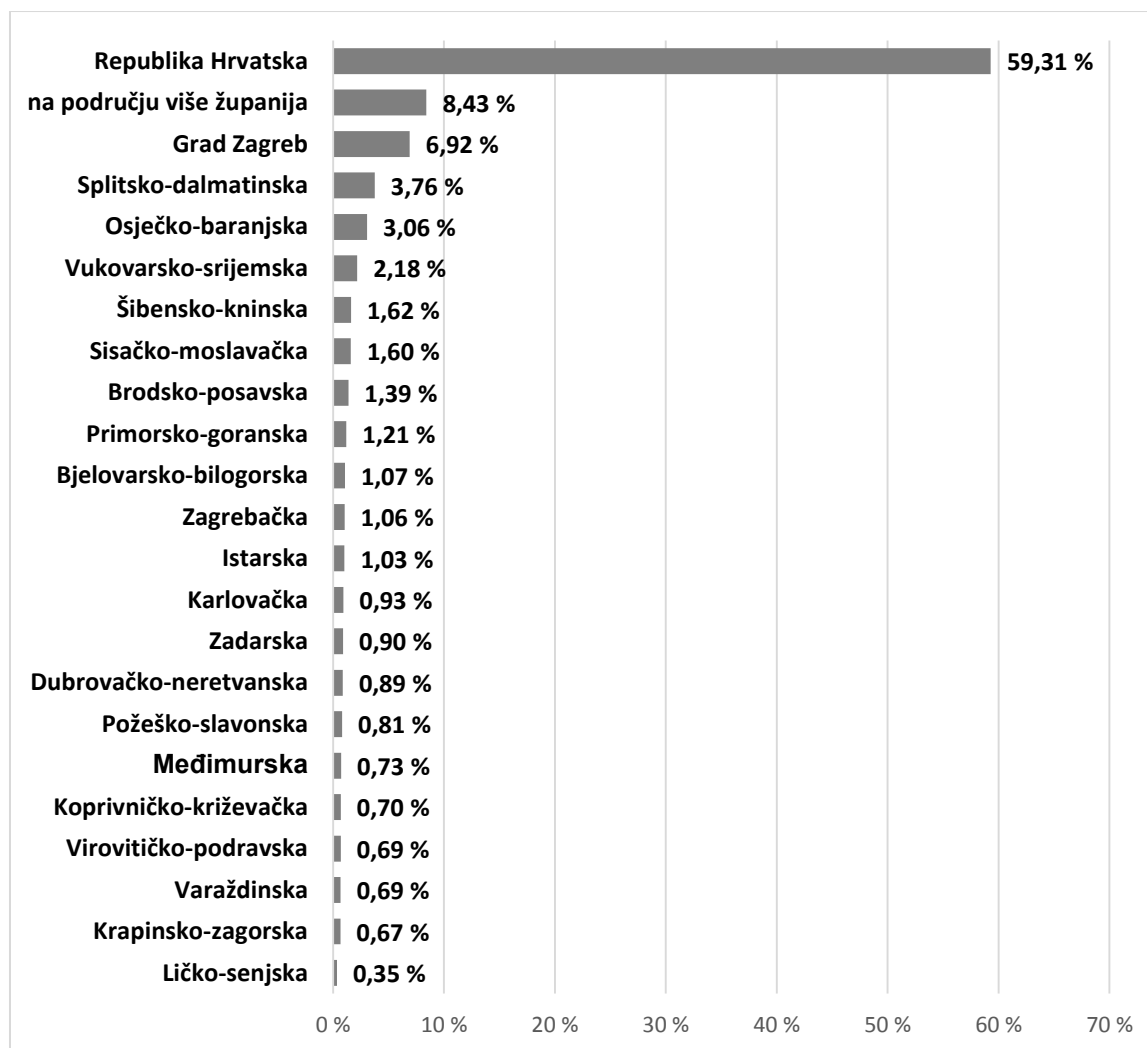
Prioritetna os ¹⁰ (PO)	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PO 1 (ESF)	365,46	35,14	9,62	16,33	4,47	0,00	0,00		
PO 1 (IZM)	206,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
PO 2	340,15	51,96	15,28	36,38	10,70	8,77	2,58		
PO 3	450,00	47,09	10,46	11,87	2,64	2,71	0,60		
PO 4	179,13	12,33	6,88	6,97	3,89	0,03	0,02		
PO 5	80,00	0,00	0,00	2,16	2,7	0,00	0,00		
UKUPNO	1.621,05	146,52	9,04	73,70	4,55	11,51	0,71	46,08	2,84

¹⁰ Prioritetna os 1: Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage; Prioritetna os 2: Socijalno uključivanje; Prioritetna os 3: Obrazovanje i cjeloživotno učenje; Prioritetna os 4: Dobro upravljanje; Prioritetna os 5: Tehnička pomoć.

Tablica 12: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1 (ESF)	365,46	354,02	96,87	98,38	26,92	78,57	21,50		
PO 1 (IZM)	206,31	197,50	95,73	136,64	66,23	139,38	68,56		
PO 2	340,15	350,37	103,00	206,20	60,62	80,98	23,81		
PO 3	450,00	293,61	65,25	107,32	23,85	86,05	19,12		
PO 4	179,13	94,19	52,58	33,95	18,95	18,73	10,46		
PO 5	80,00	36,30	45,38	24,78	30,98	21,63	27,04		
UKUPNO	1.621,05	1.326,00	81,80	607,27	37,46	425,34	26,24	534,73	32,99

Grafikon 2: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)

Najveći broj ugovora odnosi se na cijeli teritorij Republike Hrvatske budući da su ugovarani projekti putem izravne dodjele s nacionalnim obuhvatom aktivnosti (npr. mjere aktivne politike zapošljavanja, e-škole i slično).

U izvještajnom razdoblju Europska komisija je odobrila metodologiju za dvije nove standardne veličine jediničnog troška. Riječ je o jediničnom trošku plaće u mjeri Aktivne politike zapošljavanja: Očuvanje radnih mjesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva te o jediničnim troškovima u sklopu poziva “Zaželi – program zapošljavanja žena – faza II”. Troškovi pokriveni standardnom veličinom jediničnog troška u pozivu Zaželi odnose se na troškove plaća zaposlenih sudionica i troškove paketa kućanskih i osnovnih higijenskih potrepština, dok je za potraživanje troškova obrazovanja i osposobljavanja sudionica korišten model *off-the-shelf* pojednostavljenih troškovnih opcija definiran na razini Europske unije. Objava usvojenog delegiranog akta očekuje se u prvoj polovici 2021. godine.

U izvještajnom razdoblju, a uslijed epidemiološke situacije uzrokovane epidemijom virusa SARS-CoV-2, nije održana uobičajena proljetna sjednica Odbora za praćenje. Umjesto sjednice, provedena je pisana procedura uz obavještanje Odbora o aktualnom statusu provedbe predmetnog Programa.

U periodu 1. siječnja do 30. lipnja 2020. zaprimljeno je 35 konačnih revizijskih izvješća od Tijela za reviziju završenih revizijskih operacija. Dana 15. veljače 2020. zaprimljeno je konačno izvješće Revizije sustava za Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020 provedeno od Tijela za reviziju.

Dana 14. veljače 2020. zaprimljena su konačna izvješća Tijela za reviziju o praćenju provedbe preporuka (follow up) iz prethodne Revizije sustava i Revizije operacija.

U travnju 2020. dostavljena su konačna izvješća izvršenih provjera na razini sustava u smislu provjere delegiranih funkcija (provedbe plaćanja) u Posredničkim tijelima razine 1.

Na dan 30. lipnja 2020. u UT-u je ukupno zaposleno 68 službenika, dok je ukupan broj zaposlenih u Tijelima SUK-a OPULJP-a 494.

3.3. PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

U okviru PRR-a na raspolaganju je 2,03 milijarde eura iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoja (EPFRR). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 2,38 milijardi eura.

Do 30. lipnja 2020. ukupno je objavljeno 97 natječajâ za dodjelu potpora. Ukupna vrijednost svih natječajâ i objavljenih poziva je 19.404,90 milijardi kuna (2.553,28 milijardi eura). U izvještajnom razdoblju objavljeno je 14 natječajâ za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 773,48 milijuna kuna (101,77 milijuna eura).

Tablica 13: Popis objavljenih natječajâ za dodjelu potpora iz Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (bespovratna sredstva)

Mjera (M) ¹¹	Naziv natječaja	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
M19	19.3.1. Priprema aktivnosti projekta suradnje	3.600.000,00
M5	5.2.1. Obnova poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala	20.000.000,00
M4	4.2.1. Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima	300.000.000,00
M4	4.2.2. Korištenje obnovljivih izvora energije	70.000.000,00
M16	16.1.2. Operativne skupine	29.400.000,00
M10	10.2 Potpora za očuvanje, održivo korištenje i razvoj genetskih izvora u poljoprivredi	15.000.000,00
M6	6.4.1. Razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima	120.000.000,00
M8	8.5.1. Konverzija degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura	100.000.000,00
M8	8.5.2. Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture	65.000.000,00
M6	6.2.1. Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima	120.000.000,00
M17	17.1.1. Osiguranje usjeva, životinja i biljaka	100.000.000,00
M3	3.2.1. Potpora za aktivnosti informiranja i promoviranja	9.480.000,00
M4	4.3.3. Ulaganje u šumsku infrastrukturu	60.000.000,00
M16	16.1.1. Potpora za osnivanje operativnih skupina	1.000.000,00

Temeljem pokrenutih natječajâ, do 30. lipnja 2020. donijeto je 11.590 odluka o dodjeli sredstava.¹²

¹¹ Ne obuhvaća mjere 1, 2, 10, 11, 13, 14 (IAKS), 17, 18 i 20 – otvoreni postupci dodjele/pozivi.

¹² Bez mjera 1, 2, 17, 18 i 20 te IAKS mjera.

Do 30. lipnja 2020. je temeljem svih postupaka dodjele ugovoreno ukupno 1,74 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju je temeljem odluka o dodjeli sredstava ugovoreno ukupno 178,49 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 1,16 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 240,58 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 30. lipnja 2020. ovjereno 1,01 milijardi eura (sredstva EU), a doznačeno je 1,07 milijardi eura. U izvještajnom razdoblju ovjereno je 171,52 milijuna eura (sredstva EU).

Tablica 14: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjera (M) ¹³	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
M 1	9,81	0,22	1,82	0,22	1,82	0,40	3,31		
M 2	7,78	0,50	2,77	0,50	2,77	0,30	1,65		
M 3	2,47	0,06	0,92	0,02 ¹⁴	0,30	0,00 ¹⁵	0,07		
M 4	598,97	56,40	9,70	66,60	11,45	46,79	8,05		
M 5	64,19	0,02	0,02	0,76	0,94	2,27	2,84		
M 6	210,11	1,30	0,58	19,63	8,69	26,19	11,59		
M 7	282,51	3,74	1,65	37,07	16,40	28,57	12,64		
M 8	75,24	12,28	15,54	2,19	2,77	1,65	2,08		
M 9	5,00	0,00	0,00	0,12	1,55	0,25	3,07		
M 10	57,74	12,72	10,78	14,60	12,37	0,70	0,59		
M 11	157,58	26,50	24,30	27,81	25,50	-0,08	-0,07		
M 13	269,94	43,66	15,97	45,68	16,71	45,36	16,59		
M 14	19,24	7,54	44,37	9,03	53,12	1,28	7,51		
M 16	4,44	0,00	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00		
M 17	37,12	8,74	23,53	8,62	23,21	11,78	31,73		
M 18	108,27	-0,07	-0,07	-0,07	-0,07	-0,11	-0,10		
M 19	60,79	0,00	0,00	2,91	4,79	2,36	3,87		
M 20	55,03	4,89	8,89	4,89	8,89	3,83	6,96		

¹³ M 1: Prenošenje znanja i informiranja, M 2: Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima, M 3: Sustavi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu, M 4: Ulaganja u fizičku imovinu, M 5: Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti, M 6: Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja, M 7: Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima, M 8: Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma, M 9: Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija, M 10: Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene, M 11: Ekološki uzgoj, M 13: Plaćanja područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima, M 14: Dobrobit životinja, M 16: Suradnja, M 17: Upravljanje rizicima, M 18: Financiranje dodatnih nacionalnih izravnih plaćanja za Hrvatsku, M 19: LEADER (CLLD), M 20: Tehnička pomoć.

¹⁴ Točan iznos plaćenih sredstva iznosi 17.892,86 EUR

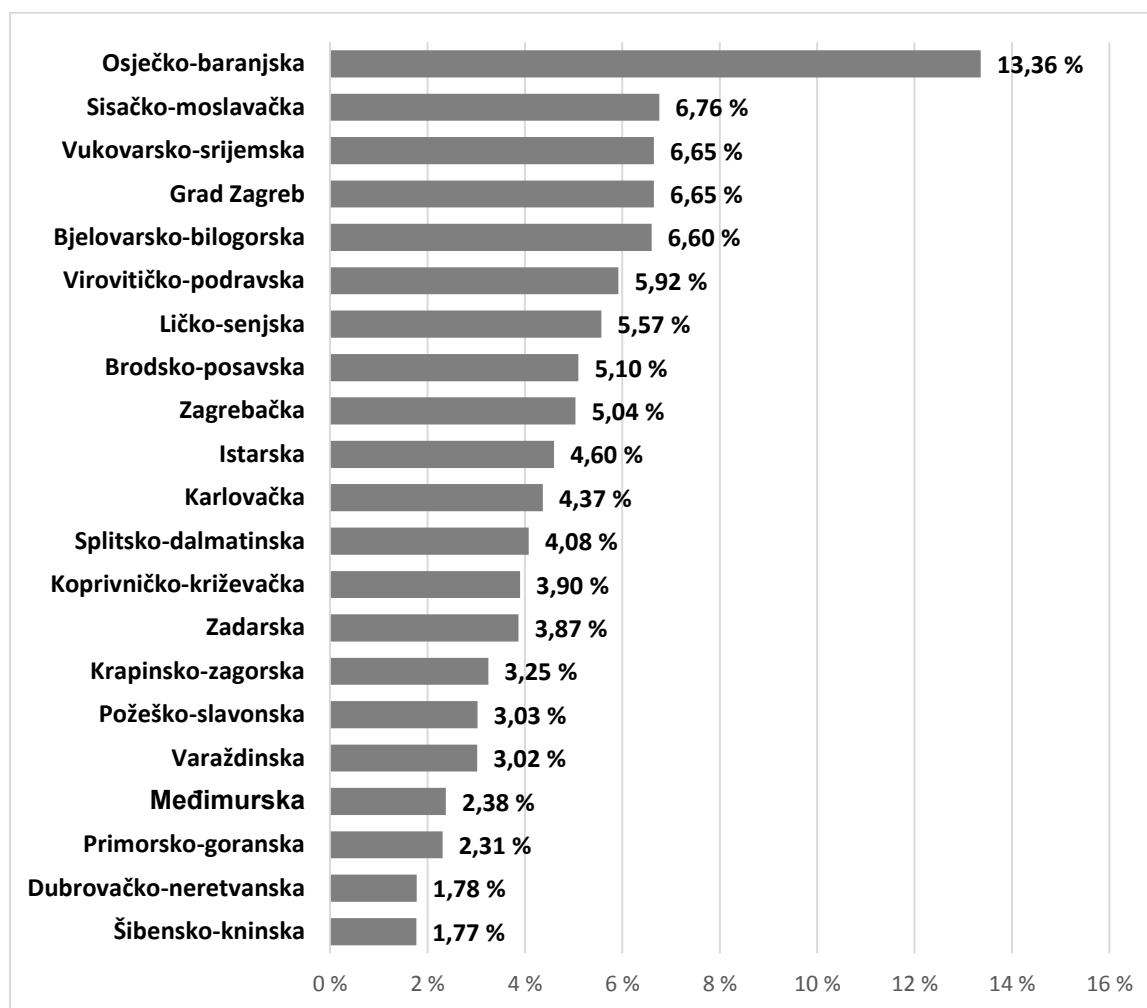
¹⁵ Točan iznos ovjerenih sredstva iznosi 4.104,74 EUR

UKUPNO	2.026,22	178,49	8,81	240,58	11,87	171,52	8,47
--------	----------	--------	------	--------	-------	--------	------

Tablica 15: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjera (M)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
M 1	9,81	1,59	16,23	1,59	16,23	1,55	15,77		
M 2	7,78	3,29	42,30	3,29	42,30	2,93	37,69		
M 3	2,47	0,42	16,83	0,02	0,98	0,01	0,43		
M 4	598,97	521,80	87,12	287,92	48,07	240,33	40,12		
M 5	64,19	59,71	93,02	57,57	89,69	57,24	89,17		
M 6	210,11	175,89	83,71	119,60	56,92	103,63	49,32		
M 7	282,51	333,58	118,08	119,21	42,20	98,45	34,85		
M 8	75,24	50,39	66,97	11,22	14,91	9,16	12,18		
M 9	5,00	2,86	57,28	0,59	11,76	0,59	11,76		
M 10	57,74	28,89	50,04	30,57	52,95	16,01	27,73		
M 11	157,58	118,20	75,01	119,51	75,84	91,48	58,05		
M 13	269,94	211,53	78,36	213,54	79,11	213,41	79,06		
M 14	19,24	11,47	59,61	12,95	67,34	4,36	22,68		
M 16	4,44	0,09	2,13	0,00	0,00	0,00	0,00		
M 17	37,12	31,32	84,37	31,18	83,98	30,10	81,10		
M 18	108,27	108,13	99,87	108,13	99,87	108,15	99,89		
M 19	60,79	57,63	94,80	16,09	26,47	14,18	23,32		
M 20	55,03	26,13	47,48	26,13	47,48	21,34	38,77		
UKUPNO	2.026,22	1.742,92	86,02	1.159,11	57,21	1.012,91	49,99	1.073,57	52,98

Grafikon 3: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)

U izvještajnom razdoblju objavljena su 3 pravilnika o provedbi mjera PRR-a kako slijedi:

- 1) Pravilnik o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2020. godinu (Narodne novine, broj 22/2020)
- 2) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o provedbi mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (Narodne novine, broj 37/2020)
- 3) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2020. godinu (Narodne novine, broj 57/2020)

U izvještajnom razdoblju ujedno je poduzet i niz aktivnosti radi učinkovitije provedbe Programa kao što su:

- Od 2. ožujka 2020. godine poljoprivrednici su mogli početi podnositi Jedinstvene zahtjeve za izravne potpore i IAKS mjere ruralnog razvoja za 2020. godinu.

- U ožujku 2020. godine predstavljene su prve mjere Ministarstva poljoprivrede za pomoć sektoru s ciljem ublažavanja negativnog utjecaja koronavirusa na poslovanje poljoprivrednika, ribara i drveno-prerađivačkog sektora. Paket od 11 mjera primjenjiv je na sve sektore i odnosi se na osiguranje likvidnosti odnosno postojeće razine zaposlenosti, a vrijedan je približno 350 milijuna kuna.
- U travnju 2020. godine Ministarstvo poljoprivrede nastavlja s dopunom i realizacijom mjera pomoći poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu uslijed okolnosti uzrokovanih pandemijom COVID-19. S tim ciljem predložen je prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o poljoprivredi, donesene su odluke o javnoj nabavi poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda javnih naručitelja i privremenoj izvanrednoj mjeri pomoći malim mljekarama te Program potpore primarnim poljoprivrednim proizvođačima u sektoru biljne proizvodnje i sektoru stočarstva u 2020. godini.
- Ministarstvo poljoprivrede u suradnji s HAMAG-BICRO kao još jedan od odgovora na situaciju uzrokovanu širenjem COVID-19 virusa uvodi mikro zajmove za obrtna sredstva za poljoprivrednike. Ovaj financijski instrument namijenjen je poljoprivrednicima koji imaju poteškoće s likvidnošću, a cilj je pružiti podršku poljoprivrednicima da se pripreme za sjetvu i organiziraju proizvodnju u ovoj godini.
- Europska komisija je uvela mogućnost isplate predujmova korisnicima u visini do 70% za izravna plaćanja te do 85% za potporu mjera u okviru ruralnog razvoja povezanih s površinom i životinjama, kako bi se pomoglo poljoprivrednicima prevladati poteškoće izazvane mjerama uvedenima s ciljem suzbijanja širenja pandemije COVID-19.
- Kako bi se osigurala likvidnost u sektoru poljoprivrede i pokrili gubici u poslovanju poljoprivrednika u uvjetima izvanrednog stanja izazvanog širenjem epidemije COVID-19 u ovoj godini, Europska komisija je na zahtjev Republike Hrvatske 5. svibnja 2020. godine donijela odluku kojom je omogućena dodatna prenamjena sredstava osiguranih u Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj (EPFRR) u vrijednosti 120 milijuna kuna, za potrebe nadoknade gubitka dohotka poljoprivrednika kroz mjeru izravnih plaćanja. Na taj način Republika Hrvatska je za 2020. godinu osigurala poljoprivrednicima dodatnih 16,2 milijuna eura ili oko 120 milijuna kuna iz EPFRR za izravna plaćanja, što je ukupno 42,2 milijuna eura ili oko 315 milijuna kuna koje se za potrebe izravnih plaćanja prebacuju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.
- Ministarstvo poljoprivrede je u suradnji s HBOR-om pripremilo novi financijski instrument koji će osigurati likvidnost u sektorima poljoprivredne proizvodnje, prerađivačkog i šumarskog sektora, ali i potaknuti oporavak nakon javnozdravstvene krize uzrokovane pandemijom koronavirusa COVID-19. Obrtna sredstva za ruralni razvoj olakšat će pristup financiranju obrtnih sredstava potrebnih za neometano odvijanje proizvodnje i financiranje tekućeg poslovanja (priprema proizvodnje, sirovine i materijali, ostali proizvodni troškovi, troškovi radne snage, podmirenje obveza prema dobavljačima, opći troškovi tekućeg poslovanja) za prihvatljive krajnje primatelje pogođene pandemijom koronavirusa (COVID-19).
- LAG-ovima je dodijeljeno dodatnih 33,2 milijuna kuna za provedbu lokalnih razvojnih strategija - nakon provedenih javnih konzultacija s odabranim LAG-ovima, donesena je Odluka o primjeni sustava nagrađivanja za naknadnu dodjelu sredstava odabranim LAG-ovima u Podmjeri 19.2. »Provedba operacija unutar CLLD strategije« u okviru inicijative LEADER (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom

zajednice)« iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020., 23 LAG-a su dobila dodatna sredstva.

- Europski parlament i Vijeće EU usvojili su izmjene Uredbe (EU) 1305/2013 o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, a kojima se državama članicama otvara mogućnost programiranja nove mjere unutar programa ruralnog razvoja, namijenjene ublažavanju posljedica pandemije COVID-19. Ukupna alokacija mjere definirana je uredbom i za Program ruralnog razvoja RH 2014. – 2020. (PRR) iznosi nešto više od 360 milijuna kuna. Uredbom su također definirani najviši iznosi potpore koji se mogu isplatiti, 52 tisuće kuna pojedinom poljoprivrednom proizvođaču i 375 tisuća kuna malom ili srednjem poduzeću. Potpora će se dodjeljivati putem natječaja.
- Kontinuirano su se provodile promotivne kampanje, od kojih ističemo kampanju „Poljoprivrednik za 10“ te kampanju za natječaje iz OIE. Za potrebe kampanje OIE snimljena su tri animirana video spota (OIE – maslinar, stočar, voćarka), koja su se emitirala na 14 lokalnih TV postaja tijekom siječnja 2020. Također su se emitirali radijski spotovi od početka godine do travnja 2020. na gotovo 110 radijskih postaja. Oglašavanje je nastavljeno putem 34 web portala od svibnja nadalje.

Što se tiče financijskih instrumenata, provedena je upravljačka provjera (administrativna) kod korisnika HBOR, dok provjeru na licu mjesta nije bilo moguće provesti uslijed situacije s COVID-19 virusom, te je 21. svibnja 2020. održan telefonski sastanak s predstavnicima korisnika u okviru kojeg je raspravljeno o svim otvorenim pitanjima. Temeljem provedene upravljačke provjere APPRRR je 27. svibnja 2020. godine izdala Odluku o ocjeni uspostavljenog sustava za provedbu financijskog instrumenta “Obrtna sredstva za ruralni razvoj”, obzirom da je utvrđeno da uspostavljeni sustav zadovoljava propisane kriterije uz određene preporuke.

U okviru provedbe FI PRR u 2020. godini HAMAG-BICRO je nastavio sa zaprimanjem i obradom zahtjeva za zajmove od strane krajnjih primatelja za FI Mikro zajmovi za ruralni razvoj i Mali zajmovi za ruralni razvoj, te za FI Pojedinačna jamstva za ruralni razvoj te započeo s provedbom FI Mikro zajmovi za obrtna sredstva.

U izvještajnom razdoblju isplaćeno je 170 Malih, 32 Mikro i 26 Mikro zajma za obrtna sredstva za ruralni razvoj u ukupnom iznosu od 65.833.536 HRK te su izdana 2 Pojedinačna jamstva za ruralni razvoj u ukupnom iznosu od 905.231 HRK.

U okviru provedbe FI PRR u 2020. godini HBOR je započeo sa zaprimanjem i obradom zahtjeva za FI Obrtna sredstva za ruralni razvoj te su potpisana 2 ugovora o kreditu za FI Investicijski krediti za ruralni razvoj između krajnjih primatelja i poslovnih banaka u ukupnom iznosu od 10.222.591 HRK.

Osim navedenoga, tijekom izvještajnog razdoblja je s provedbom započela revizija Europske komisije pod nazivom „Potvrda o sukladnosti na temelju članka 52. Uredbe (EU) br. 1306/2013 i članka 34. Uredbe (EU) br. 908/2014 - Istraga br. UMB/2018/002/HR o rashodima u okviru Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR)“.

Na dan 30. lipnja 2020. u Tijelima SUK-a PRR-a zaposleno je ukupno 498 službenika.

3.4. OPERATIVNI PROGRAM ZA POMORSTVO I RIBARSTVO

U okviru OPPiR-a na raspolaganju je 252,64 milijuna eura iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 344,14 milijuna eura.

Do 30. lipnja 2020. ukupno je objavljeno 54 natječaj za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 3,03 milijardi kuna (398,04 milijuna eura). U izvještajnom razdoblju objavljeno je 7 natječaj za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 135,00 milijuna kuna (17,76 milijuna eura).

Tablica 16: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (bespovratna sredstva).

Prioritet Unije (PU)	Naziv natječaja	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
PU 2	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere II.7. "Povećanje potencijala akvakulturnih lokaliteta" ("Narodne novine", broj 21/20)	11.250.000,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. „Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti“ okružujućim mrežama plivaricama – srdelarama za veljaču 2020. ("Narodne novine", broj 13/20)	22.500.000,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. "Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti – COVID– 19" pridnenim povlačnim mrežama – kočama ("Narodne novine", broj 47/20)	15.000.000,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. "Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti – COVID-19" okružujućim mrežama plivaricama – srdelarama ("Narodne novine", broj 47/20)	30.000.000,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. "Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti" okružujućim mrežama plivaricama – srdelarama za svibanj 2020. godine ("Narodne novine", broj 56/20)	22.500.000,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. "Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti – COVID-19" pridnenim povlačnim mrežama – kočama za svibanj/lipanj 2020. godine ("Narodne novine", broj 57/20)	15.000.000,00
PU 2	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere II.12. "Mjere zaštite zdravlja i dobrobiti životinja" ("Narodne novine", broj 65/20)	18.750.000,00

Temeljem pokrenutih natječaja, do 30. lipnja 2020. donijete su 2.947 odluke o dodjeli sredstava ukupne vrijednosti 165,96 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju donijeto je 509 odluka o dodjeli sredstava ukupne vrijednosti 31,67 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 77,71 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 8,82 milijuna eura (sredstva EU). Do 30. lipnja 2020. ukupno je ovjereno 68,61 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupno je doznačeno 88,17 milijuna eura.

Tablica 17: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

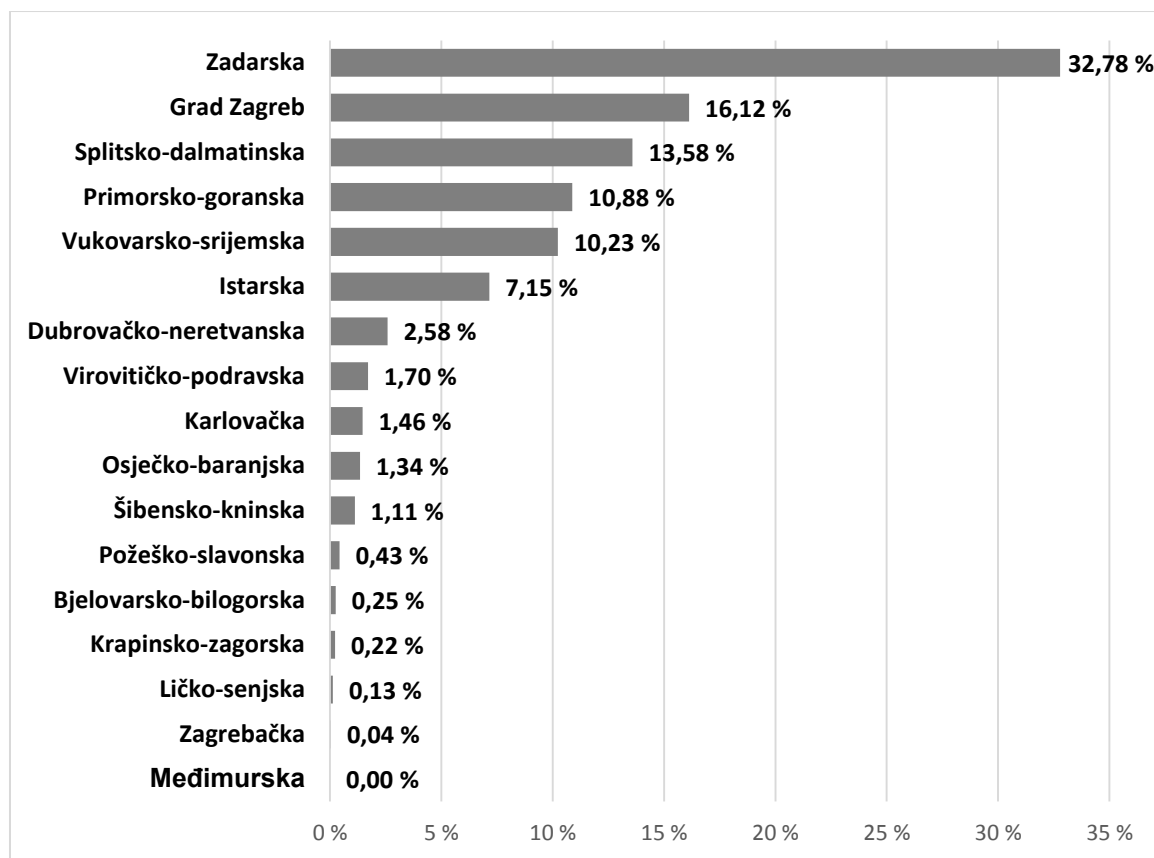
Prioritet Unije (PU) ¹⁶	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PU 1	80,96	4,77	5,89	2,4	2,96	0			
PU 2	55,26	10	18,10	1,79	3,24	0			
PU 3	34,82	7,77	22,31	0,39	1,12	0			
PU 4	24,82	-1,26	-5,08	0,29	1,17	0			
PU 5	40,62	6,39	15,73	3,2	7,88	0			
PU 6	1,00	0	0,00	0,01	1,00	0			
TP	15,16	4	26,39	0,74	4,88	0			
UKUPNO	252,64	31,67	12,54	8,82	3,49	0	0	44,95	17,79

Tablica 18: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritet Unije (PU)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PU 1	80,96	39,43	48,70	24,17	29,85	22,26	27,50		
PU 2	55,26	28,25	51,12	15,89	28,75	14,44	26,13		
PU 3	34,82	34,13	98,02	12,34	35,44	10,48	30,10		
PU 4	24,82	23,49	94,64	2,20	8,86	1,9	7,66		
PU 5	40,62	28,76	70,80	20,37	50,15	17,50	43,08		
PU 6	1,00	0,3	30,00	0,11	11,00	0,10	10,00		
TP	15,16	11,6	76,52	2,63	17,35	1,93	12,73		
UKUPNO	252,64	165,96	65,69	77,71	30,76	68,61	27,16	88,17	34,90

¹⁶ Prioritet Unije 1: Poticanje okolišnog održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, konkurentnog i na znanju utemeljenog ribarstva, Prioritet Unije 2: Poticanje okolišno održive, resursno učinkovite, inovativne, konkurentne i na znanju utemeljene akvakulture, Prioritet Unije 3: Poticanje provedbe ZRP-a, Prioritet Unije 4: Povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije, Prioritet Unije 5: Poticanje stavljanja na tržište i prerade, Prioritet Unije 6: Poticanje provedbe integrirane pomorske politike, TP: Tehnička pomoć.

Grafikon 4: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)

U izvještajnom razdoblju Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA) završilo je reviziju sustava te je 11. veljače 2020. godine podnijelo Izvješće o reviziji sustava upravljanja i kontrole Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo 2014-2020 vezano uz provjeru učinkovitosti ključnih zahtjeva 1, 2, 4, 5, 6 i 7.

Na dan 30. lipnja 2020. u Tijelima SUK-a OPPiR-a zaposleno je ukupno 59 službenika.

3.5. OPERATIVNI PROGRAM ZA HRANU I/ILI OSNOVNU MATERIJALNU POMOĆ U OKVIRU FONDA EUROPSKE POMOĆI ZA NAJPOTREBITIJE

U okviru Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć (OPFEAD) na raspolaganju je 36,63 milijuna eura iz Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 43,09 milijuna eura.

Do 30. lipnja 2020. ukupno je objavljeno 7 otvorenih poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 310,02 milijuna kuna (40,79 milijuna eura). U izvještajnom razdoblju objavljen je 1 otvoren poziv na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 45 milijuna kuna (5,92 milijuna eura).

Tablica 19: Popis objavljenih poziva iz Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (bespovratna sredstva, u eurima)

Materijalna deprivacija	Naziv poziva	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
MD1/MD2/TP	Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III	45.000.000,00

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 30. lipnja 2020. sklopljeno je ukupno 227 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 30,29 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 11 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 0,85 milijuna eura (sredstva EU).

Sklopljeni ugovori odnose se na materijalnu deprivaciju MD1 – nedostatak hrane, a usmjereni su na ublažavanje najgorih oblika dječjeg siromaštva osiguravanjem školske prehrane djeci u riziku od siromaštva te materijalnu deprivaciju MD2 – nedostatak osnovne materijalne pomoći, ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama. Dio ugovora odnosi se na pružanje tehničke pomoći korisnicima i tijelima u sustavu.

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 25,61 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 1,06 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 30. lipnja 2020. ovjereno 17,15 milijuna eura (sredstva EU), a doznačeno je 19,64 milijuna eura. U izvještajnom razdoblju nije bilo ovjerenih sredstava, doznačeno je 5,87 milijuna eura (sredstva EU).

Tablica 20: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Materijalna deprivacija ¹⁷	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
MD 1	20,88	0,85	4,07	0,87	4,17	0,00	0,00		
MD 2	13,92	0,00	0,00	0,17	1,22	0,00	0,00		
TP	1,83	0,00	0,00	0,02	1,09	0,00	0,00		
UKUPNO	36,63	0,85	2,32	1,06	2,89	0,00	0,00	5,87	16,03

Tablica 21: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Materijalna deprivacija	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
MD 1	20,88	23,82	114,08	20,45	97,94	13,68	65,52		
MD 2	13,92	4,83	34,67	4,19	30,10	2,59	18,61		
TP	1,83	1,64	89,62	0,98	53,55	0,87	47,54		
UKUPNO	36,63	30,29	82,69	25,61	69,92	17,15	46,82	19,64	53,62

Za tri poziva koja su trenutno u fazi provedbe, a s ciljem pojednostavljenja provedbe uvrštene su i mogućnosti pojednostavljenih troškovnih opcija u obliku standardne veličine jediničnog troška (za troškove školskih obroka) te fiksne stope od 5 % za administrativne troškove, troškove prijevoza i skladištenja te troškove popratnih mjera. Riječ je o pozivima Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk. godina 2017.-2018.), Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk. godina 2018.-2019.) te isti poziv za školsku godinu 2019.-2020. U pozivima Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza II i III primjenjuje se fiksna stopa od 5% za administrativne troškove te troškove prijevoza i skladištenja te 5% za popratne mjere.

U periodu od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. zaprimljena su 3 konačna revizijska izvješća od Tijela za reviziju završenih revizija operacija o čijem provođenju je Upravljačko tijelo obaviješteno u kolovozu 2019.

Dana 13. veljače 2020. Upravljačko tijelo zaprimilo je konačno izvješće Revizije praćenja provedbe preporuka iz revizije sustava upravljanja i kontrole Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020. te dana 15. veljače 2019. konačno izvješće Revizije sustava upravljanja i kontrola Operativnog programa za osnovnu hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020.

¹⁷ MD 1: Nedostatak hrane, MD 2: Nedostatak osnovne materijalne pomoći, TP: Tehnička pomoć.

U izvještajnom razdoblju, a uslijed epidemiološke situacije uzrokovane epidemijom virusa SARS-CoV-2, nije održana uobičajena proljetna sjednica Odbora za praćenje. Umjesto sjednice, provedena je pisana procedura uz obavještanje Odbora o aktualnom statusu provedbe predmetnog Programa.

3.6. PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINANCIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.

U financijskom razdoblju 2014. – 2020. RH sudjeluje u 13 programa prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje.

Programi prekogranične suradnje:

- Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.
- Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.

Programi Interreg B transnacionalne suradnje:

- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.
- Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.
- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.
- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.

Programi Interreg C međuregionalne suradnje:

- Program međuregionalne suradnje INTERREG Europe 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje INTERACT 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje ESPON 2020.

3.6.1. Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 67,2 milijuna eura (57,2 milijuna eura EU sredstva). Do 30. lipnja 2020. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 43,9 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2020. sklopljena su 33 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 28,2 milijuna eura (EU sredstva) s uključenih 66 hrvatskih projektnih partnera na koje se odnosi 13,6 milijuna eura (EU sredstva).

U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 9 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 7,7 milijuna eura (EU sredstva) s uključenih 15 hrvatskih projektnih partnera na koje se odnosi 3 milijuna eura (EU sredstva).

Također, do 30. lipnja 2020. ugovoreno je 5,7 milijuna eura tehničke pomoći (EU sredstva).

Od početka provedbe programa do 30. lipnja 2020. održana su četiri sastanka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.2. Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 40,3 milijuna eura (34,3 milijuna eura EU sredstva). Do 30. lipnja 2020. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 30,9 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2020. sklopljena su 42 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 30,3 milijuna eura (EU sredstva) s 86 uključenih hrvatskih projektnih partnera na koje se odnosi 17,1 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo novih sklopljenih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Također, do 30. lipnja 2020. ugovoreno je 3,4 milijuna eura tehničke pomoći (EU sredstva).

Od početka provedbe programa do 30. lipnja 2020. održano je ukupno šest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.3. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 236,8 milijuna eura (201 milijun eura EU sredstva). Do 30. lipnja 2020. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 188,5 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2020. sklopljena su 72 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 268 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 46,5 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije sklopljen niti jedan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava.

Do 30. lipnja 2020. održano je sedam sastanka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje.

3.6.4. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 55,7 milijuna eura (46,1 milijuna eura EU sredstva). Trajno otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga objavljen je u siječnju 2016., a do 30. lipnja 2020. objavljena su tri roka na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 33 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava rokova na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2020. sklopljena su 34 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 110 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 14,9 milijuna eura (EU sredstva) te su ugovorena 4 strateška projekta ukupne vrijednosti 10 milijuna eura (EU sredstva) od kojih se 5 milijuna eura odnosi na hrvatske projektne partnere. U izvještajnom razdoblju nije sklopljen niti jedan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava.

Do 30. lipnja 2020. održano je devet sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.5. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 73,9 milijuna eura (60,8 milijuna eura EU sredstava). Do 30. lipnja 2020. objavljeno je pet poziva na dostavu projektnih prijedloga, dva otvorena poziva ukupne vrijednosti 46,6 milijuna eura (sredstva EU) te tri poziva na dostavu projektnih prijedloga u sklopu strateškog projekta *B-light* namijenjenog malim i srednjim poduzetnicima vrijednog 10 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2020. sklopljena su 53 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 99 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 11,6 milijuna eura (sredstva EU) u sklopu 1. poziva na dostavu projektnih prijedloga, a u sklopu strateških projekata *B-light* i *De-mine* ugovorena vrijednost za hrvatske partnere iznosi ukupno 4,7 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 7 novih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za male i srednje poduzetnike u sklopu strateškog projekta *B-light*.

Do 30. lipnja 2020. održano je devet sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.6. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 263 milijuna eura. Do 30. lipnja 2020. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 160 milijuna eura (sredstva EU), ciljani poziv za koordinate prioritetnih područja Strategije EU za dunavsku regiju u iznosu od 3,6 milijuna eura (sredstva EU) te ciljani poziv na dostavu projektnih prijedloga za projekte koji isključivo doprinose Strategiji EU za dunavsku regiju (EUSDR) u iznosu od 1,6 milijuna eura (sredstva EU).

Do 30. lipnja 2020. sklopljen je 71 ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava na kojem su uključena 92 hrvatska projektna partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 11,1 milijun eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo ugovaranja.

Do 30. lipnja 2020. održano je dvanaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.7. Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 118 milijuna eura. Do 30. lipnja 2020. objavljena su tri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 80,5 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

U sklopu programa provodi se strateški projekt FACILITY POINT kao podrška upravljačkim strukturama Strategije EU za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) u kojem sudjeluje 7 nacionalnih i 2 regionalna tijela javne vlasti iz 8 država članica programa, a ispred Republike Hrvatske projektni partner je Ministarstvo turizma. Proračun projekta je 9,5 milijuna eura (sredstva EU).

Do 30. lipnja 2020. sklopljen je 51 ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 78 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 11,5 milijuna eura EU sredstava. U izvještajnom razdoblju sklopljen je 21 ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s hrvatskim projektnim partnerima.

Do 30. lipnja 2020. održano je trinaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan niti jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.8. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 276 milijuna eura. Do 30. lipnja 2020. objavljena su tri poziva na dostavu modularnih projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 165 milijuna eura (sredstva EU), dva poziva na dostavu horizontalnih prijedloga ukupne vrijednosti 22 milijuna eura (sredstva EU) te poziv na dostavu integriranih prijedloga ukupne vrijednosti 35 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju objavljen je poziv na dostavu strateških projektnih prijedloga na temu Inovacija, u sklopu strateškog projekta PANORAMED.

PANORAMED je strateški projekt koji se provodi u sklopu predmetnog programa, a projektno partnerstvo čini 21 relevantnih nacionalnih i regionalnih tijela javne vlasti te 10 pridruženih partnera iz 12 država članica programa. Nacionalni koordinator ispred RH je MRRFEU, a ujedno je i voditelj radnog paketa 5 Obalni i pomorski turizam. Proračun projekta je 9 milijuna eura (sredstva EU) dok je 13 milijuna eura (sredstva EU) predviđeno za provedbu strateških projekata iz triju strateških tema, odnosno: Obalnog i pomorskog turizma, Pomorskog nadzora i Inovacija.

Do 30. lipnja 2020. sklopljena su 72 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključen 101 hrvatski projektni partner za kojeg je ugovorena ukupna vrijednost od 17,4 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 14 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključen 21 hrvatski projektni partner za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 3,81 milijun eura (sredstva EU).

Do 30. lipnja 2020. održano je jedanaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.9. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 298,99 milijuna eura. Do 30. lipnja 2020. objavljena su četiri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 250 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2020. sklopljeno je 88 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima su uključena 134 hrvatska projektna partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 18,7 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 7 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 9 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 739 tisuća eura (sredstva EU).

Do 30. lipnja 2020. održano je deset sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.10. Program međuregionalne suradnje INTERREG EUROPE 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 359,33 milijuna eura. Do 30. lipnja 2020. objavljena su četiri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 316,14 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 30. lipnja 2020. sklopljeno je 29 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava s hrvatskim u kojima sudjeluju 33 projektna partnera iz RH, za koje je ugovoreno 3,7 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo ugovaranja.

Do 30. lipnja 2020. održano je dvanaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.11. Program međuregionalne suradnje INTERACT III 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 39,39 milijuna eura te je u potpunosti usmjeren na financiranje programskih aktivnosti namijenjenih razmjeni iskustava upravljačkih struktura i ujednačavanju provedbenih alata u programima europske teritorijalne suradnje.

Do 30. lipnja 2020. održano je deset sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.12. Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 96,3 milijuna eura od čega 74,3 milijuna eura čini doprinos iz EFRR-a. Program je usmjeren na financiranje razmjene znanja i dobrih praksi između gradova, ostalih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S), središnjih tijela državne uprave i znanstveno-istraživačkih institucija. Program ima za cilj promicanje integriranog, održivog razvoja JLP(R)S-a te poboljšanje učinkovite provedbe kohezijske politike EU na regionalnoj i lokalnoj razini.

U izvještajnom razdoblju Odbor za praćenje Programa URBACT odobrio je 23 prijavljene Mreže za planiranje koje započinju 2. fazu provedbe. Među partnerima mreža nalazi se i pet hrvatskih gradova – Dubrovnik, Šibenik, Zadar, Rijeka i Zagreb, koji sudjeluju u 5 mreža: Tourism Friendly Cities, KAIROS, Zero Carbon Cities, Cities4CSR i RESOURCEFUL CITIES s rokom provedbe do kolovoza 2022. Zbog situacije s pandemijom COVID-19, Mrežama za transfer (Transfer Networks) produljen je rok provedbe za 6 mjeseci pa je novi datum službenog završetka projektnih aktivnosti 4. lipnja 2021. U izvještajnom razdoblju provedena je jedna pisana procedura u periodu 16. travnja-7. svibnja 2020.

U izvještajnom razdoblju Odbor za programiranje Programa URBACT IV održao je 1 online sastanak (13. svibnja 2020.) koji je pripremio Task Force sastavljen od predstavnika EK, Programa URBACT i predstavnika država koje sudjeluju u predsjedavajućem triju (Hrvatska, Njemačka i Portugal). Task Force je održao 3 online sastanaka na kojima su članovi raspravljali o metodologiji postupka programiranja, nacrtima strategije budućeg programa i pratećim dokumentima te dnevnom redu prvog sastanka Odbora za programiranje. Na istom sastanku najavljena je kandidatura Francuske za ulogu Managing Authority URBACT IV.

3.6.13. Program međuregionalne suradnje ESPON 2020

Ukupni proračun programa Espon 2020 iznosi 48,68 milijuna eura od čega 41,38 milijuna eura čini doprinos iz EFRR-a te 7,3 milijuna eura nacionalni doprinos. Ukupni doprinos koji RH uplaćuje iznosi 223.327 eura za razdoblje 2014. – 2020.

U prvoj polovici 2020. godine vezano za ostvarenje cilja SO1: Continued production of territorial evidence, za dva projekta Territorial applied research su pokrenuti pozivi. U svrhu ostvarenja cilja SO2: Upgraded knowledge transfer and analytical user support, unutar aktivnosti Targeted analyses, objavljeni su pozivi za dva projekta. Vezano za ostvarenje cilja SO3: Improved territorial observation and tools for territorial analyses, nastavljaju se aktivnosti vezane za razvoj i testiranje web alata za praćenje teritorijalnih podataka koji su pokrenuti u prethodnoj godini te dodatno pokrenutih. Vezano za ostvarenje cilja SO4: Wider outreach and uptake of territorial evidence, zbog pandemije COVID_19, održan je manji broj

planiranih radionica i policy lab-ova, a neki su održani u virtualnom formatu. Umjesto ESPON seminara koji se trebao održati u Zadru tijekom zadnjeg tjedna u svibnju, u sklopu HR PRES-a, dana 27. svibnja 2020, objavljen je ESPON magazin na temu „Green infrastructure & Reuse of spaces“. I nadalje se radi na unaprjeđenju ESPON prisutnosti na društvenim mrežama sa svakodnevnim aktivnostima na Facebooku, Twitteru i LinkedIn-u.

Sastanci Odbora za praćenje ESPON 2020 održani su dva puta tijekom izvještajnog razdoblja back-to-back“ sa sastancima Odbora za programiranje. Zbog pandemije COVID-19, svi sastanci su održani u virtualnom formatu i to 19.-20. ožujka 2020., te 25-26. svibnja 2020.

Sastanak ESPON kontakt točaka u promatranom razdoblju nije održan, već je prolongiran za rujan 2020. Događanja planirana u okviru obavljanja TNO aktivnosti (*Transnational Outreach Activities*) prolongirana su na drugo polugodište 2020., a organizacija je prilagođena virtualnoj provedbi. Za projekt ESPON SUPER odobrena je provedba tzv. spin-off nastavka projekta, izborom pilot-projekata u četiri države među kojima je Hrvatska, a ESPON kontakt točka osigurava pripremu potrebnih dokumenata i podršku provedbi projekta.

3.7. NAUČENE LEKCIJE

U Republici Hrvatskoj, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, u funkciji Koordinacijskog tijela (KT)¹⁸ sukladno članku 6. stavku 2. točka 10. Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014.-2020.¹⁹ izrađuje i nadzire provedbu Strategije vrednovanja provedbe europskih strukturnih i investicijskih fondova financijske perspektive 2014.-2020. u Republici Hrvatskoj, koja sadrži opće ciljeve i metodologiju vrednovanja za sve (operativne) programe financijskoga razdoblja 2014.-2020.

Kao jedan od temeljnih mehanizama za uspostavljanje jasnih procedura i kvalitetnu provedbu vrednovanja europskih strukturnih i investicijskih fondova uspostavljene su međuresorne radne skupine za vrednovanje, i to na razini Sporazuma o partnerstvu (Međuresorna evaluacijska radna skupina, MERS) te na razini svih (operativnih) programa. Na radnim skupinama planira se i prati provedba vrednovanja te se raspravlja o naučenim lekcijama i primjenama preporuka vrednovanja kako KT-a, tako i UT-a (operativnih) programa.

Za razliku od vrednovanja UT-a (operativnih) programa, vrednovanja KT-a provode se na razini Sporazuma o partnerstvu te obuhvaćaju ona područja i teme koja nisu pokrivena planovima vrednovanja pojedinih (operativnih) programa, uključujući određene horizontalne teme primjenjive na više od jednog (operativnog) programa.

Tijekom izvještajnog razdoblja KT je završilo s provedbom *Srednjoročnog vrednovanja napretka u provedbi Sporazuma o partnerstvu* s ciljem sustavnog preispitivanja ostvarenja ciljeva Sporazuma o partnerstvu i ciljeva definiranih Strategijom Europa 2020 u svrhu poboljšanja kvalitete izrade i provedbe programa te radi vrednovanja njihove učinkovitosti. Osnovni cilj vrednovanja u početnoj fazi bio je osigurati informacije za izradu izvješća o napretku provedbe SoP-a, dok je na temelju rezultata iz kasnijih faza vrednovanja dobivena ocjena utjecaja programa ESIF-a na ispunjenje ciljeva Strategije Europa 2020., identificirana je razina usklađenosti primjene teritorijalnog pristupa s relevantnim zakonodavnim i strateškim dokumentima te utjecaj mjera poduzetih za rješavanja posebnih potreba geografskih područja koja su zahvaćena siromaštvom. Cilj vrednovanja je također bio vrednovati načelo partnerstva u provedbi pojedinih (operativnih) programa i SoP-a.

Neke od najznačajnijih preporuka Srednjoročnog vrednovanja napretka u provedbi SoP su: razviti sustav praćenja i izvještavanja o napretku pokazatelja koji je direktno povezan s ostvarenjem tematskih ciljeva iz SoP-a i ciljeva Europa 2020; razviti nove sustave određivanja početnih i ciljanih vrijednosti pokazatelja te metodologiju za izračunavanje ciljanih vrijednosti pokazatelja za sljedeće programsko razdoblje; raspisivati pozive sukladno preostalim alokacijama u okviru pojedinih specifičnih ciljeva; objavljivati ciljane pozive za određena područja ili područja određenog stupnja razvoja te zainteresirati potencijalne prijavitelje, uključiti predstavnike ITU gradova u programiranje specifičnih ciljeva ITU mehanizma za buduće programsko razdoblje; proširiti program ITU na nove gradove koji su predloženi mapiranjem siromaštva; ekonomski manje razvijenim naseljima dati posebna pažnju u pozivima za dostavu projektnih prijedloga; u kontekstu smanjenja siromaštva staviti fokus na posebno ranjive skupine: starije osobe, umirovljenike i nezaposlene; u budućoj financijskoj perspektivi veći naglasak staviti na financiranje MSP-ova u početnim godinama kao i mogućnosti većeg korištenja financijskih instrumenata kako bi se izbjegao gubitak

¹⁸ Određeno člankom 6. stavak 1. „Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014.-2020.“

¹⁹ Narodne novine, br. 92/14

sredstava; postići odgovarajuću ravnotežu između financijskih kapaciteta korisnika i vlasništva prilikom dizajniranja intenziteta pomoći na razini projekata; uključivanje dodatnog broja predstavnika civilnog, realnog i znanstvenog sektora u provedbi i praćenju SoP-a i (operativnih) programa; pojednostaviti procedure i povećati broj službenika sukladno potrebama kako bi se stvorili preduvjeti za ubrzavanje postupka dodjele sredstava, posebice kompetentnih službenika na poslovima javne nabave; objavljivanje svih verzija/nacrta uputa za prijavitelje i/ili prijedloga pravilnika o provedbama tipova operacije u sklopu (operativnih) programa na portalu e-Savjetovanja kako bi se dodatno omogućilo uključivanje relevantnih dionika u proces provedbe (operativnih) programa; nadogradnja mehanizma koordinacije u vidu češćih sastanaka NKO-a, redovitih sastanaka UT-a, kao i na njihove sastanke s KT-om; usklađivanje kriterija odabira projekata za sufinanciranje iz EIB-a i ESIF-a; provoditi „soft“ aktivnosti kojima se jača vidljivost instrumenata financiranja Unije, nacionalnih fondova i EIB-a.

U nastavku teksta, detaljnije o pojedinim Operativnim programima.

OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“

U okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ (OPKK) pokrenuto je deset (10) financijskih instrumenata kao novog oblika potpore iz ESI fondova koji se po prvi puta provodi u RH. U praksi su se financijski instrumenti pokazali kao iznimno popularan oblik financiranja, jer predstavljaju novi i jednostavniji pristup EU sredstvima, prije svega zbog bitno manjih administrativnih zahtjeva kao što je, primjerice, čekanje objava Poziva, ne postojanje dugotrajnih i izrazito formaliziranih postupaka odabira projekata i kontrole javne nabave, prihvatljivost PDV-a kao troška krajnjeg primatelja i slično, a sredstva se dobivaju unaprijed, za razliku od bespovratnih koja se nadoknađuju nakon što se prvo vlastita moraju potrošiti. Sa 5,6 milijardi kuna javnog doprinosa privučeno je preko 3,6 milijarde kuna privatnog kapitala čime su se utrošila dostupna sredstva kojima se sufinanciraju javne politike koje bi inače država morala financirati sama na teret poreznih obveznika. Također, u ESIF financijske instrumente do kraja izvještajnog razdoblja je uplaćeno 2 milijarde kuna, a 2,5 milijardi kuna je ovjereno i vraćeno u državni proračun od strane EK. Pored toga, mogućnost da se financijski instrumenti ponovno koriste u iste svrhe i nakon što se vrate u državni proračun, a što omogućuje da se novac koji se ulaže u financijske instrumente više puta upotrebljava, odnosno reciklira, čini ovaj oblik potpore iznimno prihvatljivim i državnim financijama i poreznim obveznicima.

U okviru OPKK, MRRFEU je u ulozi UT-a zamijetio povećan broj nepravilnosti i s njima povezanih financijskih korekcija. Mjere koje MRRFEU kao UT kontinuirano provodi kako bi se smanjio broj nepravilnosti i s njima povezanih financijskih korekcija usmjerene su prvenstveno na preventivni učinak jer je bitno osigurati da postupanje korisnika bude u skladu s pozitivnim pravnim propisima hrvatskog zakonodavstva i zakonodavstva Europske unije. U tom smislu MRRFEU u skladu sa svojim ovlastima izdaje obvezujuće upute PT-ovima 2 čija je svrha osigurati pravilno i ujednačeno postupanje u postupcima utvrđivanja nepravilnosti. Upute su brz i učinkovit instrument kojim se utječe na cijeli sustav SUK-a i ispravljaju odnosno preveniraju eventualne greške tijela u svrhu učinkovitijeg postupanja.

MRRFEU je objavio Sažeti pregled uputa na službenoj internetskoj stranici s ciljem da se samim korisnicima bespovratnih sredstava na transparentan način učine dostupnim sve do sad izdane upute. Dodatno, Sažeti pregled uputa se kontinuirano ažurira kako se izdaju nove upute.

Također, na službenoj internetskoj stranici MRRFEU-a objavljena je i tablica s primjerima najčešćih nepravilnosti zajedno s kraćim opisom pogrešnog postupanja korisnika i financijskim korekcijama, iz kojih korisnici mogu vidjeti koje su najčešće pogreške, koje su posljedice navedenih pogrešaka i samim time mogu ih izbjeći, čime se postiže preventivni učinak kako na postojeće korisnike tako i na one gospodarske subjekte koji će tek sklopiti ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava.

Nadalje, potrebno je istaknuti da se u organizaciji MRRFEU redovito održavaju sastanci triju mreža i to Mreže koordinatora iz područja javne nabave, Mreže koordinatora iz područja državnih potpora i Mreže za upravljanje nepravilnostima te brojni sastanci i *ad hoc* paneli u svrhu ujednačavanja prakse i osiguravanja boljeg i učinkovitijeg postupanja svih tijela u sustavu upravljanja i kontrole.

Na sastancima Mreže koordinatora iz područja javne nabave i Mreže koordinatora iz područja državnih potpora, na kojima sudjeluju predstavnici svih tijela u sustavima upravljanja i kontrole ESIF-a redovito se provode aktivnosti vezane uz dijeljenje dobre prakse i preporuka u cilju sprečavanja nepravilnosti koje proizlaze iz pogrešne primjene pravila vezanih uz državne potpore i javnu nabavu.

Od početka provedbe do 30. lipnja 2020. godine održano je ukupno 22 sastanaka Mreže koordinatora iz područja javne nabave i 18 sastanaka Mreže koordinatora iz područja državnih potpora.

S ciljem prevencije nastanka nepravilnosti i prijevara, razmjene dobre i loše prakse u postupanju te izvještavanju i praćenju postupanja po utvrđenim nepravilnostima, u siječnju 2017. uspostavljena je Mreža za upravljanje nepravilnostima. Sastanci ove Mreže održavaju se redovito svaka četiri mjeseca ili ranije po potrebi. Do trenutka izrade ovog izvješća pa do kraja izvještajnog razdoblja održano je ukupno 11 sastanaka Mreže za upravljanje nepravilnostima.

Dodatno, kako bi se spriječile poteškoće u provođenju postupaka dodjele bespovratnih sredstava, MRRFEU je kao UT, vezano uz postupanje po prigovorima prijavitelja koji apliciraju u dodjeli bespovratnih sredstava, pripremao izvješća o radu u kojima je na jasan, sažet i sveobuhvatan način davao preporuke za unapređenje postupka dodjele. Svrha navedenih izvješća je bila da se cjelokupan postupak dodjele bespovratnih sredstava, koji često zna biti dugotrajan, složen i zahtijevan za prijavitelje koji apliciraju za bespovratna sredstva, učini jednostavnijim za prijavitelja te spriječe pogreške koje isti čine pri pripremi projektne prijave.

OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“

Na ostvarenje ciljeva OPULJP-a i osiguranje učinkovite provedbe s ciljem dostizanja N+3 ciljeva u prvoj polovici 2020. utjecali su sljedeći izazovi:

- potreba za daljnjim jačanjem kapaciteta tijela u sustavu upravljanja i kontrola (daljnje zapošljavanje, edukacijske aktivnosti i sl.);
- potreba za dodatnim pojednostavljenjem procedura upravljanja te smanjenjem administrativnih koraka i zahtjeva ovog puta i u kontekstu epidemije SARS COV-2 virusa;
- potreba za ubrzavanjem provedbe kontrole od strane tijela u sustavu upravljanja, aktivna uporaba uzorkovanja u kontrolnom procesu;
- korištenje većeg broja pojednostavljenih troškovnih opcija (PTO), kao i priprema novih prijedloga PTO;

- priprema i razvoj jedinstvenog informacijskog sustava za upravljanje ugovorima i izvještavanje
- izazovi održavanja kontinuiteta provedbe projekata OPULJP-a zbog epidemije SARS COV-2 virusa.

Upravljačko tijelo OPULJP-a kao primjer dobre prakse može navesti primjenu pojednostavljenih troškovnih opcija koje u velikoj mjeri olakšavaju provedbu Operativnog programa, ubrzavaju postupak kontrole troškova od strane Posredničkih tijela razine 2, smanjuju razinu grešaka, ubrzavaju i olakšavaju korisnicima provedbu projekata te u konačnici olakšavaju i ubrzavaju postupak ovjeravanja sredstava prema Europskoj komisiji. Primjena pojednostavljenih troškovnih opcija bilo kroz korištenje mogućnosti koje je Europska komisija definirala Uredbama ili primjenom metodologija koje je razvila država članica uvelike pomaže i u ispunjenju n+3 ciljeva. U ovom razdoblju EK je prihvatila nove dvije metodologije pojednostavljenih troškovnih opcija koje je razvio UT a koje bi trebale značajno olakšati provedbu projekata.

Kao jedan od najvećih izazova pokazala se provedba projekata u kontekstu pandemije SARS COV-2 virusa, UT OPULJP-a izdalo je čitav niz uputa i prilagodbi postupanja kako bi se osigurali minimalni uvjeti za provedbu projekata što je za sada umanjilo potencijalne probleme i rizike zbog nastale situacije. Procedure su u jednom dijelu pojednostavljene, ali omogućena je i prilagodba provedbe aktivnosti s naglaskom na digitalne tehnologije.

Nastavno na provedeni postupak javne nabave za provedbu evaluacija (vrednovanja) u okviru OPULJP za sedam grupa predmeta nabave, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava je kao Naručitelj tijekom ožujka 2020. godine, sklopilo ugovore za 5 grupa predmeta nabave s odabranim izvršiteljima, za vrednovanje Prioritetne osi 1 i mjera aktivne politike tržišta rada, Prioritetne osi 2, Prioritetne osi 4, evaluaciju djelotvornosti, učinkovitosti i učinka provedbe OPULJP, te intervencija ESF-a prema kriteriju regionalne i lokalne zastupljenosti uz evaluaciju horizontalnih načela te evaluaciju društvenog poduzetništva u RH. Od navedenih, za evaluaciju Prioritetne osi 1 i mjera aktivne politike zapošljavanja, Prioritetnu os 2 i evaluaciju djelotvornosti, učinkovitosti i učinka provedbe OPULJP te intervencija ESF-a prema kriteriju regionalne i lokalne zastupljenosti uz evaluaciju horizontalnih načela. U ožujku 2020. je izdan i nalog za početak izvršenja usluga odabranim izvršiteljima, dok će se za evaluacije Prioritetne osi 4 i evaluaciju društvenog poduzetništva u RH nalozi izdati u siječnju 2021. (sukladno potpisanim ugovorima). Za evaluacije Prioritetne osi 3 i Prioritetne osi 5 uz evaluaciju mjera informiranja, komunikacije i vidljivosti ugovori će biti potpisani u drugoj polovici 2020. godine. Završne preporuke za svih sedam navedenih evaluacija bit će dostupne tijekom 2021. i 2022. godine.

Dodatno, tijekom ožujka i travnja 2020. godine provedena je evaluacija napretka mjerena pokazateljima dugoročnih rezultata za IZM za 2019. godinu. Opseg ovog istraživanja uključuje sve pokazatelje dugoročnih rezultata za Inicijativu za zapošljavanje mladih bez obzira postoje li za njih ciljne vrijednosti u okviru OPULJP-a, a odnose se na sudionike koji su izašli iz projektnih aktivnosti u razdoblju od 1. srpnja 2018. godine do 30. lipnja 2019. godine. Iako ovo vrednovanje nije primarno usmjereno na preporuke već na procjenu napretka u ostvarenju vrijednosti pokazatelja u svrhu izvještavanja EK, u okviru Završnog izvješća evaluatori su uputili i preporuke s ciljem efektivnijeg praćenja sudionika.

Preporuke i zaključci svih vrednovanja u provedbi, kao i onih prethodno provedenih smatraju se važnim segmentom u procesu unaprjeđenja postupanja.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

Najveći dio alokacije Programa usmjeren je na investicijske mjere, za projekte koji generiraju rast i razvoj prvenstveno poljoprivrednog, prerađivačkog i šumarskog sektora, no značajan udio odlazi i na tzv. IAKS mjere, koje su jedan od najvažnijih mehanizama Zajedničke poljoprivredne politike za očuvanje okoliša i smanjenje negativnog utjecaja poljoprivrede odnosno za osiguravanje zdrave i održive poljoprivrede i zdravog okoliša.

Od investicijskih mjera, domaćim poljoprivrednicima kao najznačajnije mjere pokazale su se Mjera 4 „Ulaganja u fizičku imovinu“ koja omogućava ulaganja u nabavu mehanizacije, primarnu poljoprivredu i preradu poljoprivrednih proizvoda, kao i u djelatnosti usmjerene ka navodnjavanju poljoprivrednih površina i očuvanja krajobraznih vrijednosti te Mjera 6 „Razvoj poljoprivrednih gospodarstva i poslovanja“ kojom se potiču mladi poljoprivrednici, mala poljoprivredna gospodarstva i ulaganja u nepoljoprivredne djelatnosti. Značajan je interes korisnika i za Mjeru 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnom području“ putem koje se dodjeljuju potpore za izradu kvalitetnih lokalnih strateških dokumenata, rekonstrukciju i izgradnju cestovne i komunalne infrastrukture, izgradnju objekata namijenjenih predškolskom odgoju, kulturnim i društvenim aktivnostima te širenju sportsko-rekreacijskih sadržaja čime se stvaraju preduvjeti za poticanje društveno-gospodarskog rasta i zaustavljanje depopulacijskog trenda čime ruralna područja trebaju postati poželjna mjesta za život i rad.

U okviru provedbe IAKS mjera ruralnog razvoja (mjere 10, 11, 13, 14) od početka provedbe suočeni smo sa nedostatnim odazivom korisnika u mjeri 10, u najvećoj mjeri uslijed toga što je ova mjera za naše poljoprivrednike bila nepoznanica sve do 2015. godine. Ministarstvo poljoprivrede je svake godine poduzimalo različite aktivnosti kako bi se potencijalni korisnici motivirali i odlučili na provedbu ove važne mjere. Najveći porast korisnika koji je podnio zahtjev za potporu za M10 je u 2019. godini te bilježimo povećanje za 62% u odnosu na 2018. godinu, najviše zahvaljujući intenzivnoj promotivnoj kampanji na terenu “Poljoprivrednik za 10” kojom se ciljano promovirala M10. U pripremi ove kampanje zajedno su sudjelovali Ministarstvo poljoprivrede, savjetodavna služba, Agencija za plaćanja, upravni odjeli za poljoprivredu jedinica regionalne i lokalne samouprave kao i pojedine udruge poljoprivrednih proizvođača na području cijele Republike Hrvatske.

Od sredine 2018. godine pokrenuti su i financijski instrumenti u okviru mjera 4, 6 i 8 kojima se poljoprivrednicima putem financijskih posrednika (HAMAG-BICRO i HBOR) nude izuzetno povoljna kreditna sredstva i zajmovi od svega 0,1% do 1% kamate. Financijski instrumenti koji su dostupni krajnjim primateljima su: pojedinačno jamstvo za ruralni razvoj, mikro i mali zajmovi za ruralni razvoj koje provodi HAMAG-BICRO i investicijski krediti za ruralni razvoj koje provodi HBOR.

Jedna od preporuka vrednovanja provedenog za potrebe izrade Godišnjeg izvješća za 2018. je nastaviti provoditi PRR, uz naglasak na mjere i operacije koje pridonose otvaranju novih radnih mjesta (kao jednom od doprinosa smanjenju iseljavanja). Također, u narednom razdoblju potrebno je intenziviranje promotivnih aktivnosti kroz medije i društvene mreže kako bi se korisnike informiralo o mogućnostima mjera u smislu ostvarenja ciljeva iz PRR-a. Potrebno je i dalje promicati mjere koje doprinose EU ciljevima.

Posljednjih nekoliko godina uložen je dodatni napor kako bi se skratile procedure obrade prijave na natječaje iz Programa ruralnog razvoja, uvedena su administrativna rasterećenja i ubrzan je proces dodjele sredstava, a rezultat toga je i visoki stupanj iskorištenosti.

Temeljem novog Pravilnika o provedbi mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (Narodne novine br. 91/19, 37/20) svi se natječaji prethodno objavi od strane Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju objavljuju na sustavu e-savjetovanja kako bi korisnici i svi ostali dionici mogli aktivno, transparentno i pravovremeno sudjelovati u kreiranju natječajnih pravila. Na taj način Upravljačko tijelo uključuje potencijalne korisnike i konzultante u proces kreiranja što jasnije propisanih odredbi natječaja, razmatrajući sve zaprimljene primjedbe i komentare temeljem kojih se natječaj finalizira za objavu. Dodatno, korisnicima je na ovaj način na raspolaganju još više vremena za pripremu kvalitetnih prijava. Osim toga, prilikom izrade i provedbe novih natječaja u obzir se uzimaju i prijedlozi za izmjenu/pojašnjenje odredbi natječaja te administrativnu obradu iz Objedinjenog izvješća po prigovorima (M 4, 6, 7) iz 2019. godine.

S obzirom na malu iskorištenost sredstava u okviru tipova operacija kojima se financira korištenje obnovljivih izvora energije u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i preradi, tijekom prve polovice 2020. godine provedena je promotivna kampanja. Za potrebe kampanje OIE snimljena su tri animirana video spota (OIE – maslinar, stočar, voćarka), koja su se emitirala tijekom siječnja 2020. na 14 lokalnih TV postaja. Također su se emitirali radijski spotovi od početka godine do travnja 2020. na gotovo 110 radijskih postaja. Oglašavanje je nastavljeno putem 34 web portala od svibnja nadalje.

Navedeno je rezultiralo velikim interesom potencijalnih korisnika za natječaje objavljene krajem 2019. godine, a za koje su se prijave počele zaprimati tijekom 2020. godine te je u dva navrata produljen krajnji rok za prijave na natječaj, što je vidljivo također iz velikog broja zaprimljenih zahtjeva za potporu, a za koje traženi iznos potpore znatno nadmašuje alokaciju natječaja.

PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINACIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.

Tijekom procesa programiranja potrebno je pažljivo definirati programske pokazatelje učinka i rezultata kako bi njihove ciljne vrijednosti bilo što realnije i ostvarivije. Kako bi to bilo moguće potrebno je imati čim točnije i pouzdanije statističke podatke. Također, potrebno je imati čim relevantnije i preciznije nacionalne/regionalne/lokalne razvojne strategije. Nadalje, tijekom programiranja potrebno je uključiti čim više relevantnih dionika.

S korisničke razine najveći izazov je osigurati vlastito sufinanciranje projekata te predfinancirati projektne aktivnosti do trenutka prve isplate sredstava.

Konačno izvješće o učinkovitosti Programa (Interreg IPA Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora te Hrvatska-Srbija 2014.-2020.) pokazalo je da sustav jako dobro funkcionira, kvaliteta upravljanja programima je na visokoj razini te je većina ciljnih vrijednosti programskih pokazatelja učinka već ostvarena ili će sigurno biti ostvarena do kraja 2023. Izvješće je također pokazalo visoku razinu zadovoljstva korisnika bespovratnih sredstava (održane brojne radionice o pripremi te o provedbi projekata, kvalitetno pripremljene upute kako za pripremu tako i za provedbu projekata, stalna komunikacija s korisnicima na dnevnoj osnovi).

4. DETALJNI PREGLED PROVEDBE OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013. I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA

4.1. OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“

Sredstva EU dodijeljena OPP-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 236,98 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 41,82 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPP-a iznosi 278,80 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2020. ugovoreno je ukupno 187,20 milijuna eura, odnosno 78,99 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 168,05 milijuna eura, odnosno 70,91 % dodijeljenih sredstava.

Prihvatljivost troškova za projekte iz OPP-a završila je s 31. prosincem 2016. te su u izvještajnom razdoblju provedene aktivnosti na zatvaranju OPP-a. Krajem ožujka 2018. Europskoj komisiji dostavljena je Konačna Izjava o izdacima zajedno sa Završnim izvješćem za OPP te su tijekom izvještajnog razdoblja nastavljene aktivnosti usuglašavanja i ažuriranja spomenutih dokumenata sa Europskom komisijom, kao i aktivnosti vezano uz rješavanje nalaza iz Izvješća o obavljenoj reviziji operacija koje je 16. ožujka 2020. donijela Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije.

Tablica 22: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO) ²⁰	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PO 1	109,99	-	-	-0,39	-0,35	-	-	-	-
PO 2	3,21	-	-	-	-	-	-	-	-
PO 3	7,89	-	-	-	-	-	-	-	-
PO 4	115,90	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	236,98	-	-	-0,39	-0,16	-	-	-	-

Tablica 23: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²¹	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	109,99	103,76	94,33	94,62	86,03	91,60	83,27		

²⁰ Prioritetna os 1: Modernizacija željezničke infrastrukture i priprema projekata u sektoru prometa

Prioritetna os 2: Unapređenje sustava unutarnje plovidbe u Republici Hrvatskoj

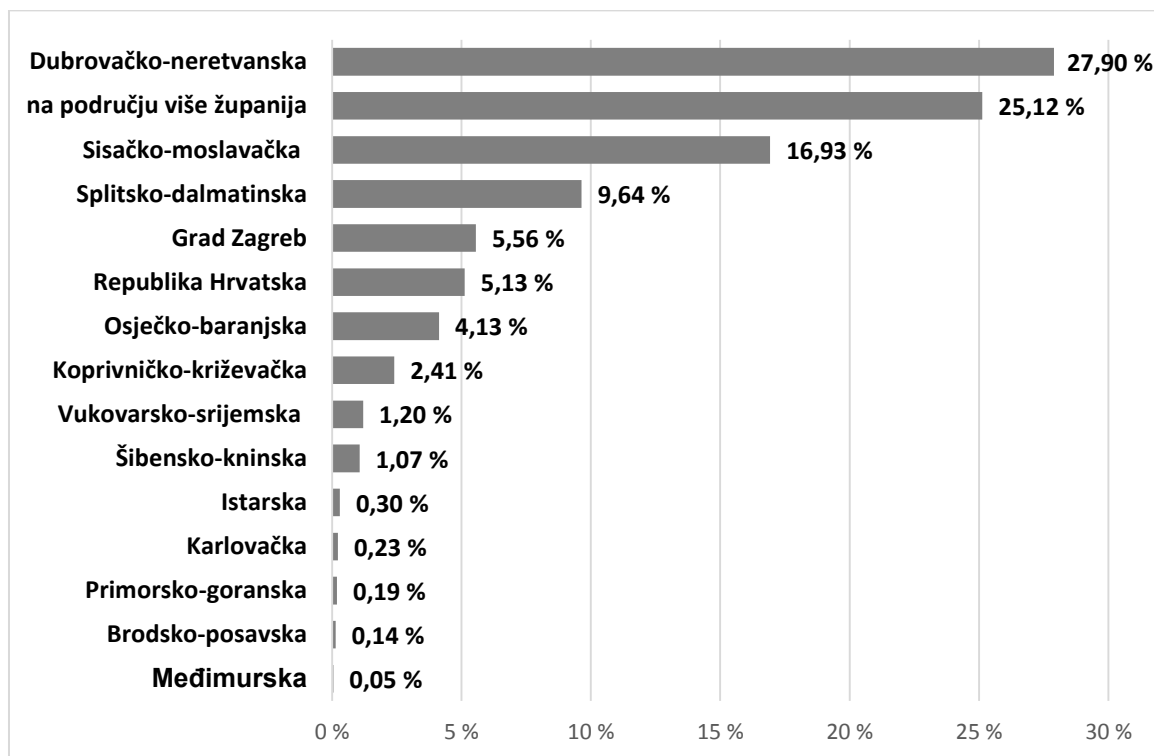
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć

Prioritetna os 4: Razvoj cesta i zračne luke.

²¹ Uključeni predujmovi u iznosu od 54,51 milijuna eura.

PO 2	3,21	2,41	75,13	4,03	125,76	1,16	36,23		
PO 3	7,89	7,63	96,71	5,84	74,07	5,88	74,53		
PO 4	115,90	73,41	63,34	63,55	54,83	64,74	55,86		
UKUPNO	236,98	187,20	78,99	168,05	70,91	163,37	68,94	150,44	63,48

Grafikon 5: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)

4.2. OPERATIVNI PROGRAM „ZAŠTITA OKOLIŠA“

Sredstva EU dodijeljena OPZO-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 281,10 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 49,61 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPZO-a iznosi 330,70 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2020. ugovoreno je ukupno 354,77 milijuna eura, odnosno 126,21 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 279,49 milijuna eura, odnosno 99,43 % dodijeljenih sredstava.

U PO1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom, u provedbi je bilo ukupno 20 projekata: 2 velika i 14 infrastrukturnih projekata te 4 projekta tehničke pomoći. U PO2: Zaštita vodenih resursa u Hrvatskoj, u konačnici je provedeno 149 projekata, od toga 96 infrastrukturnih i 52 projekta pripreme projektne dokumentacije. U PO3: Tehnička pomoć, bilo je ukupno 8 operacija s 12 projekata.

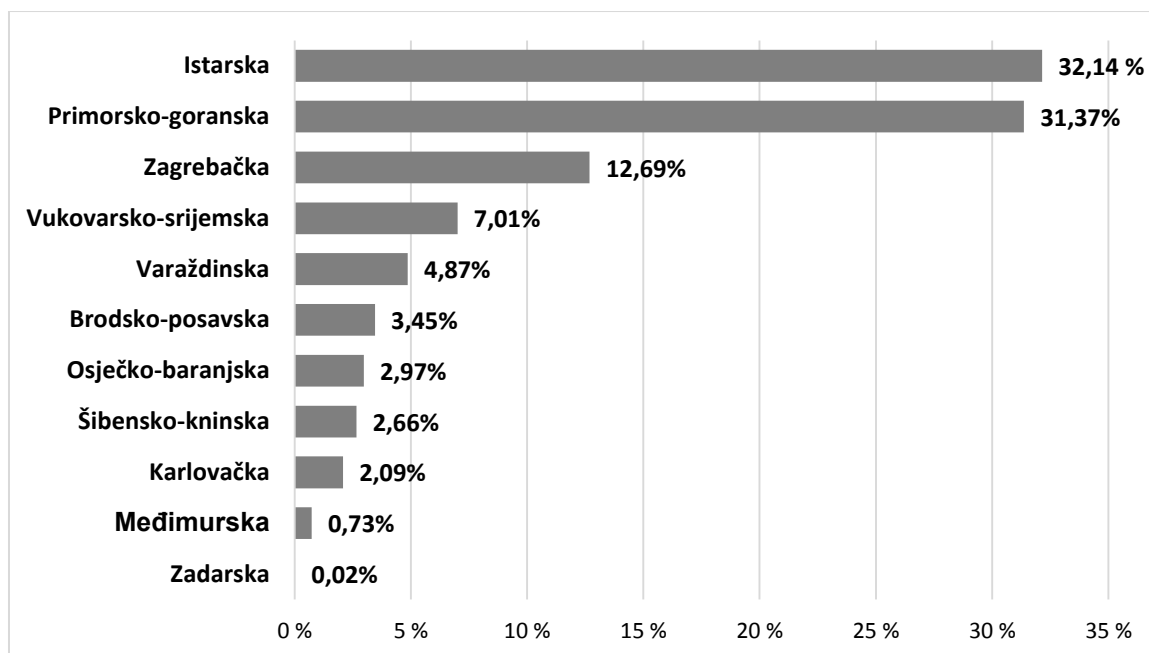
Tijekom izvještajnog razdoblja, na velikom projektu EN.2.1.03-0001 *Poboljšanje sustava vodoopskrbe i odvodnje i izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Kninu*, predano je završno izvješće o uklonjenim nedostacima te je u ožujku 2020. godine prijavljen EK-a kao funkcionalan projekt. U izvještajnom razdoblju nije bilo drugih promjena.

Tablica 24: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Zaštita okoliša“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

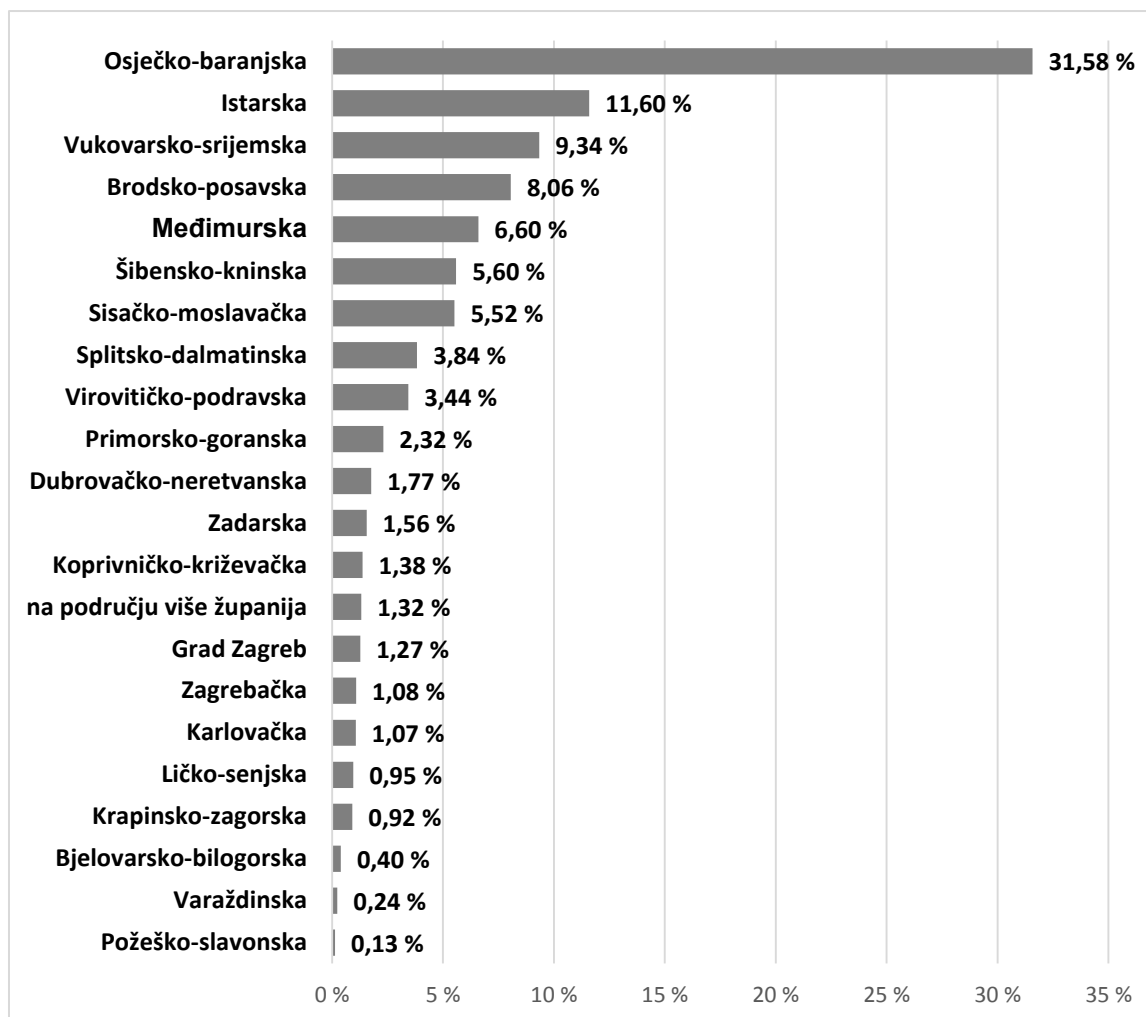
Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²²	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	73,94	83,96	113,55	66,69	90,19	73,94	100,00		
PO 2	199,09	262,56	131,88	205,07	103,00	199,09	100,00		
PO 3	8,06	8,25	102,32	7,73	95,86	8,06	100,00		
UKUPNO	281,10	354,77	126,21	279,49	99,43	281,10	100,00	280,13	99,66

²² Uključeni predujmovi u iznosu od 78,43 milijuna eura.

Grafikon 6: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)

Grafikon 7: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2: Zaštita vodnih resursa Hrvatske od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)

4.3. OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“

Sredstva EU dodijeljena OPRK-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 187,78 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 35,84 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPRK-a iznosi 223,62 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2020. ugovoreno je ukupno 198,35 milijuna eura, odnosno 105,63 % dodijeljenih sredstava. Navedena stopa ugovaranja rezultat je tzv. *overbooking*-a dodijeljenih sredstava EU tj. ugovaranja većeg iznosa od dodijeljenih sredstava EU kako bi se umanjio rizik od neiskorištavanja sredstava EU dodijeljenih OP-u uslijed mogućih ušteda na projektima. Korisnicima je ukupno isplaćeno 180,37 milijuna eura.

Krajnji rok za prihvatljivost izdataka bio je 31. prosinca 2016. te su s tim datumom korisnici morali platiti račune da bi im troškovi mogli biti prihvatljivi za financiranje iz OPRK-a. Troškove nastale nakon tog datuma snose sami korisnici.

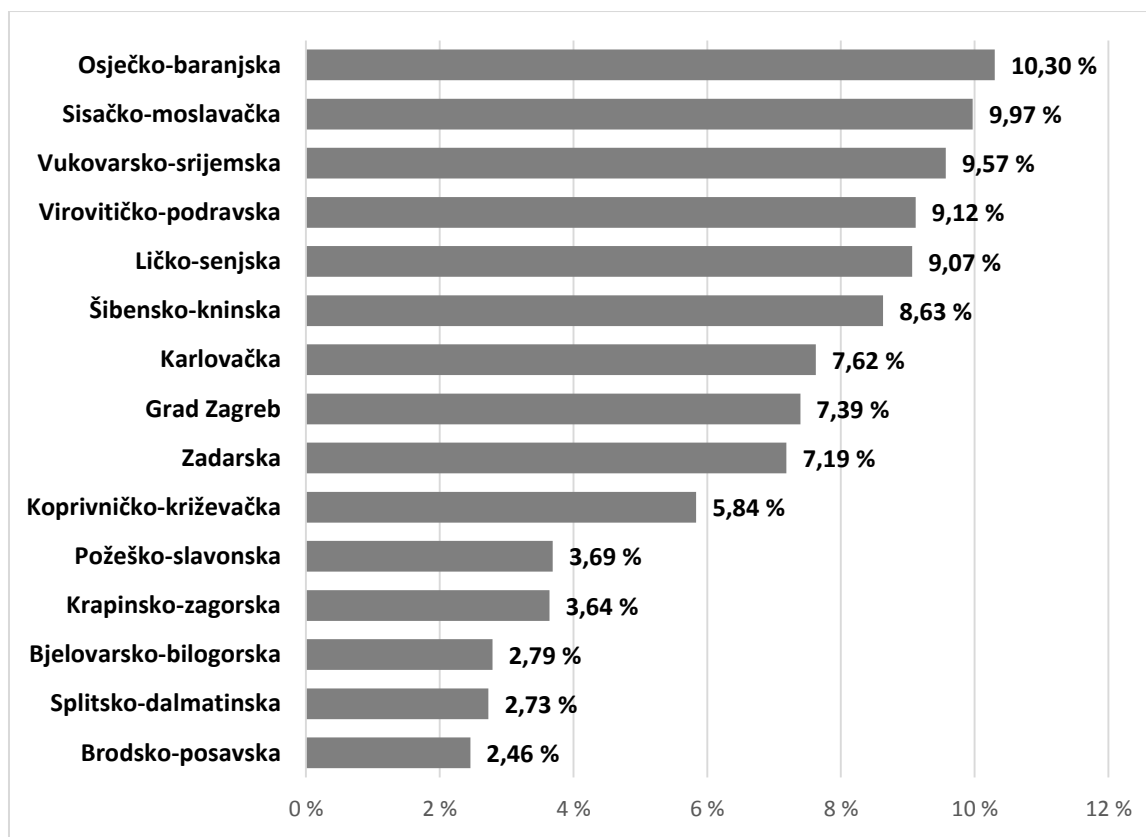
U drugoj polovici 2019. godine EK je dostavljen dopunjen paket dokumenata za zaključenje OPRK-a te je u istom razdoblju EK prihvatila Izjavu o zaključenju programa i izvršila konačnu isplatu RH.

Tablica 25: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Regionalna konkurentnost 2007. – 2013.“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

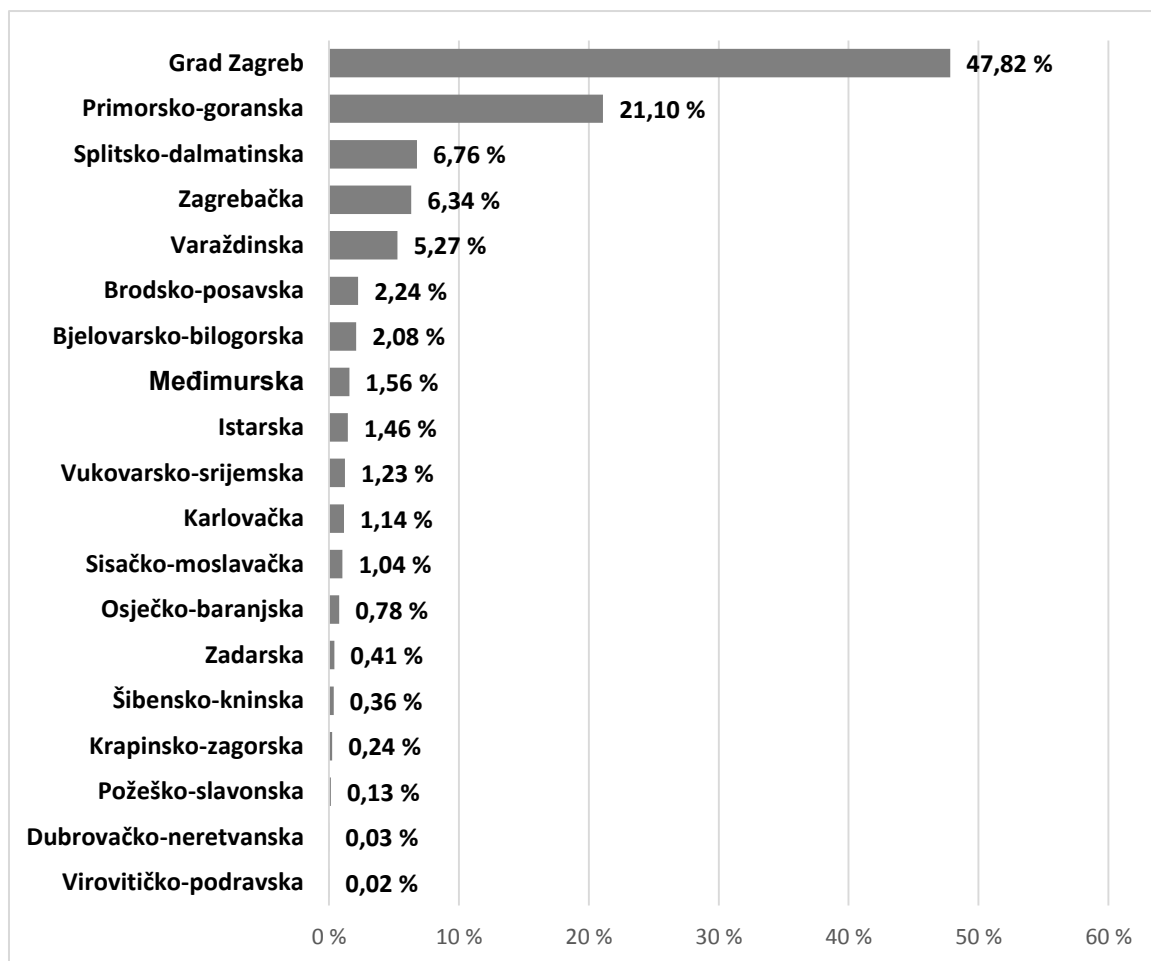
Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²³	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	62,16	73,28	117,89	63,86	102,73	62,16	100,00		
PO 2	113,80	113,27	99,54	105,04	92,30	113,80	100,00		
PO 3	11,82	11,80	99,82	11,48	97,09	11,82	100,00		
UKUPNO	187,78	198,35	105,63	180,37	96,06	187,78	100,00	187,78	100,00

²³ Uključeni predujmovi u iznosu od 44,91 milijuna eura.

Grafikon 8: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)

Grafikon 9: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)

4.4. OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“

Sredstva EU dodijeljena OPRLJP-u za razdoblje 2007.-2013. iznose 152,41 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 26,90 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPRLJP-a iznosi 179,31 milijuna eura.

Tijekom provedbe predmetnog programa ugovoreno je ukupno 152,05 milijuna eura, odnosno 99,76 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 144,63 milijuna eura, odnosno 94,89 % dodijeljenih sredstava. U izvještajnom razdoblju nije bilo promjena.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Upravljačko tijelo odgovorno za upravljanje i provedbu predmetnog Programa, 30. ožujka 2018. godine izvršilo je obvezu podnošenja potrebne dokumentacije Europskoj komisiji za konačnu isplatu sredstava (sukladno članku 89. stavku 1. Uredbe VIJEĆA (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006.).

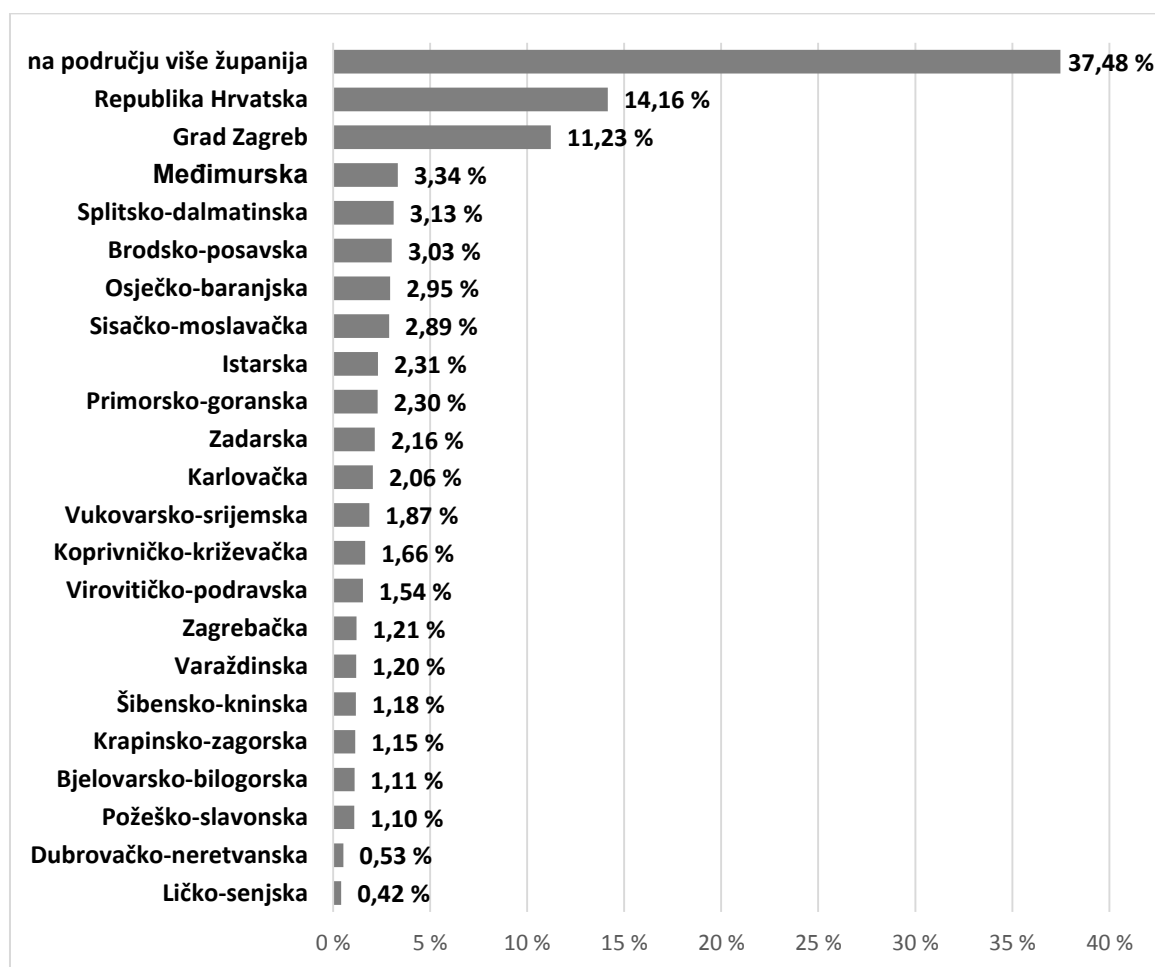
S obzirom na navedeno, 10. prosinca 2018. godine u proračun RH od strane EK izvršeno je završno plaćanje u iznosu 4.615.854,36 eura čime ukupna iskorištenost financijskih sredstava predmetnog Programa iznosi 149,41 milijuna eura odnosno 98,03%.

Tablica 26: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ od početka provedbe do zatvaranja programa 2018. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²⁴	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	44,94	48,46	107,84	49,33	109,78	47,62	105,97		
PO 2	39,98	36,99	92,51	33,13	82,87	35,46	88,69		
PO 3	47,78	47,80	100,04	44,11	92,32	47,79	100,02		
PO 4	11,73	11,64	99,28	11,06	94,30	11,03	94,08		
PO 5	7,99	7,16	89,64	6,99	87,53	7,51	93,98		
UKUPNO	152,41	152,05	99,76	144,63	94,89	149,41	98,03	149,41	98,03

²⁴ Uključeni predujmovi u iznosu od 30,13 milijuna eura.

Grafikon 10: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ (sredstva EU, u postocima)

4.5. KOMPONENTA I PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I JAČANJE INSTITUCIJA

Sredstva EU dodijeljena komponenti I programa IPA za razdoblje 2007. – 2013. iznose 278,05 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2020. ugovoreno je ukupno 255,62 milijuna eura, odnosno 91,93 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 240,90 milijuna eura, odnosno 86,64 % dodijeljenih sredstava. U izvještajnom razdoblju krajnjim korisnicima i ugovarateljima isplaćeno je ukupno 0,06 milijuna eura, odnosno 0,02 % dodijeljenih sredstava.

Dodijeljena sredstva EU za IPA 2012 program iznose 30,13 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe svih ugovora istekao je 29. studenoga 2018., a za izvršenje plaćanja 29. studenog 2019. IPA 2012 obuhvaća 10 projekata te ukupno 44 komponente (19 komponenti nabave usluga, 4 *twinning* komponente, 4 *twinning light* komponente, 3 komponente izvođenja radova, 9 komponenti nabave roba, 3 grant sheme bespovratnih sredstava i 2 izravne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje).

Dodijeljena sredstva EU za IPA 2013 nacionalni program iznose 11,58 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe ugovora istekao je 14. siječnja 2019. (osim za radove na rekonstrukciji palače Moise na otoku Cresu za koji je rok za izvršenje tri godine od isteka roka za ugovaranje), a za izvršenje plaćanja 14. siječnja 2020. IPA 2013 nacionalni program obuhvaća 5 projekata te ukupno 13 komponenti (4 komponente nabave usluga, 2 *twinning* komponente, 1 *twinning light* komponenta, 1 komponenta izvođenja radova, 3 komponente nabave roba, te 2 komponente direktne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje). Zadnje plaćanje u sklopu IPA 2013 nacionalnog programa izvršeno je 5. ožujka 2020. što označava završetak provedbe svih programa pretprijetne pomoći IPA.

Dodijeljena sredstva EU za Prijelazni instrument za 2013. godinu iznose 29 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe svih ugovora istekao je 13. prosinca 2019. Prijelazni instrument obuhvaća 21 projekt unutar 3 prioriteta te ukupno 64 komponenti (21 komponenti nabave usluga, 15 *twinning* komponenti, 13 *twinning light* komponenti, 2 komponente izvođenja radova, 11 komponenti nabave roba i 2 izravne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje).

Tablica 27: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Elementi komponente ²⁵	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
NP 2007	39,95	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2008	35,80	-	-	-	-	-	-	-	-
NS 2008	0,95	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2009	36,80	-	-	-	-	-0,72	-1,95	-0,72	-1,95
NP 2010	31,18	-	-	-	-	-	-	0,32	1,04

²⁵ NP – Nacionalni program; NS – Nuklearna sigurnost; PI – Prijelazni instrument; PU – Članarine za Programe Unije.

NP 2011	26,77	-	-	-	-	-	-	-	-
NS 2011	0,81	-	-	-	-	0,03	3,83	0,03	3,83
NP 2012	30,13	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2013	11,58	-	-	0,06	0,54	-	-	-	-
PI	29,00	-	-	-	-	-	-	-	-
PU	35,08	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	278,05	-	-	0,06	0,02	-0,69	-0,25	-0,36	-0,13

Tablica 28: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Elementi komponente	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
NP 2007	39,95	36,83	92,17	34,62	86,66	34,63	86,67	34,63	86,67
NP 2008	35,80	33,89	94,67	30,54	85,30	30,54	85,30	30,54	85,30
NS 2008	0,95	0,68	71,10	0,67	70,21	0,67	70,21	0,67	70,21
NP 2009	36,80	34,26	93,10	31,83	86,50	31,83	86,50	31,83	86,50
NP 2010	31,18	28,43	91,18	26,34	84,48	26,34	84,48	26,34	84,48
NP 2011	26,77	25,44	95,05	23,63	88,27	24,02	89,73	24,02	89,73
NS 2011	0,81	0,63	78,09	0,62	76,63	0,62	76,63	0,62	76,63
NP 2012	30,13	25,07	83,21	24,47	81,21	23,81	79,05	23,81	79,05
NP 2013	11,58	10,93	94,38	10,89	94,01	10,40	89,77	10,40	89,77
PI	29,00	24,38	84,08	23,22	80,07	23,16	79,88	23,16	79,88
PU	35,08	35,08	100	34,08	97,14	34,08	97,14	34,08	97,14
UKUPNO	278,05	255,62	91,93	240,90	86,64	240,10	86,35	240,10	86,35

4.6. KOMPONENTA II PROGRAMA IPA – PREKOGRANIČNA SURADNJA

U financijskom razdoblju 2007. – 2013. komponenta II programa IPA predstavlja važan doprinos aktivnostima regionalnoga razvoja, čiji je cilj potaknuti stvaranje prekograničnih mreža, partnerstava i razvoj zajedničkog prekograničnog djelovanja, te izgradnja kapaciteta JLP(R)S-a za upravljanje programima EU, kao i priprema za upravljanje budućim programima prekogranične suradnje unutar strukturnih fondova EU.

Kroz komponentu II programa IPA osigurana su sredstva za 3 vrste programa teritorijalne suradnje:

- Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama članicama – programi sa Slovenijom, Mađarskom te IPA Jadranska prekogranična suradnja
- Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama Europske unije – programi sa Srbijom, Bosnom i Hercegovinom i Crnom Gorom
- Programi transnacionalne suradnje – programi Jugoistočna Europa (*South-East Europe* SEE) i Mediteran (MED).

Operativnu strukturu za provedbu operativnih programa prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama EU čini MRRFEU koje je zaduženo za upravljanje programom.

Sredstva EU dodijeljena komponenti II programa IPA za razdoblje 2007. – 2013. iznose 17,52 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2020. ugovoreno je ukupno 17,22 milijuna eura, odnosno 98,27 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 15,62 milijuna eura, odnosno 89,18 % dodijeljenih sredstava.

Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. uključuju programe:

Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama članicama EU Mađarskom i Slovenijom zatvoreni su prije početka izvještajnog razdoblja, a program IPA Jadranska prekogranična suradnja nije zatvoren od strane Europske komisije do 30. lipnja 2020.

Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama EU koji su u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. bili u provedbi su program s Bosnom i Hercegovinom iz financijskih alokacija za 2012. i 2013. godinu, program sa Srbijom iz financijskih alokacija za 2012. i 2013. godinu te program s Crnom Gorom iz financijskih alokacija za 2012. i 2013. godinu.

Provedba svih programa transnacionalne suradnje – programi Jugoistočna Europa (*South-East Europe* SEE) i Mediteran (MED) je zaključena.

Tablica 29: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Programi komponente ²⁶	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
HR-BIH	7,00	-	-	-	-	-	-	0,005	0,08
HR-CG	3,00	-	-	-	-	-	-	-	-
HR-SRB	6,00	-	-	-	-	-	-	0,006	0,1
SEE	1,19	-	-	-	-	-	-	-	-
MED	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	17,52	-	-	-	-	-	-	0,01	0,07

Tablica 30: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Programi komponente	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
HR-BIH	7,00	6,98	99,73	6,38	91,14	6,23	88,94	6,23	88,94
HR-CG	3,00	3,00	99,88	2,67	88,88	2,59	86,34	2,59	86,34
HR-SRB	6,00	5,95	99,17	5,50	91,60	5,31	88,45	5,31	88,45
SEE	1,19	1,29	84,77	1,08	71,20	1,08	71,20	1,08	71,20
MED	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	17,52	17,22	98,27	15,62	89,18	15,20	86,79	15,20	86,79

²⁶ Hrvatska – Bosna i Hercegovina, Hrvatska – Crna Gora, Hrvatska – Srbija, Jugoistočna Europa (SEE), Mediteran (MED).

4.7. KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ

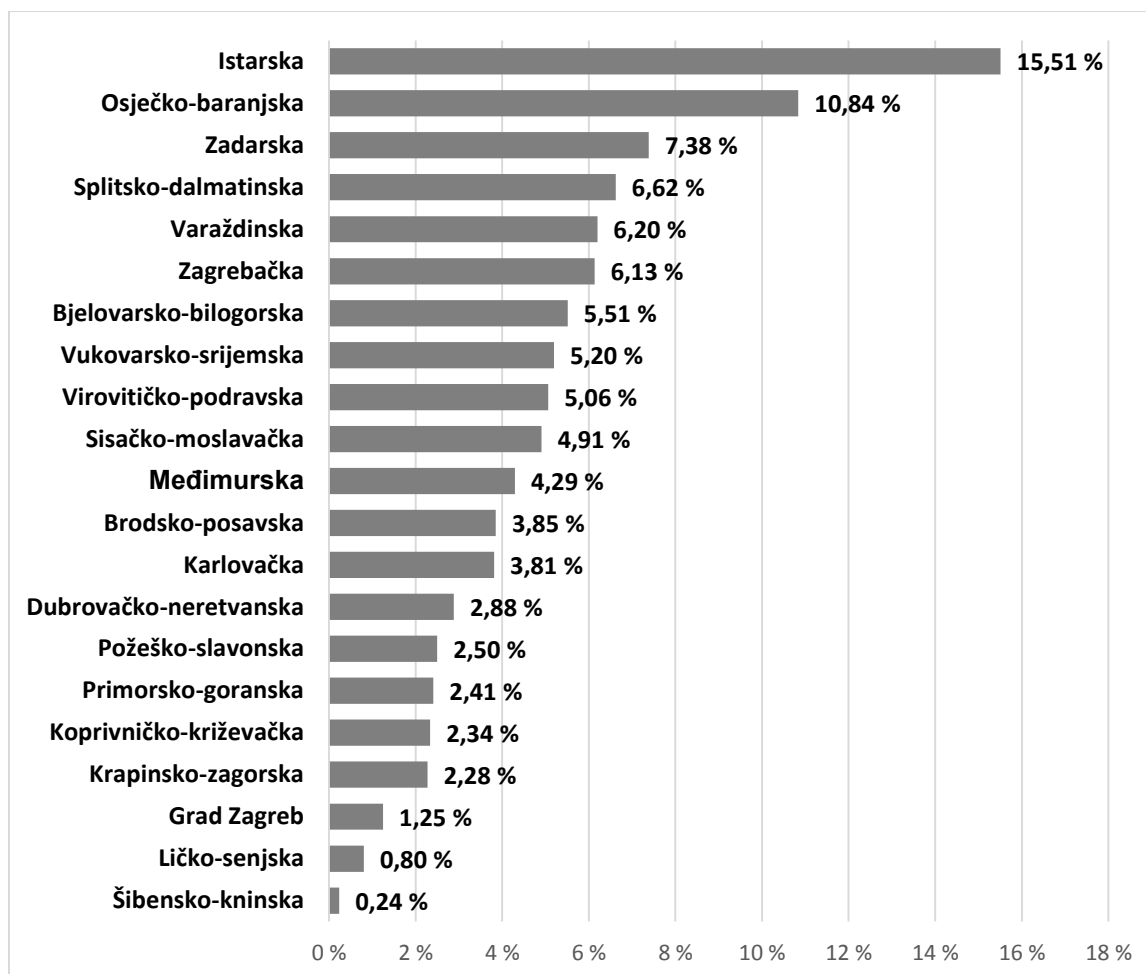
Sredstva EU dodijeljena komponenti V programa IPA (IPARD) za razdoblje 2007. – 2013. iznose 121,81 milijuna eura (182,92 milijuna eura prije automatskog opoziva).

Od početka korištenja programa do 30. lipnja 2020. ugovoreno je ukupno 106,62 milijuna eura, odnosno 87,52 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 100,65 milijuna eura, odnosno 82,62 % dodijeljenih sredstava.

Tablica 31: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjere	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
M101	42,23	35,82	84,82	34,48	81,64	41,87	99,16		
M103	35,67	30,09	84,36	28,74	80,58	36,25	101,7		
M202	3,93	3,84	97,59	2,80	71,20	3,46	88,01		
M301	29,66	29,16	98,32	27,32	92,09	33,06	111,5		
M302	10,00	7,39	73,88	7,03	70,32	9,02	90,17		
TP	0,32	0,32	100	0,29	89,01	0,59	180,6		
UKUPNO	121,81	106,62	87,52	100,65	82,62	124,25	102,0	105,26	86,41

Grafikon 11: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava komponente V programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)

4.8. OPERATIVNI PROGRAM ZA RIBARSTVO REPUBLIKE HRVATSKE ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2007. – 2013.

Sredstva EU dodijeljena Operativnom programu za ribarstvo za razdoblje 2007. – 2013. iznose 8,7 milijuna eura dok nacionalno sufinanciranje iznosi 2,9 milijuna eura, čime ukupna vrijednost Operativnog programa za ribarstvo iznosi 11,6 milijuna eura.

Sukladno Ugovoru o pristupanju RH u EU, na provedbu Operativnoga programa za ribarstvo primijenjeno je pravilo „N+2“, te u izvještajnom razdoblju nije bilo provedbe Operativnog programa u smislu ugovaranja i plaćanja izdataka korisnicima. Također, aktivnosti za zatvaranje Operativnog programa za ribarstvo provedena su u prethodnom izvještajnom razdoblju te je nastavno na navedeno u ovom razdoblju EK provodila postupke na temelju dostavljene dokumentacije. Uzimajući u obzir da je do kraja 2016. ukupni iznos doznačenih sredstava od EK (predujam i međuplaćanja), premašio 95 % ukupnog doprinosa Europskog fonda za ribarstvo (EFR) za Operativni program, u skladu s odredbama članka 79. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1198/2006 o EFR-u, u izvještajnom razdoblju nije bilo doznačenih sredstava od strane EK za ovjerene izdatke na temelju Završnog zahtjeva za plaćanje.

Republika Hrvatska je provedbom Operativnog programa iskoristila oko 7,9 milijuna eura iz EFR-a, što predstavlja preko 90 % dodijeljenih sredstava. Navedeni podaci od početka provedbe do 31. prosinca 2018., ujedno podrazumijevaju i konačne podatke o provedbi Operativnog programa.

Tablica 32: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	4,51	4,34	96,23	4,32	95,79	4,36	96,67	4,73	104,9
PO 2	3,76	3,76	100	3,38	89,89	3,41	90,69	3,44	91,55
PO 5	0,44	0,10	22,73	0,10	22,73	0,10	22,73	0,11	25,06
UKUPNO	8,70	8,20	94,25	7,80	89,66	7,87	90,46	8,28	95,20

4.9. NAUČENE LEKCIJE

OPERATIVNI PROGRAM „ZAŠTITA OKOLIŠA“

Operativni program Zaštita okoliša 2007.-2013. je nakon provedbe plana za ubrzanje apsorpcije proveden uspješno. Provedbom ovog programa sva uključena tijela iz sustava upravljanja i kontrole stekla su vrijedno iskustvo koje je korišteno za uspješniju provedbu operativnog programa iz novog financijskog razdoblja 2014. – 2020. Također za provedbu velikih infrastrukturnih projekata od pripremne faze pa do same provedbe ključnim se pokazala važnost dobre koordinacije i suradnje s Korisnikom, u cilju rješavanja različitih administrativnih problema vezanih uz imovinsko-pravne i izdavanje dozvola. Također, jedna od naučenih lekcija je i važnost pripreme većeg broja malih projekata, koji se mogu brzo ugovoriti te imaju kraću provedbu, budući da oni pozitivno djeluju na apsorpciju na razini cijelog operativnog programa te umanjuju negativan utjecaj kašnjenja koji se eventualno pojavljuju u provedbi na infrastrukturnim projektima velike vrijednosti.

OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“

U okviru Operativnog programa Regionalna konkurentnost, MRRFEU je u ulozi UT-a na zahtjev PT2 organizirao *ad hoc* panele u postupku utvrđivanja nepravilnosti koji zahtijevaju razmjenu stavova i iskustava, a u svrhu ujednačavanja prakse na razini sustava koja za cilj ima otklanjanje nedosljednosti u postupanju tijela u sustavu upravljanja i kontrole te očuvanje povjerenja u sustav.

OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“

Provedba Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala završila je s vrlo visokim stupnjem iskorištenosti sredstava od 98,03%. Tijekom provedbe u financijskom razdoblju 2007.-2013. godina Upravljačko tijelo kao i posrednička tijela stekla su značajno opće iskustvo u provedbi. Tijela koja su bila uključena u provedbu ovog Operativnog programa uključena su i u financijsko razdoblje 2014.-2020. i Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali što je uvelike olakšalo prilagodbu kada su se pojedina pravila značajnije promijenila.

KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ

Najveći udio prijava u Mjeri 101 bio je u sektoru voća i povrća i to 50%, a slijedi sektor žitarica i uljarica. U Mjeri 103 najveći udio prijava bio je u sektoru prerade voća i povrća i to 33%, slijedi sektor ribarstva (21%), vinarstva (18%) te sektor mesa (17%). Iako je u sektoru prerade mesa te u sektoru ribarstva bilo znatno manje zaprimljenih prijava od sektora voća i povrća, uočen je njihov veliki udio u ukupno zaprimljenom iznosu tražene potpore. U Mjeri 301 najveći je interes iskazan za sektor sustava kanalizacije i pročišćavanja otpadnih voda. Na posljednjem natječaju za Mjeru 302 zaprimljeno je preko 70 % ukupnog broja prijava ove mjere, a sektor ruralnog turizma se pokazao najpopularnijim.

Provedbu Mjere 202 moguće je ocijeniti umjereno uspješnom, s obzirom na kašnjenje u početku provedbe mjere i nemogućnosti provedbe projekata iz lokalne razvojne strategije, koje se nastojalo ublažiti edukacijskim aktivnostima UT-a i omogućavanjem tromjesečne isplate sredstava.

Završno izvješće o provedbi IPARD programa 2007.-2013. u Republici Hrvatskoj navodi ključne zaključke na razini programa:

- Ukupno isplaćena sredstva i ukupni volumen ugovorenih prijava potrebno je promatrati u kontekstu zahtjevnog i dugotrajnog postupka akreditacije IPARD-a (prva plaćanja zabilježena su 2010. godine), što predstavlja znatno ograničenje u korištenju sredstava.
- Dodatno, kašnjenje u prijenosu ovlasti za Tehničku pomoć također je imalo utjecaja na provedbu programa, odnosno Upravljačko tijelo je moralo pronaći druge održive izvore financiranja. Inicijalna EU sredstva predviđena u Programu za Tehničku pomoć (prema 8. izmjenama programskog dokumenta) čine manje od 1 % (0,3 milijuna eura) od ukupno predviđenih sredstava od 124,8 milijuna eura te se stoga smatra da je Tehnička pomoć imala samo ograničen učinak na izgradnju institucionalnih kapaciteta, podršku promotivnim aktivnostima, itd.
- Također, moguće je opaziti kako je broj odbijenih projektnih prijava bio najveći u inicijalnim pozivima na dostavu projektnih prijedloga te da su te brojke pokazale trend smanjivanja prema kraju programskog razdoblja. Navedeni trend moguće je povezati s procesom učenja koji se odvijao na razini korisnika, a koji indicira da su aktivnosti u okviru IPARD-a uspjele u određenoj mjeri ojačati svijest i kapacitet ciljnih skupina.
- Ukupno, IPARD program Republike Hrvatske 2007. – 2013. moguće je ocijeniti umjereno uspješnim u ostvarivanju svog punog potencijala, u smislu apsorpcije dostupnih EU sredstava te u postizanju ciljeva postavljenih i prikazanih u programskom dokumentu.

Kroz sve godine provedbe, negativni učinci na razinu apsorpcije ublažavali su se promidžbenim aktivnostima, održanim sastancima/radionicama sa konzultantima s ciljem što bolje pripreme projektne dokumentacije potrebne za prijavu na natječaj i podnošenje Zahtjeva za isplatu.

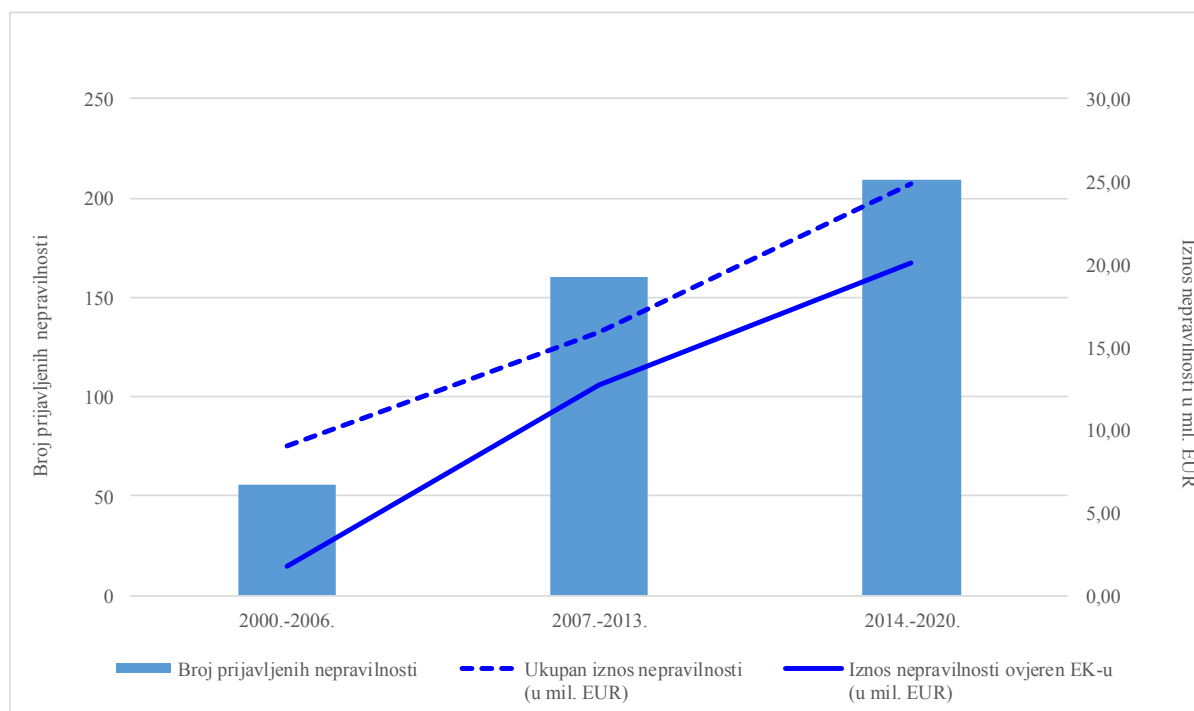
OPR je bio ograničen opsegom, iznosom alokacije i vremenom provedbe te je provedba predstavljala svojevrsnu pripremu za programsko razdoblje 2014.-2020. Slijedom toga, postavljeni su temelji za provedbu u kontekstu sustava upravljanja i kontrole te jačanja administrativnih kapaciteta korisnika.

5. NEPRAVILNOSTI

U razdoblju od drugog tromjesečja 2008. do drugog tromjesečja 2020. Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) prijavljeno²⁷ je 425 slučajeva nepravilnosti, od kojih je zatvoreno njih 305 (71,8% ukupnih zatvorenih nepravilnosti)²⁸. Iznos nepravilnosti koji se odnosi na te slučajeve čini otprilike 49,7 milijuna eura, od čega je Europskoj komisiji ovjereno 34,5 milijuna eura (70,9% ukupnog iznosa nepravilnosti).

Nepravilnosti prijavljene OLAF-u prema programskim razdobljima izražene brojčano i vrijednosno prikazane su na Grafikonu 12.

Grafikon 12: Nepravilnosti prijavljene OLAF-u u razdoblju od II. tromjesečja 2008. do II. tromjesečja 2020. prema programskim razdobljima, te iznosi prijavljenih nepravilnosti

Izvor: Elektronički sustav za izvještavanje o nepravilnostima (Irregularity Management System, IMS), zaključno s 08.09.2020.

Vezano uz Grafikon 12, potrebno je navesti da na broj utvrđenih nepravilnosti, između ostalog, utječe broj projekata u provedbi i iznos potraživanih i ovjerenih troškova. S obzirom da je broj projekata u provedbi i iznos potraživanja u okviru programskog razdoblja 2014.-

²⁷ U skladu s propisima EU-a, države članice dužne su Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) prijaviti nepravilnosti koje imaju sljedeća obilježja: nepravilan iznos troška (koji se odnosi na sredstva Europske unije) jednak je ili veći od 10.000 EUR te je odobren za isplatu korisniku i Tijelo za ovjeravanje ga je ovjerilo Europskoj komisiji (uključen je u Izjavu o izdacima koja je podnesena Europskoj komisiji). U slučajevima sumnje na prijevaru, nepravilan iznos mora biti jednak ili veći od 10.000 EUR, ali ne mora biti ovjeren Europskoj komisiji. Nepravilnosti se prijavljuju OLAF-u putem elektroničkog sustava za izvještavanje o nepravilnostima (Irregularity Management System, IMS).

²⁸ Navedeni podaci ne uključuju prijavljene nepravilnosti koji se odnose na Europski fond za jamstva u poljoprivredi s obzirom da taj fond nije uključen u Europske strukturne i investicijske fondove u smislu Uredbe br. 1303/2013.

2020. veći nego u prethodnim programskim razdobljima, najveći broj i iznos utvrđen nepravilnosti odnosi se upravo na to programsko razdoblje. S druge strane, znatno usporava porast broja utvrđenih nepravilnosti i s njima povezanih iznosa, koji se odnose na programsko razdoblje 2007.-2013.

U izvještajnom razdoblju (1. siječnja - 30. lipnja 2020.) Europskom uredu za borbu protiv prijevara prijavljeno je 20 novih slučajeva utvrđenih nepravilnosti. Od toga se 5 slučajeva odnosi na programsko razdoblje 2007.-2013., a preostalih 15 slučajeva odnosilo se na programsko razdoblje 2014.-2020., što je i očekivano s obzirom na programski ciklus. Znatno manji broj prijavljenih nepravilnosti u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje moguće je objasniti usporavanjem svih aktivnosti zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19.

Financijski iznos nepravilnosti za te nove slučajeve je 1,37 milijuna eura, od čega je 1,04 milijuna eura ovjereno Europskoj komisiji. Među navedenim slučajevima, 5 slučajeva je ujedno i zatvoreno, slijedom čega je izvršen povrat EK-u u iznosu od 121 tisuća eura²⁹.

Broj i iznos nepravilnosti prijavljenih Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) u izvještajnom razdoblju prema fondovima prikazan je u Tablici 33.

Tablica 33: Broj i iznos nepravilnosti prijavljenih OLAF-u u izvještajnom razdoblju, prema fondovima

Fond / program	Operativni program	Broj prijavljenih nepravilnosti		Iznos nepravilnosti (u tis. EUR)	
		Ukupan broj	- od čega broj zatvorenih slučajeva	Ukupan iznos	- od čega ovjereno Europskoj komisiji
Programsko razdoblje 2007.-2013.					
Europski fond za regionalni razvoj	OP Regionalni razvoj	5	0	904,78	904,78
Programsko razdoblje 2014.-2020.					
Europski fond za regionalni razvoj	OP Konkurentnost i kohezija	5	0	162,63	0,16
Europski fond za regionalni razvoj	Interreg V-A - Mađarska - Hrvatska	1	0	70,67	27,09
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj	Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020.	5	2	126,53	0,13
Europski fond za pomorstvo i ribarstvo	OP za pomorstvo i ribarstvo 2014.-2020.	4	3	105,01	105,01
UKUPNO		20	5	1.369,62	1.037,17

Izvor: Elektronički sustav za izvještavanje o nepravilnostima (Irregularity Management System, IMS), zaključno s 08.09.2020.

Vezano uz vrste nepravilnosti prijavljenih u izvještajnom razdoblju, u korištenju Europskog fonda za regionalni razvoj najzastupljenije su nepravilnosti slijedom povrede pravila vezanih uz javnu nabavu (81,8%). Te nepravilnosti uključuju sljedeće slučajeve:

- Korisnik je u okviru dokumentacije za nadmetanje propisao protupravne, odnosno diskriminirajuće kriterije odabira

(Na primjer, korisnik je kao dokaz tehničke i stručne sposobnosti ponuditelja propisao „životopis glavnog inženjera građevinarstva“, što nije u skladu sa Zakonom o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje;

²⁹ Slučaj nepravilnosti smatra se zatvorenim ako je donesena odluka da se ranije utvrđena nepravilnost više ne smatra nepravilnošću ili su provedene sve korektivne mjere i svi neprihvatljivi izdaci su vraćeni Europskoj komisiji / izuzeti iz Izjave o izdacima. Iznos povrata računa se samo za zatvorene slučajeve nepravilnosti jer je iznos povrata kod otvorenih slučajeva podložan je čestim promjenama zbog toga što korisnici nepravilan iznos mogu vraćati u obrocima.

Jamstveni rok za konstrukciju i solidnost građevine propisan je u minimumu koji je upola niži od roka određenog Zakonom o obveznim odnosima;

Korisnik je kao dokaz pravne i poslovne sposobnosti ponuditelja u Dokumentaciji za nadmetanje propisao dostavljanje dokaza za registriranu djelatnost u vezi s predmetom nabave, dok je za dokazivanje postojanja pravne i poslovne sposobnosti subjekta dostatan upis u sudski, obrtni, strukovni ili odgovarajući registar države sjedišta gospodarskog subjekta. Nametanjem takvog uvjeta postrožuju se uvjeti te stvaraju neopravdane prepreke nadmetanju. Učinak navedenog je ograničavanje tržišnog natjecanja onemogućavanjem sudjelovanja ponuditelja koji ne zadovoljavaju prekomjerno postavljen zahtjev;

Korisnik je kao uvjet sposobnosti propisao suglasnost Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja za započinjanje obavljanja djelatnosti građenja te posjedovanje suglasnosti za obavljanje stručnih geodetskih poslova. Naime, odabrani ponuditelj mora imati ispunjeni navedeni uvjet u trenutku sklapanja ugovora o nabavi i započinjanja izvršenja radova, dok traženje ispunjenja istih u trenutku podnošenja ponude predstavlja otežavajuću okolnost koja neopravdano onemogućava strane ponuditelje da sudjeluju u postupku nabave;

Korisnik je propisao uvjet da ponuditelji obidu lokaciju izvođenja radova najkasnije u roku od 5 dana od dana objave Obavijesti o nabavi i Dokumentacije za nadmetanje s pripadajućim priložima i to isključivo uz prethodnu najavu i uz prisutnost Naručitelja. Propisivanjem navedene odredbe potencijalni ponuditelji, koji zbog svoje udaljenosti ili drugih razloga nisu bili u mogućnosti obaviti obilazak prije podnošenja ponude ili im je takav obilazak nepotrebno uzrokovao dodatni trošak, stavljeni su u neravnopravan položaj);

- *Korisnik je odabrao ponudu koja nije u skladu s uvjetima sposobnosti propisanim u dokumentaciji za nadmetanje (na primjer, raspoloživi stručnjak (glavni inženjer) nije imao propisane minimalne kvalifikacije (stručnu spremu));*
- *Izmjene uvjeta propisanih dokumentacijom za nadmetanje /ugovorom o nabavi*

(Na primjer, kašnjenje u dostavi bankarske garancije. Naime, svrha predmetne garancije je da osigura zaštitu korisniku u slučaju da izvoditelj povrijedi obveze preuzete ugovorom o nabavi, i to u slučaju da ih ne ispuni na vrijeme i na način kako se obvezao. Kašnjenje u dostavi garancije/jamstva ili promjene drugih uvjeta (vrste jamstva, iznos jamstva, rok trajanja jamstva, ...) dovode do izmjene uvjeta propisanih dokumentacijom za nadmetanje /ugovorom o nabavi, što uzrokuje situaciju da ostali potencijalni ponuditelji nisu imali saznanja da su takve izmjene/odstupanja dopuštena, a što je moglo biti od bitnog utjecaja na njihovu odluku da se jave kao ponuditelji za predmetnu nabavu. Isto tako, ove vrste izmjena propisanih uvjeta mogu predstavljati i narušavanje ekonomske ravnoteže u korist odabranog ponuditelja, i to kroz činjenicu da je odabrani ponuditelj mogao određenim novčanim sredstvima raspolagati dulje / u većem iznosu / na drugačiji način nego je to bilo predviđeno dokumentacijom za nadmetanje / ugovorom o nabavi;

Rok za izvršenje radova definiran u ugovoru bio je duži nego onaj naveden u Dokumentaciji za nadmetanje. Produljenjem roka za izvršenje radova u odnosu na rok koji je naveden u Dokumentaciji za nadmetanje nastale su bitne izmjene ugovora (rok izvršenja) s kojima ostali ponuditelji nisu bili upoznati. U skladu s navedenim, izmjena elemenata ugovora mogla je imati utjecaj na cijenu ponuda, a time i na ishod procedure javne nabave).

U korištenju Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, u jednom slučaju Korisniku je isplaćena potpora u višem iznosu nego na koji ima pravo s obzirom na uvjete prihvatljivosti za potporu; u tri slučaja Korisnik je podnio Zahtjev za odustajanjem od potpore/isplate nakon što mu je isplaćen dio potpore, a u jednom slučaju Korisnik nije poštovao rok za dostavu dokumentacije (*dostava završnog Zahtjeva za isplatu potpore i Izvješća o iskorištenju predujma za tekuću financijsku godinu nakon propisanog roka*).

U korištenju Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju zastupljene su bile nepravilnosti slijedom pogrešnog izračuna potpore koje je utvrdila Europska komisija tijekom revizije sustava (*Upravljačko tijelo za Europski fond za pomorstvo i ribarstvo 2014. – 2020. je na pogrešan način provelo izračun potpore. Naime, iznos potpore dodijeljene za mjeru bilo je potrebno oduzeti od stvarnog iznosa potpora izračunatog nakon primjene praga najvišeg iznosa potpore, a ne prije primjene toga praga.*)

Vezano uz način otkrivanja nepravilnosti prijavljenih Europskom uredu za borbu protiv prijevara u izvještajnim razdoblju, u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj nepravilnosti su u 81,1% slučajeva utvrđene na temelju nalaza vanjske revizije (Agencija za reviziju sustava provedbe programa EU-a (ARPA) i AESA Hungary Ltd.³⁰), a u 18,1% slučajeva nepravilnosti je utvrdilo Upravljačko tijelo tijekom provjera na razini sustava.

U okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj sve nepravilnosti utvrđene su tijekom provedbe administrativne kontrole.

U okviru Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo sve nepravilnosti utvrđene su na temelju nalaza revizije Europske komisije.

MRRFEU je u ulozi Upravljačkog tijela za Operativne programe „Regionalna konkurentnost 2007.-2013.“ i „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ osnovalo Mrežu za upravljanje nepravilnostima s ciljem sprječavanja nepravilnosti, razmjene dobre i loše prakse u postupanju u pogledu nepravilnosti te izvještavanju i praćenju postupanja po utvrđenim nepravilnostima na razini navedenih operativnih programa. Na sastancima Mreže za upravljanje nepravilnostima sudjeluju predstavnici tijela sustava upravljanja i kontrole navedenih operativnih programa i predstavnici Službe za suzbijanje nepravilnosti i prijevara.

³⁰ Odnosi se na nepravilnost u okviru programa teritorijalne suradnje.

6. JAČANJE SUSTAVA I POVEĆANJE UČINKOVITOSTI PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao tijelo nadležno za sveukupnu koordinaciju sustava upravljanja i kontrole korištenja ESI fondova redovno prati stanje administrativnih kapaciteta u sustavu, uključujući i podatke proizašle iz analiza radne opterećenosti te o broju osoba koje je potrebno dodatno zaposliti na razini svakog tijela zasebno te ukupnog broja potrebnih osoba, o čemu redovno izvještava Vladu Republike Hrvatske te dodatno i Ministarstvo uprave.

Prema podacima Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, koji se redovito, na mjesečnoj osnovi, prikupljaju od upravljačkih tijela (operativnih) programa, na dan 30. lipnja 2020., u sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa Konkurentnost i kohezija s ITU gradovima** zaposleno je ukupno 1105 službenika, odnosno 18 više nego na dan 31. prosinca 2019. što predstavlja 74 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2020. godinu (1488). U sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali** na isti dan zaposleno je ukupno 494 službenika, odnosno 14 više nego na dan 31. prosinca 2019. što predstavlja 61 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2020. godinu (815). U sustavu upravljanja i kontrole **Programa ruralnog razvoja**, zaposleno je ukupno 498 službenika, odnosno 10 više nego na dan 31. prosinca 2019. što predstavlja 89 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2019. godinu³¹ (558), dok je u sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo** zaposleno ukupno 59 službenika, odnosno 7 više nego na dan 31. prosinca 2019., što predstavlja 75 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2019. godinu³² (78).

U odnosu na pitanje administrativnih kapaciteta, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, također kao Upravljačko tijelo Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ odabrano je za sudjelovanje u pilot projektu Frontloading administrative capacity building for post 2020, kojeg provodi Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku Europske komisije (EK -DG REGIO) u suradnji s Organizacijom za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Svrha projekta je pravovremena priprema te jačanje administrativnih kapaciteta za novo financijsko razdoblje 2021.-2027. U prvoj fazi projekta, provedenoj u 2018.-2019. godini, kroz sveobuhvatnu analizu dokumenata i dostupnih alata, te uz sudjelovanje i doprinos širokog kruga dionika putem višestrukih intervjuova i radionica, provedena je dijagnoza jakih strana, slabosti i prilika za razvoj. Temeljem prikupljenih informacija, izrađen je akcijski plan („roadmap“), koji sadrži plan aktivnosti i mjera usmjerenih na rješavanje prethodno definiranih izazova s kojima se sustav upravljanja EU fondovima (OPKK) susreće u područjima upravljanja i razvoja ljudskih potencijala i organizacijskog menadžmenta, institucionalnog okvira i organizacijske strukture sustava, strateškog planiranja i programiranja te vezano uz opći regulatorni okvir. Kako kontinuirano jačanje administrativnih kapaciteta ima izravan utjecaj na uspješnost apsorpcije sredstava EU fondova dostupnih Republici Hrvatskoj, poseban je naglasak stavljen na pripremu sustava i ljudskih resursa za novo financijsko razdoblje. U drugoj fazi projekta koja je trenutno u provedbi (u 2020.-2021.), uz potporu EK i stručnjaka OECD-a bit će proveden određeni broj mjera iz akcijskog plana koje je Upravljačko tijelo utvrdilo kao prioritetne.

³¹ U trenutku izrade Izvješća, nije dostupna analiza radne opterećenosti za 2020. godinu.

³² U trenutku izrade Izvješća, nije dostupna analiza radne opterećenosti za 2020. godinu.

Kada je riječ o stanju administrativnih kapaciteta u sustavu upravljanja i kontrole, i dalje je potrebno raditi na jačanju kapaciteta, uvažavajući činjenicu da se sustav jačao kvantitativno te je pri tome, uvažavajući specifičnost područja, vrlo izazovno osigurati osoblje s prethodnim potrebnim znanjima i iskustvom, zbog čega se planiraju i provode aktivnosti kao što su edukacije na razne teme u bitnim područjima i specijaliziranje za posebna područja rada na EU fondovima. Također, nastavlja se i jačanje administrativnih kapaciteta korisnika, provođenjem potrebnih edukacija za pripremu i provedbu projekata.

Dodatno, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u svojstvu Koordinacijskog tijela, u navedenom izvještajnom razdoblju započelo je s pripremnim aktivnostima za uspostavu institucionalnog okvira za EU fondova u novom financijskom razdoblju, ali i za sustavno jačanje kapaciteta institucionalnog okvira. Navedene aktivnosti trebale bi se operacionalizirati u drugoj polovini 2020. godine te prvoj polovini 2021. godine.

7. ZAKLJUČAK

Iz EU fondova za razdoblje 2014. – 2020. u RH je tijekom izvještajnog razdoblja ukupno ugovoreno 1,25 milijardi eura, a plaćanja izvršena prema krajnjim korisnicima iznose 677,59 milijuna eura. Do 30. lipnja 2020. ukupno je ugovoreno 10,24 milijardi eura što iznosi 95,43 % od ukupno dodijeljenih sredstava u iznosu od 10,73 milijardi eura. Ukupna plaćanja iznose 3,99 milijardi eura odnosno 37,17 % od ukupno dodijeljenih sredstava.

U okviru OPKK-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 893,81 milijuna eura, a plaćeno 354,49 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 30. lipnja 2020. ugovoreno je 102,56 %, a plaćeno 31,39 % dodijeljenih sredstava.

U okviru OPULJP-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 146,52 milijuna eura, a plaćeno 73,70 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 30. lipnja 2020. ugovoreno je 81,80 % sredstava, dok je plaćeno 37,46 % dodijeljenih sredstava.

U okviru PRR-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 178,49 milijuna eura, a plaćeno 240,58 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 30. lipnja 2020. ugovoreno je 86,02 %, a plaćeno 57,21 % dodijeljenih sredstava.

U okviru OPPiR-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 31,67 milijuna eura, a plaćeno je 8,82 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 30. lipnja 2020. ugovoreno je 65,69 %, dok je plaćeno 30,76 % dodijeljenih sredstava.

Iz EU fondova za razdoblje 2007. – 2013. u RH tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo novo ugovorenih sredstava, dok plaćena sredstava krajnjim korisnicima iznose -0,33 milijuna eura. Do 30. lipnja 2020. ukupno je ugovoreno 1,27 milijardi eura, odnosno 99,70 % dodijeljenih sredstava. Istovremeno je korisnicima isplaćeno 1,13 milijardi eura, odnosno 88,56 % dodijeljenih sredstava.

KRATICE

AFCOS	Sustav za suzbijanje nepravilnosti i prijevара (<i>Anti-Fraud Coordination Service</i>)
ARPA	Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije
EFPR	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
EFR	Europski fond za ribarstvo
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
EK	Europska komisija
EPFRR	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
ESF	Europski socijalni fond
ESI fondovi	europski strukturni i investicijski fondovi
ESPON	Europska mreža za praćenje prostornog razvoja (<i>European Observation Network, Territorial Development and Cohesion</i>)
EU	Europska unija
FEAD	Fond europske pomoći za najpotrebitije
HAMAG – BICRO	Hrvatska agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije
IAKS	Integrirani administrativni i kontrolni sustav
IKT	informacijsko komunikacijska tehnologija
IMS	Informatički sustav za upravljanje nepravilnostima (<i>Irregularity Managemet System</i>)
IPA	Instrument pretpristupne pomoći
IPARD	Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj (<i>Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development</i>)
IZM	Inicijative za zapošljavanje mladih
JLP(R)S	jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
KF	Kohezijski fond
MDOMSP	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
MFIN	Ministarstvo financija
MPGDUI	Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine
MGOR	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MPOLJ	Ministarstvo poljoprivrede
MRMOSP	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MSP	malo i srednje poduzetništvo (poduzeće)
MU	Ministarstvo pravosuđa i uprave

MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
NGN	mreža sljedeće generacije
OLAF	Europski ured za borbu protiv prijevara
ONP	Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa
OPFEAD	Operativni program za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć 2014. – 2020.
OPKK	Operativni program „Konkurentnost i kohezija“ 2014. – 2020.
OPP	Operativni program „Promet“ 2007 – 2013.
OPPiR	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo 2014. – 2020
OPRK	Operativni program „Regionalna konkurentnost“ 2007 – 2013.
OPRLJP	Operativni program „Razvoj ljudskih potencijala“ 2007. – 2013.
OPULJP	Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020.
OPZO	Operativni program „Zaštita okoliša“ 2017. – 2013.
OPR	Operativni program za ribarstvo 2007. – 2013.
OzP	Odbor za praćenje
PI	Prijelazni instrument
PRR	Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. – 2020.
PT1	Posredničko tijelo razine 1
PT2	Posredničko tijelo razine 2
RH	Republika Hrvatska
SAFU	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije
SSNIP	Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevara
SUK	Sustav upravljanja i kontrole
TO	Tijelo za ovjeravanje
TR	Tijelo za reviziju
UT	Upravljačko tijelo
UzUVRH	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
VRH	Vlada Republike Hrvatske
ZNS	Zahtjev za nadoknadom sredstava

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa Konkurentnost i kohezija od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)	13
Grafikon 2: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima).....	19
Grafikon 3: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)	24
Grafikon 4: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)	29
Grafikon 5: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)	46
Grafikon 6: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)	48
Grafikon 7: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2: Zaštita vodnih resursa Hrvatske od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)	49
Grafikon 8: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)	51
Grafikon 9: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)	52
Grafikon 10: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ (sredstva EU, u postocima).....	54
Grafikon 11: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava komponente V programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u postocima)	60
Grafikon 12: Nepravilnosti prijavljene OLAF-u u razdoblju od II. tromjesečja 2008. do II. tromjesečja 2020. prema programskim razdobljima, te iznosi prijavljenih nepravilnosti	64

POPIS TABLICA

Tablica 1: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	5
Tablica 2: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	6
Tablica 3: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih (operativnih) programa u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)	6
Tablica 4: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	8
Tablica 5: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	9
Tablica 6: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih Operativnih programa i komponenti programa IPA u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)	9
Tablica 7: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (bespovratna sredstva)	10
Tablica 8: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	11
Tablica 9: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	12
Tablica 10: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (bespovratna sredstva)	16
Tablica 11: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	17
Tablica 12: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	18
Tablica 13: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (bespovratna sredstva)	21
Tablica 14: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	22
Tablica 15: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	23
Tablica 16: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (bespovratna sredstva)	27
Tablica 17: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	28
Tablica 18: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	28
Tablica 19: Popis objavljenih poziva iz Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (bespovratna sredstva, u eurima)	30

Tablica 20: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	31
Tablica 21: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	31
Tablica 22: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	45
Tablica 23: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	45
Tablica 24: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Zaštita okoliša“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	47
Tablica 25: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Regionalna konkurentnost 2007. – 2013.“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	50
Tablica 26: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ od početka provedbe do zatvaranja programa 2018. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	53
Tablica 27: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	55
Tablica 28: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	56
Tablica 29: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	58
Tablica 30: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	58
Tablica 31: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja do 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	59
Tablica 32: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 30. lipnja 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	61
Tablica 33: Broj i iznos nepravilnosti prijavljenih OLAF-u u izvještajnom razdoblju, prema fondovima	65

**IZVJEŠĆE O KORIŠTENJU EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH
FONDOVA I PRETPRISTUPNIH PROGRAMA POMOĆI
EUROPSKE UNIJE ZA RAZDOBLJE
OD 1. SRPNJA DO 31. PROSINCA 2020. GODINE**

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	3
2.	SAŽETI PREGLED PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA, STRUKTURNIH INSTRUMENATA EUROPSKE UNIJE I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA.....	5
2.1.	PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2014. – 2020.....	5
2.2.	PREGLED PROVEDBE KOMPONENTI PROGRAMA IPA I OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013.....	7
3.	DETALJNI PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKE PERSPEKTIVE 2014. – 2020.....	9
3.1.	OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“.....	9
3.2.	OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“.....	16
3.3.	PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.....	21
3.4.	OPERATIVNI PROGRAM ZA POMORSTVO I RIBARSTVO.....	27
3.5.	OPERATIVNI PROGRAM ZA HRANU I/ILI OSNOVNU MATERIJALNU POMOĆ U OKVIRU FONDA EUROPSKE POMOĆI ZA NAJPOTREBITIJE.....	31
3.6.	PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINANCIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.....	33
3.6.1.	Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.....	33
3.6.2.	Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.....	34
3.6.3.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.....	34
3.6.4.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.....	34
3.6.5.	Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.....	35
3.6.6.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.....	35
3.6.7.	Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.....	35
3.6.8.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.....	36
3.6.9.	Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.....	36
3.6.10.	Program međuregionalne suradnje INTERREG EUROPE 2014. – 2020.....	37
3.6.11.	Program međuregionalne suradnje INTERACT III 2014. – 2020.....	37
3.6.12.	Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.....	37
3.6.13.	Program međuregionalne suradnje ESPON 2020.....	37
3.7.	NAUČENE LEKCIJE.....	39
4.	DETALJNI PREGLED PROVEDBE OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013. I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA.....	47

4.1.	OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“	47
4.2.	OPERATIVNI PROGRAM „ZAŠTITA OKOLIŠA“	49
4.3.	OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“	52
4.4.	OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“	55
4.5.	KOMPONENTA I PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I JAČANJE INSTITUCIJA	57
4.6.	KOMPONENTA II PROGRAMA IPA – PREKOGRANIČNA SURADNJA	59
4.7.	KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ	61
4.8.	OPERATIVNI PROGRAM ZA RIBARSTVO REPUBLIKE HRVATSKE ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2007. – 2013.	63
4.9	NAUČENE LEKCIJE	64
5.	NEPRAVILNOSTI.....	66
6.	JAČANJE SUSTAVA I POVEĆANJE UČINKOVITOSTI PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA	72
7.	ZAKLJUČAK.....	75
	Kratice	76
	Popis grafikona.....	78
	Popis tablica	79

1. UVOD

Temeljem Zaključka Hrvatskoga sabora donesenog na 14. sjednici održanoj 24. listopada 2014., Vlada Republike Hrvatske (VRH) obvezna je Hrvatskome saboru podnositi redovna šestomjesečna izvješća o korištenju europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova i pretpristupnih programa pomoći Europske unije (EU).

Izvješće o korištenju ESI fondova i pretpristupnih programa pomoći EU za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (u daljnjem tekstu: Izvješće) obuhvaća ključne podatke o provedbi (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020.: Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (OPKK), Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP), Programa ruralnog razvoja (PRR) i Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo (OPPiR) polazeći od financijskih pokazatelja uspješnosti apsorpcije pojedinog (operativnog) programa, i to statusa ugovaranja, plaćanja i ovjeravanja, s posebnim osvrtom na trendove koji se mogu identificirati u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Pored financijskih pokazatelja iskorištenosti ESI fondova za svaki (operativni) program, Izvješće daje opisni prikaz stanja provedbe korištenja sredstava iz ESI fondova kroz prikaz pojedinih (operativnih) programa, s informacijama o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole, pregledu objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava i drugim informacijama relevantnim za izvještajno razdoblje.

Također, Izvješće obuhvaća ključne podatke o provedbi Operativnih programa „Promet“ (OPP), „Zaštita okoliša“ (OPZO), „Regionalna konkurentnost“ (OPRK), „Razvoj ljudskih potencijala“ (OPRLJP) i Operativnog programa za ribarstvo (OPR), I, II i V komponente programa Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) u financijskom razdoblju 2007. – 2013. polazeći od financijskih pokazatelja uspješnosti apsorpcije pojedine komponente odnosno operativnog programa, i to statusa ugovaranja, plaćanja i ovjeravanja, s posebnim osvrtom na trendove koji se mogu identificirati u odnosu na informacije o statusu provedbe pojedine komponente programa IPA, odnosno operativnog programa iz prethodnog izvještajnog razdoblja. Pored financijskih pokazatelja, Izvješće nudi opisni prikaz stanja provedbe svakog Operativnog programa i svake od komponenata programa IPA. Također, Izvješće sadrži i informacije o regionalnoj pokrivenosti (na razini županija, izraženo u postocima) ugovorenih projekata, tamo gdje su predmetni podaci dostupni s obzirom na status provedbe.

S jedne strane prikazuje se status koji se odnosi na predmetno izvještajno razdoblje (od 1. srpnja do 31. prosinca 2020.), a s druge strane status koji se odnosi na ukupno, kumulativno razdoblje od početka provedbe zaključno s 31. prosincem 2020.

Nadalje, Izvješće nudi sažeti pregled utvrđenih nepravilnosti u korištenju fondova EU i poduzetih postupanja po istima.

Prema podacima Ministarstva financija, Republika Hrvatska je od pristupanja Europskoj uniji do 31. prosinca 2020. uplatila u europski proračun oko 25,79 milijardi kuna, dok je u istom razdoblju Republici Hrvatskoj iz europskog proračuna uplaćeno 8,28 milijardi eura, odnosno oko 62,52 milijardi kuna. U okviru fondova i programa obuhvaćenih ovim Izvješćem u proračun RH u periodu od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. uplaćeno je 1,6 milijardi eura odnosno 12,16 milijardi kuna. Bitno je napomenuti da je u okviru komponenti programa IPA i operativnih programa financijskog razdoblja 2007. – 2013. Republici Hrvatskoj ukupno doznačeno 1,13 milijardi eura, a iznos od 847,9 milijuna naveden u tablici ispod odnosi se na sredstva doznačena nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

Izvor	Uplaćeni iznos (EUR)
ESIF 2014. - 2020.	4.803.336.812,89
ESI 2007. - 2013.	847.930.689,83
Izravna plaćanja	1.520.022.200,77
Ostali izvori	1.052.814.358,22
UKUPNO	8.224.104.061,71

Tablica I: Iznosi uplaćeni iz europskog proračuna u proračun RH od pristupanja Europskoj uniji do 31. prosinca 2020.

2. SAŽETI PREGLED PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA, STRUKTURNIH INSTRUMENATA EUROPSKE UNIJE I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA

2.1. PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2014. – 2020.

U izvještajnom razdoblju došlo je do rasta svih financijskih pokazatelja provedbe. Ugovoreno je projekata u vrijednosti od 1,84 milijardi eura, odnosno 15,23 % od ukupno ugovorenih sredstava od početka provedbe. Krajnjim korisnicima i ugovarateljima plaćeno je 1,01 milijardi eura, odnosno 20,26 % od ukupno plaćenog iznosa od početka provedbe. Ovjereno je 1,08 milijardi eura, odnosno 24,66 % od ukupno ovjerenog iznosa od početka provedbe. Istovremeno je Europska komisija (EK) doznala iznos od 874,71 milijuna eura, što predstavlja 18,28 % ukupno doznačenog iznosa od početka provedbe programa.

Na dan 31. prosinca 2020. ukupno je ugovoreno 12,08 milijardi eura, odnosno 112,57 % ukupno dodijeljenih sredstava. Ukupno je plaćeno 5,00 milijardi eura, odnosno 46,62 % dodijeljenih sredstava. Ukupno je ovjereno 4,39 milijardi eura, odnosno 40,89 % dodijeljenih sredstava te je ukupno doznačeno 4,79 milijardi eura odnosno 44,59 % dodijeljenih sredstava, koja za (operativne) programe financijskog razdoblja 2014. – 2020. iznose 10,73 milijarde eura.

Tablica 1: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

(Operativni program ¹)	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
OPKK	6.831,26	1.448,89	21,21	726,39	10,63	696,50	10,20	503,72	7,37
OPULJP	1.621,05	322,02	19,86	138,36	8,54	170,57	10,52	164,43	10,14
PRR	2.026,22	54,11	2,67	129,57	6,39	187,72	9,26	187,30	9,24
OPPiR	252,64	14,20	5,62	19,38	7,67	27,22	10,77	19,26	7,62
UKUPNO	10.731,17	1.839,22	17,14	1.013,70	9,45	1.082,01	10,08	874,71	8,15

¹ OPKK – Operativni program Konkurentnost i kohezija; OPULJP – Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali; PRR – Program ruralnog razvoja; OPPiR – Operativni program za pomorstvo i ribarstvo.

Tablica 2: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

(Operativni) program	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
OPKK	6.831,26	8.454,89	123,77	2.871,03	42,03	2.495,53	36,53	2.717,85	39,79
OPULJP	1.621,05	1.648,02	101,66	745,63	46,00	595,91	36,76	699,16	43,13
PRR	2.026,22	1.797,02	88,69	1.288,69	63,60	1.200,63	59,25	1.260,87	62,23
OPPIR	252,64	180,16	71,31	97,09	38,43	95,83	37,93	107,43	42,52
UKUPNO	10.731,17	12.080,09	112,57	5.002,44	46,62	4.387,90	40,89	4.785,31	44,59

Tablica 3: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih (operativnih) programa u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)

(Operativni) program	Ugovoreno			(Operativni) program	Plaćeno		
	30.6.2020.	31.12.2020.	Indeks promjene ²		30.6.2020.	31.12.2020.	Indeks promjene
OPKK	7.006,00	8.454,89	120,68	OPKK	2.144,64	2.871,03	133,87
OPULJP	1.326,00	1.648,02	124,29	OPULJP	607,27	745,63	122,78
PRR	1.742,92	1.797,02	103,10	PRR	1.159,11	1.288,69	111,18
OPPIR	165,96	180,16	108,56	OPPIR	77,71	97,09	124,93
UKUPNO	10.240,88	12.080,09	117,96	UKUPNO	3.988,73	5.002,44	125,41

U odnosu na prethodno Izvješće, prema indeksu promjene od 124,29 najznačajniji napredak u ugovaranju ostvaren je u OPULJP-u s rastom od 24,29 %. Najveći napredak u plaćanju ostvaren je u okviru OPKK-a rastom od 33,87 %. Indeks promjene ugovaranja na razini ESI fondova iznosi 117,96 što predstavlja polugodišnji rast od 17,96 %. Indeks promjene plaćanja na razini ESI fondova iznosi 125,41 što predstavlja polugodišnji rast od 25,41 %.

ESI fondovi se provode po n+3 pravilu, što znači da se do kraja 2020. godine EK moraju prijaviti sredstva alocirana za 2017. godinu.³ Sredstva koja se ne ovjere do kraja n+3 godine se automatski opozivaju, odnosno država članica EU ih gubi iz svoje alokacije. Do kraja prosinca 2020. svi operativni programi su ostvarili N+3 ciljeve za 2020. godinu. Iz OPKK je ovjereno 2.495,53 milijuna eura (cilj za 2020. godinu je 2.373,64 milijuna eura). Iz OPULJP-a je ovjereno 595,91 milijuna eura (cilj za 2020. godinu je 576,57 milijuna eura). Iz PRR-a je ovjereno 1.200,63 milijuna eura (cilj za 2020. godinu je 1.047,66 milijuna eura). Iz OPPIR-a je ovjereno 95,83 milijuna eura (cilj za 2020. godinu je 94,01 milijuna eura).

² Vrijednost indeksa na 30.6.2020. iznosi 100.

³ U slučaju OPPIR sredstva alocirana za 2014. godinu se pribrajaju sredstvima za 2015. godinu te n+3 godina obuhvaća ovjeravanje ukupnih sredstava alociranih za 2014. i 2015. godinu.

2.2. PREGLED PROVEDBE KOMPONENTI PROGRAMA IPA I OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013.

S 31. prosincem 2016. završilo je n+3⁴ razdoblje provedbe programa. Tijekom 2017. uslijedilo je postupno zatvaranje programa s krajnjim rokom u ožujku 2018. Jedina iznimka je IPA I koja se provodila do 14. siječnja 2020. Također, u slučaju OPR primjenjuje se n+2 pravilo te je razdoblje provedbe završilo 31. prosinca 2015., a konačni dokumenti za zatvaranje programa podneseni su u ožujku 2017. Slijedom toga, u izvještajnom razdoblju nije bilo provedbe OPR-a.

U razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. nije bilo ugovaranja, također u istom razdoblju nije bilo novih plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2020. ukupno je ugovoreno 1,27 milijardi eura, odnosno 99,70 % ukupno dodijeljenih sredstava. Ukupno je plaćeno 1,12 milijardi eura odnosno 88,05 % dodijeljenih sredstava. Ukupno je ovjereno 1,16 milijardi eura, odnosno 91,11 %, a ukupno je doznačena 1,13 milijarda eura odnosno 88,47 % dodijeljenih sredstava.

Tablica 4: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Program/ komponenta ⁵	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
OPP	236,98	-	-	-5,00	-2,11	-	-	-	-
OPZO	281,10	-	-	-	-	-	-	-	-
OPRK	187,78	-	-	-	-	-	-	-	-
OPRLJP	152,41	-	-	-	-	-	-	-	-
IPA I ⁶	278,05	-	-	-	-	0,65	0,23	-	-
IPA II ⁷	17,52	-	-	-0,01	-0,08	0,40	2,29	0,40	2,29
IPA V ⁸	121,81	-	-	-1,43	-1,17	-	-	-0,11	-0,09
UKUPNO	1.275,66	-	-	-6,44	-0,51	1,05	0,08	0,29	0,02

⁴ Sredstva alocirana za n godinu moraju se potrošiti najkasnije tri godine nakon n godine. S obzirom da je zadnja godina ovog financijskog razdoblja 2013. godina, sredstva su bila raspoloživa do 31. prosinca 2016. Iznimno, za OPR se primjenjuje pravilo n+2 te su sredstva bila raspoloživa do 31. prosinca 2015.

⁵ OPP – Operativni program Promet; OPZO – Operativni program Zaštita okoliša; OPRK – Operativni program Regionalna konkurentnost; OPRLJP – Operativni program Razvoj ljudskih potencijala.

⁶ Obuhvaća Nacionalni program, Nuklearnu sigurnost, članarine za programe Unije te Prijelazni instrument.

⁷ Obuhvaća programe prekogranične suradnje s državama nečlanicama Europske unije za godišnje alokacije 2007. – 2013. i Transnacionalne programe za godišnje alokacije 2007. – 2009.

⁸ Inicijalno dodijeljena sredstva, prije automatskog opoziva sredstava iznose 182.920.793 eura.

Tablica 5: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Program/ komponenta	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
OPP	236,98	187,20	78,99	163,04	68,80	163,37	68,94	150,44	63,48
OPZO	281,10	354,77	126,21	279,49	99,43	281,10	100,00	280,13	99,66
OPRK	187,78	198,35	105,63	180,32	96,03	187,78	100,00	187,78	100,00
OPRLJP	152,41	152,05	99,76	144,63	94,89	149,41	98,03	149,41	98,03
IPA I	278,05	255,62	91,93	240,90	86,64	240,75	86,59	240,10	86,35
IPA II	17,52	17,22	98,27	15,61	89,10	15,61	89,08	15,61	89,08
IPA V	121,81	106,62	87,52	99,22	81,45	124,25	102,00	105,15	86,32
UKUPNO	1.275,66	1.271,83	99,70	1.123,21	88,05	1.162,27	91,11	1.128,62	88,47

Tablica 6: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih Operativnih programa i komponenti programa IPA u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)

Program/ komponenta	Ugovoreno			Program/ komponenta	Plaćeno		
	30.6.2020.	31.12.2020.	Indeks promjene		30.6.2020.	31.12.2020.	Indeks promjene
OPP	187,20	187,20	100,00	OPP	168,05	163,04	97,02
OPZO	354,77	354,77	100,00	OPZO	279,49	279,49	100,00
OPRK	198,35	198,35	100,00	OPRK	180,32	180,32	100,00
OPRLJP	152,05	152,05	100,00	OPRLJP	144,63	144,63	100,00
IPA II	17,22	17,22	100,00	IPA I	240,90	240,90	100,00
IPA V	106,62	106,62	100,00	IPA II	15,62	15,61	99,91
IPA I	255,62	255,62	100,00	IPA V	100,65	99,22	98,58
UKUPNO	1.271,83	1.271,83	100,00	UKUPNO	1.129,66	1.123,21	99,43

3. DETALJNI PREGLED PROVEDBE (OPERATIVNIH) PROGRAMA FINANCIJSKE PERSPEKTIVE 2014. – 2020.

3.1. OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“

Europska Komisija je 14. kolovoza 2017. donijela Odluku kojom se zbog tehničkog usklađivanja temeljem članka 92. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013, iznos dodijeljenih sredstava iz Kohezijskog fonda (KF) u okviru OPKK-a smanjuje za 49,79 milijuna eura. Sukladno tome, u okviru OPKK-a na raspolaganju je 6,83 milijardi eura od čega 4,32 milijarde eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i 2,51 milijardi eura iz KF. Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 8,04 milijardi eura.

Do 31. prosinca 2020. ukupno su pokrenuta 322 postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 69,6 milijardi kuna (9,16 milijardi eura). U izvještajnom razdoblju pokrenuto je 27 postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 2,19 milijardi kuna (288,23 milijuna eura).

Tablica 7: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (bespovratna sredstva)

Prioritetna os (PO)	Naziv postupka dodjele bespovratnih sredstava	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
03	ITU - Izgradnja prometnica S3-S4-T10 u Gospodarskoj zoni Jalševac u Jastrebarskom	11.475.000,00
	ITU - VG Poduzetnički inkubator	21.250.000,00
	ITU - Poljoprivredno-poduzetnički inkubator Brodski Stupnik	26.992.401,38
	ITU - „Zagreb za inovacije“ StartUp Factory Zagreb - faza II	88.583.469,32
	ITU - Mehanika - polivalentni centar	34.926.408,02
	ITU - Unaprjeđenje poduzetničke infrastrukture urbane aglomeracije Osijek	20.000.000,00
	Gospodarski centar	45.000.000,00
	ITU - Izgradnja i opremanje centralnog objekta Tehnološkog parka Split – Dračevac	60.800.000,00
	ITU - Nikola Tesla Poduzetnički centar (NTPC)	23.176.823,55
04	Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u proizvodnim industrijama	266.000.000,00
	ITU - Obnova toplinarstva Grada Rijeke	83.904.277,51
	ITU - Revitalizacija vrelovodne mreže u gradu Karlovcu	104.999.722,00
05	Helikopterska potpora sustavu civilne zaštite)	161.500.000,00
06	ITU - Čuvar baštine kao katalizator razvoja, istraživanja i učenja – novi Hrvatski prirodoslovni muzej	57.264.012,25
	ITU - Obnova zgrade stare škole i kulturno-turistička revitalizacija kroz ITU mehanizam – EKOMUZEJ BISTRA	10.110.430,40
	ITU - Obnova Tvrdave - opremanje	3.814.375,00

	ITU - Revitalizacija nekadašnjeg kina Edison u funkciji pokretanja integriranih turističkih programa u gradu Karlovcu	6.618.016,06
	Obnova brownfield lokacije nekadašnjeg kina Edison	21.949.849,85
	ITU - Razvoj zone Dračevac - Tehnološki park Split – Dračevac	44.274.234,69
	ITU - Centar za mlade (faza II.) - Parterno uređenje okoliša Centra za mlade u sklopu bivše vojarnje u ulici Stjepana Radića u Zadru	3.022.877,64
	Izgradnja RCGO Piškornica za 4 županije SZ Hrvatske	314.136.704,94
	Sanacija odlagališta komunalnog otpada Karepovac	148.000.000,00
	Tehnička pomoć Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja za održivo gospodarenje otpadom – prijelaz na kružno gospodarstvo	11.305.000,00
	Razvoj vodno-komunalne infrastrukture Dubrovnik	457.644.948,87
07	ITU - URBANA MOBILNOST Razvoj sustava javnih bicikala na području Urbane aglomeracije Split	10.893.396,69
	Poziv za sufinanciranje osiguranja i modernizacije željezničko-cestovnih prijelaza	149.400.250,00
10	Poziv za iskaz interesa Gradu Karlovcu - Posredničkom tijelu integriranih teritorijalnih ulaganja za dodjelu bespovratnih sredstava iz Prioritetne osi 10 - Tehnička pomoć Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.	3.500.000,00

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 31. prosinca 2020. sklopljeno je 7.536 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 8,45 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju potpisano je 768 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,45 milijardi eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 2,87 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 726,39 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 31. prosinca 2020. ovjereno 2,5 milijardi eura (sredstva EU), a u izvještajnom razdoblju ovjereno je 696,5 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je doznačeno 2,72 milijarde eura, a u izvještajnom razdoblju doznačeno je 503,72 milijuna eura.

Tablica 8: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO) ⁹	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PO 1	623,35	179,13	28,74	34,15	5,48	42,85	6,87		
PO 2	226,37	176,60	78,01	3,41	1,51	1,33	0,59		

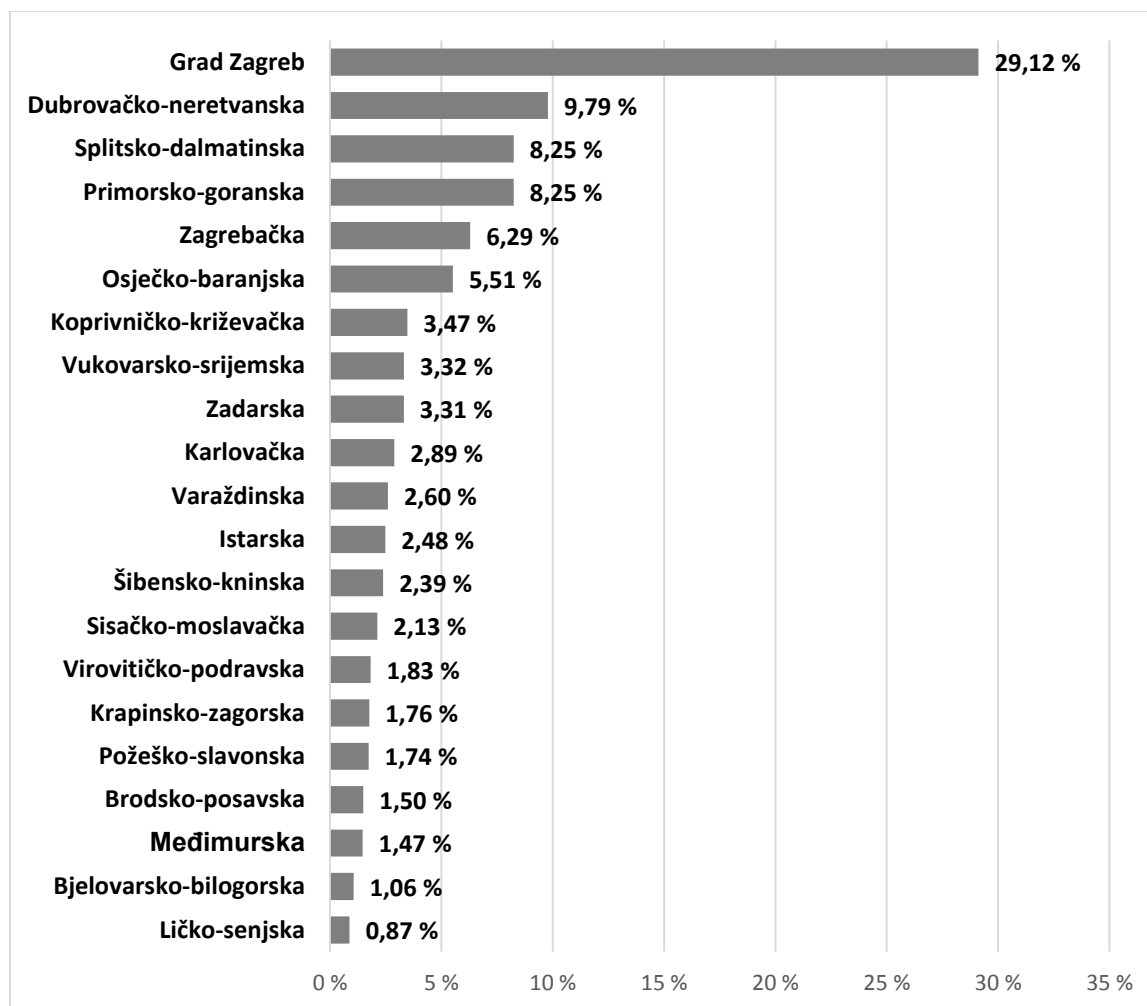
⁹ Prioritetna os 1: Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija; Prioritetna os 2: Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije; Prioritetna os 3: Poslovna konkurentnost; Prioritetna os 4: Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije; Prioritetna os 5: Klimatske promjene i upravljanje rizicima; Prioritetna os 6: Zaštita okoliša i održivost resursa; Prioritetna os 7: Povezanost i mobilnost; Prioritetna os 8: Socijalno uključivanje i zdravlje; Prioritetna os 9: Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje; Prioritetna os 10: Tehnička pomoć.

PO 3	1.470,79	313,70	21,33	243,06	16,53	308,80	21,00		
PO 4	530,06	18,72	3,53	68,18	12,86	21,17	3,99		
PO 5	209,13	24,76	11,84	13,99	6,69	15,62	7,47		
PO 6	1.566,58	225,57	14,40	145,80	9,31	166,12	10,60		
PO 7	1.280,38	207,53	16,21	85,66	6,69	30,29	2,37		
PO 8	383,57	137,48	35,84	80,63	21,02	70,61	18,41		
PO 9	304,91	150,11	49,23	28,55	9,36	13,70	4,49		
PO 10	236,11	15,30	6,48	22,96	9,72	26,02	11,02		
UKUPNO	6.831,26	1.448,89	21,21	726,39	10,63	696,50	10,20	503,72	7,37

Tablica 9: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	623,35	579,04	92,89	140,49	22,54	114,60	18,38		
PO 2	226,37	286,31	126,48	18,75	8,28	4,84	2,14		
PO 3	1.470,79	1.293,68	87,96	850,51	57,83	979,23	66,58		
PO 4	530,06	482,93	91,11	261,42	49,32	116,83	22,04		
PO 5	209,13	230,44	110,19	43,71	20,90	29,50	14,10		
PO 6	1.566,58	2.837,07	181,10	546,17	34,86	377,61	24,10		
PO 7	1.280,38	1.619,58	126,49	491,23	38,37	447,57	34,96		
PO 8	383,57	473,27	123,39	219,05	57,11	160,86	41,94		
PO 9	304,91	369,59	121,21	160,24	52,55	141,13	46,28		
PO 10	236,11	282,97	119,84	139,47	59,07	123,37	52,25		
UKUPNO	6.831,26	8.454,89	123,77	2.871,03	42,03	2.495,53	36,53	2.717,85	39,79

Grafikon 1: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa Konkurentnost i kohezija od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)

Tijekom izvještajnog razdoblja na provedbu poziva i projekata znatno je utjecala pandemija COVID-a. Kao mjeru odgovora u relevantnim i opravdanim slučajevima nadležna tijela (UT i PT) omogućavala su produženja razdoblja provedbe poziva/projekata, a u određenim slučajevima i izmjene u projektnim aktivnostima s obzirom na znatno smanjene financijske kapacitete korisnika kao posljedice pandemije.

U skladu s ulogom koordinacijske točke za korištenje potpore JASPERS-a u Hrvatskoj, MRRFEU redovito prati i koordinira aktivnosti JASPERS-a. U izvještajnom razdoblju, prema Akcijskom planu, JASPERS je angažiran na pripremi 45 projekata i zadataka: 14 projekata u sektoru vodoopskrbe i odvodnje, 7 projekata u sektoru cestovnog prometa, 1 projekta u području pametnog razvoja, 23 projekata u sektoru željezničkog, pomorskog i zračnog prometa, 6 projekata u sektoru energetike i otpada te 1 projekta iz jačanja kapaciteta.

Tijekom izvještajnog razdoblja od strane JASPERS-a zaprimljene su četiri (4) potvrde o pripremljenosti projekta (eng. Action Completion Note):

- jedna za projekt iz sektora voda (Razvoj vodno - komunalne infrastrukture Dubrovnik);
- jedna iz sektora prometa za projekte Autocesta most Svilaj - Beli Manastir i Autocesta Beli Manastir – mađarska granica;

- dvije iz sektora energetike i otpada za projekte Obnova toplinarstva Grada Rijeke i Zamjena vrelovoda na području Grada Karlovca

U izvještajnom razdoblju je na neovisnu kontrolu kvalitete velikih projekata (eng. Independent Quality Review - IQR) upućen jedan veliki projekt iz sektora vodoopskrbe i odvodnje. Zaprimito je pet (5) pozitivnih Izvješća neovisne kontrole kvalitete za projekte: Razvoj vodno - komunalne infrastrukture Dubrovnik, Izgradnja nacionalne agregacijske širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije i povezivanje ciljanih korisnika unutar tijela javne uprave (javnih korisnika) sa suvremenom elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom sljedeće generacije, e-Škole: Cjelovita informatizacija procesa poslovanja škola i nastavnih procesa u svrhu stvaranja digitalno zrelih škola za 21. stoljeće, Revitalizacija vrelovodne mreže s ciljem smanjenja energetske gubitaka i povećanja učinkovitosti sustava toplinarstva u Gradu Zagrebu i Otvorene znanstvene infrastrukturne platforme za inovativne primjene u gospodarstvu i društvu (O-ZIP).

U izvještajnom razdoblju MRRFEU nastavlja s aktivnosti jačanja kapaciteta i prijenosa znanja u suradnji sa savjetodavnom službom JASPERS-a. Nastavlja se rad na Akcijskom planu za izgradnju kapaciteta tijela u sustavu upravljanja i kontrole OPKK-a kojim će biti definirane aktivnosti jačanja kapaciteta i dinamika provedbe aktivnosti. Identificirane su potrebe jačanja kapaciteta državnih službenika i zaposlenika tijela u sustavu upravljanja i kontrole OPKK-a koji rade na poslovima pripreme velikih i strateških projekata. Tijekom izvještajnog razdoblja definiran je projektni zadatak za izradu metodologije i zahtjeva za pripremu i procjenu projekata za sljedeće programsko razdoblje, što predstavlja osobito zahtjevan zadatak budući da će se sukladno trenutnom prijedlogu regulative, projekti odobravati isključivo od strane nacionalnih tijela. Dodatno, identificirana je potreba za edukacijama u području okolišnih zahtjeva koji se odnose na postupak procjene utjecaja na okoliš, procjene utjecaja na ekološku mrežu, klimatske promjene i usklađenost s Okvirnom direktivom za vode.

Tijekom izvještajnog razdoblja Pravilnik o prihvatljivosti izdataka (Narodne novine, br. 115/2018) koji je usklađen s odredbama *Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018.)* dodatno je izmijenjen i dopunjen (Narodne novine, br. 6/2020, 20/2020 - ispravak, 70/2020).

U izvještajnom razdoblju tijela sustava OPKK bila su predmetom revizijskih provjera te se pregled provedenih revizija i ključnih revizijskih preporuka daje u nastavku.

Nastavno na Konačno izvješće o reviziji sustava – Ključnog zahtjeva broj 6 - Pouzdan sustav za prikupljanje, bilježenje i pohranjivanje podataka za potrebe praćenja, evaluacije, financijskog upravljanja, provjere i revizije, uključujući veze s elektroničkim sustavom razmjene podataka s korisnicima iz veljače 2020. godine, Upravljačko tijelo je u listopadu 2020. Tijelu za reviziju dostavilo očitovanje o provedbi preporuka.

Nadalje, nastavno na Konačno izvješće o obavljenoj reviziji sustava vezano za mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja iz veljače 2020. godine, Upravljačko tijelo je u prosincu 2020. Tijelu za reviziju dostavilo očitovanje o provedenosti preporuka, temeljem kojeg je Tijelo za reviziju 10. prosinca 2020. dostavilo Zaključak, prema kojem su sve preporuke provedene, odnosno svi nalazi zatvoreni.

Vezano za reviziju operacija koje je ARPA započela u 2019. godini na 29 ugovora o bespovratnim sredstvima u nadležnosti Posredničkih tijela razine 2 Središnje agencije za

financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU), Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) i Hrvatskih voda te pet operacija u okviru Financijskih instrumenata u nadležnosti financijskog posrednika/korisnika HAMAG-BICRO-a i Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) u funkciji fonda fondova, Upravljačko tijelo smatra sve preporuke, osim jedne, u potpunosti provedenima, o čemu je u studenom 2020. godine izvijestilo Tijelu za reviziju.

U izvještajnom razdoblju ARPA je u svojstvu Tijela za reviziju 19. ožujka 2020. započela i reviziju sustava upravljanja i kontrola u tijelima uključenim u provedbu Financijskih instrumenata OPKK te u izvještajnom razdoblju nije zaprimljeno konačno izvješće.

Nadalje, Agencija za reviziju provedbe programa Europske unije (ARPA) u svojstvu Tijela za reviziju započela je 16. travnja 2020. reviziju operacija u okviru OPKK, koja je obuhvatila razdoblje od 1. srpnja 2019. do 30. lipnja 2020., odnosno izdatke prijavljene Europskoj komisiji do 30. lipnja 2020., a provedena je kroz dva razdoblja, odnosno obuhvatila dva odvojena uzorka koji se odnose na razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. te na razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. Revizija je obuhvatila ukupno 24 ugovora o bespovratnim sredstvima u nadležnosti Posredničkih tijela razine 2 SAFU-a, HAMAG-BICRO-a, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) i Hrvatskih voda te šest operacija u okviru Financijskih instrumenata u nadležnosti HAMAG-BICRO-a u funkciji financijskog posrednika/korisnika i Europskog investicijskog fonda (EIF) u funkciji fondova. Za prvo razdoblje revizije operacija, za Posrednička tijela razine 2 HAMAG-BICRO i FZOEU nisu utvrđeni nalazi. Također, za financijske instrumente koje provode HAMAG-BICRO i EIF nisu utvrđeni neprihvatljivi izdaci, odnosno zadovoljeni su propisani uvjeti da su iznosi uključeni u prethodne zahtjeve za međuplaćanje prema EK potrošeni kao prihvatljivi izdaci. Ostalim tijelima izdane su preporuke čiju provedbu prati Upravljačko tijelo te u danim rokovima o provedenim preporukama izvještava Tijelo za reviziju. Konačna izvješća koja se odnose na drugi period revizije operacija nisu zaprimljena u izvještajnom razdoblju.

Vezano za Reviziju sustava upravljanja i kontrola u tijelima uključenim u provedbu OPKK, a kojom su obuhvaćeni Ključni zahtjev broj 1 (u dijelu koji se odnosi na primjerene postupke i priručnike) i 3 (primjerene informacije korisnicima), koja je započela u ožujku 2020., u izvještajnom razdoblju nije zaprimljeno konačno izvješće.

ARPA je u svojstvu Tijela za reviziju provela i reviziju sustava – Ključnog zahtjeva 7 – Učinkovito provođenje razmjernih mjera za suzbijanje prijevara, a revizija se provodila u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije te u posredničkim tijelima OPKK, a u izvještajnom razdoblju nije zaprimljeno konačno izvješće.

Vezano uz konačno izvješće o provedenoj reviziji sustava upravljanja i kontrole OPKK – Ključnog zahtjeva 6 u dijelu koji se odnosi na usklađenost s regulativom vezanom za zaštitu osobnih podataka (Opća uredba o zaštiti osobnih podataka - GDPR), kojom su obuhvaćeni informacijski sustavi eFondovi i ESIF MIS, u izvještajnom razdoblju nastavljene su aktivnosti usklađivanja. U prethodnim izvještajnim razdobljima aktivno su se provodile korektivne i preventivne mjere za unaprjeđenje rada Sustava upravljanja i kontrole OPKK po pitanju jačanja administrativnih kapaciteta, odabira operacija, provjera postupaka javne nabave i čuvanja revizijskog traga, navedene u Akcijskom planu za unaprjeđenje rada Sustava upravljanja i kontrole OPKK. O provedbi mjera iz Akcijskog plana Upravljačko tijelo očitovalo se Tijelu za reviziju izvještavajući o statusu na dan 31. listopada 2020. Većina mjera iz Akcijskog plana je provedena ili se kontinuirano provodi.

U izvještajnom razdoblju UT je provelo dvije provjere na razini sustava u Posredničkim tijelima, i to jednu ad hoc provjeru u Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i jednu provjeru na razini sustava prije slanja Zahtjeva za plaćanje prema EK u HAMAG-

BICRO-u. Također, UT je provelo ponovne provjere Ključnog zahtjeva 4 – Primjerene provjere upravljanja, u Hrvatskim vodama prije slanja Zahtjeva za plaćanje prema EK te započelo provođenje ponovnih provjera Ključnog zahtjeva 4 u Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Na dan 31. prosinca 2020. u UT-u je ukupno zaposleno 178 službenika, dok je ukupno 1101 službenika zaposlenih u Tijelima SUK-a OPKK-a s ITU gradovima.

U izvještajnom razdoblju provedena su četiri postupka pisanog odlučivanja dok je 4. prosinca 2020. održana 14. sjednica Odbora za praćenje. Zbog mjera zaštite stanovništva s ciljem sprječavanja širenja virusa i preporuka o odgodi svih službenih putovanja i okupljanja s većim brojem sudionika, sjednica je održana elektroničkim (*on-line*) putem.

3.2. OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“

Dana 20. kolovoza 2020. godine EK je usvojila OPULJP v.6.0 koja se odnosi na omogućavanje 100% EU sufinanciranja za sredstva ovjerena u obračunskoj godini 2020./2021. Isto je omogućeno izmjenom EU Regulative kao odgovor na COVID-19 pandemiju.

Do 31. prosinca 2020. ukupno je pokrenuto 173 postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 16,36 milijardi kuna (2,15 milijardi eura), od čega 49 otvorenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 5,8 milijardi kuna (774 milijuna eura), 6 ograničenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,69 milijarde kuna (222,85 milijuna eura), 118 izravnih postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 8,79 milijardi kuna (1,15 milijarde eura).

U izvještajnom razdoblju objavljena su 23 postupka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,84 milijarde kuna (241,75 milijun eura), od čega 8 otvorenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 927 milijuna kuna (121 milijun eura) i 15 izravnih postupaka dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 910,27 milijuna kuna (119,77 milijun eura).

Tablica 10: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (bespovratna sredstva)

Prioritetna os (PO)	Naziv postupka dodjele bespovratnih sredstava	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
PO 1	Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim COVID-19 (koronavirusom)	836.000.000,00
	Pronađi me! – provedba aktivnosti dosega i obrazovanja neaktivnih mladih osoba u NEET statusu	50.000.000,00
PO 2	Čitanjem do uključivog društva	41.000.000,00
	Nastavak unaprjeđenja usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja	300.000.000,00
	Obrazovanje za sve	2.182.200,00
	Program cjeloživotnog stručnog usavršavanja zdravstvenih radnika (skraćeni naziv: eUsavršavanje)	4.810.442,00
	Promocija zdravlja i prevencija bolesti - Faza 2	26.935.794,57
	Razvoj usluga osobne asistencije za osobe s invaliditetom - faza III	150.000.000,00
	Unaprjeđenje postojećih i širenje usluga izvaninstitucionalne skrbi na području odabranih urbanih aglomeracija/područja Osijek, Pula, Rijeka, Slavonski Brod, Split, Zadar i Zagreb	89.111.500,00
PO4	Automatizirani sustav izvoza u okviru Carinskog zakonika Unije (AES)	12.000.000,00
	Daljnje unaprjeđenje praćenja upravnog postupanja i odlučivanja (ZUP III)	4.181.436,00
	e-Savjetovanja – proširenja, nadgradnje i unaprjeđenje zakonodavnih procesa savjetovanja s javnošću	3.750.000,00
	Implementacija e.Standarda i daljnje unaprjeđenje sustava elektroničkih usluga	8.900.000,00

Implementacija e-učenja u sustav DGU i unapređenje ZIS-a	4.228.031,00
Informacijski sustav za nagradne igre koje odobrava, prati i nadzire Porezna uprava i obuka djelatnika	1.140.000,00
Jačanje kapaciteta OCD-a za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice	120.000.000,00
Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za popularizaciju STEM-a	150.000.000,00
Modernizacija novog kompjuteriziranog sustava u okviru Carinskog zakonika Unije – NCTS	15.000.000,00
Modernizacija Sustava kontrole kretanja trošarinskih proizvoda (EMCS)	6.600.000,00
Modernizacija sustava prikupljanja podataka o robnoj razmjeni članica EU	2.400.000,00
Stručno usavršavanje djelatnika Ministarstva hrvatskih branitelja	4.926.000,00
Uvođenje i razvoj funkcije e-forenzike u Poreznoj upravi RH uz nabavu opreme i alata te obuku	1.323.000,00
Uvođenje sustava procjenjivanja troškova statističkih procesa i proizvoda	2.836.000,00

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 31. prosinca 2020. sklopljeno je 2.424 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 1,65 milijarde eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 457 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 322,02 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 745,63 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 138,36 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 31. prosinca 2020. ovjereno 595,91 milijuna eura (sredstva EU), a u izvještajnom razdoblju ovjereno je 170,57 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je doznačeno 699,16 milijuna eura, a u izvještajnom razdoblju 164,43 milijuna eura (sredstva EU).

Tablica 11: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os ¹⁰ (PO)	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PO 1 (ESF)	365,46	29,78	8,15	22,61	6,19	40,64	11,12		
PO 1 (IZM)	206,31	0,00	0,00	26,48	12,84	26,56	12,87		
PO 2	340,15	56,92	16,73	48,80	14,35	61,23	18,00		
PO 3	450,00	140,26	31,17	23,51	5,22	29,74	6,61		
PO 4	179,13	46,13	25,75	12,11	6,76	8,56	4,78		
PO 5	80,00	48,93	61,16	4,85	6,06	3,84	4,80		

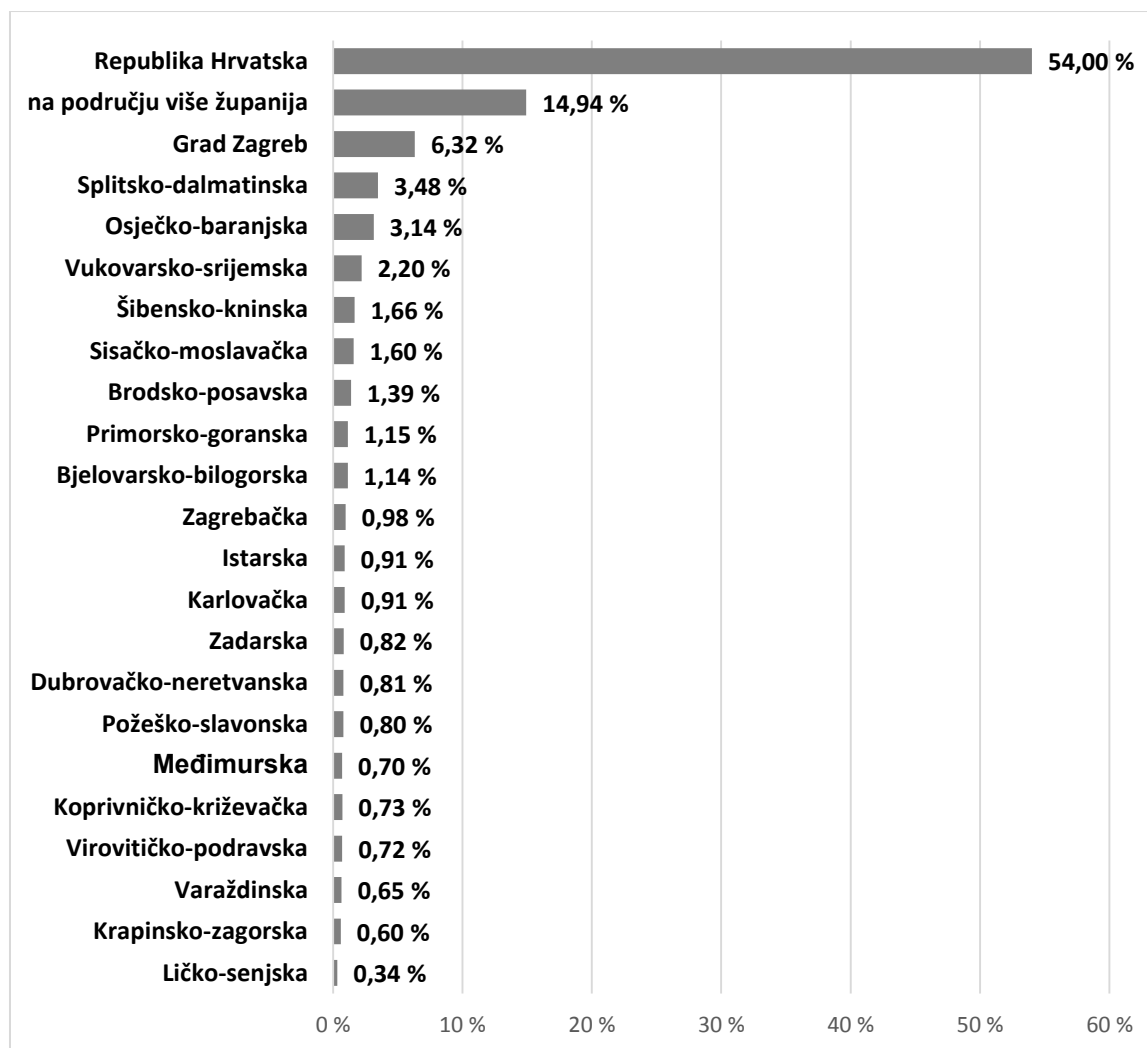
¹⁰ Prioritetna os 1: Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage; Prioritetna os 2: Socijalno uključivanje; Prioritetna os 3: Obrazovanje i cjeloživotno učenje; Prioritetna os 4: Dobro upravljanje; Prioritetna os 5: Tehnička pomoć.

UKUPNO	1.621,05	322,02	19,86	138,36	8,54	170,57	10,52	164,43	10,14
--------	----------	--------	-------	--------	------	--------	-------	--------	-------

Tablica 12: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1 (ESF)	365,46	383,80	105,02	120,99	33,11	119,21	32,62		
PO 1 (IZM)	206,31	197,50	95,73	163,12	79,07	165,94	80,43		
PO 2	340,15	407,29	119,73	255,00	74,97	142,21	41,81		
PO 3	450,00	433,87	96,41	130,83	29,07	115,79	25,73		
PO 4	179,13	140,32	78,33	46,06	25,71	27,29	15,23		
PO 5	80,00	85,24	106,55	29,63	37,04	25,47	31,84		
UKUPNO	1.621,05	1.648,02	101,66	745,63	46,00	595,91	36,76	699,16	43,13

Grafikon 2: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)

Najveći broj ugovora odnosi se na cijeli teritorij Republike Hrvatske budući da su ugovarani projekti putem izravne dodjele s nacionalnim obuhvatom aktivnosti (npr. mjere aktivne politike zapošljavanja, e-škole i slično).

Objava usvojenog (devetog) delegiranog akta kojim se uvode dvije nove standardne veličine jediničnog troška za RH o čijoj je pripremi izvješteno u prethodnom izvještajnom razdoblju (jedinični trošak plaće u mjeri Aktivne politike zapošljavanja: Očuvanje radnih mjesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva te jedinični troškovi u sklopu Poziva „Zaželi – program zapošljavanja žena – faza II”) očekuje se u prvoj polovici 2021. godine. Za potrebe Poziva „Sufinanciranje troškova uključivanja djece u socioekonomski nepovoljnoj situaciji u predškolske programe“ planirana je primjena modela off-the-shelf pojednostavljenih troškovnih opcija definirana na razini Europske unije u svrhu financiranja povezanih troškova subvencioniranja ekonomske cijene programa predškolskog odgoja i obrazovanja. Objava predmetnog Poziva očekuje se u siječnju 2021. godine.

U izvještajnom razdoblju, a uslijed epidemiološke situacije uzrokovane epidemijom virusa SARS-CoV-2, 9. prosinca 2020. godine održana je online 14. sjednica Odbora za praćenje. Na 14. sjednici je članstvu prezentiran status provedbe te je usvojen Komunikacijski plan za razdoblje 2021.-2023. te izmjena Evaluacijskog plana OPULJP-a.

U periodu od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. zaprimljena su 4 konačna revizijska izvješća od Tijela za reviziju završenih revizijskih operacija.

U prosincu 2020. godine dostavljena su konačna izvješća izvršenih provjera na razini sustava u smislu provjere delegiranih funkcija u Posredničkim tijelima razine 1 (MiK, MiZ, MINTS) , kao i Posredničkim tijelima razine 2 (ASOO i HZZ).

Na dan 31. prosinca 2020. godine u UT-u je ukupno zaposleno 64 službenika, dok je ukupan broj zaposlenih u Tijelima SUK-a OPULJP-a 502.

3.3. PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

U okviru PRR-a na raspolaganju je 2,03 milijarde eura iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoja (EPFRR). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 2,38 milijardi eura.

Do 31. prosinca 2020. ukupno je objavljeno 106 natječajâ za dodjelu potpora. Ukupna vrijednost svih natječajâ i objavljenih poziva je 20.334,78 milijardi kuna (2.675,63 milijardi eura). U izvještajnom razdoblju objavljeno je 9 natječajâ za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 986,25 milijuna kuna (129,79 milijuna eura).

Tablica 13: Popis objavljenih natječajâ za dodjelu potpora iz Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (bespovratna sredstva)

Mjera (M) ¹¹	Naziv natječaja	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
M16	16.4.1. Kratki lanci opskrbe i lokalna tržišta	6.250.000,00
M4	4.1.1. Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava – ulaganja u skladišne kapacitete za krumpir	100.000.000,00
M4	4.4.1. Neproduktivna ulaganja povezana s očuvanjem okoliša	50.000.000,00
M5	5.2.1. Obnova poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala	20.000.000,00
M4	4.1.1. Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava (ulaganja u reprocentre u sektoru svinjogojstva)	250.000.000,00
M4	4.1.2. Zbrinjavanje, rukovanje i korištenje stajskog gnojiva u cilju smanjenja štetnog utjecaja na okoliš	50.000.000,00
M4	4.1.1 Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava – ulaganja u proizvodnju povrća u zaštićenom prostoru – plasteniku	150.000.000,00
M21	Natječaj za provedbu mjere 21 „Izvanredna privremena potpora poljoprivrednicima i MSP-ovima koji su posebno pogođeni krizom uzrokovanom bolešću COVID-19“ – „POLJOPRIVREDNICI“	180.000.000,00
M21	Natječaj za provedbu mjere 21 „Izvanredna privremena potpora poljoprivrednicima i MSP-ovima koji su posebno pogođeni krizom uzrokovanom bolešću COVID-19“ – „MSP-ovi“	180.000.000,00

Temeljem pokrenutih natječajâ, do 31. prosinca 2020. donijeto je 13.723 odluka o dodjeli sredstava.¹²

¹¹ Ne obuhvaća mjere 1, 2, 10, 11, 13, 14 (IAKS), 17, 18 i 20 – otvoreni postupci dodjele/pozivi.

¹² Bez mjera 1, 2, 17, 18 i 20 te IAKS mjera.

Do 31. prosinca 2020. je temeljem svih postupaka dodjele ugovoreno ukupno 1,79 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju je temeljem odluka o dodjeli sredstava ugovoreno ukupno 54,11 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 1,29 milijardi eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 129,57 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 31. prosinca 2020. ovjereno 1,20 milijardi eura (sredstva EU), a doznačeno je 1,26 milijardi eura. U izvještajnom razdoblju ovjereno je 187,72 milijuna eura (sredstva EU), a doznačeno je 187,30 milijuna eura (sredstva EU).

Tablica 14: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjera (M) ¹³	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
M 1	6,96	0,09	1,27	0,09	1,27	0,13	1,92		
M 2	6,66	0,23	3,46	0,23	3,46	0,56	8,45		
M 3	2,00	0,01	0,26	0,03	1,37	0,04	2,00		
M 4	582,26	2,49	0,43	33,93	5,83	49,81	8,56		
M 5	61,59	1,01	1,64	0,68	1,11	0,60	0,98		
M 6	210,11	12,24	5,83	22,27	10,60	24,05	11,45		
M 7	282,51	-3,52	-1,25	47,30	16,74	40,70	14,41		
M 8	75,24	5,77	7,67	4,26	5,66	2,30	3,06		
M 9	3,65	0,00	0,00	0,10	2,86	0,04	0,99		
M 10	57,74	3,42	5,92	0,28	0,48	14,86	25,74		
M 11	157,58	1,59	1,01	0,29	0,18	28,40	18,02		
M 13	269,94	2,16	0,80	0,15	0,05	0,30	0,11		
M 14	19,24	1,71	8,88	0,22	1,15	8,70	45,21		
M 16	2,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
M 17	37,12	8,38	22,58	6,20	16,70	2,73	7,37		
M 18	108,12	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01		
M 19	60,79	0,00	0,00	4,84	7,96	4,18	6,87		

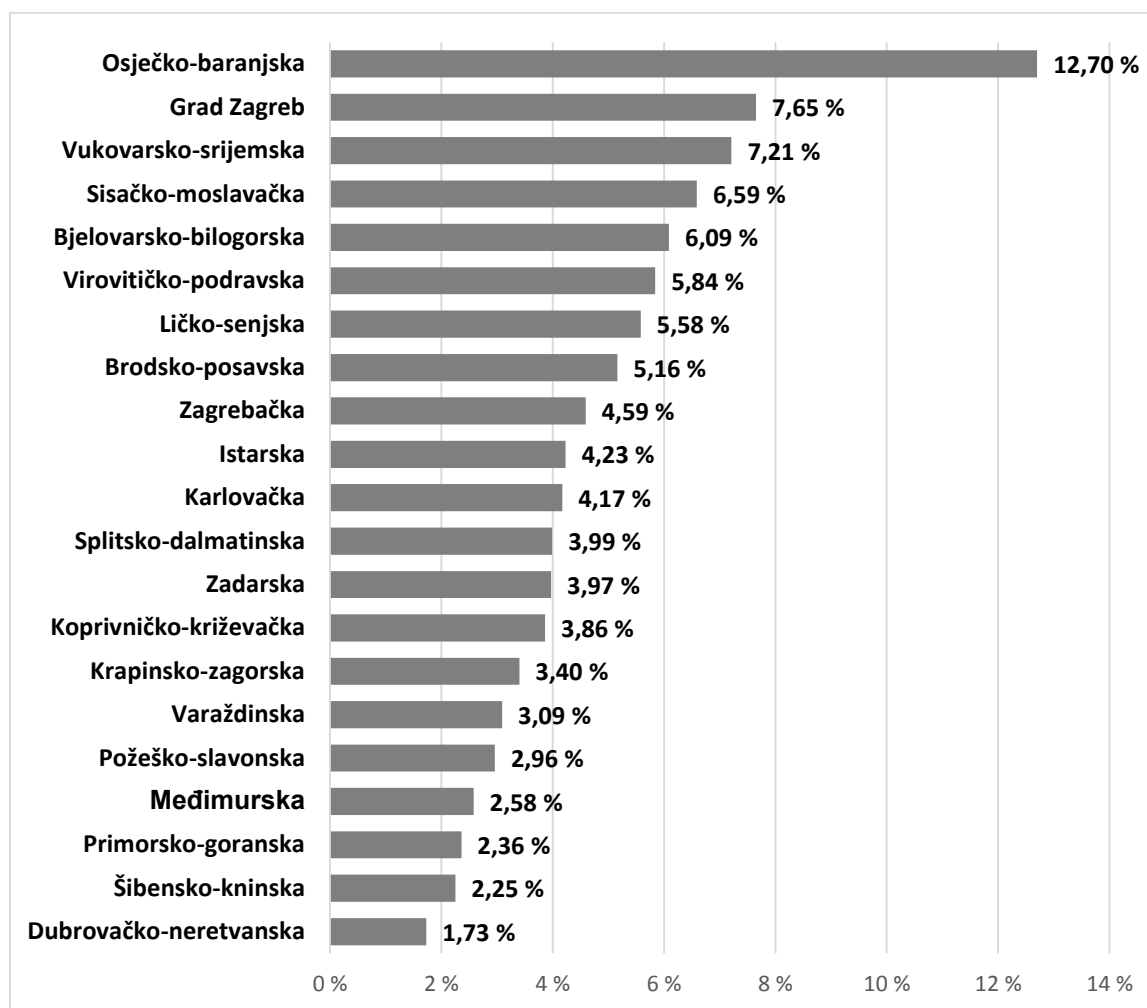
¹³ M 1: Prenošenje znanja i informiranja, M 2: Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima, M 3: Sustavi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu, M 4: Ulaganja u fizičku imovinu, M 5: Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti, M 6: Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja, M 7: Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima, M 8: Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma, M 9: Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija, M 10: Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene, M 11: Ekološki uzgoj, M 13: Plaćanja područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima, M 14: Dobrobit životinja, M 16: Suradnja, M 17: Upravljanje rizicima, M 18: Financiranje dodatnih nacionalnih izravnih plaćanja za Hrvatsku, M 19: LEADER (CLLD), M 20: Tehnička pomoć, M 21: Izvanredna privremena potpora poljoprivrednicima i MSP-ovima koji su posebno pogođeni krizom uzrokovanom bolešću COVID-19.

M 20	41,56	8,73	21,01	8,73	21,01	10,31	24,81		
M 21	40,52	9,81	24,20	0,00	0,00	0,00	0,00		
UKUPNO	2.026,22	54,11	2,67	129,57	6,39	187,72	9,26	187,30	9,24

Tablica 15: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjera (M)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
M 1	6,96	1,68	24,15	1,68	24,15	1,68	24,15		
M 2	6,66	3,52	52,87	3,52	52,87	3,50	52,47		
M 3	2,00	0,42	21,09	0,05	2,58	0,05	2,53		
M 4	582,26	524,29	90,04	321,85	55,28	290,14	49,83		
M 5	61,59	60,72	98,59	58,25	94,59	57,84	93,92		
M 6	210,11	188,13	89,54	141,86	67,52	127,68	60,77		
M 7	282,51	330,06	116,83	166,51	58,94	139,15	49,26		
M 8	75,24	56,16	74,65	15,48	20,57	11,46	15,24		
M 9	3,65	2,86	78,48	0,69	18,97	0,62	17,10		
M 10	57,74	32,31	55,96	30,85	53,43	30,87	53,47		
M 11	157,58	119,80	76,02	119,80	76,02	119,88	76,07		
M 13	269,94	213,69	79,16	213,69	79,16	213,71	79,17		
M 14	19,24	13,17	68,49	13,17	68,49	13,06	67,89		
M 16	2,64	0,09	3,58	0,00	0,00	0,00	0,00		
M 17	37,12	39,70	106,96	37,38	100,68	32,84	88,46		
M 18	108,12	108,12	99,99	108,12	99,99	108,14	100,02		
M 19	60,79	57,63	94,80	20,93	34,43	18,35	30,20		
M 20	41,56	34,86	83,87	34,86	83,87	31,65	76,14		
M 21	40,52	9,81	24,20	0,00	0,00	0,00	0,00		
UKUPNO	2.026,22	1.797,02	88,69	1.288,69	63,60	1.200,63	59,25	1.260,87	62,23

Grafikon 3: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)

U izvještajnom razdoblju nije bilo objavljenih pravilnika o provedbi mjera PRR.

U izvještajnom razdoblju je poduzet niz aktivnosti radi učinkovitije provedbe Programa kao što su:

- Ministarstvo poljoprivrede (Uprava za potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju) i Nacionalna ruralna mreža u suradnji s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju 13. srpnja 2020. godine u Zagrebu organizirali su radionicu za LAG-ove. Radionicu su pohodila 92 sudionika (uključujući tehničko osoblje) od čega 70 sudionika iz 40 odobrenih LAG-ova (od ukupno 54 odobrena LAG-a u Republici Hrvatskoj). Sudionicima radionice su predstavnici Ministarstva poljoprivrede prezentirali stanje provedbe Mjere 19, pripreme za provedbu M19 u prijelaznom razdoblju te planove za provedbu LEADER/CLLD-a u novom programskom razdoblju. Predstavnici Agencije za plaćanja sudionike su upoznali s najčešćim pogreškama u provedbi LAG natječaja.
- Dana 31. srpnja 2020. godine objavljen je Poziv članovima Nacionalne ruralne mreže za podnošenje prijedloga aktivnosti za provedbu godišnjeg provedbenog akcijskog plana Mreže za 2020. godinu, prijave od 4. kolovoza, alokacija 2,5 milijuna kuna.

Svrha Poziva je provedba aktivnosti iz Akcijskog plana Mreže za ruralni razvoj 2014. – 2020., godišnjeg provedbenog akcijskog plana Mreže za 2020. godinu, odnosno ostvarivanje ciljeva Nacionalne ruralne mreže.

- Ministarstvo poljoprivrede, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i Hrvatska banka za obnovu i razvitak potpisali su 4. kolovoza 2020. godine Dodatak Sporazumu o financiranju kojim se mijenja okvir provedbe ranije pokrenutog financijskog instrumenta „Obrtna sredstva za ruralni razvoj“ čija provedba je povjerena HBOR-u. Navedenim Dodatkom se, za financijski instrument „Obrtna sredstva za ruralni razvoj“, uvodi mogućnost korištenja dužeg roka korištenja odobrenih sredstava (6 mjeseci umjesto ranije definiranog roka korištenja od 3 mjeseca) kao i dužeg roka otplate kredita (5 godina uključujući mogući početak do 12 mjeseci neovisno o zatraženom iznosu kredita).
- Radi ublažavanja posljedica pandemije COVID-19 te rješavanja problema s likvidnošću s kojim se suočavaju poljoprivrednici te mikro, mala i srednja poduzeća koja se bave preradom, plasiranjem na tržište i razvojem poljoprivrednih proizvoda, Ministarstvo poljoprivrede objavilo je 26. listopada 2020. godine dva natječaja za provedbu mjere 21 „Izvanredna privremena potpora poljoprivrednicima i MSP-ovima koji su posebno pogođeni krizom uzrokovanom bolešću COVID-19“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Ukupni iznos potpore raspoloživ kroz ove natječaje je 360 milijuna kuna.
- Ministarstvo poljoprivrede (Uprava za potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju/Nacionalna ruralna mreža), LEADER mreža Hrvatske i Hrvatska mreža za ruralni razvoj u suradnji s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju organizirali su 27. i 28. listopada 2020. godine dvodnevnu radionicu za LAG-ove („Stanje provedbe LEADER/CLLD, aktivacija tipa operacije 6.4.1. i pripreme za naredno razdoblje“). Radionica je uslijed epidemiološke situacije u vezi s COVID-19 pandemijom organizirana u on-line formatu.
- Objavljen je plan objave natječaja za 2021. godinu, Ministarstvo poljoprivrede nastavlja s dodjelom bespovratnih sredstava iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. kroz 27 natječaja, čiji je glavni cilj povećanje konkurentnosti ponajprije poljoprivrednih proizvođača i prerađivača, a korisnicima je na raspolaganju više od 2,4 milijarde kuna.
- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju započela je s procesom donošenja Odluka o ostvarivanju prava na izravna plaćanja za 2019. godinu za sve potpore u sklopu izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2019. godinu.

Što se tiče financijskih instrumenata u izvještajnom razdoblju sklopljena su dva Dodatka Sporazumu o financiranju sa korisnikom HBOR-om i to:

- 4. kolovoza 2020. godine sklopljen je **Dodatak II Sporazumu o financiranju** radi usklađenja postupanja u svrhu omogućavanja duže otplate kredita i dužeg roka korištenja za financijski instrument „Obrtna sredstva za ruralni razvoj“ čija provedba je povjerena HBOR-u tijekom prve polovice 2020. godine. Izmjena u dijelu duže otplate kredita odnosi se na kredite manjih iznosa (do 760.000 HRK) za koje su bili definirani kraći rok otplate i mogućnost početka te se ovim Sporazumom omogućuje ujednačavanje postupanja neovisno o iznosu kredita odnosno veličini potencijalnih krajnjih primatelja u skladu s inicijativom financiranja obrtnih sredstava za nesmetano

odvijanje poslovnih aktivnosti poduzetnika čije je poslovanje pogođeno pojavom pandemije COVID-19 (SARS-CoV-2 / koronavirus). Rokovi otplate kredita ovom se izmjenom određuju na do 5 godina uključujući poček do 12 mjeseci, neovisno o zatraženom iznosu kredita. Izmjena u dijelu dužeg roka korištenja kredita ovime se određuje na do 6 mjeseci umjesto ranije definiranog roka korištenja do 3 mjeseca.

- 28. prosinca 2020. godine sklopljen je **Dodatak III Sporazumu o financiranju** radi produljenja razdoblja prihvatljivosti za financijski instrument „Obrtna sredstva za ruralni razvoj“ čija provedba je povjerena HBOR-u na način da je definiran novi kraj razdoblja prihvatljivosti 31. prosinca 2023. godine, čime je provedba produljena za 3 godine.

U okviru provedbe FI PRR u drugoj polovici 2020. godine HAMAG-BICRO je nastavio sa zaprimanjem i obradom zahtjeva za zajmove od strane krajnjih primatelja za FI Mikro zajmovi za ruralni razvoj, FI Mikro zajmovi za obrtna sredstva za ruralni razvoj i Mali zajmovi za ruralni razvoj, te za FI Pojedinačna jamstva za ruralni razvoj.

U izvještajnom razdoblju isplaćeno je 80 Malih, 14 Mikro i 52 Mikro zajma za obrtna sredstva za ruralni razvoj u ukupnom iznosu od 35.451.598 HRK te su izdana 2 Pojedinačna jamstva za ruralni razvoj u ukupnom iznosu od 1.379.887 HRK.

U okviru provedbe FI PRR u 2020. godini HBOR je u izvještajnom razdoblju nastavio sa zaprimanjem i obradom zahtjeva za FI Obrtna sredstva za ruralni razvoj i FI Investicijski krediti za ruralni razvoj.

U izvještajnom razdoblju potpisano je 76 ugovora između HBOR-a i krajnjih primatelja FI Obrtna sredstva za ruralni razvoj u ukupnom iznosu od 74.454.194 HRK te 2 ugovora o kreditu za FI Investicijski krediti za ruralni razvoj između krajnjih primatelja i poslovnih banaka u ukupnom iznosu od 2.101.224 HRK.

Osim navedenoga, tijekom izvještajnog razdoblja je s provedbom započela revizija Europske komisije pod nazivom „Potvrda o sukladnosti na temelju članka 52. Uredbe (EU) br. 1306/2013 i članka 34. Uredbe (EU) br. 908/2014 - Istraga br. UMB/2018/002/HR o rashodima u okviru Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR)“.

Na dan 31. prosinca 2020. u tijelima SUK-a PRR-a zaposleno je ukupno 499 službenika.

3.4. OPERATIVNI PROGRAM ZA POMORSTVO I RIBARSTVO

U okviru OPPiR-a na raspolaganju je 252,64 milijuna eura iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 344,14 milijuna eura.

Do 31. prosinca 2020. ukupno je objavljeno 67 natječajâ za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 1,67 milijardi kuna (220,94 milijuna eura). U izvještajnom razdoblju objavljeno je 13 natječajâ za dodjelu potpora ukupne vrijednosti 514,19 milijuna kuna (67,66 milijuna eura).

Tablica 16: Popis objavljenih natječajâ za dodjelu potpora iz Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (bespovratna sredstva).

Prioritet Unije (PU)	Naziv natječaja	Vrijednost bespovratnih sredstava (EUR)
PU 2	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere II.2./II.3./II.4. »Produktivna ulaganja u akvakulturu.« (»Narodne novine«, broj 89/20)	119.250.000,00
PU 1	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere I.22. »Dodana vrijednost, kvaliteta proizvoda i korištenje neželjenog ulova.« (»Narodne novine«, broj 89/20)	17.925.000,00
PU 1	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere I.8. »Zaštita zdravlja i sigurnost« (»Narodne novine«, broj 103/20)	57.187.500,00
PU 1	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere I.20. »Energetska učinkovitost i ublažavanje klimatskih promjena« (»Narodne novine«, broj 103/20)	18.187.500,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. »Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti« pridnenim povlačnim mrežama – kočama za rujân/listopad 2020. godine (»Narodne novine«, broj 102/20)	22.500.000,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. »Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti – (samo)izolacija COVID-19« pridnenim povlačnim mrežama – kočama (»Narodne novine«, broj 123/20)	31.875.000,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. »Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti – (samo)izolacija COVID-19« okružujućim mrežama plivaričama – srdelarama (»Narodne novine«, broj 123/20)	31.875.000,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. »Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti – COVID-19« pridnenim povlačnim mrežama – kočama za studeni/prosinac 2020. godine (»Narodne novine«, broj 130/20)	22.500.000,00
PU 1	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere I.9. »Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti – COVID-19« okružujućim mrežama plivaričama – srdelarama za prosinac 2020. godine (»Narodne novine«, broj 130/20)	30.000.000,00
PU 2	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere II.11. »Zaštita javnog zdravlja – COVID-19« (»Narodne novine«, broj	61.250.002,50

108/20)

PU 5	Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru mjere IV.4. »Prerada proizvoda ribarstva i akvakulture – COVID-19«	41.000.002,50
PU 1	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere I.6. "Diversifikacija i novi oblici prihoda" ("Narodne novine", broj 111/20)	53.137.020,00
PU 1	Natječaj za dodjelu potpore u okviru mjere I.21. „Energetska učinkovitost i ublažavanje klimatskih promjena – zamjena motora“ ("Narodne novine", broj 147/20)	7.500.000,00

Temeljem pokrenutih natječaja, do 31. prosinca 2020. donijete su 3.173 odluke o dodjeli sredstava ukupne vrijednosti 180,16 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju donijeto je 226 odluka o dodjeli sredstava ukupne vrijednosti 14,20 milijuna eura (sredstva EU).

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 97,09 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 19,38 milijuna eura (sredstva EU). Do 31. prosinca 2020. ukupno je ovjereno 95,83 milijuna eura (sredstva EU), a u izvještajnom razdoblju ovjereno je 27,22 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je doznačeno 107,43 milijuna eura, a u izvještajnom razdoblju 19,26 milijuna eura.

Tablica 17: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

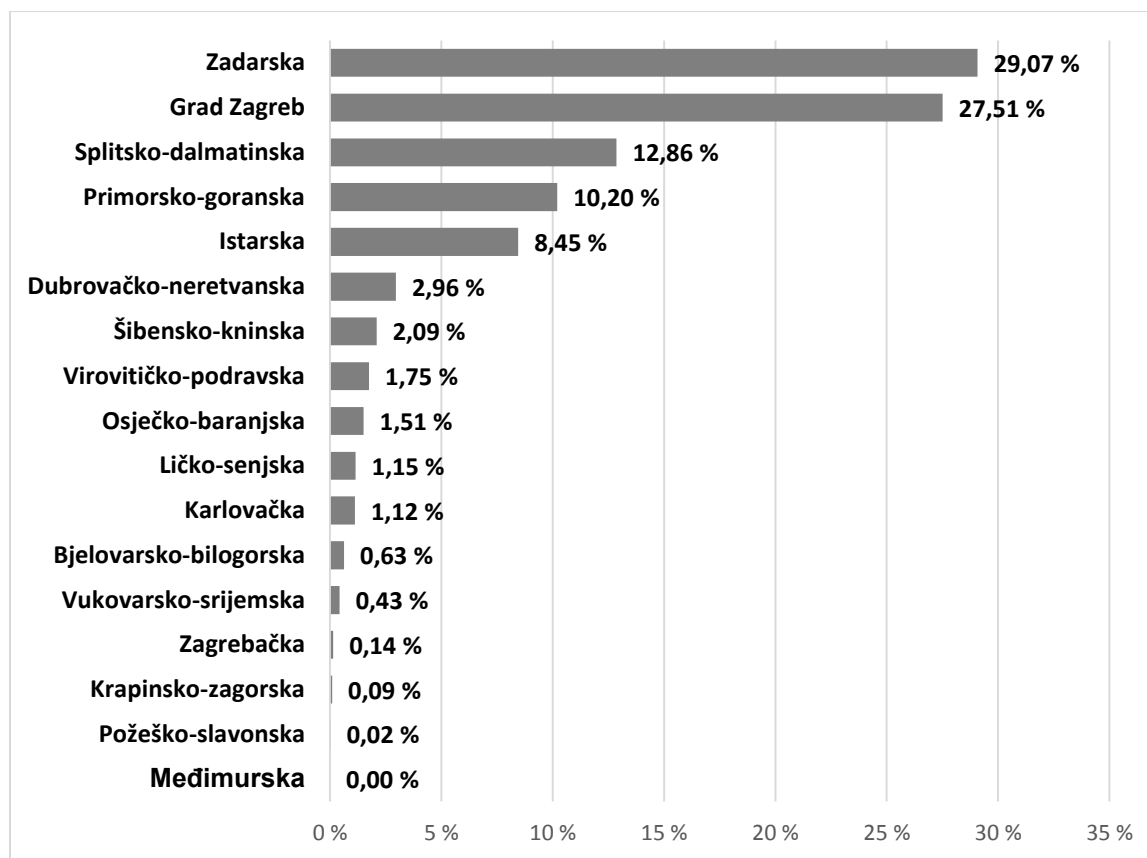
Prioritet Unije (PU) ¹⁴	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PU 1	80,96	2,91	3,59	8,64	10,68	10,27	12,68		
PU 2	55,26	3,75	6,79	3,99	7,23	5,54	10,03		
PU 3	34,82	0,07	0,20	3,70	10,63	4,68	13,44		
PU 4	24,82	4,24	17,08	0,59	2,38	0,89	3,58		
PU 5	40,62	3,11	7,66	1,71	4,21	4,41	10,86		
PU 6	1,00	0,03	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
TP	15,16	0,09	0,59	0,75	4,95	1,43	9,43		
UKUPNO	252,64	14,20	5,62	19,38	7,67	27,22	10,77	19,26	7,62

¹⁴ Prioritet Unije 1: Poticanje okolišnog održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, konkurentnog i na znanju utemeljenog ribarstva, Prioritet Unije 2: Poticanje okolišno održive, resursno učinkovite, inovativne, konkurentne i na znanju utemeljene akvakulture, Prioritet Unije 3: Poticanje provedbe ZRP-a, Prioritet Unije 4: Povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije, Prioritet Unije 5: Poticanje stavljanja na tržište i prerađivanja, Prioritet Unije 6: Poticanje provedbe integrirane pomorske politike, TP: Tehnička pomoć.

Tablica 18: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritet Unije (PU)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PU 1	80,96	42,34	52,30	32,81	40,53	32,53	40,18		
PU 2	55,26	32,00	57,91	19,88	35,98	19,98	36,16		
PU 3	34,82	34,2	98,22	16,04	46,07	15,16	43,54		
PU 4	24,82	27,73	111,72	2,79	11,24	2,79	11,24		
PU 5	40,62	31,87	78,46	22,09	54,38	21,91	53,94		
PU 6	1,00	0,33	33,00	0,1	10,00	0,1	10,00		
TP	15,16	11,69	77,11	3,38	22,30	3,36	22,16		
UKUPNO	252,64	180,16	71,31	97,09	38,43	95,83	37,93	107,43	42,52

Grafikon 4: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)

U izvještajnom razdoblju EK je je provodilo tematsku reviziju Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo 2014-2020 vezano za provjeru učinkovitosti ključnih zahtjeva 2 i 4.

Na dan 31. prosinca 2020. u tijelima SUK-a OPPiR-a zaposleno je ukupno 57 službenika.

3.5. OPERATIVNI PROGRAM ZA HRANU I/ILI OSNOVNU MATERIJALNU POMOĆ U OKVIRU FONDA EUROPSKE POMOĆI ZA NAJPOTREBITIJE

U okviru Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć (OPFEAD) na raspolaganju je 36,63 milijuna eura iz Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD). Kada se tome pridoda nacionalno sufinanciranje, ukupna vrijednost iznosi 43,09 milijuna eura.

Do 31. prosinca 2020. ukupno je objavljeno 8 otvorenih poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 335,02 milijuna kuna (44,08 milijuna eura). U izvještajnom razdoblju objavljen je 1 otvoren poziv na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 25 milijuna kuna (3,28 milijuna eura).

Tablica 19: Popis objavljenih poziva iz Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (bespovratna sredstva, u eurima)

Materijalna deprivacija	Naziv poziva	Vrijednost bespovratnih sredstava (kn)
MD1/MD2/TP	Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (školska godina 2020./2021.)	25.000.000,00

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele bespovratnih sredstava, do 31. prosinca 2020. sklopljeno je ukupno 259 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 34,31 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljena su 32 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 4,02 milijuna eura (sredstva EU).

Sklopljeni ugovori u okviru OPFEAD od početka provedbe odnose se na materijalnu deprivaciju MD1 – nedostatak hrane, a usmjereni su na ublažavanje najgorih oblika dječjeg siromaštva osiguravanjem školske prehrane djeci u riziku od siromaštva, te materijalnu deprivaciju MD2 – nedostatak osnovne materijalne pomoći, ublažavanjem siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama. Dio ugovora odnosi se na pružanje tehničke pomoći korisnicima i tijelima u sustavu.

Ukupna plaćanja prema korisnicima izvršena su u iznosu od 27,34 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju korisnicima je plaćeno 1,73 milijuna eura (sredstva EU). Ukupno je do 31. prosinca 2020. ovjereno 17,15 milijuna eura (sredstva EU), a doznačeno je 20,20 milijuna eura. U izvještajnom razdoblju nije bilo ovjerenih sredstava, doznačeno je 0,55 milijuna eura (sredstva EU).

Tablica 20: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Materijalna deprivacija ¹⁵	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Ovjerena sredstva	%	Doznačena sredstva	%
MD 1	29,59	3,32	11,22	1,42	4,77	0,00	0,00		
MD 2	5,21	0,59	11,32	0,19	3,65	0,00	0,00		
TP	1,83	0,11	7,10	0,12	6,56	0,00	0,00		
UKUPNO	36,63	4,02	11,03	1,73	4,70	0,00	0,00	0,55	1,50

Tablica 21: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Materijalna deprivacija	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno ovjerena sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
MD 1	29,59	27,15	91,75	21,86	73,88	13,68	46,23		
MD 2	5,21	5,42	104,03	4,38	84,07	2,59	49,71		
TP	1,83	1,74	95,08	1,1	60,11	0,87	47,54		
UKUPNO	36,63	34,31	93,67	27,34	74,64	17,15	46,79	20,20	55,15

Za tri poziva koja su trenutno u fazi provedbe, a s ciljem pojednostavljenja provedbe uvrštene su i mogućnosti pojednostavljenih troškovnih opcija u obliku standardne veličine jediničnog troška (za troškove školskih obroka) te fiksne stope od 5% za administrativne troškove, troškove prijevoza i skladištenja te troškove popratnih mjera. Riječ je o pozivima Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk. godina 2017.-2018.), Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk. godina 2018.-2019.) te isti poziv za školsku godinu 2019.-2020. Predmetno se primjenjuje i u Pozivu Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (školska godina 2020. – 2021.) objavljenom u listopadu 2020. godine. U pozivima Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza II i III primjenjuje se fiksna stopa od 5% za administrativne troškove te troškove prijevoza i skladištenja te 5% za popratne mjere.

U periodu od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. zaprimljena su 2 konačna revizijska izvješća od Tijela za reviziju završenih revizija operacija o čijem provođenju je Upravljačko tijelo obaviješteno u kolovozu 2019.

U izvještajnom razdoblju, a uslijed epidemiološke situacije uzrokovane epidemijom virusa SARS-CoV-2, 9. prosinca 2020. godine održana je online 14. sjednica Odbora za praćenje OPULJP-a. Na 14. sjednici je članstvu prezentiran i status provedbe OPFEAD-a.

¹⁵ MD 1: Nedostatak hrane, MD 2: Nedostatak osnovne materijalne pomoći, TP: Tehnička pomoć.

3.6. PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINANCIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.

U financijskom razdoblju 2014. – 2020. RH sudjeluje u 13 programa prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje.

Programi prekogranične suradnje:

- Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.
- Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.
- Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.

Programi Interreg B transnacionalne suradnje:

- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.
- Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.
- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.
- Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.

Programi Interreg C međuregionalne suradnje:

- Program međuregionalne suradnje INTERREG Europe 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje INTERACT 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.
- Program međuregionalne suradnje ESPON 2020.

3.6.1. Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 67,2 milijuna eura (57,2 milijuna eura EU sredstva). Do 30. prosinca 2020. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 51,5 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2020. sklopljeno je 55 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 50,2 milijuna eura (EU sredstva) s uključenih 98 hrvatskih projektnih partnera na koje se odnosi 21,7 milijuna eura (EU sredstva).

U izvještajnom razdoblju sklopljena su 22 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 22 milijuna eura (EU sredstva) s uključena 32 hrvatska projektna partnera na koje se odnosi 8,1 milijun eura (EU sredstva).

Također, do 31. prosinca 2020. ugovoreno je 5,7 milijuna eura tehničke pomoći (EU sredstva).

Od početka provedbe programa do 31. prosinca 2020. održano je pet sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.2. Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 40,3 milijuna eura (34,3 milijuna eura EU sredstva). Do 31. prosinca 2020. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 30,9 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2020. sklopljena su 42 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 30,3 milijuna eura (EU sredstva) s 86 uključenih hrvatskih projektnih partnera na koje se odnosi 17,1 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo novih sklopljenih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Također, do 31. prosinca 2020. ugovoreno je 3,4 milijuna eura tehničke pomoći (EU sredstva).

Od početka provedbe programa do 31. prosinca 2020. održano je ukupno sedam sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.3. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Italija – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 236,8 milijuna eura (201 milijun eura EU sredstva). Do 31. prosinca 2020. objavljena su dva poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 188,5 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2020. sklopljena su 83 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima su uključena 342 hrvatska projektna partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 79,3 milijuna eura (EU sredstva). U izvještajnom razdoblju sklopljeno je 11 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima su uključena 72 hrvatska projektna partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 32,8 milijuna eura (EU sredstva).

Do 31. prosinca 2020. održano je osam sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje.

3.6.4. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 55,7 milijuna eura (46,1 milijuna eura EU sredstva). Trajno otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga objavljen je u siječnju 2016., a do 31. prosinca 2020. objavljena su tri roka na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 33 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava rokova na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2020. sklopljena su 34 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 110 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 14,9 milijuna eura (EU sredstva) te su ugovorena 4 strateška projekta ukupne vrijednosti 10 milijuna eura (EU sredstva) od kojih se 5 milijuna eura odnosi na hrvatske projektne partnere. U izvještajnom razdoblju nije sklopljen niti jedan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava.

Do 31. prosinca 2020. održano je devet sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.5. Program prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 73,9 milijuna eura (60,8 milijuna eura EU sredstava). Do 31. prosinca 2020. objavljeno je šest poziva na dostavu projektnih prijedloga, dva otvorena poziva ukupne vrijednosti 46,6 milijuna eura (sredstva EU) te četiri poziva na dostavu projektnih prijedloga u sklopu strateškog projekta *B-light* namijenjenog malim i srednjim poduzetnicima vrijednog 10 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju objavljen je jedan poziv na dostavu projektnih prijedloga u sklopu *B-light* sheme.

Do 31. prosinca 2020. u sklopu 1. i 2. poziva na dostavu projektnih prijedloga sklopljeno je 99 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava s 172 hrvatska projektna partnera ukupne vrijednosti od 20,3 milijuna eura (sredstva EU), dok u sklopu strateških projekata *B-light*, *Demine* i *MuKoBridge* ugovorena vrijednost za hrvatske partnere iznosi ukupno 5,7 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljena su 33 ugovora za hrvatske projektne partnere u sklopu 2. poziva na dostavu projektnih prijedloga, 6 novih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za male i srednje poduzetnike u sklopu strateškog projekta *B-light* te 1 ugovor za hrvatskog projektnog partnera u sklopu strateškog projekta *MuKoBridge*.

Do 31. prosinca 2020. održano je devet sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan niti jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.6. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Dunav 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 263 milijuna eura. Do 31. prosinca 2020. objavljena su tri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 230 milijuna eura (sredstva EU), ciljani poziv za koordinate prijedloga Strategije EU za dunavsku regiju u iznosu od 3,6 milijuna eura (sredstva EU) te ciljani poziv na dostavu projektnih prijedloga za projekte koji isključivo doprinose Strategiji EU za dunavsku regiju (EUSDR) u iznosu od 1,6 milijuna eura (sredstva EU).

Do 31. prosinca 2020. sklopljena su 82 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 111 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 13,5 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju ugovoreno je 11 projekata na kojima je uključeno 19 hrvatskih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 2,4 milijuna eura (sredstva EU).

Do 31. prosinca 2020. održano je trinaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.7. Interreg V-B Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 118 milijuna eura. Do 31. prosinca 2020. objavljena su tri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 80,5 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

U sklopu programa provodi se strateški projekt FACILITY POINT kao podrška upravljačkim strukturama Strategije EU za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) u kojem sudjeluje 7 nacionalnih i 2 regionalna tijela javne vlasti iz 8 država članica programa, a ispred Republike Hrvatske projektni partner je Ministarstvo turizma. Proračun projekta je 9,5 milijuna eura (sredstva EU).

Do 31. prosinca 2020. sklopljena su 52 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima je uključeno 80 hrvatskih projektnih partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 11,7 milijuna eura EU sredstava. U izvještajnom razdoblju sklopljen je 1 ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s hrvatskim projektnim partnerima.

Do 31. prosinca 2020. održano je četrnaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.8. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Mediteran 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 276 milijuna eura. Do 31. prosinca 2020. objavljena su tri poziva na dostavu modularnih projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 165 milijuna eura (sredstva EU), dva poziva na dostavu horizontalnih projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 22 milijuna eura (sredstva EU), poziv na dostavu integriranih projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 35 milijuna eura (sredstva EU) te poziv na dostavu strateških projektnih prijedloga na temu Inovacija, u sklopu strateškog projekta PANORAMED. U izvještajnom razdoblju objavljen je poziv na dostavu projektnih prijedloga usmjeren na kapitalizaciju projekata.

PANORAMED je strateški projekt koji se provodi u sklopu predmetnog programa, a projektno partnerstvo čini 21 relevantnih nacionalnih i regionalnih tijela javne vlasti te 10 pridruženih partnera iz 12 država članica programa. Nacionalni koordinator ispred RH je MRRFEU, a ujedno je i voditelj radnog paketa 5 Obalni i pomorski turizam. Proračun projekta je 9 milijuna eura (sredstva EU) dok je 15 milijuna eura (sredstva EU) predviđeno za provedbu strateških projekata iz triju strateških tema, odnosno: Obalnog i pomorskog turizma, Pomorskog nadzora i Inovacija.

Do 31. prosinca 2020. sklopljena su 74 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima su uključena 103 hrvatska projektna partnera za kojeg je ugovorena ukupna vrijednost od 17,65 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju sklopljena su 2 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima su uključena 2 hrvatska projektna partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 246.500 eura (sredstva EU).

Do 31. prosinca 2020. održano je dvanaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održan je jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.9. Program transnacionalne suradnje Interreg V-B Središnja Europa 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 298,99 milijuna eura. Do 31. prosinca 2020. objavljena su četiri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 250 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2020. sklopljeno je 88 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava na kojima su uključena 134 hrvatska projektna partnera za koje je ugovorena ukupna vrijednost od 18,7 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije sklopljen niti jedan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava.

Do 31. prosinca 2020. održano je deset sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju nije održan niti jedan sastanak Odbora za praćenje Programa.

3.6.10. Program međuregionalne suradnje INTERREG EUROPE 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 359,33 milijuna eura. Do 31. prosinca 2020. objavljena su četiri poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti 316,14 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Do 31. prosinca 2020. sklopljeno je 29 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava s hrvatskim u kojima sudjeluju 33 projektna partnera iz RH, za koje je ugovoreno 3,7 milijuna eura (sredstva EU). U izvještajnom razdoblju nije bilo ugovaranja.

Do 31. prosinca 2020. održano je četrnaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održana su dva sastanka Odbora za praćenje Programa.

3.6.11. Program međuregionalne suradnje INTERACT III 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 39,39 milijuna eura te je u potpunosti usmjeren na financiranje programskih aktivnosti namijenjenih razmjeni iskustava upravljačkih struktura i ujednačavanju provedbenih alata u programima europske teritorijalne suradnje.

Do 31. prosinca 2020. održano je dvanaest sastanaka Odbora za praćenje Programa. U izvještajnom razdoblju održana su dva sastanka Odbora za praćenje Programa.

3.6.12. Program međuregionalne suradnje URBACT III 2014. – 2020.

Ukupan proračun programa iznosi 96,3 milijuna eura od čega 74,3 milijuna eura čini doprinos iz EFRR-a. Program je usmjeren na financiranje razmjene znanja i dobrih praksi između gradova, ostalih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, središnjih tijela državne uprave i znanstveno-istraživačkih institucija. Cilj programa je promicanje integriranog, održivog razvoja JLP(R)S-a te poboljšavanje učinkovite provedbe kohezijske politike EU-a na regionalnoj i lokalnoj razini.

Sukladno epidemiološkoj situaciji, nastavljena je provedba aktivnosti šest mreža za prijenos dobrih praksi (rok provedbe do lipnja 2021.) te pet mreža za planiranje (rok provedbe do kolovoza 2022.) u kojima sudjeluju i hrvatski gradovi (Dubrovnik, Šibenik, Zadar, Rijeka, Novigrad, Zagreb, Pregrada i Varaždin).

Od 15. rujna do 8. listopada održan je e-University, serija online seminara i radionica namijenjena svim gradovima i korisnicima iz URBACT mreža u provedbi. Predstavnicima hrvatske Nacionalna URBACT točke (NUP) održali su uvodno predavanje o ulozi i funkciji NUP-ova u provedbi programa i mreža za planiranje. Godišnji Info-dan programa URBACT III za hrvatske korisnike i zainteresiranu javnost održan je 5. studenoga u organizaciji NUP-a. Predstavljeni su trenutni rezultati i aktivnosti gradova koji sudjeluju u mrežama za prijenos dobrih praksi. Organizirana je i online radionica za gradove o metodologiji prijenosa dobrih urbanih praksi. Tijekom izvještajnoga razdoblja redovito su objavljivane vijesti i članci na službenim internetskim stranicama URBACT-a na hrvatskome jeziku i društvenim mrežama.

U izvještajnome razdoblju nastavljen je rad na programiranju URBACT-a IV, održana su tri sastanka Tehničke radne skupine (10. rujna, 8. listopada, 18. prosinca) i jedan sastanak Odbora za programiranje (9. i 10. studenoga 2020.), a postupak programiranja trebao bi biti okončan do sredine 2021. godine.

3.6.13. Program međuregionalne suradnje ESPON 2020

Ukupni proračun programa ESPON 2020 iznosi 48,68 milijuna eura od čega 41,38 milijuna eura čini doprinos iz EFRR-a te 7,3 milijuna eura nacionalni doprinos. Ukupni doprinos koji

RH uplaćuje iznosi 223.327 eura za razdoblje 2014. – 2020. U drugoj polovici 2020. godine vezano za ostvarenje cilja SO1: Continued production of territorial evidence, za dva projekta Territorial applied research su pokrenuti pozivi. U svrhu ostvarenja cilja SO2: Upgraded knowledge transfer and analytical user support, unutar aktivnosti Targeted analyses, objavljen je poziv za jedan projekt. Vezano za ostvarenje cilja SO3: Improved territorial observation and tools for territorial analyses, nastavljaju se aktivnosti vezane za razvoj i testiranje web alata za praćenje teritorijalnih podataka koji su pokrenuti u prethodnoj godini, te dodatno pokrenutih. Vezano za ostvarenje cilja SO4: Wider outreach and uptake of territorial evidence, zbog pandemije COVID_19, radionice su održane u virtualnom formatu. ESPON seminar koji je trebao biti održan u Berlinu tijekom DE PRES, održan je u virtualnom formatu 18.-19.11.2020. pod nazivom “Just Transition and Recovery for Cities and Regions in Europe“. I nadalje se radi na unaprjeđenju ESPON prisutnosti na društvenim mrežama sa svakodnevnim aktivnostima na Facebooku, Twitteru i LinkedIn-u.

Sastanci Odbora za praćenje ESPON 2020 održani su dva puta tijekom izvještajnog razdoblja back-to-back“ sa sastancima Odbora za programiranje. Zbog pandemije COVID-19, svi sastanci su održani u virtualnom formatu i to 10.-11. rujna 2020., te 16.-17. listopada 2020.

Sastanci ESPON kontakt točaka održani su 15. rujna te 19. i 20. studenog 2020. godine u formi videokonferencija na kojima je, pored ostalog, usuglašen program rada TNO-a (*Transnational Outreach Activities*) za 2021. godinu. U okviru ESPON week-a predstavnici Hrvatske sudjelovali su na video radionici „Teleworkshop on Land use“ održanoj 18. studenog 2020. Događanja planirana u okviru obavljanja TNO aktivnosti *intenzivirala su se u drugom polugodištu 2020.*, a organizacija je prilagođena virtualnoj provedbi. Umjesto planiranog okruglog stola koji je trebao biti održan početkom rujna 2020. u Splitu, 27. studenoga održana je ESPON Peer-learning radionica „*The Future of Cruise Tourism in the Adriatic Sea*“ uz sudjelovanje domaćih i stranih predavača. Za projekt ESPON SUPER proveden je tzv. spin-off nastavak projekta, izborom pilot-projekata u četiri države među kojima je Hrvatska. Za Hrvatsku je izrađen tzv. *Territorial Fiche* s odabranim temama. Novosti i otvoreni natječaji objavljuju se na web-stranici ministarstva, a aktualne informacije prema dostavnim listama proslijeđuju širokom krugu dionika, čime je osigurano sudjelovanje hrvatskih predstavnika na održanim događanjima te povećanje vidljivosti samog programa.

3.7. NAUČENE LEKCIJE

U Republici Hrvatskoj, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, u funkciji Koordinacijskog tijela (KT)¹⁶ sukladno članku 6. stavku 2. točka 10. Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014.-2020.¹⁷ izrađuje i nadzire provedbu Strategije vrednovanja provedbe europskih strukturnih i investicijskih fondova financijske perspektive 2014.-2020. u Republici Hrvatskoj, koja sadrži opće ciljeve i metodologiju vrednovanja za sve (operativne) programe financijskoga razdoblja 2014.-2020.

Kao jedan od temeljnih mehanizama za uspostavljanje jasnih procedura i kvalitetnu provedbu vrednovanja europskih strukturnih i investicijskih fondova uspostavljene su međuresorne radne skupine za vrednovanje, i to na razini Sporazuma o partnerstvu (Međuresorna evaluacijska radna skupina, MERS) te na razini svih (operativnih) programa. Na radnim skupinama planira se i prati provedba vrednovanja te se raspravlja o naučenim lekcijama i primjenama preporuka vrednovanja kako KT-a, tako i UT-a (operativnih) programa.

Tijekom financijskog razdoblja 2014.-2020. KT je provelo tri vrednovanja: Ex-post vrednovanje operativnih programa financijske perspektive 2007.-2013., Srednjoročno vrednovanje provedbe horizontalnih aktivnosti u provedbi Sporazuma o partnerstvu te Srednjoročno vrednovanje napretka u provedbi Sporazuma o partnerstvu, iz kojih je proizašao niz zaključaka i nalaza te preporuka koje su već navedene kroz naučene lekcije u prethodnim izvješćima za Sabor.

MRRFEU, u svojstvu KT-a za ESI fondove tijekom ovog izvještajnog razdoblja usmjerilo se na primjenu i praćenje primjene naučenih lekcija proizašlih iz vrednovanja, a iznesenih u prethodnim izvješćima. Izrađeni su akcijski planovi za primjenu i provedbu preporuka vrednovanja s opisom načina primjene od strane KT-a i upravljačkih tijela. Na temelju dosadašnjeg iskustva u praćenju provedbe ESI fondova, KT će tromjesečno pratiti i izvještavati o primjeni navedenih preporuka u okviru ESI fondova 2014.-2020.

S obzirom da je tijekom izvještajnog razdoblja intenziviran proces izrade programskih dokumenata za EU fondove u financijskom razdoblju 2021.-2027., te su započete pripreme radnje za uspostavu institucionalnog okvira za EU fondove u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2021.-2027., KT je prikupilo preporuke relevantne za navedene procese.

U nastavku teksta, detaljnije o pojedinim Operativnim programima.

OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“

U okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ (OPKK) pokrenuto je deset (10) financijskih instrumenata kao novog oblika potpore iz ESI fondova koji se po prvi puta provodi u RH. U praksi su se financijski instrumenti pokazali kao iznimno popularan oblik financiranja, jer predstavljaju novi i jednostavniji pristup EU sredstvima, prije svega zbog bitno manjih administrativnih zahtjeva kao što je, primjerice, čekanje objava Poziva, ne postojanje dugotrajnih i izrazito formaliziranih postupaka odabira projekata i kontrole javne nabave, prihvatljivost PDV-a kao troška krajnjeg primatelja i slično, a sredstva

¹⁶ Određeno člankom 6. stavak 1. „Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014.-2020.“

¹⁷ Narodne novine, br. 92/14

se dobivaju unaprijed, za razliku od bespovratnih koja se nadoknađuju nakon što se prvo vlastita moraju potrošiti. Sa 6,3 milijardi kuna javnog doprinosa privučeno je preko 3,6 milijarde kuna privatnog kapitala čime su se utrostručila dostupna sredstva kojima se sufinanciraju javne politike koje bi inače država morala financirati sama na teret poreznih obveznika. Također, u ESIF financijske instrumente do kraja izvještajnog razdoblja je uplaćeno 3,2 milijarde kuna, a 3,7 milijardi kuna je ovjereno i vraćeno u državni proračun od strane EK. Pored toga, mogućnost da se financijski instrumenti ponovno koriste u iste svrhe i nakon što se vrate u državni proračun, a što omogućuje da se novac koji se ulaže u financijske instrumente više puta upotrebljava, odnosno reciklira, čini ovaj oblik potpore iznimno prihvatljivim i državnim financijama i poreznim obveznicima.

S obzirom na dinamiku provedbe i probleme koji se javljaju tijekom provedbe (posebice infrastrukturnih projekata) smatra se opravdanim osigurati određenu razinu ugovaranja sredstva iz EU fondova koja nadilazi raspoloživu alokaciju (tzv. preugovaranje). Na taj način osigurava se puna apsorpcija raspoložive alokacije u slučaju kašnjenja određenih projekata, financijskih korekcija, itd. Razina preugovaranja ne može se odrediti univerzalno već na razini sektora, ovisno o stupnju rizika. Prilikom planiranja preugovaranja potrebno je također imati u vidu i mogućnost odnosno opciju tzv. faziranja projekata u programsko razdoblje 2021-2027.

U okviru OPKK, MRRFEU je u ulozi UT-a zamijetio povećan broj nepravilnosti i s njima povezanih financijskih korekcija. Mjere koje MRRFEU kao UT kontinuirano provodi kako bi se smanjio broj nepravilnosti i s njima povezanih financijskih korekcija usmjerene su prvenstveno na preventivni učinak jer je bitno osigurati da postupanje korisnika bude u skladu s pozitivnim pravnim propisima hrvatskog zakonodavstva i zakonodavstva Europske unije. U tom smislu MRRFEU u skladu sa svojim ovlastima izdaje obvezujuće upute PT-ovima 2 čija je svrha osigurati pravilno i ujednačeno postupanje u postupcima utvrđivanja nepravilnosti. Upute su brz i učinkovit instrument kojim se utječe na cijeli sustav SUK-a i ispravljaju odnosno preveniraju eventualne greške tijela u svrhu učinkovitijeg postupanja.

MRRFEU je objavio Sažeti pregled uputa na službenoj internetskoj stranici s ciljem da se samim korisnicima bespovratnih sredstava na transparentan način učine dostupnim sve do sad izdane upute. Dodatno, Sažeti pregled uputa se kontinuirano ažurira kako se izdaju nove upute.

Također, na službenoj internetskoj stranici MRRFEU-a objavljena je i tablica s primjerima najčešćih nepravilnosti zajedno s kraćim opisom pogrešnog postupanja korisnika i financijskim korekcijama, iz kojih korisnici mogu vidjeti koje su najčešće pogreške, koje su posljedice navedenih pogrešaka i samim time mogu ih izbjeći, čime se postiže preventivni učinak kako na postojeće korisnike tako i na one gospodarske subjekte koji će tek sklopiti ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava.

Nadalje, potrebno je istaknuti da se u organizaciji MRRFEU redovito održavaju sastanci triju mreža i to Mreže koordinatora iz područja javne nabave, Mreže koordinatora iz područja državnih potpora i Mreže za upravljanje nepravilnostima te brojni sastanci i *ad hoc* paneli u svrhu ujednačavanja prakse i osiguravanja boljeg i učinkovitijeg postupanja svih tijela u sustavu upravljanja i kontrole.

Na sastancima Mreže koordinatora iz područja javne nabave i Mreže koordinatora iz područja državnih potpora, na kojima sudjeluju predstavnici svih tijela u sustavima upravljanja i kontrole ESIF-a redovito se provode aktivnosti vezane uz dijeljenje dobre prakse i preporuka u cilju sprečavanja nepravilnosti koje proizlaze iz pogrešne primjene pravila vezanih uz državne potpore i javnu nabavu.

Od početka provedbe do 31. prosinca 2020. godine održano je sveukupno 25 sastanaka Mreže koordinatora iz područja javne nabave i 21 sastanak Mreže koordinatora iz područja državnih potpora.

S ciljem prevencije nastanka nepravilnosti i prijevara, razmjene dobre i loše prakse u postupanju te izvještavanju i praćenju postupanja po utvrđenim nepravilnostima, u siječnju 2017. uspostavljena je Mreža za upravljanje nepravilnostima. Sastanci ove Mreže održavaju se redovito svaka četiri mjeseca ili ranije po potrebi. Do trenutka izrade ovog izvješća pa do kraja izvještajnog razdoblja održano je sveukupno 14 sastanaka Mreže za upravljanje nepravilnostima.

Na odluke o nepravilnosti, odnosno u njima utvrđene vrste nepravilnosti i određene financijske korekcije, korisnici bespovratnih sredstava imaju pravo podnijeti prigovor Upravljačkom tijelu o kojem se donosi rješenje protiv kojega se može pokrenuti i upravni spor. Navedena prava korisnici često i koriste zbog čega je radno opterećenje u dijelu ove funkcije Upravljačkog tijela izrazito visoko. Iz navedenoga razloga novom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije povećan je broj izvršitelja ovih poslova za 5 osoba, te Ministarstvo intenzivno radi na ubrzanju rješavanja ovih prigovora, a sve u svrhu povećanja apsorpcije sredstava.

Dodatno, kako bi se spriječile poteškoće u provođenju postupaka dodjele bespovratnih sredstava, MRRFEU kao UT, vezano uz postupanje po prigovorima prijavitelja u postupcima odabira operacija, priprema izvješća o radu u kojima se na jasan, sažet i sveobuhvatan način daju preporuke za unapređenje postupka dodjele. U tom smislu do sada je izrađeno šest Izvješća o radu, a svrha izvješća je bila da se cjelokupan postupak dodjele bespovratnih sredstava, koji često zna biti dugotrajan, složen i zahtijevan za prijavitelje koji apliciraju za bespovratna sredstva, učini jednostavnijim za prijavitelja te spriječe pogreške koje isti čine pri pripremi projektne prijave. Isto tako daje se statistički pregled prigovora, te preporuke za postupanje posredničkim tijelima. Pored statističkog pregleda zaprimljenih prigovora, Izvješće sadrži i statistički pregled upravnih sporova u referentnom razdoblju.

U svrhu ispunjavanja ex ante uvjeta koji omogućavaju provedbu ESI fondova, nastavljena je provedba edukativnih aktivnosti s ciljem jačanja kapaciteta zaposlenika u sustavu upravljanja i kontrole korištenja EU fondova u području suzbijanja diskriminacije pod nazivom „Antidiskriminacija, ravnopravnost spolova i primjena Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom u ESI fondovima“. U izvještajnom razdoblju je održano ukupno 6 edukacija na kojima je prisustvovao 141 polaznik.

Mreža koordinatora/ica za nediskriminaciju u sustavima upravljanja i kontrole ESI fondova osnovana je s ciljem kontinuiranog praćenja provedbe mjera općih ex-ante uvjeta za provedbu operativnih programa iz financijske perspektive Europske unije 2014.-2020. i korištenje financijskih sredstava iz ESI fondova. Jedan od zadataka Mreže je i praćenje provedbe horizontalnih pitanja vezanih uz ljudska prava i prava nacionalnih manjina, ravnopravnost spolova i prava osoba s invaliditetom. U izvještajnom razdoblju je za članove Mreže, u suradnji sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva, organizirana edukacija „Digitalna pristupačnost - pristupačni digitalni sadržaji kroz ESI fondove“. Održan je i godišnji pregledni sastanak Mreže koordinatora/ica za nediskriminaciju OPKK-a, OPULJP-a i PRR-a na kojem su predstavljene aktivnosti provedene u 2020. godini i najavljen plan aktivnosti za 2021. godinu.

OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“

Na ostvarenje ciljeva OPULJP-a i osiguranje učinkovite provedbe s ciljem dostizanja N+3 ciljeva u drugoj polovici 2020. utjecali su sljedeći izazovi:

- potreba za daljnjim jačanjem kapaciteta tijela u sustavu upravljanja i kontrola (daljnje zapošljavanje, edukacijske aktivnosti i sl.);
- potreba za dodatnim pojednostavljenjem procedura upravljanja te smanjenjem administrativnih koraka i zahtjeva ovog puta i u kontekstu epidemije SARS COV-2 virusa;
- potreba za ubrzavanjem provedbe kontrole od strane tijela u sustavu upravljanja, aktivna uporaba uzorkovanja u kontrolnom procesu;
- korištenje većeg broja pojednostavljenih troškovnih opcija (PTO), kao i priprema novih prijedloga PTO;
- priprema i razvoj jedinstvenog informacijskog sustava za upravljanje ugovorima i izvještavanje
- izazovi održavanja kontinuiteta provedbe projekata OPULJP-a zbog epidemije SARS COV-2 virusa.

Upravljačko tijelo OPULJP-a kao primjer dobre prakse može navesti primjenu pojednostavljenih troškovnih opcija koje u velikoj mjeri olakšavaju provedbu Operativnog programa, ubrzavaju postupak kontrole troškova od strane Posredničkih tijela razine 2, smanjuju razinu grešaka, ubrzavaju i olakšavaju korisnicima provedbu projekata te u konačnici olakšavaju i ubrzavaju postupak ovjeravanja sredstava prema Europskoj komisiji. Primjena pojednostavljenih troškovnih opcija bilo kroz korištenje mogućnosti koje je Europska komisija definirala Uredbama ili primjenom metodologija koje je razvila država članica uvelike pomaže i u ispunjenju n+3 ciljeva. Republika Hrvatska kao članica Europske unije trenutno ima sedam prihvaćenih uredbi pojednostavljenih troškovnih opcija temeljem Delegiranih akata te je jedina zemlja članica s tolikim brojem. Osim predmetnih, UT OPULJP aktivno surađuje s PT-ima u implementaciji različitih oblika pojednostavljenja definiranih Uredbama Europske Komisije, kao što su *off-the-shelf* SCO, fiksni postotak rada i sličnih modaliteta propisanih Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća, a sve u svrhu dodatnog pojednostavljenja potraživanja i ovjeravanja sredstava, kao i reduciranja administrativnog opterećenja.

Radi dodatnog rasterećenja tijela u Sustavu upravljanja i kontrole, UT je osmislilo i implementiralo nekoliko novih alata u vidu doradenih priloga Smjernica OPULJP-a, kao što su alat za provedbu analize rizika prilikom ex-ante kontrola nabave te doradeni obrazac ZNS-a s predefiniranim formulama radi ograničenja mogućnosti administrativnih pogrešaka. UT također aktivno osmišlja i priprema dorade Smjernica i pripadajućih priloga u svrhu ubrzavanja, olakšavanja i osiguravanja ispravnosti funkcioniranja Operativnog programa.

Kao jedan od najvećih izazova pokazala se provedba projekata u kontekstu pandemije SARS COV-2 virusa, UT OPULJP-a izdalo je čitav niz uputa i prilagodbi postupanja kako bi se osigurali minimalni uvjeti za provedbu projekata što je za sada umanjilo potencijalne probleme i rizike zbog nastale situacije. Procedure su u jednom dijelu pojednostavljene, ali omogućena je i prilagodba provedbe aktivnosti s naglaskom na digitalne tehnologije. Vodeći računa o aktivnostima SUK-a koje u redovnom djelokrugu podrazumijevaju izravan fizički kontakt s prijaviteljima/korisnicima, radi poštivanja mjera prevencije širenja zaraza i osiguranja zdravlja djelatnika, omogućilo se rasterećenje takvih procesa na način koji i dalje

zadovoljava preduvjete izvršenja kontrole te ostalih procesa primjenom *on-line* modela gdje god je isto moguće.

Nastavno na provedeni postupak javne nabave za provedbu sedam evaluacija (vrednovanja) u okviru OPULJP-a, tadašnje Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava je kao Naručitelj tijekom ožujka 2020. godine, sklopilo ugovore za pet grupa predmeta nabave s odabranim izvršiteljima. Ugovori su sklopljeni za vrednovanje Prioritetne osi 1 "Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage" uz vrednovanje učinka mjera aktivne politike zapošljavanja, vrednovanje Prioritetne osi 2 „Socijalno uključivanje“, vrednovanje Prioritetne osi 4 „Dobro upravljanje“, vrednovanje djelotvornosti, učinkovitosti i učinka provedbe OPULJP i intervencija ESF-a prema kriteriju regionalne i lokalne zastupljenosti uz vrednovanje horizontalnih načela te vrednovanje društvenog poduzetništva u RH. U drugoj polovici 2020. godine potpisana su još dva ugovora za provedbu evaluacija u okviru OPULJP-a, Ugovor za vrednovanje Prioritetne osi 3 "Obrazovanje i cjeloživotno učenje" potpisan je u srpnju 2020., dok je Ugovor za vrednovanje Prioritetne osi 5 "Tehnička pomoć" uz evaluaciju mjera informiranja, komunikacije i vidljivosti potpisan je u listopadu 2020. godine.

U ožujku 2020. sukladno potpisanim ugovorima, započela je provedba vrednovanja Prioritetne osi 1 "Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage" uz vrednovanje učinka mjera aktivne politike zapošljavanja, vrednovanja Prioritetne osi 2 „Socijalno uključivanje“ te vrednovanja djelotvornosti, učinkovitosti i učinka provedbe OPULJP i intervencija ESF-a prema kriteriju regionalne i lokalne zastupljenosti uz vrednovanje horizontalnih načela. Dodatno, u drugoj polovici 2020. godine započela je provedba i evaluacije Prioritetne osi 3 "Obrazovanje i cjeloživotno učenje“.

U okviru svih ugovorenih evaluacija evaluatori moraju dostaviti Početno izvješće, Izvješće u tijeku provedbe te Završno izvješće sa završnim zaključcima i preporukama.

Zaključno s prosincem 2020. godine, usuglašena su i odobrena početna izvješća za vrednovanje Prioritetne osi 1 "Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage" uz vrednovanje učinka mjera aktivne politike zapošljavanja, Početno izvješće za vrednovanje Prioritetne osi 2 „Socijalno uključivanje“, Početno izvješće za vrednovanje Prioritetne osi 3 "Obrazovanje i cjeloživotno učenje“ te Početno izvješće za evaluaciju djelotvornosti, učinkovitosti i učinka provedbe OPULJP i intervencija ESF-a prema kriteriju regionalne i lokalne zastupljenosti uz evaluaciju horizontalnih načela.

Također, usuglašena su i usvojena sljedeća Izvješća u tijeku provedbe: Izvješće u tijeku provedbe za vrednovanje Prioritetne osi 1 "Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage" uz vrednovanje učinka mjera aktivne politike zapošljavanja, Izvješće u tijeku provedbe za vrednovanje Prioritetne osi 2 „Socijalno uključivanje“ te Izvješće u tijeku provedbe za evaluaciju djelotvornosti, učinkovitosti i učinka provedbe OPULJP i intervencija ESF-a prema kriteriju regionalne i lokalne zastupljenosti uz evaluaciju horizontalnih načela.

Za evaluacije Prioritetne osi 4 „Dobro upravljanje“, evaluacije Prioritetne osi 5 "Tehnička pomoć" uz evaluaciju mjera informiranja, komunikacije i vidljivosti te evaluacije društvenog poduzetništva u RH, sukladno potpisanim ugovorima, provedba započinje 4. siječnja 2021. godine.

Završne preporuke za svih sedam navedenih evaluacija bit će dostupne tijekom 2021. i 2022. godine, a preporuke i zaključci svih vrednovanja u provedbi, kao i onih prethodno provedenih, smatraju se važnim segmentom u procesu unaprjeđenja postupanja tijela SUK-a.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

Najveći dio alokacije Programa usmjeren je na investicijske mjere, za projekte koji generiraju rast i razvoj prvenstveno poljoprivrednog, prerađivačkog i šumarskog sektora, no značajan udio odlazi i na tzv. IAKS mjere, koje su jedan od najvažnijih mehanizama Zajedničke poljoprivredne politike za očuvanje okoliša i smanjenje negativnog utjecaja poljoprivrede odnosno za osiguravanje zdrave i održive poljoprivrede i zdravog okoliša.

Od investicijskih mjera, domaćim poljoprivrednicima kao najznačajnije mjere pokazale su se Mjera 4 „Ulaganja u fizičku imovinu“ koja omogućava ulaganja u nabavu mehanizacije, primarnu poljoprivredu i preradu poljoprivrednih proizvoda, kao i u djelatnosti usmjerene ka navodnjavanju poljoprivrednih površina i očuvanja krajobraznih vrijednosti te Mjera 6 „Razvoj poljoprivrednih gospodarstva i poslovanja“ kojom se potiču mladi poljoprivrednici, mala poljoprivredna gospodarstva i ulaganja u nepoljoprivredne djelatnosti. Značajan je interes korisnika i za Mjeru 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnom području“ putem koje se dodjeljuju potpore za izradu kvalitetnih lokalnih strateških dokumenata, rekonstrukciju i izgradnju cestovne i komunalne infrastrukture, izgradnju objekata namijenjenih predškolskom odgoju, kulturnim i društvenim aktivnostima te širenju sportsko-rekreacijskih sadržaja čime se stvaraju preduvjeti za poticanje društveno-gospodarskog rasta i zaustavljanje depopulacijskog trenda čime ruralna područja trebaju postati poželjna mjesta za život i rad.

U okviru provedbe IAKS mjera ruralnog razvoja (mjere 10, 11, 13, 14) od početka provedbe suočeni smo sa nedostatnim odazivom korisnika u mjeri 10, u najvećoj mjeri uslijed toga što je ova mjera za naše poljoprivrednike bila nepoznanica sve do 2015. godine. Ministarstvo poljoprivrede je svake godine poduzimalo različite aktivnosti kako bi se potencijalni korisnici motivirali i odlučili na provedbu ove važne mjere. Najveći porast korisnika koji je podnio zahtjev za potporu za M10 je u 2019. godini te bilježimo povećanje za 62% u odnosu na 2018. godinu, najviše zahvaljujući intenzivnoj promotivnoj kampanji na terenu “Poljoprivrednik za 10” kojom se ciljano promovirala M10. U pripremi ove kampanje zajedno su sudjelovali Ministarstvo poljoprivrede, savjetodavna služba, Agencija za plaćanja, upravni odjeli za poljoprivredu jedinica regionalne i lokalne samouprave kao i pojedine udruge poljoprivrednih proizvođača na području cijele Republike Hrvatske.

Iako se zbog epidemioloških uvjeta nije mogla održati uobičajena informativna kampanja, u 2020. godini u odnosu na 2018. godinu bilježimo porast korisnika mjere 10 za 83%, odnosno za 21% ako radimo usporedbu s brojem korisnika u 2019. godini. Rezultat je to svakodnevnog informiranja od strane djelatnika Agencije za plaćanja, Ministarstva poljoprivrede i Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu. Tiskana je i distribuirana brošura s najvažnijim podacima o provedbi IAKS mjera ruralnog razvoja a ista je dostupna na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede. S ciljem dobivanja informacija o tome kako poboljšati provedbu anketirani su postojeći kao i potencijalni korisnici.

Od sredine 2018. godine pokrenuti su i financijski instrumenti u okviru mjera 4, 6 i 8 kojima se poljoprivrednicima putem financijskih posrednika (HAMAG-BICRO i HBOR) nude izuzetno povoljna kreditna sredstva i zajmovi od svega 0,1% do 0,5% kamate. Financijski instrumenti koji su dostupni krajnjim primateljima su: pojedinačno jamstvo za ruralni razvoj, mikro i mali zajmovi za ruralni razvoj koje provodi HAMAG-BICRO i investicijski krediti za ruralni razvoj koje provodi HBOR. Od sredine 2020. godine pokrenuti su financijski instrumenti namijenjeni financiranju obrtnih sredstava potrebnih za neometano odvijanje proizvodnje i financiranje tekućeg poslovanja za prihvatljive krajnje primatelje pogođene

pandemijom koronavirusa (COVID-19) po povoljnoj kamatnoj stopi od svega 0,5% i to financijski instrument Mikro zajmovi za obrtna sredstva za ruralni razvoj kojeg provodi HAMAG-BICRO i financijski instrument Obrtna sredstva za ruralni razvoj kojeg provodi HBOR.

Jedna od preporuka vrednovanja provedenog za potrebe izrade Godišnjeg izvješća za 2018. je nastaviti provoditi PRR, uz naglasak na mjere i operacije koje pridonose otvaranju novih radnih mjesta (kao jednom od doprinosa smanjenju iseljavanja). Također, u narednom razdoblju potrebno je intenziviranje promotivnih aktivnosti kroz medije i društvene mreže kako bi se korisnike informiralo o mogućnostima mjera u smislu ostvarenja ciljeva iz PRR-a. Potrebno je i dalje promicati mjere koje doprinose EU ciljevima.

Posljednjih nekoliko godina uložen je dodatni napor kako bi se skratile procedure obrade prijava na natječaj iz Programa ruralnog razvoja, uvedena su administrativna rasterećenja i ubrzan je proces dodjele sredstava, a rezultat toga je i visoki stupanj iskorištenosti.

Temeljem novog Pravilnika o provedbi mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (Narodne novine br. 91/19, 37/20) svi se natječajni prethodno objavi od strane Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju objavljuju na sustavu e-savjetovanja kako bi korisnici i svi ostali dionici mogli aktivno, transparentno i pravovremeno sudjelovati u kreiranju natječajnih pravila. Na taj način Upravljačko tijelo uključuje potencijalne korisnike i konzultante u proces kreiranja što jasnije propisanih odredbi natječaja, razmatrajući sve zaprimljene primjedbe i komentare temeljem kojih se natječaj finalizira za objavu. Dodatno, korisnicima je na ovaj način na raspolaganju još više vremena za pripremu kvalitetnih prijava. Osim toga, prilikom izrade i provedbe novih natječaja u obzir se uzimaju i prijedlozi za izmjenu/pojašnjenje odredbi natječaja te administrativnu obradu iz Objedinjenog izvješća po prigovorima (M 4, 6, 7) iz 2019. godine.

S obzirom na malu iskorištenost sredstava u okviru tipova operacija kojima se financira korištenje obnovljivih izvora energije u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i preradi, tijekom prve polovice 2020. godine provedena je promotivna kampanja. Za potrebe kampanje OIE snimljena su tri animirana video spota (OIE – maslinar, stočar, voćarka), koja su se emitirala tijekom siječnja 2020. na 14 lokalnih TV postaja. Također su se emitirali radijski spotovi od početka godine do travnja 2020. na gotovo 110 radijskih postaja. Oglašavanje je nastavljeno putem 34 web portala od svibnja nadalje.

Navedeno je rezultiralo velikim interesom potencijalnih korisnika za natječaje objavljene krajem 2019. godine, a za koje su se prijave počele zaprimati tijekom 2020. godine te je u dva navrata produljen krajnji rok za prijave na natječaj, što je vidljivo također iz velikog broja zaprimljenih zahtjeva za potporu, a za koje traženi iznos potpore znatno nadmašuje alokaciju natječaja.

PROGRAMI TERITORIJALNE SURADNJE ZA FINANCIJSKO RAZDOBLJE 2014. – 2020.

Tijekom procesa programiranja budućeg razdoblja 2021.-2027. potrebno je pažljivo definirati programske pokazatelje učinka i rezultata kako bi njihove ciljne vrijednosti bilo što realnije i ostvarivije. Kako bi to bilo moguće potrebno je imati čim točnije i pouzdanije statističke podatke. Također, potrebno je imati čim relevantnije i preciznije nacionalne/regionalne/lokalne razvojne strategije. Nadalje, tijekom programiranja potrebno je uključiti čim više relevantnih dionika.

S korisničke razine najveći izazov je osigurati vlastito sufinanciranje projekata te predfinancirati projektne aktivnosti do trenutka prve isplate sredstava.

Konačno izvješće o učinkovitosti Programa (Interreg IPA Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora te Hrvatska-Srbija 2014.-2020.) pokazalo je da sustav jako dobro funkcionira, kvaliteta upravljanja programima je na visokoj razini te je većina ciljnih vrijednosti programskih pokazatelja učinka već ostvarena ili će sigurno biti ostvarena do kraja 2023. Izvješće je također pokazalo visoku razinu zadovoljstva korisnika bespovratnih sredstava (održane brojne radionice o pripremi te o provedbi projekata, kvalitetno pripremljene upute kako za pripremu tako i za provedbu projekata, stalna komunikacija s korisnicima na dnevnoj osnovi).

S obzirom da je interes prijavitelja za sudjelovanjem u ETS programima suradnje višestruko veći od dostupnih sredstava potrebno je osigurati veću alokaciju za buduće programe u razdoblju 2021.- 2027.

4. DETALJNI PREGLED PROVEDBE OPERATIVNIH PROGRAMA FINANCIJSKOG RAZDOBLJA 2007. – 2013. I INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI PROGRAMA IPA

4.1. OPERATIVNI PROGRAM „PROMET“

Sredstva EU dodijeljena OPP-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 236,98 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 41,82 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPP-a iznosi 278,80 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2020. ugovoreno je ukupno 187,20 milijuna eura, odnosno 78,99 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 163,04 milijuna eura, odnosno 68,80 % dodijeljenih sredstava.

Prihvatljivost troškova za projekte iz OPP-a završila je s 31. prosincem 2016. te su u izvještajnom razdoblju provedene aktivnosti na zatvaranju OPP-a. Krajem ožujka 2018. Europskoj komisiji dostavljena je Konačna Izjava o izdacima zajedno sa Završnim izvješćem za OPP te su tijekom izvještajnog razdoblja nastavljene aktivnosti usuglašavanja i ažuriranja spomenutih dokumenata sa Europskom komisijom, kao i aktivnosti vezano uz rješavanje nalaza iz Izvješća o obavljenoj reviziji operacija koje je 16. ožujka 2020. donijela Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije.

Tablica 22: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO) ¹⁸	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
PO 1	109,99	-	-	-4,12	-3,75	-	-	-	-
PO 2	3,21	-	-	-	-	-	-	-	-
PO 3	7,89	-	-	-	-	-	-	-	-
PO 4	115,90	-	-	-0,88	-0,76	-	-	-	-
UKUPNO	236,98	-	-	-5,00	-2,11	-	-	-	-

¹⁸ Prioritetna os 1: Modernizacija željezničke infrastrukture i priprema projekata u sektoru prometa

Prioritetna os 2: Unapređenje sustava unutarnje plovidbe u Republici Hrvatskoj

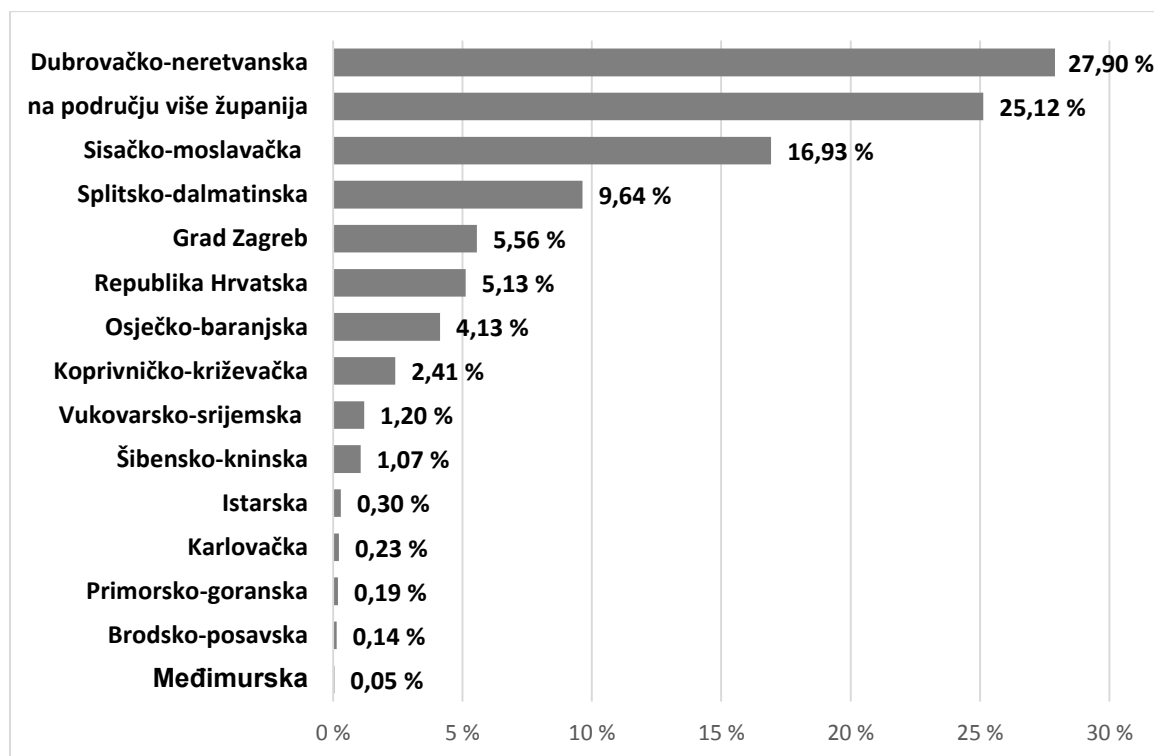
Prioritetna os 3: Tehnička pomoć

Prioritetna os 4: Razvoj cesta i zračne luke.

Tablica 23: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) ¹⁹ sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	109,99	103,76	94,33	90,50	82,28	91,60	83,27		
PO 2	3,21	2,41	75,13	4,03	125,76	1,16	36,23		
PO 3	7,89	7,63	96,71	5,84	74,07	5,88	74,53		
PO 4	115,90	73,41	63,34	62,67	54,07	64,74	55,86		
UKUPNO	236,98	187,20	78,99	163,04	68,80	163,37	68,94	150,44	63,48

Grafikon 5: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)

¹⁹ Uključeni predujmovi u iznosu od 54,51 milijuna eura.

4.2. OPERATIVNI PROGRAM „ZAŠTITA OKOLIŠA“

Sredstva EU dodijeljena OPZO-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 281,10 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 49,61 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPZO-a iznosi 330,70 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2020. ugovoreno je ukupno 354,77 milijuna eura, odnosno 126,21 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 279,49 milijuna eura, odnosno 99,43 % dodijeljenih sredstava.

U PO1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom, u provedbi je bilo ukupno 20 projekata: 2 velika i 14 infrastrukturnih projekata te 4 projekta tehničke pomoći. U PO2: Zaštita vodenih resursa u Hrvatskoj, u konačnici je provedeno 149 projekata, od toga 96 infrastrukturnih i 52 projekta pripreme projektne dokumentacije. U PO3: Tehnička pomoć, bilo je ukupno 8 operacija s 12 projekata.

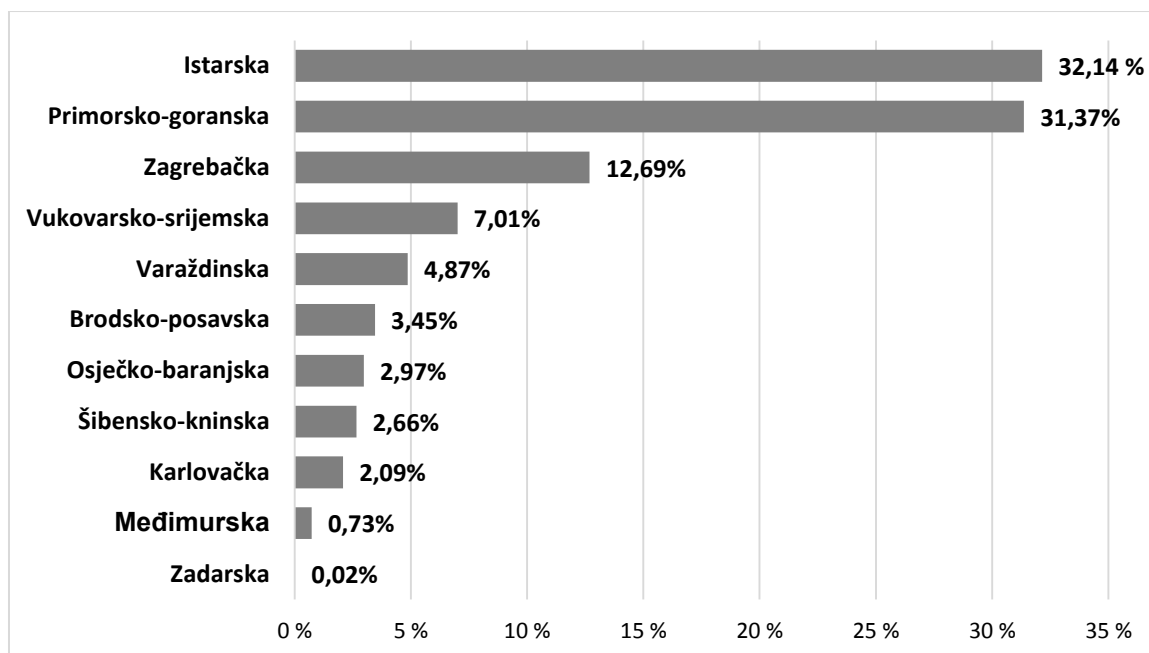
Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo promjena u okviru OPZO.

Tablica 24: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Zaštita okoliša“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

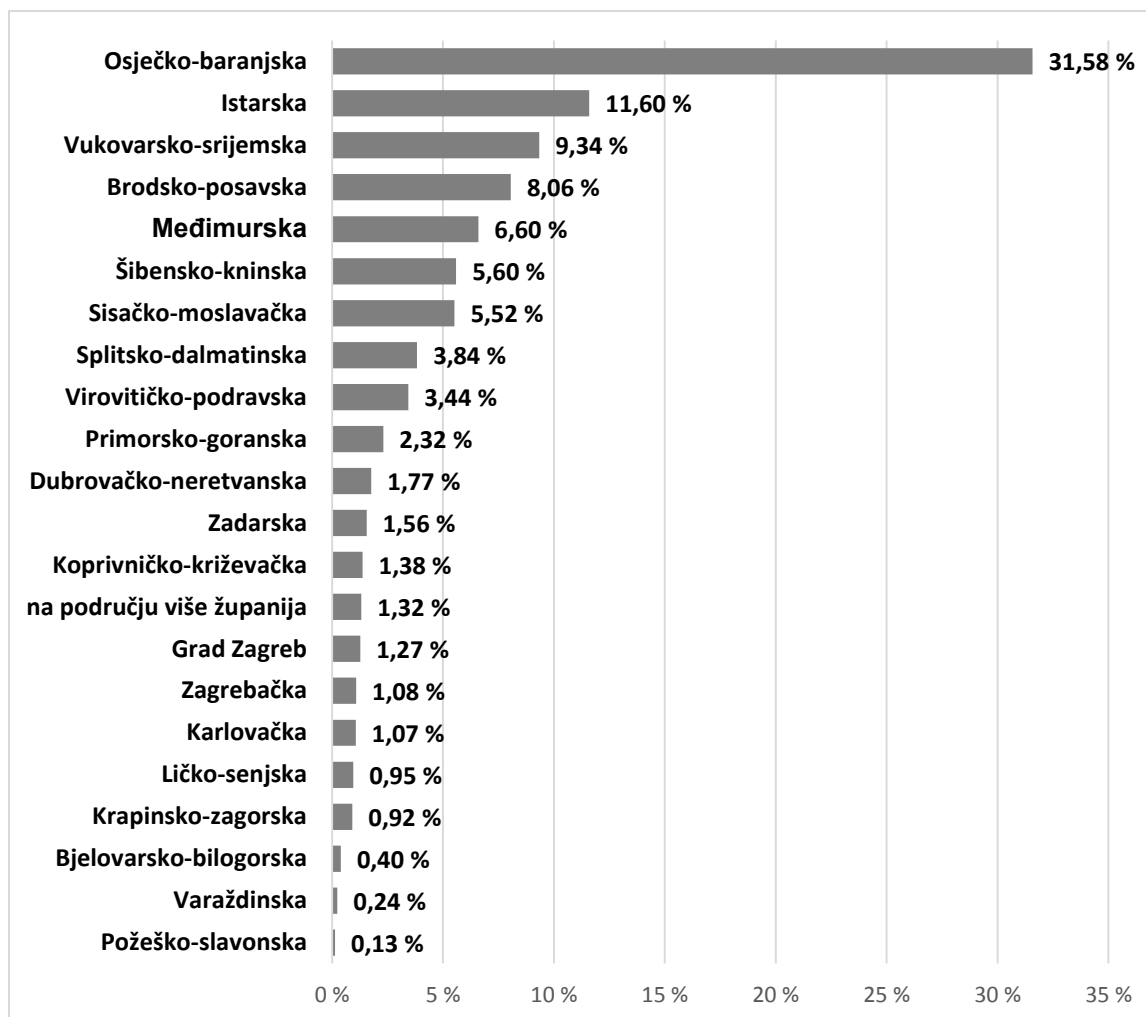
Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²⁰	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	73,94	83,96	113,55	66,69	90,19	73,94	100,00		
PO 2	199,09	262,56	131,88	205,07	103,00	199,09	100,00		
PO 3	8,06	8,25	102,32	7,73	95,86	8,06	100,00		
UKUPNO	281,10	354,77	126,21	279,49	99,43	281,10	100,00	280,13	99,66

²⁰ Uključeni predujmovi u iznosu od 78,43 milijuna eura.

Grafikon 6: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)

Grafikon 7: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2: Zaštita vodnih resursa Hrvatske od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)

4.3. OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“

Sredstva EU dodijeljena OPRK-u za razdoblje 2007. – 2013. iznose 187,78 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 35,84 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPRK-a iznosi 223,62 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2020. ugovoreno je ukupno 198,35 milijuna eura, odnosno 105,63 % dodijeljenih sredstava. Navedena stopa ugovaranja rezultat je tzv. preugovaranja-a dodijeljenih sredstava EU tj. ugovaranja većeg iznosa od dodijeljenih sredstava EU kako bi se umanjio rizik od neiskorištavanja sredstava EU dodijeljenih OP-u uslijed mogućih ušteda na projektima. Korisnicima je ukupno isplaćeno 180,32 milijuna eura.

Krajnji rok za prihvatljivost izdataka bio je 31. prosinca 2016. te s tim datumom korisnici su morali platiti račune da bi im troškovi mogli biti prihvatljivi za financiranje iz OPRK-a. Troškove nastale nakon tog datuma snose sami korisnici.

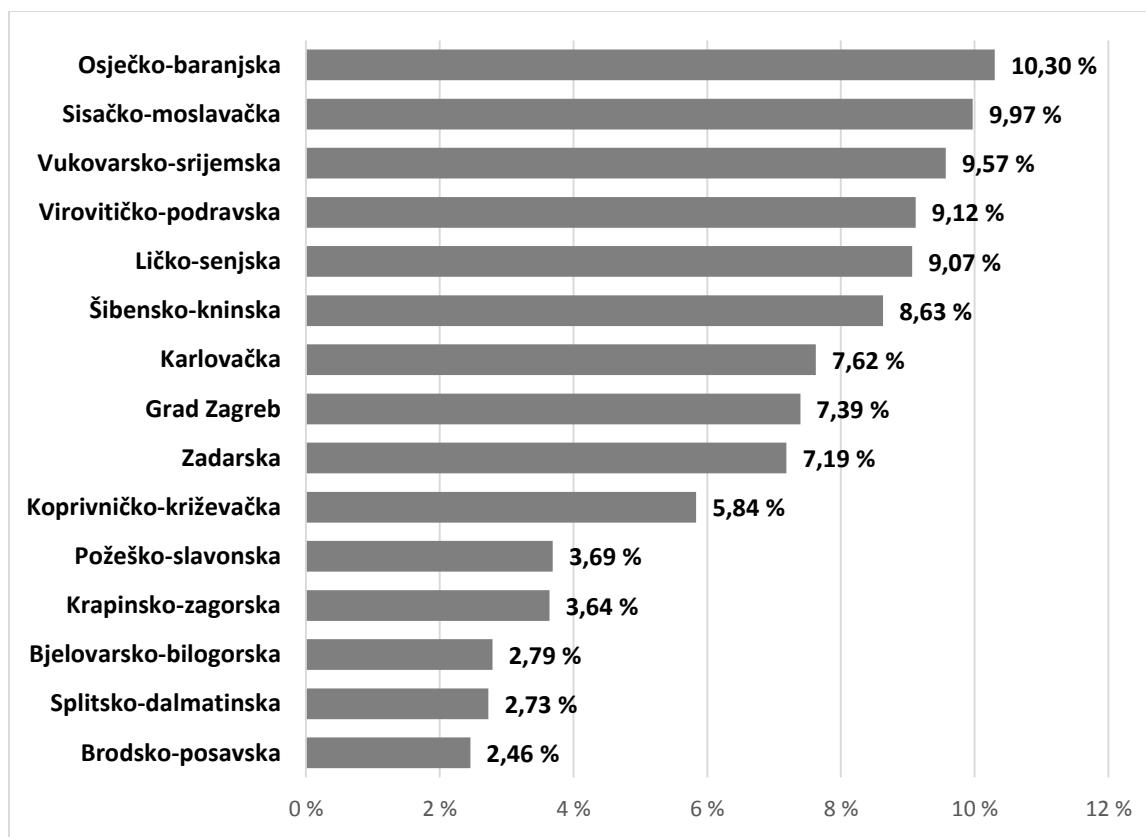
U drugoj polovici 2019. godine EK je dostavljen dopunjen paket dokumenata za zaključenje OPRK-a te je u istom razdoblju EK prihvatila Izjavu o zaključenju programa i izvršila konačnu isplatu RH.

Tablica 25: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Regionalna konkurentnost 2007. – 2013.“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

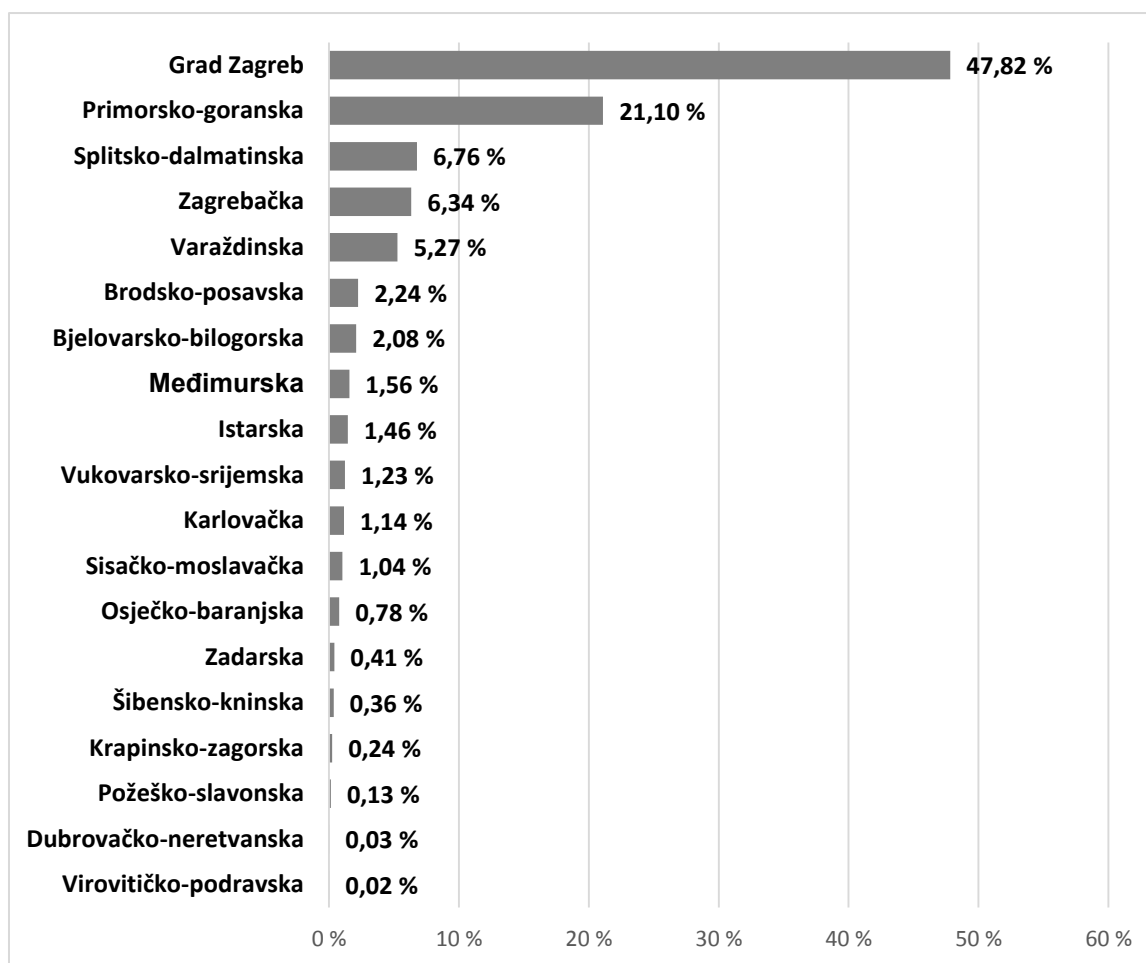
Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²¹	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	62,16	73,28	117,89	63,80	102,64	62,16	100,00		
PO 2	113,80	113,27	99,54	105,04	92,30	113,80	100,00		
PO 3	11,82	11,80	99,82	11,48	97,09	11,82	100,00		
UKUPNO	187,78	198,35	105,63	180,32	96,03	187,78	100,00	187,78	100,00

²¹ Uključeni predujmovi u iznosu od 44,91 milijuna eura.

Grafikon 8: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)

Grafikon 9: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)

4.4. OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“

Sredstva EU dodijeljena OPRLJP-u za razdoblje 2007.-2013. iznose 152,41 milijuna eura, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 26,90 milijuna eura, čime ukupna vrijednost OPRLJP-a iznosi 179,31 milijuna eura.

Tijekom provedbe predmetnog programa ugovoreno je ukupno 152,05 milijuna eura, odnosno 99,76 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 144,63 milijuna eura, odnosno 94,89 % dodijeljenih sredstava. U izvještajnom razdoblju nije bilo promjena.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Upravljačko tijelo odgovorno za upravljanje i provedbu predmetnog Programa, 30. ožujka 2018. godine izvršilo je obvezu podnošenja potrebne dokumentacije Europskoj komisiji za konačnu isplatu sredstava (sukladno članku 89. stavku 1. Uredbe VIJEĆA (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006.).

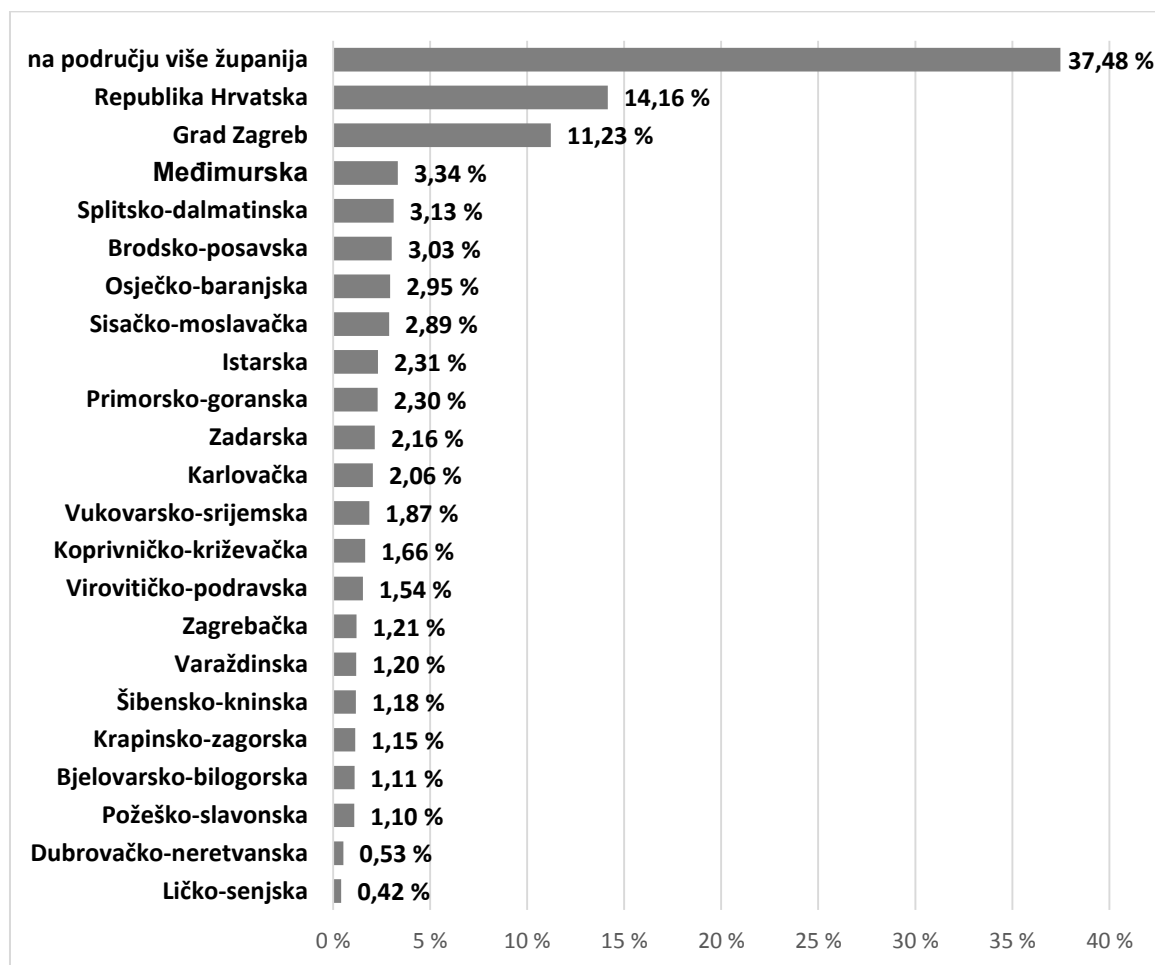
S obzirom na navedeno, 10. prosinca 2018. godine u proračun RH od strane EK izvršeno je završno plaćanje u iznosu 4.615.854,36 EUR čime ukupna iskorištenost financijskih sredstava predmetnog Programa iznosi 149,41 milijuna eura odnosno 98,03%.

Tablica 26: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ od početka provedbe do zatvaranja programa 2018. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os (PO)	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva ²²	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	44,94	48,46	107,84	49,33	109,78	47,62	105,97		
PO 2	39,98	36,99	92,51	33,13	82,87	35,46	88,69		
PO 3	47,78	47,80	100,04	44,11	92,32	47,79	100,02		
PO 4	11,73	11,64	99,28	11,06	94,30	11,03	94,08		
PO 5	7,99	7,16	89,64	6,99	87,53	7,51	93,98		
UKUPNO	152,41	152,05	99,76	144,63	94,89	149,41	98,03	149,41	98,03

²² Uključeni predujmovi u iznosu od 30,13 milijuna eura.

Grafikon 10: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ (sredstva EU, u postocima)

4.5. KOMPONENTA I PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I JAČANJE INSTITUCIJA

Sredstva EU dodijeljena komponenti I programa IPA za razdoblje 2007. – 2013. iznose 278,05 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2020. ugovoreno je ukupno 255,62 milijuna eura, odnosno 91,93 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 240,90 milijuna eura, odnosno 86,64 % dodijeljenih sredstava. U izvještajnom razdoblju nije bilo plaćanja krajnjim korisnicima i ugovarateljima.

Dodijeljena sredstva EU za IPA 2012 program iznose 30,13 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe svih ugovora istekao je 29. studenoga 2018., a za izvršenje plaćanja 29. studenog 2019. IPA 2012 obuhvaća 10 projekata te ukupno 44 komponente (19 komponenti nabave usluga, 4 *twinning* komponente, 4 *twinning light* komponente, 3 komponente izvođenja radova, 9 komponenti nabave roba, 3 grant sheme bespovratnih sredstava i 2 izravne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje).

Dodijeljena sredstva EU za IPA 2013 nacionalni program iznose 11,58 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe ugovora istekao je 14. siječnja 2019. (osim za radove na rekonstrukciji palače Moise na otoku Cresu za koji je rok za izvršenje tri godine od isteka roka za ugovaranje), a za izvršenje plaćanja 14. siječnja 2020. IPA 2013 nacionalni program obuhvaća 5 projekata te ukupno 13 komponenti (4 komponente nabave usluga, 2 *twinning* komponente, 1 *twinning light* komponenta, 1 komponenta izvođenja radova, 3 komponente nabave roba, te 2 komponente direktne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje). Zadnje plaćanje u sklopu IPA 2013 nacionalnog programa izvršeno je 5. ožujka 2020. što označava završetak provedbe svih programa pretpristupne pomoći IPA.

Dodijeljena sredstva EU za Prijelazni instrument za 2013. godinu iznose 29 milijuna eura. Krajnji rok za završetak provedbe svih ugovora istekao je 13. prosinca 2019. Prijelazni instrument obuhvaća 21 projekt unutar 3 prioriteta te ukupno 64 komponenti (21 komponenti nabave usluga, 15 *twinning* komponenti, 13 *twinning light* komponenti, 2 komponente izvođenja radova, 11 komponenti nabave roba i 2 izravne dodjele bespovratnih sredstava za Centar za razminiranje).

Tablica 27: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Elementi komponente ²³	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
NP 2007	39,95	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2008	35,80	-	-	-	-	-	-	-	-
NS 2008	0,95	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2009	36,80	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2010	31,18	-	-	-	-	-	-	-	-

²³ NP – Nacionalni program; NS – Nuklearna sigurnost; PI – Prijelazni instrument; PU – Članarine za Programe Unije.

NP 2011	26,77	-	-	-	-	-	-	-	-
NS 2011	0,81	-	-	-	-	-	-	-	-
NP 2012	30,13	-	-	-	-	0,65	2,16	-	-
NP 2013	11,58	-	-	-	-	-	-	-	-
PI	29,00	-	-	-	-	-	-	-	-
PU	35,08	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	278,05	-	-	-	-	0,65	0,23	-	-

Tablica 28: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Elementi komponente	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
NP 2007	39,95	36,83	92,17	34,62	86,66	34,63	86,67	34,63	86,67
NP 2008	35,80	33,89	94,67	30,54	85,30	30,54	85,30	30,54	85,30
NS 2008	0,95	0,68	71,10	0,67	70,21	0,67	70,21	0,67	70,21
NP 2009	36,80	34,26	93,10	31,83	86,50	31,83	86,50	31,83	86,50
NP 2010	31,18	28,43	91,18	26,34	84,48	26,34	84,48	26,34	84,48
NP 2011	26,77	25,44	95,05	23,63	88,27	24,02	89,73	24,02	89,73
NS 2011	0,81	0,63	78,09	0,62	76,63	0,62	76,63	0,62	76,63
NP 2012	30,13	25,07	83,21	24,47	81,21	24,47	81,21	23,81	79,05
NP 2013	11,58	10,93	94,38	10,89	94,01	10,40	89,77	10,40	89,77
PI	29,00	24,38	84,08	23,22	80,07	23,16	79,88	23,16	79,88
PU	35,08	35,08	100	34,08	97,14	34,08	97,14	34,08	97,14
UKUPNO	278,05	255,62	91,93	240,90	86,64	240,75	86,59	240,10	86,35

4.6. KOMPONENTA II PROGRAMA IPA – PREKOGRANIČNA SURADNJA

U financijskom razdoblju 2007. – 2013. komponenta II programa IPA predstavlja važan doprinos aktivnostima regionalnoga razvoja, čiji je cilj potaknuti stvaranje prekograničnih mreža, partnerstava i razvoj zajedničkog prekograničnog djelovanja, te izgradnja kapaciteta JLP(R)S-a za upravljanje programima EU, kao i priprema za upravljanje budućim programima prekogranične suradnje unutar strukturnih fondova EU.

Kroz komponentu II programa IPA osigurana su sredstva za 3 vrste programa teritorijalne suradnje:

- Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama članicama – programi sa Slovenijom, Mađarskom te IPA Jadranska prekogranična suradnja
- Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama Europske unije – programi sa Srbijom, Bosnom i Hercegovinom i Crnom Gorom
- Programi transnacionalne suradnje – programi Jugoistočna Europa (*South-East Europe* SEE) i Mediteran (MED).

Operativnu strukturu za provedbu operativnih programa prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama EU čini MRRFEU koje je zaduženo za upravljanje programom.

Sredstva EU dodijeljena komponenti II programa IPA za razdoblje 2007. – 2013. iznose 17,52 milijuna eura.

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2020. ugovoreno je ukupno 17,22 milijuna eura, odnosno 98,27 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 15,61 milijuna eura, odnosno 89,10 % dodijeljenih sredstava.

Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. uključuju programe:

Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama članicama EU Mađarskom i Slovenijom zatvoreni su prije početka izvještajnog razdoblja, a program IPA Jadranska prekogranična suradnja nije zatvoren od strane Europske komisije do 31. prosinca 2020.

Programi prekogranične suradnje sa susjednim državama nečlanicama EU Bosnom i Hercegovinom, Srbijom i Crnom Gorom nisu zatvoreni od strane Europske komisije do kraja izvještajnog razdoblja.

Provedba svih programa transnacionalne suradnje – programi Jugoistočna Europa (*South-East Europe* SEE) i Mediteran (MED) je zaključena.

Tablica 29: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Programi komponente ²⁴	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	%	Plaćena sredstva	%	Tražena (ovjerena) sredstva	%	Doznačena sredstva	%
HR-BIH	7,00	-	-	-	-	0,15	2,15	0,15	2,15
HR-CG	3,00	-	-	-	-	0,08	2,55	0,08	2,55
HR-SRB	6,00	-	-	-0,01	-0,24	0,17	2,91	0,17	2,91
SEE	1,19	-	-	-	-	-	-	-	-
MED	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	17,52	-	-	-0,01	-0,08	0,40	2,29	0,40	2,29

Tablica 30: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Programi komponente	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
HR-BIH	7,00	6,98	99,73	6,38	91,14	6,38	91,09	6,38	91,09
HR-CG	3,00	3,00	99,88	2,67	88,88	2,67	88,88	2,67	88,88
HR-SRB	6,00	5,95	99,17	5,48	91,36	5,48	91,36	5,48	91,36
SEE	1,19	1,29	84,77	1,08	71,20	1,08	71,20	1,08	71,20
MED	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	17,52	17,22	98,27	15,61	89,10	15,61	89,08	15,61	89,08

²⁴ Hrvatska – Bosna i Hercegovina, Hrvatska – Crna Gora, Hrvatska – Srbija, Jugoistočna Europa (SEE), Mediteran (MED).

4.7. KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ

Sredstva EU dodijeljena komponenti V programa IPA (IPARD) za razdoblje 2007. – 2013. iznose 121,81 milijuna eura (182,92 milijuna eura prije automatskog opoziva).

Od početka korištenja programa do 31. prosinca 2020. ugovoreno je ukupno 106,62 milijuna eura, odnosno 87,52 % dodijeljenih sredstava. Korisnicima je ukupno isplaćeno 99,22 milijuna eura, odnosno 81,45 % dodijeljenih sredstava.

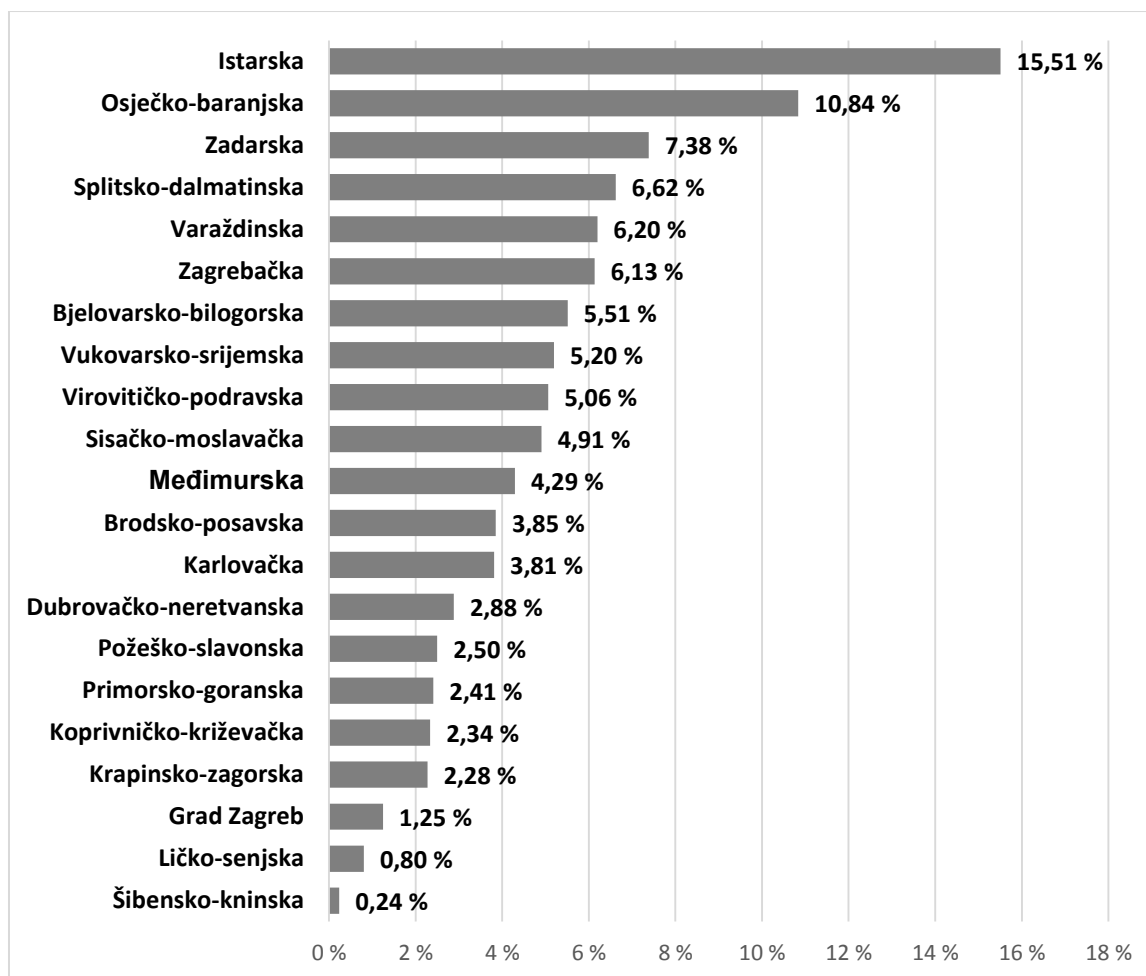
Tablica 31: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjere	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
M101	42,23	-	-	-0,67	-1,59	-	-		
M103	35,67	-	-	-0,65	-1,82	-	-		
M202	3,93	-	-	-0,07	-1,75	-	-		
M301	29,66	-	-	-	-	-	-		
M302	10,00	-	-	-0,04	-0,4	-	-		
TP	0,32	-	-	-	-	-	-		
UKUPNO	121,81	-	-	-1,43	-1,17	-	-	-0,11	-0,09

Tablica 32: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Mjere	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
M101	42,23	35,82	84,82	33,80	80,05	41,87	99,16		
M103	35,67	30,09	84,36	28,09	78,76	36,25	101,7		
M202	3,93	3,84	97,59	2,73	69,45	3,46	88,01		
M301	29,66	29,16	98,32	27,32	92,09	33,06	111,5		
M302	10,00	7,39	73,88	6,99	69,92	9,02	90,17		
TP	0,32	0,32	100	0,29	89,01	0,59	180,6		
UKUPNO	121,81	106,62	87,52	99,22	81,45	124,25	102,0	105,15	86,32

Grafikon 11: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava komponente V programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)

4.8. OPERATIVNI PROGRAM ZA RIBARSTVO REPUBLIKE HRVATSKE ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2007. – 2013.

Sredstva EU dodijeljena Operativnom programu za ribarstvo za razdoblje 2007. – 2013. iznose 8,7 milijuna eura dok nacionalno sufinanciranje iznosi 2,9 milijuna eura, čime ukupna vrijednost Operativnog programa za ribarstvo iznosi 11,6 milijuna eura.

Sukladno Ugovoru o pristupanju RH u EU, na provedbu Operativnoga programa za ribarstvo primijenjeno je pravilo „N+2“, te u izvještajnom razdoblju nije bilo provedbe Operativnog programa u smislu ugovaranja i plaćanja izdataka korisnicima. Također, aktivnosti za zatvaranje Operativnog programa za ribarstvo provedena su u prethodnom izvještajnom razdoblju te je nastavno na navedeno u ovom razdoblju EK provodila postupke na temelju dostavljene dokumentacije. Uzimajući u obzir da je do kraja 2016. ukupni iznos doznačenih sredstava od EK (predujam i međuplaćanja), premašio 95 % ukupnog doprinosa Europskog fonda za ribarstvo (EFR) za Operativni program, u skladu s odredbama članka 79. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1198/2006 o EFR-u, u izvještajnom razdoblju nije bilo doznačenih sredstava od strane EK za ovjerene izdatke na temelju Završnog zahtjeva za plaćanje.

Republika Hrvatska je provedbom Operativnog programa iskoristila oko 7,9 milijuna eura iz EFR-a, što predstavlja preko 90 % dodijeljenih sredstava. Navedeni podaci od početka provedbe do 31. prosinca 2018., ujedno podrazumijevaju i konačne podatke o provedbi Operativnog programa.

Tablica 33: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)

Prioritetna os	Dodijeljena sredstva	Ukupno ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćena sredstva	%	Ukupno tražena (ovjerena) sredstva	%	Ukupno doznačena sredstva	%
PO 1	4,51	4,34	96,23	4,32	95,79	4,36	96,67	4,73	104,9
PO 2	3,76	3,76	100	3,38	89,89	3,41	90,69	3,44	91,55
PO 5	0,44	0,10	22,73	0,10	22,73	0,10	22,73	0,11	25,06
UKUPNO	8,70	8,20	94,25	7,80	89,66	7,87	90,46	8,28	95,20

4.9 NAUČENE LEKCIJE

OPERATIVNI PROGRAM „ZAŠTITA OKOLIŠA“

Operativni program Zaštita okoliša 2007.-2013. je nakon provedbe plana za ubrzanje apsorpcije proveden uspješno. Provedbom ovog programa sva uključena tijela iz sustava upravljanja i kontrole stekla su vrijedno iskustvo koje je korišteno za uspješniju provedbu operativnog programa iz novog financijskog razdoblja 2014. – 2020. Također za provedbu velikih infrastrukturnih projekata od pripremne faze pa do same provedbe ključnim se pokazala važnost dobre koordinacije i suradnje s Korisnikom, u cilju rješavanja različitih administrativnih problema vezanih uz imovinsko-pravne i izdavanje dozvola. Također, jedna od naučenih lekcija je i važnost pripreme većeg broja malih projekata, koji se mogu brzo ugovoriti te imaju kraću provedbu, budući da oni pozitivno djeluju na apsorpciju na razini cijelog operativnog programa, te umanjuju negativan utjecaj kašnjenja koji se eventualno pojavljuju u provedbi na infrastrukturnim projektima velike vrijednosti.

OPERATIVNI PROGRAM „REGIONALNA KONKURENTNOST“

U okviru Operativnog programa Regionalna konkurentnost, MRRFEU je u ulozi UT-a na zahtjev PT2 organizirao *ad hoc* panele u postupku utvrđivanja nepravilnosti koji zahtijevaju razmjenu stavova i iskustava, a u svrhu ujednačavanja prakse na razini sustava koja za cilj ima otklanjanje nedosljednosti u postupanju tijela u sustavu upravljanja i kontrole te očuvanje povjerenja u sustav.

OPERATIVNI PROGRAM „RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA“

Provedba Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala završila je s vrlo visokim stupnjem iskorištenosti sredstava od 98,03%. Tijekom provedbe u financijskom razdoblju 2007.-2013. godina Upravljačko tijelo kao i posrednička tijela stekla su značajno opće iskustvo u provedbi. Tijela koja su bila uključena u provedbu ovog Operativnog programa uključena su i u financijsko razdoblje 2014.-2020. i Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali što je uvelike olakšalo prilagodbu kada su se pojedina pravila značajnije promijenila.

KOMPONENTA V PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ

Najveći udio prijava u Mjeri 101 bio je u sektoru voća i povrća i to 50%, a slijedi sektor žitarica i uljarica. U Mjeri 103 najveći udio prijava bio je u sektoru prerade voća i povrća i to 33%, slijedi sektor ribarstva (21%), vinarstva (18%) te sektor mesa (17%). Iako je u sektoru prerade mesa te u sektoru ribarstva bilo znatno manje zaprimljenih prijava od sektora voća i povrća, uočen je njihov veliki udio u ukupno zaprimljenom iznosu tražene potpore. U Mjeri 301 najveći je interes iskazan za sektor sustava kanalizacije i pročišćavanja otpadnih voda. Na posljednjem natječaju za Mjeru 302 zaprimljeno je preko 70 % ukupnog broja prijava ove mjere, a sektor ruralnog turizma se pokazao najpopularnijim.

Provedbu Mjere 202 moguće je ocijeniti umjereno uspješnom, s obzirom na kašnjenje u početku provedbe mjere i nemogućnosti provedbe projekata iz lokalne razvojne strategije, koje se nastojalo ublažiti edukacijskim aktivnostima UT-a i omogućavanjem tromjesečne isplate sredstava.

Završno izvješće o provedbi IPARD programa 2007.-2013. u Republici Hrvatskoj navodi ključne zaključke na razini programa:

- Ukupno isplaćena sredstva i ukupni volumen ugovorenih prijava potrebno je promatrati u kontekstu zahtjevnog i dugotrajnog postupka akreditacije IPARD-a (prva plaćanja zabilježena su 2010. godine), što predstavlja znatno ograničenje u korištenju sredstava.
- Dodatno, kašnjenje u prijenosu ovlasti za Tehničku pomoć također je imalo utjecaja na provedbu programa, odnosno Upravljačko tijelo je moralo pronaći druge održive izvore financiranja. Inicijalna EU sredstva predviđena u Programu za Tehničku pomoć (prema 8. izmjenama programskog dokumenta) čine manje od 1 % (0,3 milijuna eura) od ukupno predviđenih sredstava od 124,8 milijuna eura te se stoga smatra da je Tehnička pomoć imala samo ograničen učinak na izgradnju institucionalnih kapaciteta, podršku promotivnim aktivnostima, itd.
- Također je moguće opaziti kako je broj odbijenih projektnih prijava bio najveći u inicijalnim pozivima na dostavu projektnih prijedloga te da su te brojke pokazale trend smanjivanja prema kraju programskog razdoblja. Navedeni trend moguće je povezati s procesom učenja koji se odvijao na razini korisnika, a koji indicira da su aktivnosti u okviru IPARD-a uspjele u određenoj mjeri ojačati svijest i kapacitet ciljnih skupina.
- Ukupno, IPARD program Republike Hrvatske 2007. – 2013. moguće je ocijeniti umjereno uspješnim u ostvarivanju svog punog potencijala, u smislu apsorpcije dostupnih EU sredstava te u postizanju ciljeva postavljenih i prikazanih u programskom dokumentu.

Kroz sve godine provedbe, negativni učinci na razinu apsorpcije ublažavali su se promidžbenim aktivnostima, održanim sastancima/radionicama sa konzultantima s ciljem što bolje pripreme projektne dokumentacije potrebne za prijavu na natječaj i podnošenje Zahtjeva za isplatu.

OPR je bio ograničen opsegom, iznosom alokacije i vremenom provedbe te je provedba predstavljala svojevrsnu pripremu za programsko razdoblje 2014.-2020. Slijedom toga, postavljeni su temelji za provedbu u kontekstu sustava upravljanja i kontrole te jačanja administrativnih kapaciteta korisnika.

5. NEPRAVILNOSTI

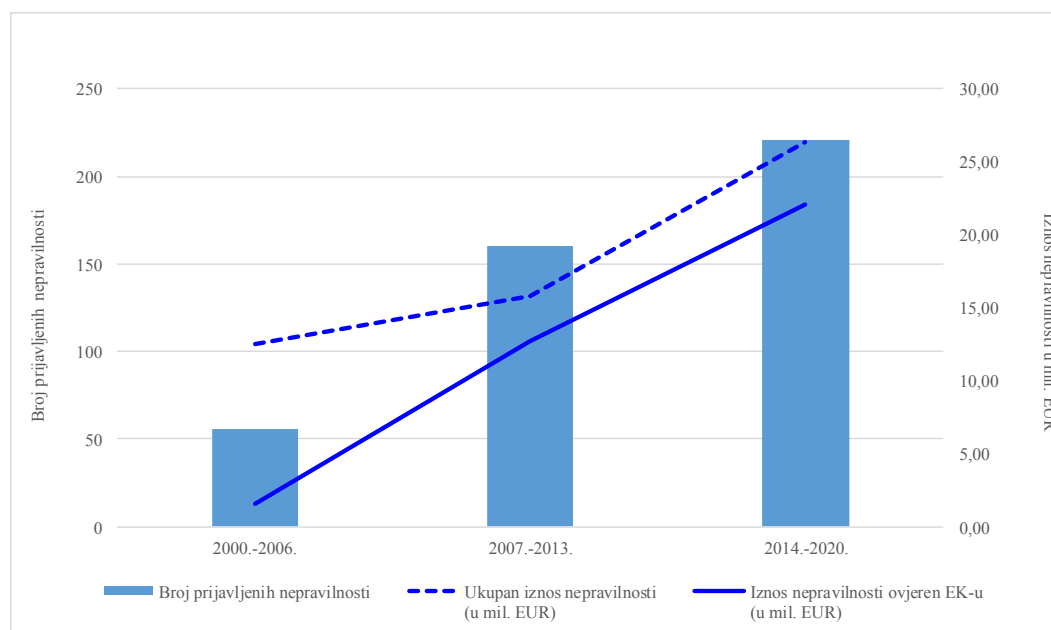
U razdoblju od drugog tromjesečja 2008. do četvrtog tromjesečja 2020. Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) prijavljeno²⁵ je 437 slučajeva nepravilnosti, od kojih je zatvoreno njih 291 (66,59% ukupnih zatvorenih nepravilnosti)²⁶.

Usporedbom podataka o broju zatvorenih slučajeva između tekućeg izvještajnog razdoblja (od 1. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020.) i prethodnog (od 1. siječnja do 30. lipnja 2020.) uočava se smanjenje broja zatvorenih slučajeva u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Uzrok navedenog smanjenja je taj što je zbog izmjena izvještaja o nepravilnostima u sustavu IMS, koje je tehničke prirode, ponovo otvoreno 39 prethodno zatvorenih slučajeva koji se odnose na Europski socijalni fond i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (na primjer, naknadno unošenje podatka o proračunskom pravcu).

Iznos koji se odnosi na nepravilnosti prijavljene Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) u razdoblju od drugog tromjesečja 2008. do četvrtog tromjesečja 2020. čini otprilike 54,68 milijuna eura, od čega je Europskoj komisiji ovjereno 36,35 milijuna eura (66,48% ukupnog iznosa nepravilnosti).

Nepravilnosti prijavljene OLAF-u prema programskim razdobljima izražene bročano i vrijednosno prikazane su na Grafikonu 12.

Grafikon 12: Nepravilnosti prijavljene OLAF-u u razdoblju od II. tromjesečja 2008. do IV. tromjesečja 2020. prema programskim razdobljima, te iznosi prijavljenih nepravilnosti

²⁵ U skladu s propisima EU-a, države članice dužne su Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) prijaviti nepravilnosti koje imaju sljedeća obilježja: nepravilan iznos troška (koji se odnosi na sredstva Europske unije) jednak je ili veći od 10.000 EUR te je odobren za isplatu korisniku i Tijelo za ovjeravanje ga je ovjerilo Europskoj komisiji (uključen je u Izjavu o izdacima koja je podnesena Europskoj komisiji). U slučajevima sumnje na prijevaru, nepravilan iznos ne mora biti ovjeren Europskoj komisiji. Nepravilnosti se prijavljuju OLAF-u putem elektroničkog sustava za izvještavanje o nepravilnostima (*Irregularity Management System, IMS*).

²⁶ Navedeni podaci ne uključuju prijavljene nepravilnosti koji se odnose na Europski fond za jamstva u poljoprivredi s obzirom da taj fond nije uključen u Europske strukturne i investicijske fondove u smislu Uredbe br. 1303/2013.

Izvor: Elektronički sustav za izvještavanje o nepravilnostima (Irregularity Management System, IMS), zaključno s 26.02.2021.

Vezano uz Grafikon 12, potrebno je navesti da na broj utvrđenih nepravilnosti, između ostalog, utječe broj projekata u provedbi i iznos potraživanih i ovjerenih troškova. S obzirom da je broj projekata u provedbi i iznos potraživanja u okviru programskog razdoblja 2014.-2020. veći nego u prethodnim programskim razdobljima, najveći broj i iznos utvrđen nepravilnosti odnosi se upravo na to programsko razdoblje. S druge strane, znatno usporava porast broja utvrđenih nepravilnosti i s njima povezanih iznosa, koji se odnose na programsko razdoblje 2007.-2013.

U izvještajnom razdoblju (1. srpnja 2020. – 31. prosinca 2020.) Europskom uredu za borbu protiv prijevara prijavljeno je 13 novih slučajeva utvrđenih nepravilnosti. Od toga su se svi slučajevi odnosili na programsko razdoblje 2014.-2020., što je i očekivano s obzirom na programski ciklus.

Financijski iznos nepravilnosti za te nove slučajeve je 1,39 milijuna eura, od čega je 1,12 milijuna eura ovjereno Europskoj komisiji (81,3%). Među navedenim slučajevima, 3 slučajeve je ujedno i zatvoreno, slijedom čega je izvršen povrat EK-u u iznosu od 182,94 tisuća eura²⁷.

Broj i iznos nepravilnosti prijavljenih Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) u izvještajnom razdoblju prema fondovima prikazan je u Tablici 33.

Tablica 34: Broj i iznos nepravilnosti prijavljenih OLAF-u u izvještajnom razdoblju, prema fondovima

Fond / program	Operativni program	Broj prijavljenih nepravilnosti		Iznos nepravilnosti (u tis. EUR)	
		Ukupan broj	- od čega broj zatvorenih slučajeva	Ukupan iznos	- od čega ovjereno Europskoj komisiji
Programsko razdoblje 2014.-2020.					
Europski fond za regionalni razvoj	OP Konkurentnost i kohezija	6	0	735,46	481,49
Kohezijski fond	OP Konkurentnost i kohezija	3	2	507,03	507,03
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj	Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020.	4	1	143,27	134,41
UKUPNO		13	3	1.385,76	1.122,94

Izvor: Elektronički sustav za izvještavanje o nepravilnostima (Irregularity Management System, IMS), zaključno s 26.01.2021.

Vezano uz vrste nepravilnosti koje su utvrđene u izvještajnom razdoblju, među projektima sufinanciranim iz **Europskog fonda za regionalni razvoj** 3 slučaja nepravilnosti uključuju povredu pravila u nabavi, a preostala tri uključuju propuštanje podnošenja dokumentarnih dokaza, podnošenje netočnih dokumenata i povredu pravila vezano uz sufinanciranje odnosno nenamjensko trošenje sredstava i neprovođenje projektnih aktivnosti. Među navedena tri projekta, u dva projekta angažiran je isti konzultant.

Konkretnije, utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- *Propuštanje produljenja rokova za dostavu ponuda u slučaju značajne izmjene dokumentacije o nabavi* – Korisnik je izmijenio Dokumentaciju o nabavi u dijelu koji

²⁷ Slučaj nepravilnosti smatra se zatvorenim ako je donesena odluka da se ranije utvrđena nepravilnost više ne smatra nepravilnošću ili su provedene sve korektivne mjere i svi neprihvatljivi izdaci su vraćeni Europskoj komisiji / izuzeti iz Izjave o izdacima. Iznos povrata računa se samo za zatvorene slučajeve nepravilnosti jer je iznos povrata kod otvorenih slučajeva podložan je čestim promjenama zbog toga što korisnici nepravilan iznos mogu vraćati u obrocima.

se odnosi na tehničke specifikacije traženih proizvoda. Međutim, smatrao je da navedena izmjena nije značajna te da ne mora produljiti rok za dostavu ponuda. S druge strane, nadležno Posredničko tijelo razine 2 (dalje u tekstu: PT 2) smatra da se ipak radilo o značajnoj izmjeni jer bi se zbog izmjene karakteristika traženih proizvoda u nadmetanje potencijalno mogli uključiti i neki drugi gospodarski subjekti koji možda nisu raspolagali robom inicijalno traženih karakteristika, ali su raspolagali robom karakteristika uvedenih izmjenom dokumentacije. Uzimajući u obzir navedeno, Korisnik je opisanim postupanjem ograničio tržišno natjecanje jer nije ostavio dovoljno vremena za pripremu ponuda svim potencijalno zainteresiranim gospodarskim subjektima.

- *Nepoštivanje propisanih kriterija za odabir gospodarskog subjekta ili tehničkih specifikacija nakon otvaranja ponuda zbog koje dolazi do neispravnog odabira /isključenja ponuditelja ili prihvatanja/odbijanja ponude* – odabrani ponuditelj koji nema poslovni nastan u Republici Hrvatskoj je tijekom postupka nadmetanja dostavio Izjavu o nekažnjavanju u RH kao dokaz da ne postoji temelj za njegovo isključenje iz postupka nadmetanja, koji je povezan s kaznenim presudama.

U tekstu navedene izjave su kao potpisnici navedena dva člana uprave B tvrtke ponuditelja. Međutim, umjesto jednog od navedenih članova uprave, Izjavu je potpisao prokurist. Nadležni PT 2 je, uzimajući u obzir relevantne odredbe Zakona o javnoj nabavi i Zakona o trgovačkim društvima te objašnjenja Korisnika, zaključio da tako potpisana Izjava predstavlja formalnu grešku te da nije bila od utjecaja na valjano utvrđivanje nepostojanja temelja za isključenje i na konačni ishod postupka javne nabave, odnosno da prihvatanje tako potpisane Izjave od strane Korisnika nije bilo od utjecaja na provedeni postupak javne nabave. Međutim, nadležno Upravljačko tijelo (dalje u tekstu: UT) provelo je provjeru na razini sustava u nadležnom PT-u 2 prije podnošenja Zahtjeva za plaćanje prema Europskoj komisiji, te je u okviru te provjere iskazalo drugačije mišljenje od nadležnog PT-a 2. Naime, prokurist nije osoba ovlaštena po zakonu za zastupanje trgovačkog društva jer je prokura, u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, trgovačka punomoć kojoj su opseg i sadržaj određene odredbama tog zakona. Iz odredbi Zakona o trgovačkim društvima, Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave proizlazi da prokurist Izjavu o nekažnjavanju u postupku javne nabave može dati u svoje ime i za gospodarski subjekt, ali ne i u ime članova uprave, osim ako mu je za navedeno izdana specijalna punomoć. S obzirom da prokurist tu specijalnu punomoć nije imao, potpisana izjava o nekažnjavanju ne može se prihvatiti kao valjani dokaz nepostojanja osnove za isključenje.

- *Značajna izmjena ugovora sadržanih u obavijesti o dodjeli ugovora ili natječajnoj specifikaciji* – naručitelj u određenom razdoblju nije raspolagao jamstvom za uredno ispunjenje ugovora u dovoljnom iznosu te je jamstvo za uredno ispunjenje ugovora dostavljeno sa zakašnjenjem od 14 radnih dana, odnosno 21 kalendarski dan. Naime, kašnjenje u dostavi garancije/jamstva ili promjene drugih uvjeta (vrste jamstva, iznos jamstva, rok trajanja jamstva...) dovode do izmjene uvjeta propisanih dokumentacijom za nadmetanje /ugovorom o nabavi, što uzrokuje situaciju da ostali potencijalni ponuditelji nisu imali saznanja da su takve izmjene/odstupanja dopuštena, a što je moglo biti od bitnog utjecaja na njihovu odluku da se jave kao ponuditelji za predmetnu nabavu.

Isto tako, ove vrste izmjena propisanih uvjeta mogu predstavljati i narušavanje ekonomske ravnoteže u korist odabranog ponuditelja, i to kroz činjenicu da je odabrani ponuditelj mogao određenim novčanim sredstvima raspolagati dulje / u

većem iznosu / na drugačiji način nego je to bilo predviđeno dokumentacijom za nadmetanje / ugovorom o nabavi;

- *Korištenje diskriminirajućih tehničkih specifikacija* – naručitelj je kao dokaz o kompatibilnosti opreme koja se naručuje s postojećim sustavom tražio potvrdu o kompatibilnosti izdanu od strane dobavljača tog postojećeg sustava. Također, odbio je prijedlog potencijalnog ponuditelja da se navedeni uvjet izmijeni na način da se prihvaćaju i druge potvrde kojima se može dokazati kompatibilnosti s postojećim sustavom. Time je postavljen diskriminirajući uvjet koji je mogao i imao odvrćajući učinak na potencijalnog ponuditelja u II. stupnju postupka nabave.
- *Neprovođenje projektnih aktivnosti, propuštanje podnošenja dokumentarnih dokaza, podnošenje netočnih dokumenata i povreda pravila vezano uz sufinanciranje odnosno nenamjensko trošenje sredstava*

Korisnik je potraživao troškove za koje ne postoje valjani dokazi koji potkrjepljuju njihov nastanak, odnosno izvršenje planiranih projektnih aktivnosti. Korisnik nije osigurao jasan revizijski trag niti je PT 2 na provjeri na licu mjesta mogao utvrditi relevantne informacije temeljem kojih je moguće nedvojbeno utvrditi valjanost i ispravnost potraživanih troškova (*na primjer, za provođenje nekih od projektnih aktivnosti nema pisanog dokaza; vezano uz aktivnost revizije studije izvedivosti, dodane su 4 stranice teksta u odnosu na postojeću studiju iz ranijih godina; za određene djelatnike Korisnika zbog nedostatka dokumentacije i odsustva s provjere na licu mjesta uopće nije bilo moguće utvrditi utrošak radnog vremena; na razvoju aplikacije koja je okosnica Projekta nije se radilo 6 mjeseci od početka projekta do datuma planirane provjere na licu mjesta*).

Nadalje, Korisnik je potraživao troškove za nepostojeću uslugu (*Korisnik je u inicijalnoj verziji Zahtjeva za nadoknadu sredstava potraživao troškove intelektualnog vlasništva koje se odnose na prijavu žiga. Međutim, usporedbom podataka iz registra Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo i Izvješća o isporučenoj usluzi utvrđeno je da je prijava za registraciju žiga podnesena gotovo mjesec dana prije sklapanja ugovora s Dobavljačem. Osim navedenog, Dobavljač kojeg je angažirao Korisnik nije ovlašten izvršavati usluge iz ove domene jer se ne nalazi u Upisniku Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo, niti u upisniku u Hrvatskoj odvjetničkoj komori, a koje osobe se smatraju ovlaštenim za izvršenje ove vrste usluga; priručnik osnovnih grafičkih standarda te priručnik standarda za aplikaciju nisu izrađeni u okviru projekta kako je prikazano, već su izrađeni dok je aplikacija bila u vlasništvu druge tvrtke te su naknadno fakturirani; dobavljač je isporučio logotip koji je izgledom jednak onom koji je korišten za potrebe druge tvrtke*).

Konačno, provjerom na licu mjesta te naknadno dostavljenom dokumentacijom utvrđeno je da Korisnik nije razvio proizvod koji je prema projektnoj prijavi trebao razviti.

S obzirom da opisana postupanja Korisnika ukazuju na njegovu namjeru da sebi pribavi protupravnu imovinsku korist, **opisani slučajevi prijavljeni su Državnom odvjetništvu RH.**

Među projektima sufinanciranima iz **Kohezijskog fonda**, 3 slučaja nepravilnosti uključuju *nedostatni opis predmeta nabave*. Naime, u dokumentaciji za nadmetanje (Knjiga 4 – Razrada troškova) nije uzet u obzir zakonodavni okvir (Zakon o vodama RH) kojim se projekti vodne infrastrukture izuzimaju od plaćanja komunalnog doprinosa. Takva nepravilnost mogla je

ostale ponuditelje dovesti u zabludu u smislu toga da su njihove ponude možda uključivale procijenjeni trošak komunalnog doprinosa.

U korištenju **Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj** utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- *Korisnik je podnio Zahtjev za odustajanjem nakon isplate prve rate potpore;*
- *Korisnik je počinio nekoliko povezanih nepravilnosti kako slijedi:*
 - *Korisnik je u Zahtjevu za isplatu dostavio račune i dokaze plaćanja za robu i usluge koje se ne temelje na stvarno izvršenim uslugama i isporučenim dobrima, odnosno koje se ne temelje na stvarno nastalom poslovnom događaju;*
 - *Korisnik je povrijedio načelo sprječavanja sukoba interesa propisano Pravilnikom o provedbi mjere iz koje je financiran²⁸;*
 - *Korisnik je svjesno angažirao dobavljače koji nisu bili odobreni Odlukom o dodijeli sredstava, a da pritom nije od Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju tražio odobrenje svih promjena bitnih za prihvatljivost korisnika, troškova i projekta podnošenjem Zahtjeva za promjenu, niti je ponovio postupak nabave;*
 - *Korisnik je u Zahtjevu za potporu i Zahtjevu za isplatu dostavio dokumentaciju koja nije u skladu sa stvarnim stanjem na terenu, odnosno Korisnik je dostavio lažne podatke pri dostavi dokumentacije u Zahtjevu za isplatu što je za posljedicu imalo isplatu potpore za troškove koji ne udovoljavaju uvjetima prihvatljivosti propisanim Pravilnikom, Natječajem i Ugovorom o financiranju.*

Slijedom svega navedenog, **opisani slučaj prijavljen je Državnom odvjetništvu RH.**

- *Korisnik nije realizirao aktivnosti u skladu s aktivnostima koje su navedene u Poslovnom planu - tijekom administrativne obrade Zahtjeva za isplatu 3. rate potpore, u fazi provjere kompletnosti i prihvatljivosti utvrđeno je da je Korisnik prijavio kupnju 1 ha zemljišta na jednoj lokaciji, gdje mu se nalazi i poljoprivredno gospodarstvo, dok je realizaciju projekta izvršio na lokaciji koja je daleko izvan jedinice lokalne samouprave poljoprivrednog gospodarstva i to s većim brojem ha, ali s različitom kulturom u odnosu na prijavljeno. Promjenom aktivnosti poslovnog plana došlo je do značajne promjene svih varijabli u poslovnom planu, čime se mijenja i konstrukcija troškova kroz godine provedbe. Korisnik je samoinicijativno izmijenio Poslovni plan, što nije propisano niti Natječajem ni Pravilnikom o provedbi mjere za koju je podnio zahtjev za potporu, te o istom nije kontaktirao Agenciju za plaćanja prije provedbe ovakve izmjene.*
- *Odobrena je potpora Korisniku koji ne zadovoljava uvjete propisane Pravilnikom o provedbi Mjere u okviru koje je podnio Zahtjev za potporu. Naime, u okviru inspekcijskog nadzora pokrenutog slijedom okolnosti utvrđenih tijekom administrativne kontrole Zahtjeva za isplatu druge rate potpore, utvrđeno je da Korisnik ima dva člana, odnosno da nema minimalni broj članova potreban da bi bio priznat kao proizvođačka organizacija. Slijedom navedenog, korisnik nije prihvatljiv*

²⁸ Pravilnik o provedbi mjere 5, tipa operacije 5.2.1. „Obnova poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (Narodne novine, br. 74/2017)

za dodjelu potpore. Nadalje, u okviru inspekcijskog nadzora utvrđeno je da je Korisnik umjetno održavao minimalni broj članova, otvarajući i zatvarajući subjekte, dijeleći resurse između njih s ciljem ostvarivanja prava na potporu.

Vezano uz **način otkrivanja nepravilnosti**, u projektima sufinanciranim iz **Europskog fonda za regionalni razvoj** nepravilnosti su otkrivene tijekom provjera na licu mjesta (redovnih i *ad hoc*), *ex-post* provjere postupka nabave te na temelju nalaza provjere na razini sustava koju je proveo UT.

U projektima sufinanciranim iz **Kohezijskog fonda** nepravilnosti su otkrivene slijedom administrativnih istraga koje je proveo Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF).

U korištenju **Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj**, nepravilnosti su otkrivene na temelju zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacijama, zahtjeva za odustajanje kojeg je podnio Korisnik te na temelju administrativnih kontrola Zahtjeva za isplatu potpore.

Vezano uz mjere zaštite financijskih interesa EU-a u RH, u izvještajnom razdoblju MRRFEU je u suradnji s Državnom školom za javnu upravu organizirao *online*-edukacije koje pridonose sprječavanju i otkrivanju nepravilnosti (na primjer, edukacije o provjerama izvršavanja ugovornih obveza, postupcima vezanima uz plaćanja i povrate te upravljanje nepravilnostima).

Nadalje, MRRFEU i MRMOSP su u ulozi Upravljačkih tijela organizirali aktivnosti u okviru Mreža za upravljanje nepravilnostima koje su osnovane na razini pojedinog OP-a. Te aktivnosti uključivale su razmjenu aktualnih informacija u području zaštite financijskih interesa EU-a u RH elektroničkim putem (MRRFEU), te sastanak s ciljem razmjene informacija o dobroj i lošoj praksi u postupanjima upravljanja nepravilnostima (MRMOSP). Kao rezultat navedenog sastanka, MRMOSP i MFIN-SSNIP radili su na unaprjeđenju procedura o upravljanju nepravilnostima u kontekstu OP-a „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“.

MFIN-SSNIP je sudjelovao na sastancima radnih skupina Savjetodavnog odbora EK za koordinaciju sprečavanja prijevara (COCOLAF) i Radne skupine Vijeća EU-a za suzbijanje prijevara, osiguravao pravodobno izvještavanje OLAF-a o utvrđenim nepravilnostima u korištenju fondova EU-a te je provodio aktivnosti vezano uz administriranje sustava IMS i obuku korisnika tog sustava.

U kontekstu zaštite financijskih interesa EU-a u RH važno je spomenuti i mjere usmjerene na jačanje zaštite financijskih interesa EU-a koje su provedene na razini EU-a, što se prvenstveno odnosi na donošenje Uredbe (EU, Euratom) 2020/2223 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. prosinca 2020. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 u pogledu suradnje s Uredom europskog javnog tužitelja i djelotvornosti istraga koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara.

Vezano uz suradnju RH s Uredom europskog javnog tužitelja, Hrvatski sabor je 18. prosinca 2020. donio Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja (Narodne novine, br. 146/2020). Navedenim Zakonom uređuje se pravni i institucionalni okvir za uspostavu decentralizirane razine Ureda europskog javnog tužitelja u RH.

6. JAČANJE SUSTAVA I POVEĆANJE UČINKOVITOSTI PROVEDBE EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao tijelo nadležno za sveukupnu koordinaciju sustava upravljanja i kontrole korištenja ESI fondova redovno prati stanje administrativnih kapaciteta u sustavu, uključujući i podatke proizašle iz analiza radne opterećenosti te o broju osoba koje je potrebno dodatno zaposliti na razini svakog tijela zasebno te ukupnog broja potrebnih osoba, o čemu redovno izvještava Vladu Republike Hrvatske, te dodatno i Ministarstvo pravosuđa i uprave.

Prema podacima Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, koji se redovito, na mjesečnoj osnovi, prikupljaju od upravljačkih tijela (operativnih) programa, na dan 31. prosinca 2020., u sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa Konkurentnost i kohezija s ITU gradovima** zaposleno je ukupno 1101 službenika, odnosno 14 više nego na dan 31. prosinca 2019. što predstavlja 74 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2020. godinu (1481). U sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali** na isti dan zaposleno je ukupno 502 službenika, odnosno 22 više nego na dan 31. prosinca 2019. što predstavlja 62 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2020. godinu (814). U sustavu upravljanja i kontrole **Programa ruralnog razvoja**, zaposleno je ukupno 499 službenika, odnosno 11 više nego na dan 31. prosinca 2019. što predstavlja 89 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2019. godinu²⁹ (558), dok je u sustavu upravljanja i kontrole **Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo** zaposleno ukupno 57 službenika, odnosno 5 više nego na dan 31. prosinca 2019., što predstavlja 73 % potreba sukladno analizi radne opterećenosti za 2019. godinu³⁰ (78).

Kada je riječ o stanju administrativnih kapaciteta u sustavu upravljanja i kontrole, i dalje je potrebno raditi na jačanju kapaciteta, uvažavajući činjenicu da se sustav jačao kvantitativno, te je pri tome, uvažavajući specifičnost područja, vrlo izazovno osigurati osoblje s prethodnim potrebnim znanjima i iskustvom, zbog čega se planiraju i provode aktivnosti kao što su edukacije na razne teme u bitnim područjima i specijaliziranje za posebna područja rada na EU fondovima. Također, nastavlja se i jačanje administrativnih kapaciteta korisnika, provođenjem potrebnih edukacija za pripremu i provedbu projekata.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u ulozi Koordinacijskog tijela redovito, sukladno godišnjem provedbenom planu provodi posebne specijalističke programe izobrazbe za čiju pripremu i provedbu se angažiraju državni službenici koji posjeduju odgovarajuća znanja i iskustva. Cilj edukacija je jačanje kapaciteta tijela državne i javne uprave uključenih u sustav upravljanja i kontrole korištenja ESI fondova. U razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. godine provedena su ukupno 33 modula izobrazbe te je educirano ukupno 792 službenika. Također, u izvještajnom razdoblju, od 13. do 22. studenoga 2020. godine provedena je virtualna informativna kampanja „Dani otvorenih vrata EU projekata“ u sklopu koje je na jedinstvenoj web platformi tijekom 10 dana predstavljeno više od 160 različitih uspješnih projekata, a u događanju je sudjelovalo preko 140 000 sudionika i posjetitelja.

U odnosu na pitanje administrativnih kapaciteta, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, također kao Upravljačko tijelo Operativnog programa „Konkurentnost i

²⁹ U trenutku izrade Izvješća, nije dostupna analiza radne opterećenosti za 2020. godinu.

³⁰ U trenutku izrade Izvješća, nije dostupna analiza radne opterećenosti za 2020. godinu.

kohezija“ odabrano je za sudjelovanje u pilot projektu „Frontloading administrative capacity building for post 2020“, kojeg provodi Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku Europske komisije (EK -DG REGIO) u suradnji s Organizacijom za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Svrha projekta je pravovremena priprema te jačanje administrativnih kapaciteta za novo financijsko razdoblje 2021.-2027. U prvoj fazi projekta, provedenoj u 2018.-2019. godini, kroz sveobuhvatnu analizu dokumenata i dostupnih alata, te uz sudjelovanje i doprinos širokog kruga dionika putem višestrukih intervjua i radionica, provedena je dijagnoza jakih strana, slabosti i prilika za razvoj. Temeljem prikupljenih informacija, izrađen je akcijski plan („roadmap“), koji sadrži plan aktivnosti i mjera usmjerenih na rješavanje prethodno definiranih izazova s kojima se sustav upravljanja EU fondovima (OPKK) susreće u područjima upravljanja i razvoja ljudskih potencijala i organizacijskog menadžmenta, institucionalnog okvira i organizacijske strukture sustava, strateškog planiranja i programiranja, te vezano uz opći regulatorni okvir. Kako kontinuirano jačanje administrativnih kapaciteta ima izravan utjecaj na uspješnost apsorpcije sredstava EU fondova dostupnih Republici Hrvatskoj, poseban je naglasak stavljen na pripremu sustava i ljudskih resursa za novo financijsko razdoblje. U drugoj fazi projekta koja je trenutno u provedbi (u 2020.-2021.), uz potporu EK i stručnjaka OECD-a bit će proveden određeni broj mjera iz akcijskog plana koje je Upravljačko tijelo utvrdilo kao prioritete.

Također, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, u svojstvu Koordinacijskog tijela u kontekstu izrade programskih dokumenata novog financijskog razdoblja EU, a u suradnji s Upravljačkim tijelom Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ temeljem iskustva na projektu s EK/OECD započelo je aktivnosti pripreme jedinstvenog nacionalnog Plana jačanja kapaciteta za korištenje EU fondova, koje će se operacionalizirati u narednom izvještajnom razdoblju.

U navedenom izvještajnom razdoblju Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u svojstvu Koordinacijskog tijela započelo je s pripremnim aktivnostima za uspostavu institucionalnog okvira za EU fondova u novom financijskom razdoblju, ali i za sustavno jačanje kapaciteta institucionalnog okvira. Slijedom rečenog, Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o institucionalnom okviru za EU fondove u Republici Hrvatskoj izradila je prvi Nacrt prijedloga zakona o institucionalnom okviru za EU fondove u Republici Hrvatskoj. Sve ostale aktivnosti, glede navedenog, operacionalizirat će se u prvoj polovici 2021. godine, sukladno Planu zakonodavnih aktivnosti Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU za 2021. godinu.

Kada je riječ o praćenju učinkovitosti provedbe ESI fondova, MRRFEU je od 2019. godine uključen u provođenje projekta Europske komisije „At the School of OpenCohesion“. Aktivnosti ovog projekta usmjerene su upoznavanju mladih s procesom sufinanciranja projekata sredstvima Europske unije, educiranju mladih o kohezijskoj politici i poticanju mladih na podizanje svijesti o kohezijskoj politici i mogućnostima koje pruža. Projektom se promiče sudjelovanje učenika/ca u praćenju učinkovitosti projekata i ulaganja koja se provode putem kohezijske politike EU-a korištenjem javnih otvorenih podataka i poticanjem kulture aktivnog građanstva. U pilot projekt „U školi otvorene kohezije - At School on OpenCohesion, ASOC“ koji je MRRFEU, u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Uredom za udruge i regionalnim koordinatorima, provodio u školskoj godini 2019./2020. bilo je uključeno 5 srednjih škola iz Zadarske, Brodsko-posavske, Ličko-senjske županije i Grada Zagreb, sveukupno više od 200 sudionika, od čega 110 učenika i 10 nastavnica koje su prošle obrazovni program Pilot projekta. Osim Hrvatske, pilot projekt Europske komisije provodile su i druge zemlje članice, Portugal, Španjolska, Italija, Bugarska i Grčka. U 2021. godini, Ministarstvo nastavlja s provedbom projekta „U školi otvorene kohezije, ASOC“, a prilikom za sudjelovanje imat će deset (10) srednjih škola s područja Republike Hrvatske.

7. ZAKLJUČAK

Iz EU fondova za razdoblje 2014. – 2020. u RH je tijekom izvještajnog razdoblja ukupno ugovoreno 1,84 milijarde eura, a plaćanja izvršena prema krajnjim korisnicima iznose 1,01 milijardi eura. Do 31. prosinca 2020. ukupno je ugovoreno 12,08 milijardi eura što iznosi 112,57 % od ukupno dodijeljenih sredstava u iznosu od 10,73 milijardi eura. Ukupna plaćanja iznose 5,00 milijardi eura odnosno 46,62 % od ukupno dodijeljenih sredstava.

U okviru OPKK-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 1.448,89 milijuna eura, a plaćeno 726,39 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 31. prosinca 2020. ugovoreno je 123,77 %, a plaćeno 42,03 % dodijeljenih sredstava.

U okviru OPULJP-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 322,02 milijuna eura, a plaćeno 138,36 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 31. prosinca 2020. ugovoreno je 101,66 % sredstava, dok je plaćeno 46,00 % dodijeljenih sredstava.

U okviru PRR-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 54,11 milijuna eura, a plaćeno 129,57 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 31. prosinca 2020. ugovoreno je 88,69 %, a plaćeno 63,60 % dodijeljenih sredstava.

U okviru OPPiR-a tijekom izvještajnog razdoblja ugovoreno je 14,20 milijuna eura, a plaćeno je 19,38 milijuna eura. Ukupno od početka provedbe do 31. prosinca 2020. ugovoreno je 71,31 %, dok je plaćeno 38,43 % dodijeljenih sredstava.

Iz EU fondova za razdoblje 2007. – 2013. u RH tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo novo ugovorenih sredstava, dok plaćena sredstava krajnjim korisnicima iznose -6,44 milijuna eura. Do 31. prosinca 2020. ukupno je ugovoreno 1,27 milijardi eura, odnosno 99,70 % dodijeljenih sredstava. Istovremeno je korisnicima isplaćeno 1,12 milijardi eura, odnosno 88,05 % dodijeljenih sredstava.

KRATICE

AFCOS	Sustav za suzbijanje nepravilnosti i prijevара (<i>Anti-Fraud Coordination Service</i>)
ARPA	Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije
EFPR	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
EFR	Europski fond za ribarstvo
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
EK	Europska komisija
EPFRR	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
ESF	Europski socijalni fond
ESI fondovi	europski strukturni i investicijski fondovi
ESPON	Europska mreža za praćenje prostornog razvoja (<i>European Observation Network, Territorial Development and Cohesion</i>)
EU	Europska unija
FEAD	Fond europske pomoći za najpotrebitije
HAMAG – BICRO	Hrvatska agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije
IAKS	Integrirani administrativni i kontrolni sustav
IKT	informacijsko komunikacijska tehnologija
IMS	Informatički sustav za upravljanje nepravilnostima (<i>Irregularity Managemet System</i>)
IPA	Instrument pretpristupne pomoći
IPARD	Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj (<i>Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development</i>)
IZM	Inicijative za zapošljavanje mladih
JLP(R)S	jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
KF	Kohezijski fond
MDOMSP	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
MFIN	Ministarstvo financija
MPGDUI	Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine
MGOR	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MPOLJ	Ministarstvo poljoprivrede
MRMOSP	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MSP	malo i srednje poduzetništvo (poduzeće)
MU	Ministarstvo pravosuđa i uprave

MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
NGN	mreža sljedeće generacije
OLAF	Europski ured za borbu protiv prijevara
ONP	Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa
OPFEAD	Operativni program za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć 2014. – 2020.
OPKK	Operativni program „Konkurentnost i kohezija“ 2014. – 2020.
OPP	Operativni program „Promet“ 2007 – 2013.
OPPiR	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo 2014. – 2020
OPRK	Operativni program „Regionalna konkurentnost“ 2007 – 2013.
OPRLJP	Operativni program „Razvoj ljudskih potencijala“ 2007. – 2013.
OPULJP	Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020.
OPZO	Operativni program „Zaštita okoliša“ 2017. – 2013.
OPR	Operativni program za ribarstvo 2007. – 2013.
OzP	Odbor za praćenje
PI	Prijelazni instrument
PRR	Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. – 2020.
PT1	Posredničko tijelo razine 1
PT2	Posredničko tijelo razine 2
RH	Republika Hrvatska
SAFU	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije
SSNIP	Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevara
SUK	Sustav upravljanja i kontrole
TO	Tijelo za ovjeravanje
TR	Tijelo za reviziju
UT	Upravljačko tijelo
UzUVRH	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
VRH	Vlada Republike Hrvatske
ZNS	Zahtjev za nadoknadom sredstava

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa Konkurentnost i kohezija od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)	12
Grafikon 2: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)	19
Grafikon 3: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)	24
Grafikon 4: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)	30
Grafikon 5: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)	48
Grafikon 6: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)	50
Grafikon 7: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2: Zaštita vodnih resursa Hrvatske od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)	51
Grafikon 8: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 1. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)	53
Grafikon 9: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Prioritetne osi 2. Operativnog programa „Regionalna konkurentnost“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)	54
Grafikon 10: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ (sredstva EU, u postocima)	56
Grafikon 11: Grafički prikaz geografske rasprostranjenosti projekata u okviru shema dodjele bespovratnih sredstava komponente V programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u postocima)	62
Grafikon 12: Nepravilnosti prijavljene OLAF-u u razdoblju od II. tromjesečja 2008. do IV. tromjesečja 2020. prema programskim razdobljima, te iznosi prijavljenih nepravilnosti	66

POPIS TABLICA

Tablica 1: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	5
Tablica 2: Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa financijskog razdoblja 2014. – 2020. od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	6
Tablica 3: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih (operativnih) programa u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)	6
Tablica 4: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	7
Tablica 5: Financijski pokazatelji statusa provedbe svih Operativnih programa i komponenti programa IPA od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	8
Tablica 6: Napredak u ugovaranju i plaćanju pojedinih Operativnih programa i komponenti programa IPA u odnosu na zadnji dan prethodnog izvještajnog razdoblja (sredstva EU, u milijunima eura)	8
Tablica 7: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (bespovratna sredstva)	9
Tablica 8: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	10
Tablica 9: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	11
Tablica 10: Popis objavljenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (bespovratna sredstva)	16
Tablica 11: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	17
Tablica 12: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	18
Tablica 13: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (bespovratna sredstva)	21
Tablica 14: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	22
Tablica 15: Financijski pokazatelji statusa provedbe Programa ruralnog razvoja od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	23
Tablica 16: Popis objavljenih natječaja za dodjelu potpora iz Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (bespovratna sredstva)	27
Tablica 17: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	28
Tablica 18: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	29
Tablica 19: Popis objavljenih poziva iz Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (bespovratna sredstva, u eurima)	31

Tablica 20: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	32
Tablica 21: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	32
Tablica 22: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	47
Tablica 23: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Promet“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	48
Tablica 24: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Zaštita okoliša“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	49
Tablica 25: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Regionalna konkurentnost 2007. – 2013.“ od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	52
Tablica 26: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ od početka provedbe do zatvaranja programa 2018. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	55
Tablica 27: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	57
Tablica 28: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente I programa IPA, po godinama alokacije, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	58
Tablica 29: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	60
Tablica 30: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente II programa IPA 2007. – 2013., za programe koji se ugovaraju u RH, od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	60
Tablica 31: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., u izvještajnom razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	61
Tablica 32: Financijski pokazatelji statusa provedbe komponente V programa IPA „Ruralni razvoj“ 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	61
Tablica 33: Financijski pokazatelji statusa provedbe Operativnog programa za ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2007. – 2013., od početka provedbe do kraja izvještajnog razdoblja 31. prosinca 2020. (sredstva EU, u milijunima eura i postocima od dodijeljenih sredstava)	63
Tablica 34: Broj i iznos nepravilnosti prijavljenih OLAF-u u izvještajnom razdoblju, prema fondovima	67